

GARKALNES NOVADA PAŠVALDĪBA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

**Plānošanas dokumentu
Garkalnes novada attīstības
programma 2013. – 2019.gadam
un
Garkalnes novada teritorijas
plānojums 2013. – 2024.gadam
stratēģiskā ietekmes uz vidi
novērtējuma**

**Vides pārskats
1.redakcija**

2013.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

**Plānošanas dokumentu
Garkalnes novada attīstības programma
2013. – 2019.gadam
un
Garkalnes novada teritorijas plānojums
2013. – 2024.gadam
stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma**

**Vides pārskats
1.redakcija**

Autors INGA GAVENA

Abi plānošanas dokumenti un Vides pārskats izstrādāti Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/056 "Garkalnes novada teritorijas plānojuma un attīstības programmas izstrāde" ietvaros.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

1 SATURS

1 Saturs	2
2 Pamatinformācija	4
3 Garkalnes novada Attīstības programmas 2013. – 2019.gadam pamatnostādnes	6
3.1 Plānošanas dokumenta izstrādes galvenie mērķi.....	6
3.2 Plānošanas dokumenta satura izklāsts.....	6
3.3 Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	9
4 Garkalnes novada teritorijas plānojuma 2013. – 2024.gadam pamatnostādnes	10
4.1 Plānošanas dokumenta izstrādes galvenie mērķi.....	10
4.2 Plānošanas dokumenta satura izklāsts.....	11
4.3 Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	13
5 Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	14
5.1 Starptautiskie vides aizsardzības mērķi.....	15
5.2 Nacionālie vides aizsardzības mērķi	20
6 Vides pārskata izstrāde	24
6.1 Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un iesaistītās institūcijas.....	24
6.2 Sabiedrības līdzdalība	25
6.3 Saņemtie priekšlikumi, atsauksmes un to analīze	25
6.4 Iesaistītās institūcijas	26
7 Garkalnes novada īss raksturojums.....	26
7.1 Administratīvā teritorija	26
7.2 Saimnieciskā darbība Garkalnes novadā	27
8 Esošā vides stāvokļa un dabas resursu apraksts.....	28
8.1 Garkalnes novada reljefs un ģeomorfoloģiskā uzbūve	28
8.2 Ainavas un kultūrvēsturiskais mantojums	29
8.3 Klimatiskie apstākļi	31
8.4 Ģeoloģiskā uzbūve	33
8.5 Derīgie izrakteņi	37
8.6 Pazemes ūdeņi	40
8.7 Virszemes ūdeņi.....	49
8.8 Alternatīvie energoresursi.....	57
8.9 Meža resursi	61

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

8.10	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi	63
9	Antropogēnā slodze.....	67
9.1	Komunālo pakalpojumu pieejamība.....	68
9.2	Meliorācijas sistēmas.....	71
9.3	Atkritumu apsaimniekošana	72
9.4	Trokšņa piesārņojums	73
9.5	Paaugstināta riska teritorijas un objekti.....	74
9.6	Teritorijas urbanizācija	77
10	Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	84
10.1	Garkalnes novada attīstības programma 2013. – 2019.gads	84
10.2	Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013. – 2024.gads.....	84
11	Teritorijas, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt un ar plānošanas dokumentu saistītie vides aspekti	84
12	Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi novērtējums.....	88
12.1	Garkalnes novada attīstības programma 2013. – 2019.gads	88
12.2	Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013. – 2024.gads.....	97
13	Risinājumi negatīvo ietekmju novēršanai un mazināšanai	102
13.1	Garkalnes novada attīstības programma 2013. – 2019.gads	102
13.2	Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013. – 2024.gads.....	103
14	Alternatīvu izvēles pamatojums un izvērtējums	104
14.1	Garkalnes novada attīstības programma 2013. – 2019.gads	104
14.2	Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013. – 2024.gads.....	104
15	Iespējamie kompensēšanas pasākumi.....	104
16	Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamā pārrobežu ietekme	105
17	Paredzēties pasākumi monitoringa nodrošināšanai	106
18	Izmantotā literatūra.....	108
19	PIELIKUMI.....	110

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

2 PAMATINFORMĀCIJA

1.attēls **Garkalnes novads**

Plānošanas dokumenta nosaukums	Garkalnes novada attīstības programma 2013 . 2019.gadam Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013. . 2024.gadam
Pašvaldība	Garkalnes novada dome
Pašvaldības administratīvais centrs	Berģi, Rīga
Iedzīvotāju skaits pašvaldībā	Garkalnes novadā uz 2012.gada 1.jūliju pēc Pilsonības un migrācijas dienesta datiem bija reģistrēti 7644 iedzīvotāji
Teritorijas lielums	Novads kopā 150,5 km ² .
Pieguļošās administratīvās teritorijas	Rīgas pilsēta un Stopiņu, Ropažu, Inčukalna, Ādažu un Carnikavas novadi
Apdzīvotās vietas	Garkalne, Langstiņi, Upesciems, Berģi, Baltezers, Priedkalne, Bukulti, Amatnieki, Suži, Skuķīši, Sunīši, Makstenieki un Priežlejas
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	dabas liegums „Lielā Baltežera salas” dabas liegums „Garkalnes meži” dabas liegums „Bulļezers”

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Plānošanas dokumenta izstrādātājs	◇ Garkalnes novada pašvaldība
Plānošanas dokumenta Vides pārskata izstrādē un informācijas iegūšanā iesaistītās institūcijas	◇ Garkalnes novada pašvaldība ◇ VAS "Latvijas Valsts ceļi" ◇ Lauku atbalsta dienests ◇ Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ◇ Valsts MeoA dienests ◇ AS "Latvijas Valsts meži" ◇ LR Vides ministrija ◇ Dabas aizsardzības pārvalde ◇ Valsts Vides dienesta Lielgais reģions / vides pārvalde ◇ VSIA Latvijas Vides, ēoloģijas un meteoroloģijas centrs
Institūcijas un organizācijas, kam nosūtīts vides pārskata projekts	◇ Dabas aizsardzības pārvalde ◇ Valsts vides dienesta Lielgais reģions / vides pārvalde ◇ Veselības inspekcijas struktūrvienība Sabiedrības veselības kontroles Reģiona kontroles nodaļa ◇ Reģionālās iedzīvotāju veselības aizsardzības administrācija

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

3 GARKALNES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2013. – 2019.GADAM PAMATNOSTĀDNES

Abi plānošanas dokumenti un Vides pārskats izstrādāti Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/056 "Garkalnes novada teritorijas plānojuma un attīstības programmas izstrādē" ietvaros.

K Garkalnes novada attīstības vīziju plānošanas dokuments definē, ka Garkalnes novads 2030.gadā ir:

- ~ Ilgtspējīga attīstības teritorija ar piepilsētā raksturīgām iezīmēm;
- ~ Sociāli vienota, droša un kvalitatīva dzīves un darba vide;
- ~ Saimnieciski aktīva, atvērta, ar atbilstošu infrastruktūru nodrošinātā vide investīcijām;
- ~ Teritorija ar modernu sociālo, komerciālo pakalpojumu saimniecības infrastruktūru;
- ~ Spēcīgi uz jaunu tehnoloģiju izmantošanu balstīto un arī tradicionālo nozaru uzplūdumu attīstība, kas funkcionēli saistīta ar citiem uzplūdumiem ārpus novada teritorijas;
- ~ Pilda Rīgas piepilsētas teritorijas funkcijas, ar specializētu saimniecības attīstību, un piesaistot apmeklētājus atpūtai un sportam, kultūras aktivitātēm. valsts un galvaspilsētas piepilsētas sporta/atpūtas centrs.

3.1 PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IZSTRĀDES GALVENIE MĒRĶI

Attīstības programma ir vidēja termiņa (7 gadi) teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas tiek izstrādāts laika posmā no 2013.-2019.gadam. Tā galvenais mērķis ir noteikt attiecīgās pazvaldības attīstības prioritātes un izstrādāt konkrētus pasākumu kopumu, ko prioritāru sasniegšanai.

Latvijas attīstības plānošanas dokumentu hierarhijā augstākais vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments ir Nacionālais attīstības plāns, kas pakļauts Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai. Vidēja termiņa plānošanas dokumentus hierarhiski pakļauto Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un nacionālajam attīstības plānam un reģionāl un vietējā līmeņa teritoriju plānojumiem, savstarpīgi saskaņojot valsts, reģionāl un vietējā līmeņa vidēja termiņa plānošanas dokumentus.

Tādējādi Garkalnes novada Attīstības programmas izstrādes mērķis ir savstarpīgi saskaņot valsts, reģionāl un vietējā līmeņa vidēja termiņa attīstības plānus, mērķus un uzdevumus.

3.2 PLĀNOŠANAS DOKUMENTA SATURA IZKLĀSTS

Attīstības programma sastāv no divām daļām. Pirmajā daļā ir veikta novada pazreizīgo situāciju analīze. Balstoties uz pazreizīgo situāciju analīzes rezultātiem, otrajā daļā ir noformulēta novada attīstības vīzija un stratēģiskie uzstādījumi, kā arī analizēta Attīstības programmas sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem. Pamatojoties uz stratēģiskajiem mērķiem un citiem saistītajiem plānošanas dokumentiem, ir definētas vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi prioritāru stenošanai. Otrās sadaļas nobeigumā definēti pasākumi un kārtība, kādā veicama Attīstības programmas stenošanas uzraudzība. Rīcības plāns 2013. – 2019.gadam ir Attīstības programmas 1.pielikums

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

I daļa – Pašreizējās situācijas raksturojums un analīze ietver plazu informāciju par novada teritoriju, iedzīvotājiem, vides stāvokli un dabas resursiem, kas lielā mērā saucas un dublējās ar Vides pārskatā ietvertu informāciju, to tai pat laikā būtiski papildinot. 1. daļa ietver šādas sadaļas:

- 1. Novada teritorijas raksturojums.** Šīs sadaļas ietvaros sniegts šīs novada teritorijas, tās atrašanās vietas un izveidozanos veidošanos raksturojums, kā arī informācija par novada reljefu, klimatiskajiem apstākļiem, iedzīvotājiem un apdzīvotuma struktūru. Šāda raksturota ekonomiskā attīstība, tai skaitā nodarbinātība un bezdarbā līmenis, darba samaksa, uzņēmējdarbības vide. Šāda ietverta informācija par izglītības un veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu saņemšanas iespējām novadā. Šāda raksturota novada publiskā pārvalde, tai skaitā pašvaldības struktūra, budžets, sabiedriskā infrastruktūra un drošība. Šāda ietverta šā informācija par nekustamā pazuma veidiem novadā, kā dabas resursiem, tai skaitā zemes un ūdens resursiem, meža resursiem, dzīvnieku resursiem, paši aizsargājami dabas teritorijām un kultūrvēsturisko mantojumu.
- 2. Stratēģiskā daļa.** Šajā sadaļā noteikti:

Ilgtērmiā stratēģiskie uzstādījumi: Ilgtērmiā sasniedzamie rezultāti; Vidēja termiā prioritātes; analīze Attīstības programmas sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem; Definēta Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība.

Vīzija

Novads 2030. gadā:

- Ilgtspējīgas attīstības teritorija ar piepilsētā raksturīgām iezīmēm;
- Sociāli vienota, droša un kvalitatīva dzīves un darba vide;
- Saimnieciski aktīva, atvērta, ar atbilstošu infrastruktūru nodrošināta vide investīcijām;
- Teritorija ar modernu sociālo, komerciālo pakalpojumu saimniecības infrastruktūru;
- Spēcīgi uz jaunu tehnoloģiju izmantošanu balstīto un arī tradicionālo nozaru uzņēmumu attīstība, kas funkcionāli saistīti ar citiem uzņēmumiem ārpus novada teritorijas;
- Pilda Rīgas piepilsētas teritorijas funkcijas – ar specializētu saimniecības attīstību, un piesaistot apmeklētājus atpūtai un sportam, kultūras aktivitātēm – valsts un galvaspilsētas piepilsētas sporta / atpūtas centrs.

Vēlamās situācijas sasniegšanai, kas vērsta uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, ir definēti šādi stratēģiskie mērķi (SM):

SM1: Cilvēkresursu attīstība

SM2: Sakoptas, drošas un veselīgas dzīves vides veidošana

SM3: Saimnieciskā attīstība

SM4: Ilgtspējīga / telpiskā attīstība

Stratēģiskie mērķi kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāko veicamo darbību identificēšanai.

Vidēja termiņa prioritātes (VP) ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu stratēģisko mērķu sasniegšanu. Vidēja termiņa prioritātes tika noteiktas, izvērtējot novada resursus, specializāciju, un ņemot vērā stratēģiskos mērķus, SVID analīzi.

Ir noteiktas šādas vidēja termiņa prioritātes:

- VTP1: Izglītotas, sociāli nodrošinātas un aktīvas sabiedrības veidošana
- VTP2: Droša, kopta un pievilcīga dzīves vide

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

- VTP3: Uzņēmējdarbības attīstības veicināšana
- VTP4: Sakārtota tehniskā un vides infrastruktūra

Plānošanas dokumentā ir noteikti Rīcības virzieni (RV) vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai, kas ietver konkrētu pasākumu kopumu. Rīcības virzienu īstenošanai ir noteikti vidējā termiņā risināmie uzdevumi (U), kas ir iniciatīvu un rīcību kopums, kā arī definēti rezultāti, kas sasniedzami.

Analizējot Attīstības programmas sasaisti ar citiem plānošanas dokumentiem, galvenā uzmanība pievērsta tās saistībai un atbilstībai Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem, kā arī Nacionālajā attīstības plānā un Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentos definētajiem mērķiem un uzdevumiem, kā arī ceļiem definēto mērķu sasniegšanai.

Rīcības plāns ir izstrādāts laika periodam no 2012. līdz 2018.gadam. Tas ir pievienots Attīstības programmai kā 1. pielikums. Investīciju plāns ir izstrādāts laika periodam no 2012. līdz 2018. gadam. Tas ir pievienots Attīstības programmai kā 2. pielikums.

Rīcības plānā katrai VTP definē galvenos uzdevumus un pasākumus, kas veicami uzdevuma īstenošanai, kā arī pasākuma atbildīgo izpildītāju, pasākuma veikšanas termiņu un finanšu avotu.

Investīciju plāns izstrādāts kā Rīcības plāna sastāvdaļa, kurā ietvertas plānotās novada pašvaldības investīcijas 7 gadiem – no 2012. līdz 2018.gadam. Novada dome ir tiesīga aktualizēt gan Rīcības plānu, gan Investīciju plānu reizi gadā, ņemot vērā tā izpildes progresu un apstiprināto ikgadējo pašvaldības budžetu, nemainot Attīstības programmas Stratēģisko daļu.

Investīciju plāns ietver konkrētu projektu sarakstu katrā no vidēja termiņa prioritātēm, kas vērsti uz stratēģisko mērķu sasniegšanu. Katram projektam ir noteikti Projekta plānotie darbības rezultāti un to indikatīvie rādītāji, indikatīvās projekta īstenošanas izmaksas, plānotais projekta īstenošanas laika posms un atbildīgā institūcija. Paredzēts noteikt arī finanšu avotus, taču vairumam projektu tie nav definēti. Savukārt, kā atbildīgā institūcija galvenokārt definēta pašvaldība, neprecizējot atbildīgo struktūrvienību.

Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība nosaka, ka par attīstības programmas uzraudzību atbildīgi ir Garkalnes novada speciālisti. Šo speciālistu galvenais uzdevums ir vadīt un koordinēt uzraudzības procesu, identificējot, vai attīstības programmā definēto rādītāju sasniegšana norit kā plānots.

Uzraudzības procesā tiek iesaistās visas rīcības plānā norādītās par aktivitāšu izpildi vai projektu īstenošanu atbildīgie pašvaldības speciālisti un struktūrvienības.

Garkalnes novada attīstības programmas uzraudzības process paredz:

- informācijas sistēmas izveidi;
- ikgadējā uzraudzības ziņojuma izstrādi par attīstības programmas ieviešanu;
- 3 gadu pārskata ziņojuma izstrādi par attīstības programmas ieviešanu.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

3.3 SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Garkalnes novada AP izstrādāta saskaņā ar spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem.

Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti:

- Ilgtermiņa konceptuālais dokuments "Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā";
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam.
- Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija parāda valsts un sabiedrības tīkros uzdevumus ceļā uz vienotu mērķi. Izsvarot un ilgtspējīgu valsts attīstību, norāda veidus, kā veiksmīgi reaģēt uz globālajām pārmaiņām, to radītos izaicinājumus pārvērtot arvien jaunās iespējās.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija tika veidota, apzinoties, ka līdz 2030. gadam Latvija neizbēgami pierdzvos lielas, ar globāliem procesiem saistītas pārmaiņas. Tieši šie globālie procesi un ar tiem saistītie izaicinājumi kalpoja par izejas punktu stratēģijas izstrādāšanai:

- demogrāfiskās izmaiņas: iedzīvotāju skaita samazināšanās un novecošanās;
- globalizācija ekonomikā un inovatīvās/radošās ekonomikas attīstība;
- darba tirgus dinamika un prasība pēc jaunām kompetencēm un iemaņām;
- klimata pārmaiņas;
- augošs pieprasījums enerģētisk un enerģētisk drošībai;
- bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un dabas kļūdzēs vides apdraudētība;
- demokrātiskā pārstāvniecības institūciju krīze un jaunu publiskās līdzdalības formu attīstība;
- globālās vidusziņas attīstība un relatīvo nabadzības risku pieaugums;
- urbanizācija, aglomerācija un reģionālās pozicionēšanās.

Nacionālais attīstības plāns

Nacionālais attīstības plāns ir vidēja termiņa (septiņi gadi) reģionālās politikas plānošanas dokuments, kur analizēta sociālā un ekonomiskā situācija, noteikti reģionālās attīstības mērķi un prioritātes, atbalsta pasākumi noteikto mērķu īstenošanai un izpildei nepieciešamie finanšu līdzekļi.

Nacionālais attīstības plāns 2014. - 2020.gadam ir plānošanas dokuments, kas nosaka Latvija galvenos attīstības virzienus un parāda valsts un sabiedrības svarīgākos uzdevumus, lai sasniegtu izvirzīto mērķi. Nacionālā attīstības plāna stratēģiskais mērķis: Ekonomikas izaugsmes veicināšana.

Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti

Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti ir galvenā saikne starp nacionālo un pašvaldības līmeņa plānošanas dokumentiem.

Izstrādājot Garkalnes novada attīstības programmu, tika izvērtēti Rīgas plānošanas reģionā spēkā esošie plānošanas dokumenti:

- Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija (2000.-2020.g.)
- Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma (2009.-2013.g.)
- Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums (2005.-2025.g.)

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

4 GARKALNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2013. – 2024.GADAM PAMATNOSTĀDNES

Garkalnes novada teritorijas plānojums izstrādāts, pamatojoties uz Garkalnes novada domes 29.11.2011.lēmumu Nr.13§34. Par Garkalnes novada teritorijas plānojuma izstrādes uzdevumu saskaņā ar Darba uzdevumu. Teritorijas plānojumu cieš sadarbībā ar novada speciālistiem izstrādāja konsultāciju uzdevums "Projekts 3i+ar piesaistītajiem nozaru ekspertiem.

4.1 PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IZSTRĀDES GALVENIE MĒRĶI

Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013.-2025.gadam ir izstrādāts ar mērķi nodrošināt novada ilgtspējīgu attīstību, vienlaikus saglabājot unikālas dabas vērtības. Teritorijas plānojums ir attīstības plānošanas instruments, kas veido novada turpmākās attīstības ietvaru un definē teritorijas izmantošanas nosacījumus.

Bez Teritorijas attīstības plānošanas likumā noteiktajiem principiem, teritorijas plānojuma izstrādāšanā ievroti arī šādi principi:

- Plānojuma pārticība, kas nozīmē, ka novada teritorijas plānojuma pamatā tiek saglabāti un pārmantoti iepriekšējā Teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam risinājumi, ciktāl nav mainījies to pamatojums un atbilstība nākotnes iecerēm.
- Tiesiskā pārvērtība, kas nozīmē, ka ikviena iepriekšējā likumīgi uzskatītā darbība un teritorijas izmantošana var tikt turpināta ar pārcelšanu jaunā teritorijas plānojuma stāšanās spēkā. Mainot zonu apzīmējumus, ievrotis, lai jaunajam plānojumam būtu saglabāti iepriekšējā teritorijas plānojumā noteiktie attiecīgie teritorijas izmantošanas veidi.
- Elastīgums un detalizācijas iespējas, kas nozīmē, ka doti daudzvispārīgāki un elastīgāki teritoriju izmantošanas nosacījumi, paredzot iespēju ar lokāliem plānojumus vai detaļām izstrādāt konkrētām teritorijām detalizētākus risinājumus un nosacījumus.

Izstrādāt jaunu Garkalnes novada teritorijas plānojumu noteica nepieciešamība izveidot labi uztveramus Teritorijas izmantošanas un Apbūves noteikumus, izstrādāt tūlītējus zonu apzīmējumus, kas atbilstu valstī ieviejamajiem standartiem. Jauno teritorijas attīstības plānošanas sistēmu veido šādi galvenie normatīvie akti:

- Attīstības plānošanas sistēmas likums, stājies spēkā 2009.gada 1.janvārī
- Teritorijas attīstības plānošanas likums, stājies spēkā 2011.gada 1.decembrī;
- 2012.gada 16.oktobra MK noteikumi Nr.711 "Noteikumi par pazvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem";
- 2013.gada 30.aprīļa MK noteikumi Nr.240, "Iespējamie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi";

Teritorijas plānojuma sastāvā ir izstrādāta vispārīgā zonu apzīmējuma karte visam novadam un detalizētās zonu apzīmējuma kartes ciemiem.

Ne mazāk svarīgs aspekts ir elastīgāku un daudzveidīgāku attīstības iespēju radīšana, uz ko vērsti arī jaunie attīstības plānošanas normatīvie akti. Tas nozīmē, ka vairs nav nepieciešams izstrādāt visā novada teritorijas plānojumāoti augstā detalizācijas pakāpi, zīmējot mērķim paredzot iespēju izstrādāt lokāliem plānojumus vai detaļām plānojumus. Tas dod iespēju elastīgāk plānot attīstību, tai pat laikā ļauj izvirzīt tūlītējus nosacījumus un prasības, kas atbilst konkrētajai teritorijai un situācijai.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Ievērojot pārticības principu, jaun Garkalnes novada teritorijas plānojuma risinājumiem par pamatu ir emtas iepriekšējās teritorijas plānojuma pamatnostādnes, taču ir pārskatīta atsevišķu risinājumu pamatotība un to atbilstība attīstības prognozēm un reālajai situācijai. Teritorijas plānojuma risinājumi balstīti uz nostādni, ka nepieciešams maksimāli saglabāt esošo telpisko struktūru. Apdzīvotās vietas, ceļi un dabas teritorijas to pazreizējā attiecībā.

Teritorijas plānojuma risinājumu pamatā ir Garkalnes novada telpiskās attīstības stratēģijā 2008-2030.gadam izvirzītais vispārīgais mērķis: novada iedzīvotāju labklājība - veselīga, labvēlīga un droša vide dzīvošanai un sociāli un telpiski līdzsvarota attīstība, kas virzīta uz daudzveidīgu, kultūru un zināšanu balstītu konkurētspējīgu saimniecisko darbību.

Novada teritorijas attīstībai izvirzītās galvenās mērķi:

1. Līdzsvarota un pievilcīga dzīvojamā telpa;
2. Spēcīga kopiena un ieinteresētība, aktīva iedzīvotāju līdzdalība;
3. Aktīva un daudzveidīga saimnieciskā darbība un darba vietas;
4. Ārta sasniedzamība un pievilcīga uzturēšanās novadā, piepilsētās pakalpojumu mezglu attīstība (transports, apmešanās, informācija);
5. Kvalitatīva un efektīva infrastruktūra;
6. Attīstīta atpūtas infrastruktūra.

4.2 PLĀNOŠANAS DOKUMENTA SATURA IZKLĀSTS

Garkalnes novada teritorijas plānojuma sastāvā ietilpst:

I daļa. Paskaidrojuma raksts, kas sastāv no 3 sējumiem:

- 1.sējums. Pazreizējās situācijas raksturojums;
- 2.sējums. Perspektīvā attīstība un teritorijas plānojuma risinājumi;
- 3.sējums. Pielikumi

II daļa. Grafiskā daļa (kartes);

III daļa. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;

IV daļa. Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi

I daļa. Paskaidrojuma raksts

1.sējums ietver 8 sadaļas.

1.sadaļa. Pazreizējās situācijas raksturojums, attīstības priekznosājumi un iespējas. Vispārīgā informācija par novadu ietver novada administratīvās teritorijas atrastās vietas un tās izveidošanas raksturojumu. Sniedz spēcīgo esošo plānošanas dokumentu apskatu, kā arī raksturo paralēlos un saistītos plānošanas dokumentus.

2.sadaļa. Teritorijas vispārīgais raksturojums sniedz informāciju par teritorijas dabas apstākļiem, vides stāvokli, esošo teritorijas izmantošanu.

3.sadaļa. Apdzīvotības detalizēta informācija par ciemu izveidi.

4.sadaļa. Ainavas sniedz informāciju par ainavu vēsturisko veidošanos un pazreizējo telpisko struktūru

5.sadaļa. Aizsargjamie dabas un kultūrvēsturiskie objekti ietver informāciju par aizsargjamām dabas teritorijām un objektiem, to aizsardzības režīmu, kā arī kultūrvēsturiskajiem objektiem un to aizsardzības režīmu.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

6. sadaļa Pazvaldības attīstības resursi raksturo cilvēkresursus Garkalnes novadā un novada dabas resursus.

7. sadaļa Zemes izmantošana un pazuma struktūra apraksta zemes politiku un zemes reformas gaitu novadā, zemes pazumu pazreizīgo piederības struktūru un pazreizīgo teritorijas izmantošanu.

8. sadaļa Nekustamā pazuma tirgus aktivitātes un zemes vērtību ietekmējošie faktori

2.sējums ietver 6 sadaļas un pielikumu

1. sadaļa Garkalnes novada vispārīgais raksturojums

2. sadaļa Garkalnes novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izvērtējums

3. sadaļa Pārskats par Garkalnes novada teritorijas attīstību

4. sadaļa Garkalnes novada teritorijas plānojuma risinājumi ietver teritorijas ilgtermiņa attīstības plānošanas koncepciju, detalizēto apdzīvotības attīstību, Publiskās infrastruktūras attīstību, Transporta organizācijas risinājumus, Ciemu centru telpiskās struktūras organizāciju.

5. sadaļa Riska un paaugstinātās bīstamības teritorijas un objekti

6. sadaļa Teritorijas ar paziem nosacījumiem

Pielikums ietver Garkalnes novada teritorijas plānojuma (2013.-2025.) zonējuma salīdzinājumu ar iepriekšējā plānojuma zonējumu.

II daļa Grafiskā daļa

1. karte Garkalnes novada teritorijas zonējums
2. karte Aizsargjoslas
3. karte Garkalnes ciema zonējums
4. karte Bukultu ciema zonējums
5. karte Priedkalnes un Baltežera ciema zonējums
6. karte Berģu ciema zonējums
7. karte Upesciema, Sunžu un Amatnieku ciema zonējums
8. karte Langstīņu ciema zonējums
9. karte Makstenieku ciema zonējums
10. karte Suoju ciema zonējums
11. karte. Skuļņu ciema zonējums

III daļa Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi sastāv no 13 sadaļām

1. sadaļa Vispārīgie jautājumi

2. sadaļa Lietotie termini

3. sadaļa Vispārīgie noteikumi teritoriju izmantošanai nosaka atbilstošus un aizliegtus izmantošanas prasības jaunu zemes vienību veidošanai, robežpārveidošanai, definē pieņemšanas noteikumus, publiskās infrastruktūras nodrošināšanas prasības, ainavu aizsardzības un pārvaldības principus, kultūrvēsturisko pieminekļu aizsardzības prasības, kā arī pazi aizsargājamo dabas teritorijas un to apsaimniekošanas prasības.

4. sadaļa Vispārīgās prasības apbūvei nosaka: apbūves parametrus, kuņģu un bērnību augstumu, stāvu skaitu, pagalma noteikumus, būvvaldes prasības apbūves atbilstībai zemes vienības robežos, Redzamības nodrošināšanai pie ielu un ceļu krustojumiem, Attālumus starp kaimiņbūvniecību, prasības Saimniecības kaimiņbūvniecības, būvvaldes vai to daļas funkcionalitātes maiņai kārtību, prasības aizsardzībai pret troksni un piesārņojumu, teritorijas labiekārtojumu un atelpas elementus, satiksmes infrastruktūras izveidi, prasības transporta līdzekļu novietošanai, grāvju, dēsnoteku un mīksto dēsnu tuvību ierīkošanai un uzturēšanai, reljefa un augsnes virsmas aizsardzībai, paaugstinātās bīstamības objektu un teritoriju izveidei un apsaimniekošanai.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

- Ilgtermiālais konceptuālais dokuments "Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā".
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam.
- Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija parādā valsts un sabiedrības tīkros uzdevumus ceļ uz vienotu mērķi. Līdzsvarotu un ilgtspējīgu valsts attīstību, nodrošinot veidus, kas veiksmīgi reaģē uz globālajām pārmaiņām, to radītos izaicinājumus pārveidojot arvien jaunus iespējas.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija tika veidota, apzinoties, ka līdz 2030. gadam Latvija neizbēgami pierdzvos lielas, ar globāliem procesiem saistītas pārmaiņas. Tiezi šie globālie procesi un ar tiem saistītie izaicinājumi kalpoja par izejas punktu stratēģijas izstrādē:

- demogrāfiskās izmaiņas. iedzīvotāju skaita samazināšanās un novecošanās;
- globalizācija ekonomikā un inovatīvās/radošās ekonomikas attīstība;
- darba tirgus dinamika un prasība pēc jaunām kompetencēm un iemaņām;
- klimata pārmaiņas;
- augošs pieprasījums enerģētisk un enerģētisk drošībai;
- bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un dabas kļūdes vides apdraudētība;
- demokrātiskā pārstāvniecības institūciju krīze un jaunu publiskās līdzdalības formu attīstība;
- globālās vides izaicinājumi un relatīvo nabadzības risku pieaugums;
- urbanizācija, aglomerācija un reģionālā pozicionēšanās.

Nacionālais attīstības plāns

Nacionālais attīstības plāns ir vidēja termiņa (septiņi gadi) reģionālās politikas plānošanas dokuments, kur analizēta sociālā un ekonomiskā situācija, noteikti reģionālās attīstības mērķi un prioritātes, atbalsta pasākumi noteikto mērķu īstenošanai un izpildei nepieciešamie finanšu līdzekļi.

Nacionālais attīstības plāns 2014. - 2020. gadam ir plānošanas dokuments, kas nosaka Latvijas galvenos attīstības virzienus un parādā valsts un sabiedrības svarīgākos uzdevumus, lai sasniegtu izvirzītos mērķus. Nacionālās attīstības plāna stratēģiskais mērķis: Ekonomikas izaugsmes.

Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti

Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti ir galvenā saikne starp nacionālo un pašvaldības līmeņa plānošanas dokumentiem.

Izstrādājot Garkalnes novada attīstības programmu, tika izvērtēti Rīgas plānošanas reģiona spēkā esošie plānošanas dokumenti:

- Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija (2000.-2020.g.)
- Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma (2009.-2013.g.)
- Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums (2005.-2025.g.)

5 STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Ņemot vērā šādu ir analizētas mūsu valstij saistošās starptautiskās konvencijas un starptautiskie normatīvie akti, kā arī nacionālās politikas plānošanas dokumenti un normatīvie akti vides aizsardzības jomā, kuros ietverti mērķi un nosaukumi ir saistoši plānošanas dokumentu - Garkalnes novada Attīstības programma 2012. - 2019. gadam un Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013. - 2025. gadam izstrādāt.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Valsts pienākums ir nodrošināt kultūras un dabas mantojuma un, kas atrodas tās teritorijā, identifikāciju, aizsardzību, konservāciju, popularizāciju un nodrošināt tās košā mērķa paaugstināšanu. Tādā veidā valsts darīs visu, kas ir tās spēkos gan maksimāli izmantojot esošos resursus, gan ar nepieciešamības gadījumā izmantojot starptautisko, tajā skaitā jebkuru tai pieejamo finanšu, māksliniecisko, zinātnisko un tehnisko palīdzību un sadarbību.

Lai nodrošinātu pārciestas efektīvu kultūras un dabas mantojuma, kas atrodas to teritorijā, aizsardzību, konservāciju un popularizāciju, zīd Konvencijas dalībvalstīs iespēju robežās un atbilstoši katras valsts apstākļiem centīsies:

- īstenot atbilstošu politiku, kuras mērķis būs piešķirt kultūras un dabas mantojumam zinātniskās funkcijas sabiedrības dzīvē, kā arī iekļaut to mantojuma aizsardzības aptverošās plānošanas programmās;
- nodibināt, ja tādu vēl nav, savās teritorijās vienu vai vairākus kultūras un dabas mantojuma aizsardzības, konservācijas un popularizācijas dienestus, kam būs atbilstoši personāls un līdzekļi, kas autu izpildīt tiem uzliktos pienākumus;
- attīstīt zinātnes un tehnikas studijas un pētījumus un pilnveidot darba metodes, kas ļauj valstij novērst briesmas, kas draud tās kultūras un dabas mantojumam;
- veikt atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu to mantojumu;
- atbalstīt tādus nacionālu vai reģionālu centru izveidošanu vai attīstību, kas sagatavo speciālistus kultūras un dabas mantojuma aizsardzībai, konservācijai vai popularizācijai, kā arī lai veicinātu zinātniskos pētījumus tajā jomā.

Plānošanas dokumentu aktivitātes lielā mērā vērstas uz dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, tajos ietvertās nostādnēs un paredzētās darbības nerada tiešus draudus dabas vai kultūras mantojumam Garkalnes novada teritorijā.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību – Riodežaneiro konvencija (1992). Konvencijā ir norādīti vispārīgie ilgtermiņa attīstības principi. Ilgtspējīgās attīstības pamatā ir rūpes par cilvēku. Katram cilvēkam ir tiesības dzīvot veselīgu un produktīvu dzīvi harmonijā ar dabu. Ja nodrošina viss, kas esošam un turpmāk mērķa paaugstināšanai nepieciešams ekonomiskai attīstībai un videi. Uzsvērtā starptautiskā sadarbības nozīme, it sevišķi, lai mazinātu attīstības līmeņu atšķirības starp attīstītajām un mazattīstītajām valstīm. Norādīti arī galvenie piesārņojumu novēršanas principi. Šīs konvencijas izpratnē galvenais uzdevums dalībvalstīm ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un tās ilgtermiņa izmantošanas jautājumu integrācija jau esošajās valsts stratēģijās, plānos un programmās, kā arī citu nepieciešamo stratēģiju un dokumentu izstrādāšana. Plānošanas dokumentu mērķis ir Garkalnes novada ilgtermiņa attīstības nodrošināšana.

ANO konvencija „Par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu” (2003.) ievieš nemateriālo kultūras mantojumu kā kultūras daudzveidības galveno avotu un ilgtermiņa attīstības garantu, atzīst mijiedarbību starp nemateriālo kultūras mantojumu un materiālo kultūras un dabas mantojumu, un apzina globalizācijas un sociālo pārrīkošanas procesu radītos draudus nemateriālajam kultūras mantojumam, kas veicina tā degradāciju, izzušanu vai pat iznīcināšanu. ANO konvencijas viena no būtiskākajām prasībām ir definēt, reģistrēt un sistematizēt kultūras mantojumu un visus cilvēkus, kas tieši kā vai netieši kā to saistīti. Latvijā ir izveidota Nemateriālo kultūras mantojuma valsts aģentūra, kas strādā Latvijas Republikas Kultūras ministrijas pārraudzībā un ir izveidota saskaņā ar šo konvenciju. Latvijā ir izveidota speciāla elektroniska datubāze. Kultūras karte, kuras mērķis ir sniegt detalizētu informāciju par Latvijas reģionu kultūras procesu un institūciju daudzveidību, pētījumu un pieejamību, kultūras infrastruktūras materiālo tehnisko stāvokli un attīstības tendenci, kā arī palīdzēt novērtēt esošo kultūras situāciju katrē ion un noteikt attīstības prioritātes un turpmākos darbības virzienus, lai radītu vienmērīgu kultūras pakalpojumu pieejamību visā Latvijā. Kultūras karte ir pieejama internetā Latvijas iedzīvotjiem. Ikviens interesents www.kulturaskarte.lv var atrast, kur Latvijas pilsētā vai pagastā atrodas vieta, kas ir interesants kultūras objekts. Diemžēl nemateriālo kultūras objektu kartē vēl nav atrodami.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Acīmredzot novada teritorijā būtiski apzināmas un izvērtējamas tādās nemateriālās kultūras vērtības kā mutvārdu tradīcijas un izpausmes (piemēram, mīklas, teikas, ticējumi, anekdotes u.c.), tradicionālā mūzika (dziesmas un instrumentālais, tautsirdīgais), tautas dejas, rotaļas un spēles, paražas, rituāli, svētki, tautas zināšanas, tautskaitļi, tautsirdīgums, tautsirdīgums, tradicionālā amatniecība, tradicionālā virtuve, tradicionālās nodarbes, tautskaitļi, lauksaimniecība, tautas medicīna u.c. Īpaši svarīgi ir, ka arvien vairāk pazūst tās, kas ir pazūstējušas, bet novada pamatiedzīvotāji izbrauc, novada tradicionālajām vērtībām būs tīši ir to izzušanas un aizmiršanas draudi, tādēļ būtiski pievēršama liela uzmanība to tradīciju un zināšanu dokumentācijai un vismaz atmiņu par tām saglabāšanai.

ANO konvencija "Par cīņu pret pārtuksnešanos un zemes degradāciju valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešanos, jo pārtuksnešanos + Konvencija attiecas uz Eiropas valstīm, t.sk. Latviju skatās reģionālās problēmas. Ievērojamo lauksaimnieciskās ražošanas samazināšanos, zemes auglības pazemināšanos, vājināšanos erozijas pastiprināšanos, ar dažāda veida augsnes degradāciju. Konvencijas ieviešanai jānodrošina augsnes aizsardzības pasākumu īstenošanu, veicinot augu produktivitātes pieaugumu, ieviešot ilgtermiņa zemes un ūdens resursu apsaimniekošanu. Latvijā Konvencija parasti tiek attiecināta ne vien uz vājināšanos erodētājiem augsniem (vājināšanos erozija, jūras krasta erozija, lielo upju palieņu krastu erozija), punktveida un difūzā piesārņojumu, ko izraisa augu apbūve un ainavas piesārņošana ar pamešām bīvē, bet arī uz degradētājiem teritorijām (bijušās militāris bāzes, karjeri) kas, kaut arī nav jārehabilitē saskaņā ar prasībām par piesārņotājiem vietām, būtiski renaturalizējamās, pamatojoties uz to Konvenciju. Ar Garkalnes novada teritorijas, it īpaši smilts grants ieguves karjeri, kuru renaturalizācijai pievēršama īpaša uzmanība.

Konvencija par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību – Helsinku konvencija (1974., 1992). Helsinku konvencija apvieno visas valstis, kuras apdzīvo Baltijas jūras krastu, kopīgi cīņai pret jūras piesārņojumu. Konvencijas mērķis ir dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība Baltijas jūrā. Lai to mērķi panāktu, nepieciešama sadarbība, lai kontrolētu piesārņojumu visas sateces baseina teritorijā. Latvijā virkne nacionālo normatīvo aktu (piemēram, ūdens apsaimniekošanas likums un tam pakārtotie normatīvie akti, likums Par piesārņojumu u.c.) nodrošina HELCOM konvencijas un tās rekomendāciju ieviešanu un izpildi. Izstrādājot Garkalnes novada ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentus, tiek ņemtas vērā Daugavas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāns un Gaujas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāns ietvertās nostādnēs, informācija un prasības, tādējādi tiek ieviestas ar HELCOM konvencijas nostādnēs.

2007.gada 29.martī ir pieņemts likums "Par Eiropas ainavu konvenciju", kas stājas spēkā ar 2007.gada 19.aprīli. Eiropas ainavu konvencija pieņemta **Florencē 2000. gada 20. oktobrī**. Ar to likumu tiek pieņemta un apstiprināta Eiropas ainavu konvencija un Reģionālās attīstības un pazvaldību lietu ministrija noteikta par kompetento institūciju, kura koordinē konvencijā paredzto saistību izpildi. Konvencijas izpratnē "ainava" nozīmē teritoriju tādā nozīmē, kā to uztver cilvēki, un kas ir izveidojusies dabas un/vai cilvēku darbības un mijiedarbības rezultātā. Konvencijā definēts, ka "ainavu politika" nozīmē kompetentu publisko iestāžu izstrādātus principus, stratēģijas un pamatnostādnēs, kas jau veikt specifiskus pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt ainavu aizsardzību, pārvērtību un plānošanu; "ainavas kvalitātes mērķis" specifiskai ainavai nozīmē kompetentu publisko iestāžu formulētas sabiedrības vārdos attiecas uz viņu apkārtnes ainavas raksturīgām; "ainavu aizsardzība" nozīmē darbības, lai saglabātu un uzturētu ainavas ievērojamos un raksturīgās pazīšanas, kuras ir pamatotas ar tās mantojuma vērtību, ko nosaka tās ainavas dabiskais veidols un/vai cilvēku darbības. "Ainavu pārvērtība" no ilgtermiņa attīstības perspektīvas nozīmē darbības, lai nodrošinātu regulāru ainavas kopšanu ar mērķi virzīt un harmonizēt pārvērtības, kuras rada sociālie, ekonomiskie un vides procesi. "Ainavu plānošana" nozīmē konsekvēnti uz tādām kopīgām vērtībām darbības, lai uzlabotu, atjaunotu vai radītu jaunas ainavas. Konvencijas **Darbības joma** ietver dabiskās, kā arī lauku, urbānās un piepilsētu teritorijas. Tā ietver sauszemes un jūras teritorijas, un iekļauj deģenerāciju. Tā attiecas uz ainavām, kuras var uzskatīt par izcilām, tādpat kā uz ikdienišķām vai degradētām ainavām. Konvencijas mērķis ir veicināt ainavu aizsardzību, pārvērtību un plānošanu, kā arī organizēt sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Konvenciju ratificējusi valstis, apņemas atzīt ainavas par cilvēku dzīves vides būtisku daļu, cilvēku kopīgā kultūras un dabas mantojuma daudzveidības izpausmi un identitātes pamatu un nostiprināt to juridiski likumdošanā; izstrādāt un īstenot ainavu politiku, kuras mērķis ir ainavu aizsardzība, pārvērtēšana un pilnveidošana, veicot pārvērtēšanas pasākumus, kas minēti konvencijas 6. pantā. Izstrādāt kārtību, lai sabiedrība, vietējie un reģionālie varas iestādes, kā arī citas ieinteresētās puses varētu piedalīties ainavu politikas izstrādāšanā un īstenošanā; integrēt ainavu politiku savreģionālaj un pilnveidošanas politikā, kultūras, vides, lauksaimniecības, sociālaj un saimnieciskajā politikā, kā arī jebkur citā politikā, kas tieši vai netieši var ietekmēt ainavas. Puses apņemas: identificēt ainavas visās teritorijās; analizēt to pārvērtēšanas, unspēkus un ietekmes, kas tās pārvēido; dokumentēt un ievieš izmaiņas; novērtēt ziņā identificētās ainavas, ievieš pārvērtēšanas pasākumus, kuras ieinteresētās puses un iedzīvotāji tām ir piezīvuši. Katrai pusei, pēc konsultācijām ar sabiedrību, jānosaka ainavas kvalitātes mērķus identificētajām un izvērtētajām ainavām. Lai ainavu politika tiktu īstenota, katrā Puses apņemas ieviest instrumentus, kuru mērķis ir aizsargāt un pārvērtēt ainavas un/vai pilnveidot ainavas.

Latvijā zīmīgi ir citu spēkā esošo normatīvo aktu, vai cita veida dokumentu, kuros būtu ietverta informācija par Latvijas identificētajām ainavām, to pārvērtēšanu, spēkiem un ietekmi, kas tās pārvēido, kā arī jānodrošina noteikti ainavu klasifikācijas un kvalitātes novērtēšanas kritēriji. Latvijā nav izstrādāti un ieviesti instrumenti ainavu aizsardzībai, pilnveidošanai un pārvērtēšanai. Garkalnes novads ir viens no tiem, kurā ainava būtiski mainās cilvēka darbības ietekmē.

Eiropas Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992) (Natura 2000) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, kuras mērķis ir sekmēt bioloģisko daudzveidību, aizsargāt dabiskās dzīvotnes, savvaļas faunu un floru dabsterritorijās. Mērķa īstenošanai tiek izveidots vienots Eiropas Savienības dabas daudzveidības saglabāšanai izveidoto aizsargājamo teritoriju tīkls Natura 2000, kas nodrošina Eiropai nozīmīgi dabisko dzīvotņu veidu saglabāšanu un atjaunošanu dabiskās izplatības līmenī. Natura 2000 tīkls ietver pārvērtējamās dabas teritorijas, ko dabsterritorijās klasificēšanas jeb rojot **Direktīvu 79/409/EEK** par savvaļas putnu aizsardzību. Tā kā vairāki Eiropas apdraudēto putnu sugu mērķus Latvijas populācijas veido ievērojumu daļu no kopējā individuālā skaita, Latvijai ir liela atbildība par sugu (reģionāli, piemēram, melnās kliju, zivju rēģa, ziemas ūdētis, griezes, zāģu svaļas) aizsardzību. Garkalnes novada attīstības pilnveidošanas dokumentos tiek ieviestas NATURA 2000 teritorijas un nodrošināta to aizsardzība.

Eiropas Kopienas Direktīva 2000/60/EC (2000) nosaka Kopienas pasākumu ieviešanas politikas jomā (dabsterritorijās). Direktīvas mērķis ir izveidot pasākumu ieviešanas iekšzemes virszemes ūdeņu, pārvērtēšanas ūdeņu, piekrastes ūdeņu un pazemes ūdeņu aizsardzību, lai novērstu un mazinātu piesārņojumu, veicinātu ilgtspējīgu dabsterritorijās, aizsargātu dabsterritorijas, uzlabotu dabsterritorijas ekosistēmas vārti un mazinātu plūdu un sausumu ietekmi. Latvijā normatīvais akts, kas ievieš dabsterritorijās noteikto pasākumu ieviešanu, ir dabsterritorijas apsaimniekošanas likums. Pamatojoties uz to likumu ir izstrādāts no 2009.gadā sāktā projekta "Vērtēšana baseina apsaimniekošanas plāns". Apsaimniekošanas plāns ietver pasākumu programmu, kas jāīsteno, lai sasniegtu izvirzītos mērķus dabsterritorijās. Plāns aptver laikposmu līdz 2015. gadam un ir pirmais solis ieviešanas un ilgtspējīgas dabsterritorijas apsaimniekošanas sistēmas izveidēšanai.

Daugavas upju baseina apsaimniekošanas plāns un Gaujas upju baseina apsaimniekošanas plāns ietvert prasības, mērķus un nostādnes ieviešanai izstrādātā Garkalnes novada attīstības pilnveidošanas dokumentos.

Eiropas Padomes Direktīva 1975/442/EEK (1975.) par atkritumiem un **Eiropas Padomes Direktīva 91/689/EEC** par bīstamajiem atkritumiem. Latvijā šīs Direktīvas pārņemšanas atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2006.-2012. gadam, kas paredz valstī veidot reģionālus sadzīves atkritumu poligonus un uzstādīt atbilstošas atkritumu apstrādes iekārtas, kā arī sākt un reaktivēt normatīviem neatbilstošas izgztuves. 2010.gadā sāktā projekta "Atkritumu apsaimniekošanas likums", kura mērķis ir noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, novērst atkritumu dabsterritorijās, nodrošinot Latvijas teritorijā radīto atkritumu dalību savstarpēji un reģionāli, kā arī veicinot dabsterritorijas efektīvu izmantošanu un apglabājamo atkritumu apjoma samazināšanu. Direktīva Latvijā pārņemta ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma un tam pakārtoto normatīvo aktu spēkā stāšanās.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Latvij par **sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu** sav administratīvaj teritorij ir atbildīgas **pašvaldības**, pazvaldības:

1. organizē sadzīves atkritumu, to skaitā sadzīves atkritumu, apsaimniekošanu atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem sav administratīvaj teritorij;
2. izdod saistošus noteikumus, kas reglamentē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu sav administratīvaj teritorij, savas administratīvās teritorijas daļējumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, pildīšanai, pirkšanai un uzglabāšanai, kā arī citu veicami maksājumi par to atkritumu apsaimniekošanu;
3. organizē atkritumu dalītuvu kārtošanu sav administratīvaj teritorij.

Latvij par **bīstamo atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu un koordinēšanu** ir atbildīga **valsts**. Bīstamo atkritumu pildīšanas funkcijas pilda Bīstamo atkritumu pildīšanas valsts aģentūra (BAPA), kas ir Vides ministrijas pārraudzītais valsts iestāde. A/v BAPA uzdevums ir nodrošināt bīstamo atkritumu pildīšanu valsts objektu, sadedzināt zemas iekārtu, poligonu un citu infrastruktūras valsts objektu, kā arī radioaktīvo atkritumu un kodolobjektu drošu apsaimniekošanu. Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentos ietvertas arī prasības atkritumu apsaimniekošanai atbilstoši starptautiskajiem un nacionālajiem tiesību aktiem.

Eiropas Padomes 1985.gada 27.jūnija Direktīva 85/337/EEK par daļu valsts un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu. Šī direktīva paredz izvērtēt projektu ekoloģisko ietekmi, ņemot vērā cilvēka veselības aizsardzību, lai arī labvēlīgu vidi veicinošu dzīves kvalitāti, kā arī nodrošinātu sugu daudzveidības saglabāšanu un saglabātu ekosistēmas reprodukcijas spēju kā dzīvības pamatavotu.

Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 27. jūnija Direktīva 2001/42/EC par noteikumiem un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu. Tāsmērīši ir izvērtēt plānošanas dokumentu stenošanas radīto iespējamo ietekmi uz vidi un iesaistīt sabiedrību dokumenta apspriešanā un lēmumu pieņemšanā, kā arī izstrādāt priekzīkumus, lai novērstu vai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi. Stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumenta sagatavošanas laikā, pirms šīs plānošanas dokumenta tiek iesniegts pieņemšanai. Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentiem tiek veikts stratēģiskais IVN, kura rezultāti apkopoti tajā Vides pārskatā.

Lisabonas stratēģija, ko Eiropas Savienības Padome pieņēma 2000. gada 23.-24. martā, noteica jaunu stratēģisko mērķi ES, lai stiprinātu nodarbinātību, ekonomiskās reformas un sociālo saliedētību kā uz zināšanu balstītu ekonomikas daļu. Gadu laikā 2001. gadā stratēģija tika papildināta Gēteborgas Eiropas Savienības Padomes sanāksmē par ilgtermiņa attīstību, pievienojot ekoloģisko aspektu Lisabonas procesam. Līdz ar to stratēģija balstās uz 3 pilnām ekonomiskā atjaunošana, sociālo atjaunošana un ekoloģiskā atjaunošana. Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu izstrādā, ņemot vērā galvenajiem principiem ieviešot ilgtermiņa attīstības principus. Ilgtermiņa attīstības pamatprincipi tiek iestrādāti Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentos.

Eiropas ilgtermiņa attīstības pilsētu harta (Olborgas harta, 1994). Pieņemta Olborgas Harta nosaka prioritātes pilsētu attīstībai un politisku atbildību reģionālās attīstības procesa dalībniekiem, vadoties no Hartā noteiktajiem principiem. Olborgas hartas pamatnostādnes:

- ilgtermiņa attīstība ir radoša, lokāla, līdzsvaru meklējoša process,
- problēmu risināšana dialogā,
- pilsētas saimniecības līdzsvarota attīstība,
- sociālais taisnīgums ieviešana pilsētu attīstībā,
- zemes ilgtermiņa izmantošanas politika,
- ilgtermiņa transporta kustības plānojums,
- atbildība par globālo klimata izmaiņām,
- ekosistēmu piesātinātība un atjaunošana,
- sabiedrības informācija un iesaistīšana vides politikas veidošanā.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam tika pieņemta 2009. gada 29. – 30. oktobrī Eiropas Padomē. Stratēģijā ir izvirzīti 4 uzdevumi, tostarp arī vides ilgtspējas veicināšana Baltijas jūras reģionā. Stratēģijas īstenošanā būtiska ir sekmīga sadarbība starp Eiropas Komisiju un ES dalībvalstīm Baltijas jūras reģionā. Katras Rīcības plānā noteiktās sadarbības prioritātes koordināšanu ir uzdevums vienai vai vairākās reģiona ES dalībvalstīs.

5.2 NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Garkalnes novada Attīstības programmas un teritorijas plānojuma prioritātes, mērķi un rīcības izstrādātas ņemot vērā Latvijā definētos nacionālos vides aizsardzības mērķus, tai skaitā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam, Vides politikas pamatnostādnes 2009.-2015. gadam, kā arī Daugavas un Gaujas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānus 2010.-2015. gadam. Jāatzīmē, ka vairāki nacionālie mērķu nozāres dokumenti zaudēs spēku Garkalnes novada plānošanas dokumentu darbības laikā, piemēram, Zemes politikas pamatnostādnes darbojas līdz 2014. gadam, Vides politikas pamatnostādnes līdz 2015. gadam u.c. Izstrādājot novada attīstības plānošanas dokumentus, nav iespējams paredzēt un prognozēt vai tiks izstrādāti jauni nacionālie politikas plānošanas dokumenti vides jomā un kādas būs tajos noteiktās prioritātes, mērķi un rīcības mērķu sasniegšanai.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (LIAS) iezīmē Latvijas ilgtspējīgas attīstības mērķus un galvenos rīcības virzienus tuvākajiem 20 gadiem, kā metodi izmantojot kapitāla nacionālo bagātību vērtību pieeju. Apzinot globālās attīstības tendences un izaicinājumus, stratēģija nosaka Latvijas ilgtermiņa attīstības prioritātes un iesaka risinājumus efektīvai un ilgtspējīgai mūsdienu rīcības esotās kultūras, dabas, ekonomikas un sociālā kapitāla izmantošanai, jo paziņojot Latvijas pamatvērtību – cilvēka kapitālu.

LIAS ceturtās prioritātes – **atjaunojama un droša enerģija** – mērķis ir nodrošināt valsts enerģētisko neatkarību, palielinot energoresursu paznodzinājumu un integrējoties ES enerģijas tīklā.

Prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni jāprioritizē šādi:

Enerģētiskā drošība un neatkarība

Valsts enerģētisko neatkarību iespējams sasniegt, vispirms uzlabojot energoefektivitāti, palielinot vietējo atjaunojamo enerģijas resursu patsvaru enerģētiskā, diversificējot energoresursu un enerģijas piegādes avotus un samazinot enerģijas importu. Latvijas enerģētiskā drošība stiprināma, veidojot Baltijas jūras reģionu kā vienotu enerģijas tirgu, lai nodrošinātu iespējamo iegādāties nepieciešamos stratēģiski svarīgos energoresursus (dabāsgāze, naftas produkti) un elektroenerģiju no vairākiem piegādātājiem par tirgus cenām.

Atjaunojamo enerģijas resursu izmantošana un inovācija

Veiksmīgi izmantojot ES enerģijas tirgus priekzrocības, iespējams palielināt atjaunojamo enerģijas resursu patsvaru Latvijas enerģētiskā un ar turpmāk saglabāt ES līdera pozīcijas atjaunojamo energoresursu izmantošanā. Savukārt aktīvi veicinot pārticību un jaunrādī energoefektivitātes un AER jomā, iespējams uzlabot Latvijas ekonomikas konkurētspēju un ieguldījumu ekoloģijā, uz zināšanu balstītā ekonomikā, kā arī jaunu darba vietu radīšanā. Apgāzot koksnes koģenerācijas esošo potenciālu, ir iespējams vienlaicīgi palielināt arī elektroenerģijas ražošanu no AER. Jau zobrādī pietiekams saules un vēja enerģijas izmantošanas potenciāls, un tas noteikti būtāj attīstājāj nākamajās desmitgadēs, ņemot vērā sagaidāmo uzstādāmas jaudas izmaksu kritumu un iespējamo izkliedētā enerģijas ražošanai. Neizmantojot šīs lauksaimniecības zemju platības būs iespējams audzēt biodeģvielas ražošanai piemērotas enerģētiskās kultūras. Kā viens no potenciālajiem AER būtāj pta un j izmanto eotermā un petrotermā enerģija.

Enerģoefektivitātes pasākumi

Galvenais energoefektivitātes pasākumu veiksmes kritērijs ir samazinātā siltuma un elektroenerģijas patēriņš un efektīvā energoresursu izmantošana gan privātajā, gan valsts sektorā. Paziņsvārgi ir veikti

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

daudzdzīvokļu, centralizēto siltumapgādes sistēmu, katlu māju un pārvades līniju renovāciju, lai samazinātu siltumenerģijas patēriņu un zudumus. Vēlams palielināt centralizētās siltumapgādes pieslēgumu skaitu, tādējādi uzlabojot centralizēto siltumapgādes sistēmu darbības efektivitāti.

Energoefektivitāte un videi draudzīga transporta politika

Lai samazinātu privātā autotransporta izmantošanas patsvarus, primāri jāuzlabo sabiedriskā transporta kvalitāte un pieejamība, kā arī jāpalielina sabiedriskā transporta popularitāte sabiedrībā. Vienlaikus ar sabiedriskā transporta plāsmu un pakalpojumu palielināšanu un iespējamiem personīgā transporta lietošanas ierobežojumiem ir jāveido gājējiem un velosipdistiem piemērotā vide un infrastruktūra. Jāatbalsta pilotprojekti transporta infrastruktūras pielāgošanai vietās, kur ir biogāzes un biodeģvielas izmantošana.

LIAS piektās prioritātes – dabas vērtību un pakalpojumu ilgtspējīga apsaimniekošana – mērķis ir Latvijai kļūst par ES I daļi dabas kapitāla saglabāšanu, palielināšanu un ilgtspējīgu izmantošanu.

Prioritārie ilgtermiņarĶības virzieni ir šādi:

Dabas kapitāla pārvaldība

Līdzinājot tirgus mehānismus, politikas un atbalsta programmas nav bijušas efektīvas dabas kapitāla saglabāšanai un atjaunošanai. Lai situāciju mainītu, ir jāievieš dabas kapitāla pārvaldības pieeja ekosistēmu pēriņu un pakalpojumu vērtības, dabas un antropogēnu radīto risku un zaudējumu identificēšanai un novērtēšanai. Ķ pieeja paredz pēriņuma un atkritumu plāsmu mazināšanu, ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu un ekosistēmu pakalpojumu atstāšanu. Tā apvieno vides un ekonomikas aksiomas, ņaujot kombinētā dabas kapitāla pārvaldību ar ekonomisku lēmumu pieņemšanu un atstāšanas praksi.

Tirgus instrumentu izveide

Pasaules pieredze rāda, ka tikai ar valsts pēriņiem vien nav iespējams novērst pieaugošu apdraudējumu dabai un tās sniegtajiem ekosistēmu pakalpojumiem. Papildus ir jārada tirgus dabas daudzveidību saglabājošas aktivitātes. Valsts institūcijām ir jāievieš tirgus instrumenti, kas radītu ekosistēmu pakalpojumu un produktu tirgu un veicinātu tautsaimniecības koefektivitātes celšanu. Ķie instrumenti autu atstāt ar daudus jaunus pakalpojumus, kas veicinātu uzņēmēju un zemes paznieku iesaisti dabas daudzveidības atjaunošanā, piesaistot privāto finansējumu dabas kapitāla saglabāšanai un atjaunošanai.

Dabas aktīvu kapitalizēšana

emot vēriņā Latvijas salīdzinoši lielo dabas kapitālu ES valstu vidū, jāveido aktīva uzņēmējdarbības atbalsta politika dabas aktīvu kapitalizēšanai. Ilgtspējīga dabas kapitāla izmantošana var sekmēt Latvijas kā sēaas+valsts tēla veidošanos. Tā ir iespējama veicināt eksporta un daudzu ekonomikas un jaunrades nozaru atstāšanu, piemēram, pakalpojumu industrijā – videi.

Draudzīgā tērisms, atpēta, rekreācija un ērstniecība, veselgādināšanas pakalpojumi; lauksaimniecība – bioloģiskā lauksaimniecība un akvakultūra; raģozana – ēnerģijas raģozana no AER, dabgāskosmētikas un medikamentu raģozana, koka izstrādājumu, mēju un mēbeļu raģozana; radozajā industrijā – vides filmu un skaņu radzāna; augsto tehnoloģiju nozarē – dabai draudzīgu tehnoloģiju radzāna. Latvijas dabas kapitāls paver iespēju atstāt daudzveidīgu un eksportspējīgu sēaģo ekonomiku+.

Ilgtspējīga dzēvesveida veicināšana

Dabas daudzveidības samazināšanu un klimata izmaiņas lielā mēģrā veicina tieziņsaimniecības kā gāla patēriņģi. Cilvēku ekonomiskā aktivitāte un pēriņģais patēriņģis rada arvien lielāku siltumnēģas efektu izraisģoģuģu iēplģdi atmosfēģrā un arvien lielāku dabas resursu nopēģicināģanu. Dabas kapitālam rodas arvien jauni apdraudģjumi, tostarp infrastruktūras un apģbes izplezāģans un klimata izmaiņģu negatģva ietekme. Lai mazinātu zģdģus apdraudģjumus un sagģlabģtu dabas daudzveidģbu, jāģmobilģzģ

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

sabiedrība un j veicina cilvēku līdzdalību ekosistēmu saglabāšanā. Veicinot ilgtspējīgu dzīvību, iespējams radīt dabas kapitālu saudzējošu sabiedrību.¹

Vides politikas pamatnostādnes 2009.-2015.gadam (VPP), kas apstiprinātas ar MK 2009.gada 31.jūlija rīkojumu Nr. 517, veido pamatu vides kvalitātes saglabāšanai un atjaunošanai, kā arī dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai, vienlaicīgi ierobežojot kaitīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību. Līdz 2008.gada beigām vides politikas pamatprincipus un mērķus noteica Nacionālais vides politikas plāns 2004.-2008. gadam. Izstrādājot VPP tika izvērtēti iepriekšējā plāna izvirzītie mērķi un uzdevumi, kā arī to īstenošana. VPP ir vidējais politikas plānošanas dokuments, kur formulēti vides politikas mērķi, risināmas problēmas, politikas pamatprincipi un politikas rezultāti, kā arī rīcības virzieni politikas mērķu sasniegšanai.

Vides politikas virsmērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem iespējamo dzīvot un sakrīt vidē, stenojot ilgtspējīgu attīstību, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību mērķu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli. VPP ir veidotas piecas tematiskās sadaļas: GAISS, DENS, ZEME, DABA un KLIMATS. Katrā sadaļā izvirzītas katras jomas politikas mērķis, politikas un darbības rezultāti, rezultātveidētāji, kā arī pasākumi politikas mērķu un rezultātu sasniegšanai.

GAISS. politikas mērķis ir nodrošināt gaisa kvalitāti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, iesaistot pašvaldības, komersantus un sabiedrību. Turpmākās rīcības politikas mērķa sasniegšanai, kas attiecināmas uz pašvaldību, ir zaudētas:

- stenot gaisa kvalitātes uzlabošanas programmas pašvaldības, novērtēt un uzlabot jau agrāk pašvaldības stenotās pasākumu efektivitāti;
- nodrošināt jauno ES direktīvu gaisa kvalitātes uzlabošanu (paziņotība uz daļiņām PM_{2,5}) ieviešanu un īstenošanu;
- samazināt iedzīvotāju neapmierinātību ar gaisa kvalitāti, sniedzot informāciju par gaisa kvalitātes stāvokli un individuāli iespējami samazināt gaisa piesārņojumu;
- izstrādāt un uzskatīt ieviest rīcības plānus trokšņa ietekmes samazināšanai;
- nodrošināt sabiedrību ar informāciju par vides troksni un paredzamajiem pasākumiem trokšņa samazināšanai.

DENS. politikas mērķis ir nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošu dēģu kvalitāti, samazināt iekšējā deģu eirofīkāciju un nodrošināt dēģusaimniecības pakalpojumu kvalitāti. Turpmākās rīcības politikas mērķa sasniegšanai, kas attiecināmas uz pašvaldību, ir zaudētas:

- integrēt 2007.gada 23.oktobra Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/60/EK par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību prasības upju baseinu apsaimniekošanas plānos, izstrādāt plūdu riska kartes un veikt pasākumus plūdu apdraudējuma samazināšanai;
- turpināt stenot pasākumus komunālo notekdeģu un bēģu vielu radītā virszemes deģu piesārņojuma samazināšanai, tai skaitā sakrājot notekdeģu apsaimniekošanu attiecībā uz apdzīvotām vietām ar iedzīvotāju skaitu no 10 000 līdz 100 000 līdz 2011. gada 31. decembrim; attiecībā uz apdzīvotām vietām ar iedzīvotāju skaitu no 1000 līdz 10 000 līdz 2015. gada 31. decembrim;
- stenot barības elementu noplūdes samazināšanu pasākumus pāziņģajās teritorijās, uz kurām attiecas paaugstinātās prasības dēģu un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem, kā arī veicināt labas lauksaimniecības prakses nosacījumu ieviešanu visā Latvijā teritorijā;

¹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam, LR Saeima, 2010

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

- samazināt slāpekļa, fosfora un citu biostamo vielu ieplūdi Baltijas jūrā un Rīgas līcī no Latvijas teritorijas;
- veikt ekoserifikāciju sīzila karogs+piezīršanu Latvijas pludmalēm (peldvietām);
- sagatavot vispārīzglītojozu informāciju par dēns taupzanas iespējām;
- veicināt komersantus rast tehnoloģiskus risīnījumus dēns taupzanas nolīk (piemēram, veicot izlietot dēns attīršanu un atkrīrtotu izmantošanu, ieviezoī videi draudzīgas tehnoloģijas ar mazu dēns resursu patēriņu utt.);
- veikt pasākumus, lai nodrozinātu kvalitātvu dzeramo dēni, un turpināt novecojušu dēnsaimniecības infrastruktūras uzlabošanu, lai samazinātu zudumus no tīkliem.

ZEME . politikas mērīis ir nodrozināt zemes resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot ilgtspējīga patēriņa un ražošanas principa īstenošanu. Turpmākās rīcības politikas mērā sasniegšanai, kas attiecināmas ar uzpazvaldību, ir zīdas:

- nodrozināt labāku sabiedrības informāciju par dabas resursiem un to izmantošanas iespējām, kā arī mēdienu ēolo īskājiem procesiem;
- aktualizēt pīesrīto un potenciāli pīesrīto vietu reīstra struktūru un nodrozināt tī izmantošanu teritorijas plānošanas procesī;
- sekmēt sadarbību starp komersantiem, valsts īestīdīme un pazvaldību, kas vīrstā uzpīniecīsko avīriju risku samazināšanu un vīdes un cilvīku drozības palielināšanu;
- nodrozināt papīra, plastmasas, metāla, stīkla un koksnes reīnerģijas mērā sasniegšanu;
- īzveidoī sadzīves atkrīrtumu zīrošanas un dalītas savīzšanas sistēmas visos atkrīrtumu apsaimniekošanas reīonos un nodrozināt atkrīrtumu savīzšanas pakāļpojumu pīeejāmību;
- samazināt bioloģīski deģradājamā atkrīrtumu apglabāšanas apjomu;
- veicināt izlietot īepakojuma, elektrīsko un elektronīsko īekrītu atkrīrtumu, baterīju un akumulatoru apsaimniekošanas mērā sasniegšanu;
- īzvērtēt ēkonomīsko īnstrumentu nepīecīezāmību, kas veicinātu notekdēdu dēdu apsaimniekošanu .

DABA . politikas mērīis ir nodrozināt dabas aizsardzības un sāimniecīsko īnterezu īdzsvaroītību. Turpmākās rīcības politikas mērā sasniegšanai, kas attiecināmas ar uzpazvaldību, ir nodrozināt ADT apsaimniekošanu (veicināt pazvaldību īesaīstānos ADT apsaimniekošanā , veidojot valsts un pīrīvīto partnerību, kā arī sekmījot bīedrību un nodībīnījumu īdzdalību, ADT apsaimniekošanā).

KLIMATS . politikas mērīis ir nodrozināt Latvījas īeguldījumu globālo klīmata pīrmaiņu novīzānā , nodrozinot vīdes aizsardzības un ēkonomīsko īnterezu īdzsvaroītību. Turpmākās rīcības politikas mērā sasniegšanai, kas attiecināmas ar uzpazvaldību, ir veikt komunikācijas visu sabiedrības grupu informāšanai par klīmata pīrmaiņu mēdi un sabiedrības īdzdalības palielināšanai, veicināt īncīatīvu lokāli mēdi.²

Zemes politikas pamatnostādnes 2008.-2014.gadam ir apstiprinātas ar MK 2008.gada 13.oktobra rīkojumu Nr.613. Pamatnostādnes no zemes kā resursa vīedoka, tīek apskatītas ne tīkai zemes kā ražošanas īdzekā funkcijas, kas sev īetver zemes izmantošanu un aizsardzību, bet arī zeme kā vīeta (telpa) attīstībai, īetverot tīs izmantošanu un attīstības plānošanu, apbīvī un āinavas veidošanu. Pamatnostādūmērīis ir dēfīnīt valsts pīolitiku zemes izmantošanā un radīt apstākūsus zemes īespājāmī labākā īzantošanai un tīs īlgtspējībai. Zemes politikas mērīis ir nodrozināt zemes kā unīklā dabas resursa īlgtspējīgu izmantošanu. Pīolitikas mērā un rezultātu sasniegšanai tīek īzvērtīti mērīi un rīcības

² Vīdes pīolitikas pamatnostādnes 2009.-2015.gadam, Vīdes mīnīstrīja, 2009

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

politika, kas sekmē racionālu un efektīvu zemes izmantošanu, ieviešot zemes aizsardzības nosacījumus. Rīcības politika ir vērsta uz to, lai kļūtu par saglabātu Latvijai raksturīgo mozaikveida kultūrlainavu. Neizmantojot sliktas LIZ prasības, kas ir piemērotas lauksaimnieciskajai ražošanai, pārņemtu zemes paznieku pienākumu izpildi zemju izmantošanā, veiktu labas saimniekošanas prakses popularizāciju zemes paznieku un lietotāju vidū. Nodrošinātu zemes aizsardzību, nepieļaujot jaunu degradētu teritoriju ražošanu, veicinātu esošo teritoriju revitalizāciju. Izveidotu ilgtspējīgu apdzīvotuma struktūru, kas veicinātu policentrisku attīstību un sadarbību. Nepieļautu jaunu ciemu veidošanu, bez atbilstoša infrastruktūras un pakalpojumu nodrošinājuma. Esošās apdzīvotās vietās veicinātu dzīves vides kvalitātes uzlabošanu.³

Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma (2000) nosaka zaudēto stratēģiskos mērķus:

- saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību;
- saglabāt un veicināt vietējo savvaļas sugu daudzveidību;
- saglabāt savvaļas sugu, kā arī kultūragu un mājdzīvnieku zīdītāju un ūdenisko daudzveidību;
- veicināt tradicionālās ainavas struktūras saglabāšanu;
- nodrošināt dzīvības dabas resursu līdzsvarotību un ilgtspējīgu izmantošanu⁴.

Minētie mērķi nav zaudējuši savu aktualitāti, tādēļ plānot novada attīstību, tiešamam vēr

6 VIDES PĀRSKATA IZSTRĀDE

6.1 STRATĒĢISKĀ IETEKMES UZ VIDĪ NOVĒRTĒJUMA PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra veikta plānotās programmas dokumentiem "Garkalnes novada attīstības programma 2013.-2019.gadam un Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013.-2025.gadam", pamatojoties uz likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un Ministru kabineta (MK) 2004.gada 23.marta noteikumiem Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums", kā arī saskaņā ar 2012.gada 11.maija Vides pārvaldes valsts biroja Lēmumu Nr.38 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu". Plānotās programmas dokumentiem "Garkalnes novada attīstības programma Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013.-2025.gadam".

Vides pārvaldes valsts birojs noteicis, ka plānotās programmas dokumenta un vides pārskata projekts jānosūta izskatīšanai zaudētajam institūcijām:

- Valsts Vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei;
- Veselības inspekcijas atbilstošajai struktūrvienībai;
- Rīgas plānotās programmas reģiona administrācijai;
- Dabas aizsardzības pārvaldei.

Vēstulītē pat noteikts, ka plānotās programmas dokumenta izstrādātājam jānodrošina plānotās programmas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un sabiedriskās apspriešanas sanāksmes organizācija normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Paziņojumu par sabiedrisko apspriešanu jānosūta Vides pārvaldes valsts birojam ieviešanai Biroja interneta mājas lapā.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums veikts abu plānotās programmas dokumentu izstrādes laikā, stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti apkopoti vienā Vides pārskatā.

³ Zemes politikas pamatnostādnes 2008.-2014.gadam, RAPLM, 2008

⁴ Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma, VARAM, 2000

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Vides pārskats sagatavots balstoties Garkalnes novada attīstības programmas 2013..2019.gadam un Garkalnes novada teritorijas plānojuma 2013..2025.gadam informāciju par piedāvājumiem novada attīstības virzieniem, paredz tajos mērķus un investīciju plāniem, kā arī noteikto plānoto (atbilstoši) zemes lietošanas veidu un noteiktajiem prasībām un apstākļiem būvniecībai un zemes izmantošanai. Pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.157 šķēršļi, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums; izstrādāt šīs informācijas Vides pārvaldes valsts biroju par plānošanas dokumenta izstrādes uzskatu un konsultācijām par Vides pārskata ietekmju saskaņošanas pakāpi un institūcijām, kurām jāiesniedz Vides pārskata projekta komentārus un priekšlikumus saņemšanai, kā arī par sabiedriskās apspriešanas saņemšanas nepieciešamību.

Vides pārskata sagatavošanai izmantotas šādas metodes:

- informācijas analīze. Tika analizēti Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentos un saistītajos plānošanas dokumentos ietvertā informācija, kā arī valsts pārvaldes mērķi un publiski pieejamā informācija par vides stāvokli novada teritorijā;
- ietekmju analīze. Tika analizēti katrā plānošanas dokumentā noteikto attīstības mērķu un plānoto darbību īstenošanai nepieciešamās ietekmes uz vidi, izstrādāti ieteikumi ietekmju samazināšanai vai kompensācijai.

Vides pārskata sagatavošanai izmantota šāda informācija:

- Garkalnes novada pārvaldes mērķi un informācija par vides stāvokli novadā;
- VSIA Latvijas vides, ēoloģijas un meteoroloģijas centrs publiskajās datu bāzēs pieejamā informācija par vides stāvokli;
- VAS Latvijas valsts mežsaimniecības dati;
- Lauku atbalsta dienestu pieejamā informācija;
- Dabas aizsardzības pārvaldes interneta mājas lapā pieejamā informācija par paņēmieniem dabas teritorijās;
- Gaujas upju baseina apgabala Apsaimniekošanas plāns 2010.. 2015.gadam;
- Daugavas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.. 2015.gadam;
- Citi publiski pieejamie pētījumi un informācija.

Izstrādātājam bija grūtības ar vides informācijas iegūšanu un datu pieejamību. Ārvalstīs publiski pieejama valsts vides informācijas sistēma. Pārvaldītājiem jānodrošina datu par vides kvalitāti atbilstoši komersanta VSIA LV MC prasībām, par informācijas sniegšanu tiek prasīta nesamērīgi augsta maksa. Nav pieejama vides monitoringa informācija, kas autu detalizēti izvērtētu vides stāvokli un tā izmaiņu tendences novada teritorijā. Izvērtējot pieejamo gaisa kvalitātes, monitoringa posteņu izvietojumu jebkurā secinājumā, ka to ir ļoti maz. Praktiski nav pieejama informācija par gaisa kvalitātes rādītājiem, trokšņa līmeņa rādītājiem, mērogojamu procesu raksturojošiem u.c. rādītājiem novada teritorijā, tālruni nav pieejami un dati par virszemes un pazemes ūdeņu un kvalitātes izmaiņām, lai gan novada un tam pieguļošajās teritorijās atrodas vairāki valsts monitoringa posteņi. Tāpat nav pieejamas vides valsts monitoringa datu bāzes, DB Urbumi u.c.

6.2 SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

Sadaļā tiks izstrādāta pētījuma dokumenta sabiedriskās apspriešanas

6.3 SAŅEMTIE PRIEKŠLIKUMI, ATSAUKSMES UN TO ANALĪZE

Sadaļā tiks izstrādāta pētījuma dokumenta sabiedriskās apspriešanas

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

6.4 IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS

Sadaļā tiks izstrādāts projekta dokumenta sabiedriskās apspriešanas

7 GARKALNES NOVADA ĪSS RAKSTUROJUMS

7.1 ADMINISTRATĪVĀ TERITORIJA

Garkalnes novads ir pazvaldība Vidzemes dienvidrietumu daļā pie Rīgas pilsētas austrumu robežas. Tagadējā Garkalnes novada teritorija kā vienota administratīvā vienība ciema padomes statusā izveidota 1946. gadā atdalot zemes galvenokārt no daļas pagasta un nelielu daļu no Ropaļu pagasta. Par jaunizveidotās vienības centru tika noteikta teritorijā pastāvīgi lielākā apdzīvotā vieta Garkalne (tolaik saukta par Ropaļiem). Ciema padomes teritorijas robežas tika grozītas 1977. gadā Garkalnei pievienojot daļu likvidētā Berģu ciema teritorijas, kā arī daļu no Gaujas kreisā krasta Garkalnes ciema padomes teritorijas pievienojot daļu ciema padomes teritorijai. 1990. gadā teritorija ieguva pagasta, bet 2006. gadā novada statusu.

Garkalnes novads robežojas ar Rīgu un Carnikavas, daļu, Stopiņu, Ropaļu novadiem un Inčukalna novada Vangaļu pilsētu un Inčukalna pagastu.

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvotību likuma (2008) 9. pantu apdzīvotuma struktūru veido 3 apdzīvotību veidi: pilsētas, ciemi un viensētas. Garkalnes novads nav nevienas pilsētas. Novads nav arī izteikta administratīvā centra. Lielākais centrs ir Garkalnes ciems, kas atrodas teritorijas dienvidaustrumos blakus valsts un Eiropas nozīmes ceļam A2 un reģionālās nozīmes ceļam P3. Administratīvais centrs atrodas 21 km attālumā no Rīgas centra.

Garkalnes novads sastāv no 13 apdzīvotām vietām: Garkalne, Langstiņi, Upesciems, Berģi, Baltezers, Priedkalne, Bukulti, Amatnieki, Suoļi, Skuži, Sunži, Makstenieki un Prieķlejas. Apdzīvotību vietu izvietojumu Garkalnes novads un tuvākajā apkaimē visuriski noteicis ceļotājs, kas bijis visai stabils vairāku gadsimtu garumā, un šodien: visas apdzīvotās vietas, izņemot atsevišķas viensētas, ievērojot saskaņotību ar pieņemtajiem ezeriem. Daļas no Garkalnes novada apdzīvotajām vietām tikai daļēji pieder zai teritorijai, jo ir saplūdušas ar Rīgu vai izveidojot s, pilsētā izplezoties ārpus administratīvajām robežām. Tie ir Suoļi, Bukulti un Berģi, kur daļa to teritorijas ietilpst novadā, daļa - Rīgas pilsētā, kā arī Baltezers, kas daļēji ir daļas novadā.

Garkalnes ciemā 2011. gadā dzīvoja 1761 iedzīvotājs, savukārt 2006. gadā Garkalnē bija reģistrēti 1377 iedzīvotāji. Iedzīvotāju skaits palielinājies par 31,4%. Garkalnē dzīvo lielākais novada iedzīvotāju skaits, 26% no visiem Garkalnes novada iedzīvotājiem. Lielākā daļa 90% Garkalnes novada iedzīvotāju dzīvo 13 ciemos, no kuriem vairāk kā puse izveidozanas/attīstības pamats ir Rīgas iedzīvotāju mājokļu pieprasījuma apmierināšanai, jeb Rīgas mājokļu tirgus pieprasījuma paplašināšanai. Garkalnes novads ir izteikta urbanizācija piepilsētā tipiska apdzīvotuma struktūra.

Lielākās apdzīvotās vietas ir Garkalne, Langstiņi, Bukulti, Priedkalne, Suoļi, Berģi, Upesciems. Novada administrācija atrodas Rīgas pilsētas robežās Berģos, Brīvības gatve 455. Garkalnes novada teritorijas platība ir 150,5 km². Garkalnes novads uz 2012. gada 1. jūliju pēc Pilsonebas un migrācijas dienesta datiem bija reģistrēti 7644 iedzīvotāji. Iedzīvotāju blīvums Garkalnes novadā uz 2012. gada sākumu ir 49,9 cilv./km².

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Ar Garkalnes novada domes 1. mēneša sēdē noteiktas 13 ciema tipa apdzīvotības vietas: Amatnieki, Baltezers, Berģi, Bukulti, Garkalne, Langstiņi, Makstenieki, Priedkalne, Priekule, Skuķi, Sunži, Suoņi un Upesciems.

Garkalnes novada zemes 10 valsts nozīmīgās autoceļi:

- Trīs galvenie autoceļi: A1 (E67); A2 (E77); A4 (E67, E77);
- Divi 1. zemes ierakstā autoceļi: P2 un P3;
- Pieci 2. zemes ierakstā autoceļi: V31; V46; V49; V50; V54;

Novada teritorijā ir 23 pazīstamās autoceļi. Visu autoceļu kopgarums ir 194,83 km. Garkalnes novada esošie valsts galvenie autoceļi savienoj galvaspilsētu ar Vidzemes pilsētām Valmieru, Siguldu, Smilteni, Alksni, Limbažiem, Saulkrastiem, kā arī lauku ciemiem. Visi valsts galvenie autoceļi ir ar asfaltbetona segumu, tātad visi 1. un 2. zemes ierakstā autoceļi, izņemot 2. zemes ierakstā autoceļu V50 kuram ir grants segums. Valsts autoceļu visu posmu kopgarums novada teritorijā ir 48,18 km.

7.2 SAIMNIECISKĀ DARBĪBA GARKALNES NOVADĀ

Garkalnes novadā nav lielu rūpniecības uzņēmumu, pārsvarā darbojas mazie un vidējie uzņēmumi, kā arī individuāli darbināji.

Uzņēmumu reģistrācija uz 2012. gada Garkalnes novadā reģistrēti 909 subjekti. No tiem Biedrību un nodibinājumu reģistrācijā ir 73 biedrības un 4 nodibinājumi, Pārējie veidoti reģistrācijā ir valsts komersantu pārējie veidoti ir 5, valsts organizācijas pārējie veidoti ir 2, Komercreģistrācijā ir 681 sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA), 43 individuālie komersanti (IK), 1 pilnsabiedrība (PS), 1 valsts komersantu filiāle un 1 filiāle. Reģistrācija organizāciju un to iestāžu reģistrācijā ir 2 draudzes. Uzņēmumu reģistrācija uzskaitā ir 19 individuālie uzņēmumi, 8 kooperatīvu sabiedrības, 1 imenes uzņēmums un 19 zemnieku saimniecības.

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Garkalnes novadā uz 1000 iedzīvotājiem (t.sk. paznodarbinātās personas, individuālie komersanti, komercsabiedrības, zemnieku un zvejnieku saimniecības) ir pieaudzis no 59 uzņēmumiem 2009. gadā (Piergasreģionā vidēji 48; Latvijā vidēji 57) līdz 63 uzņēmumiem 2010. gadā (Piergasreģionā vidēji 53; Latvijā vidēji 61). Pieaugums ir saistīts ar komercsabiedrību skaita pieaugumu par 26 uzņēmumiem, paznodarbinātā personu skaita pieaugumu par 18 un zemnieku un zvejnieku saimniecības par 1 uzņēmumu.

Garkalnes novadā ekonomiski aktīvo uzņēmumu struktūra 2010. gadā dominē komercsabiedrības – 59,1% (Piergasreģionā vidēji 46,3%; Latvijā vidēji 48,3%), kā arī paznodarbinātās personas – 36,9% (Piergasreģionā vidēji 38,4%; Latvijā vidēji 36,1%). Salīdzinājumā ar Latvijas (6%) un Piergasreģiona (6%) vidējiem rādītājiem, Garkalnes novadā ir neliels individuālo komersantu patsvars aktīvo uzņēmumu struktūrā – 2,7% un zemnieku un zvejnieku saimniecību patsvars 1,3% (Latvijā 9,7%, Piergasreģionā 9,3%).

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Garkalnes novadā uz 1000 iedzīvotājiem (t.sk. paznodarbinātās personas, individuālie komersanti, komercsabiedrības, zemnieku un zvejnieku saimniecības) ir pieaudzis no 76 uzņēmumiem 2009. gadā (Piergasreģionā vidēji 48; Latvijā vidēji 57) līdz 78 uzņēmumiem 2010. gadā (Piergasreģionā vidēji 53; Latvijā vidēji 61). Pieaugums ir saistīts ar komercsabiedrību skaita pieaugumu par 6 uzņēmumiem. Tātad ir samazinājis paznodarbinātā personu skaitu par 2 uzņēmumiem.

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Vislielāko uzņēmumu patsvaru jeb 19% veido vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības uzņēmumi (95 ekonomiski aktīvās statistikas vienības). Populārākie ekonomiski aktīvo tirgus sektora vienību darbības veidi arī ir profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi - 18% no kopējā ekonomiski aktīvo vienību skaita, operācijas ar nekustamo pazūmi - 14,2%, un Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība - 6,4%.

Garkalnes novadā ir reģistrēti 17 uzņēmumi, kuru apgrozījums pārsniedz 1 miljonu latu. Pēc apgrozījuma lielākie uzņēmumi - SIA "DoIt+", kas nodarbojas ar mēbeļu, paklāju un apgaismes ierīču vairumtirdzniecību, SIA "Jysk Linnen'n Furniture+", kas nodarbojas ar mājaiņniecības piederumu mazumtirdzniecību specializētajos veikalos, SIA "D LERS MET LS+" nodarbojas ar atkritumu un līdžu vairumtirdzniecību pakalpojumu sniegšanu, un SIA "Woodaccord" - ar kokmateriālu, bēvmateriālu un sanitārtehniskās ierīču vairumtirdzniecības pakalpojumiem.

Starp TOP 20 Garkalnes novadā reģistrētajiem uzņēmumiem arī strauju apgrozījuma pieaugumu (5,52 reizes) iezīmējas uzņēmums SIA "AEZ LV", kas specializējas elektroinstalāciju ierīkošanā, 3,08 reizes apgrozījums pieaudzis SIA "WIRTGEN LATVIA", kas specializējas ieguves rūpniecības, būvniecības un inženierbūvniecības iekārtu vairumtirdzniecībā, un 2,28 reizes ir pieaudzis apgrozījums SIA "XL TRANSPORTS", kas specializējas kravu pārvadājumos pa autoceļiem.

Aktīvi attīstās daudzu nozaru vairumtirdzniecības uzņēmumi (SIA "DoIt+", SIA "D lers met ls+", SIA "Woodaccord+", SIA "Alfis" u.c.). Svarīgi atzīmēt, ka sekmīgi tiek piedāvāts un realizēts tehnoloģiskais aprīkojums, kas liecina par ražošanas jomas modernizāciju.

Finansiālais izteiksmīgais straujais apgrozījuma pieaugums ir novērojams SIA "Garkalnes grants+" par 98%, kas nodarbojas ar grants un smilts karjeru izstrādāšanu un kaolīna iegūšanu.

Uzņēmumi, kuru darbības sfērā ir cukura, zooloģiskās un cukuroto konditorijas izstrādājumu vairumtirdzniecība (SIA "KONDIS"), transporta palīdzības (SIA "FORSKIP"), izjūt pieprasījuma kritumu un attiecīgi apgrozījuma samazinājumu.

Darba vietas nodrošina arī novada kultūras iestādes - bibliotēkas un kultūras nami, kā arī izglītības iestādes, novadā ir vairākasrstu privātparakses, doktorāts.

8 ĒSOŠĀ VIDES STĀVOKĻA UN DABAS RESURSU APRAKSTS

8.1 GARKALNES NOVADA RELJEFS UN ĢEOMORFOLOĢISKĀ UZBŪVE

Latvija tālāskait Garkalnes novads atrodas Austrumeiropas līdzenumā. Zemes virsma te veidojusies pēdējā. Latvijas apbedojuma laikā. Latvijas reljefa lielformas ir augstienes un zemienes. Tās atzīras ar augstumu virs jūras līmeņa un reljefa saposmājumu. Par zemiņu un augstieņu robežu tiek uzskatīta 90m horizontāle, zemienes aizņem 60%, bet augstienes - 40% no valsts teritorijas.

Garkalnes novads pēc eomorfoloģiskā rajona zinas šomas atrodas Piejūras zemienes Rīgas līdzenumā (aizņem nelielu teritoriju novada ziemeļrietumā) un Viduslatvijas zemienes Ropažu līdzenumā (aizņem lielāko novada daļu). Teritorija ir viegli viļņota, līdzena, virs tās paceļas kņpu grādas un masīvi, kuru augstums parasti mainās no daļiem metriem līdz 10-15 metriem. Reljefa iepakš izveidojuzies purvi un ezeri. Bieži sastopamie augsnes tipi ir velņpodzols tās glejauugsnes un tipiski podzols tās augsnes. Zemes virsmas absolūtās atzīmes svārstās no apmāram 3,5 - 4,3 metriem virs jūras

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

lme a teritorijas dienvidrietumos (pie Rgas . Siguldas zosejas) l dz aptuveni 1,7 . 2,0 metriem zieme da , t p c reljefam ir neliels kritums Liel Baltezera virzien .

Leduslaikmet Latvijas teritorijai vair kk rt no zieme iem uzvirz j s kontinent lais led js, bet Garkalnes novada teritorij konstat ti tikai p d j apledojuma nogulumi. K stot un atk p joties led jam, t priekz izveidoj s lieli sprostezери, kuros noguls n jas smilzaini un granzaini nogulumi, bet dzi kaj s viet s ar m laini un putek aini nogulumi.

Apm ram pirms 11,8 t kst. gadiem tagad j Garkalnes novada teritoriju (kop ar apk rtni rpus t robe0 m) p rkl ja Baltijas ledus ezers. T senkrasts (19-20 m virs j ras l me a) redzams pie Vanga0iem. Ņaj laik pie Vanga0iem Baltijas ledus ezer ietec ja sen Gauja, izveidojot plazu deltu. P c tam, kad ledus ezera krasts atk p s, sanestos smilt jus p rp ta v jz un izveidoj s k pas un k pu mas vi, kas redzami ar pazreiz. Viet m k pu veidozan s notika v l nesen, p d jo gadsimtu laik , kad notika me0u izcirzana.

Aptuveni pirms 8-4 t kst. gadiem Baltijas ledus ezeru nomain ja n kam Baltijas j ras att st bas stadija . Litor nas j ra. Sar kot un atk p joties tai, R gas l a dienvidu krast veidoj s p r0maugas (n rijas), kas no j ras atdal ja lag nas. Ņaj laik j ras dens piepild ja ar zezera un Juglas ezeru ieplakas (pazreiz zie ezeri ir maz ki, it seviz i Juglas ezers) un pa Liel s un Maz s Juglas ielej m iesniedz s t lu sauszem . P rtr kstot saiknei ar j ru, s dens ezeros pak peniski p rv rt s par sald deni.

P d jos 2 -3,5 t kst. gados, kad Juglas ezers ieguva pazreiz j s aprises, s k s Liel s un Maz s Juglas lejte u pagarin zan s un plazo palie u veidozan s (aluvi lie nogulumi). Abu upju ietekas apvid veidojas plaza delta, taj pak peniski no Juglas ezera atdal j s atseviz i dens iecirk i, kas pak peniski aizauga. T veidojies tagad jais Maz nu ezers (agr k saukts par Attaku). Min tais process Juglas ezer turpin s rpus novada teritorijas.

patn js veidojums novad ir Liel s un Maz s Juglas ielejas ar plazaj m palien m, kas novada teritorij ir p rveidotas p c zivju d u sist mas izveidozanas.

8.2 AINAVAS UN KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

Ainavas . t ir m su apk rtnē. Ainavas ir gan mantojums no iepriekz j m paaudz m, gan dz ves un darb bas vieta pazreiz novada teritorij dz vojozaj m paaudz m. Tas noz m , ka j run par katra cilv ka, zemes paznieka vai apsaimniekot ja re lu piedal zanos ainavu dz v . to aizsardz b , kopzan , veidozan . Turkl t . ainavas ir noz m gs cilv ku dz ves kvalit tes nosac jums. T s ir ar v r emams att st bas resurss, ekonomisk s att st bas faktors/dzinulis, kas novadam var piesaist t cilv kus, jaunus darb bas veidus.

Ainavas nav bezpersonisks veidojums, t veidojas dabas un sabiedr bas mijiedarb b un t s neat emama da a ir re ls cilv ks, ne tikai bijuz s paaudzes, kuru saimniecisk un dz ves darb b veidojuz s m sdienu ainavas, bet ar pazreiz taj s m jozoz s paaudzes. Var teikt, m s esam akt vs, darb gs ainavas elements, un no m su attieksmes un darb bas atkar ga ne tikai m su dz ve, bet ar ainavu att st ba, ainavu n kotne.

Tie ir apst ki, kas m su dien s liek piev rsties ainav m, saprast to daudzpus go noz mi cilv ku un sabiedr bas dz v , k ar uz emties r pes un atbild bu par katras vietas ainav m . taj s esozo v rt bu saglab zanu, turpm ko att st bu un p rvald bu.

Tom r gad jumos, kad runa ir par da0 d m prakses jom m, nepieciezams k ds stabil ks pamats, uz k balst t ainavas sapratni. Par labu vienozan s pamatu pl nozan un cit s prakses jom s var uzskat t

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

v rda ainava skaidrojumu Eiropas ainavu konvencij . Proti - saina noz m teritoriju t d noz m , k to uztver cilv ki un kas izveidojusies dabas un/vai cilv ku darb bas un mijiedarb bas rezult t .+

B tiskais zāj formul jum ir tas, ka vienkopus min tas tr s lietas: (1) ainava k teritorija/telpa, (2) cilv ku uztvere zodies, bet t s var b t ar atmi as, (3) dabas un cilv ka mijiedarb ba k ainavas tapšanas un past v zanas nosac jums.

Atz stot, ka ainav m ir noz m ga loma m sdienu sabiedr bas past v zanas un att st bas procesos, nepieciezams veidot m r tiec gu ainavu politiku. Pazreiz (2013.g.) tiek izstr d ts vienots valsts ainavu politikas pamatnost d u dokuments.

V rt jot dabas veidoto ainavu, Garkalnes novadu p rsvar veido smilzaino l dzenumu me0aine un me0 re, viet m Vanga0u tuvum veidojusies eolo k pu ainavu me0aine, bet teritoriju z rsojuz s upes veido savdab gu upju ieleju ainavu. B tisks ainavas elements Garkalnes novad ir da0 da lieluma ezeri.

Garkalnes novada teritorij iesp jams izdal t z das dabas ainavas:

- Baltezera . Juglas un Maz nu ezera ezeraine (to saista l dz ga izcelsme un att st bas v sture);
- Smilt ju l dzenumi
 - Vi otie l dzenumi:
 - sausie;
 - p rpurvotie, ar purviem (da a no tiem nosusin ti);
- k pu gr das un k pu mas vi;
- upju ielejas ar palien m (abas Juglas, Krievupe, Tumzupe).

Cilv ka darb bas v sturiskie ainavu veidojuzie elementi ir kult rv sturisk mantojuma objekti, k bazn cas, kaps tas, mui0as u.c. Garkalnes novad ir viens valsts aizsardz b esozs viet jas noz mes arheolo ijas pieminekli s . Sun zu viduslaiku kaps ta, valsts aizsardz bas Nr. 2091. Bet par perspekt vu pieminekli var uzskat t Za umui0u, kas atrodas Garkalnes ciem . Agr k Za umui0 atradusies k dam baronam piederoza Za umui0as kungu m ja (Valdenrodes pils). Pils ka nav saglab jusies, jo t nodega Pirm Pasauls kara laik . No barona Fr driha fon Volfa mantojuma v l ir saglab jies parks, k ar med bu taka, sauhta par Barondambi.

Kult rv sturisko mantojumu un novada ainavisko v rtbu veido ar bijuz da0u m c t jmui0as teritorija, 30m un 55m no da0u m c t jm jas centr l s kas, Baltezera krast atrodas novada vien gie di0koki, kas ir aizsarg jami dabas pieminek i. Tie ir divi ozoli ar 4,86 m un 3,99 m lielu apk rtm ru.

B tisku ainavas p rveidozanas procesu var nov rot m sdiens, kad Garklanes novad notiek intens va p rsvar savrupm ju apb ve. Diem0 l liel koties t tiek pl nota un veikta neanaliz jot ietekmi uz ainavu, t d daudzviet, apb v jot ezeru krastus, tiek rad ta ne pazi pievilc ga apb ves ainava.

Kopum detaliz ts Garkalnes novada ainavu nov rt jums l dz zim nav veikts un tas var tu b t turpm k teritorijas att st bas pl nozanas procesa uzdevums. ¥ pl nojuma ietvaros noteiktas z das ainaviski pievilc gas vietas:

- gar autoce u A2- R ga-Sigulda-Igaunijas robe0a (Veclaicene);
- Gar autoce u A4 R gas apvedce z (Baltezers - Saulkalne), kur ce z z rso atrakt v s me0a ainavas;
- vizu li noz m gas publiski pieejamas vietas ciemos pie de iem - Baltzezer , Priedkaln , Upesciem , Sun zos, kas veido lok lo dz ves vidi un kalpo novada vizu l t la veidozanei;
- ainaviski pievilc gi mazp rveidotas dabas teritoriju are li gan me0 , gan pie de iem.;
- kult rainava ar lauku s t m ap k dreiz jo B li krogu;

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Pl nojot saimniecisko darbību un apbvi vizuāli jutīgās teritorijās, izstrādājams ainavu dizaina plāns, kur paredz pasākumus raksturošas meža ainavas, dabisko biotopu, saudzes kvartālu, mikroliegumu un savdabīgo meža struktūrelementu (koku, krūpu, laužu, smiltju) aizsardzībai un saglabāšanai.

8.3 KLIMATISKIE APSTĀKĻI

Latvijas klimatu liel mērīnosaka tās teritorijas atrašanās mērenajā klimata joslā Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastī. Tā rezultātā Latvijā valda maigš un mitrs klimats un vairojama izteikta četru gadalaiku maiņa. Debesis bieži ir apmākušas, vidēji 160-180 dienas gadā. Vidējais nokrišņu daudzums svārstās no 574 līdz 691 mm gadā.

Visai valsts teritorijai kopīgās klimata iezīmes nosaka galvenie klimata veidotāji faktori: saules starojums jeb radiācija un atmosfēras cirkulācija Atlantijas okeāna ziemeļdaļā. Latvijas klimatu ietekmēt sākotnēji fiskālais stāvoklis un teritorijas samērīgs reljefs, kas ļauj iekļūst daļēdu virzienu atzīrīgā gaisa masā. Latvijā valdošie rietumu virzieni vīji. Gaisa masu kustība nosaka atmosfēras cirkulāciju virs Latvijas teritorijas un laika apstākļu atzīrības gada laikā. Valdošs ir mērenā platuma gaisa masas (pārsvārs jūras, rietumā kontinentālās). Bieži vien laika apstākļus ietekmē arktiskās gaisa masas.

Latvijai, tāpat kā pārējām Baltijas valstīm, raksturīga meža gaisa masu maiņa. Atmosfēras frontes bieži pavada stipri vīji, tāpēc rudenī vairojams vītru maksimums, februārī - putēnu maksimums, bet jūlijā - vislielākais nokrišņu daudzums un visvairāk dienu ar pārkona negaisu.

Sākotnēji fiskālais platums ir galvenais klimatu veidojošais faktors - no tā atkarīgs saules radiācijas daudzums, ko saņem Zemes virsa. Ar dienas garums daļēdos gadalaikos atkarīgs no vietas sākotnēji fiskālā platuma. Ziemā saule paceļas 9-10° virs horizonta un dienas garums ir 6-7 stundas. Vasarā saule paceļas līdz 55-57° virs horizonta, bet dienas garums ir 17-18 stundas. Ņemot vīrba saules augstums virs horizonta un dienas garums ir cēlonis saules radiācijas pieplūdma nevienmērīgam sadalījumam pa gadalaikiem. Zemes virsu sasniedz ne tikai tiešie saules stari - tiešie radiācija, bet arī daļēda atmosfērā izkliedētās radiācijas, jo Latvijā bieži vien ir apmācies laiks. Tādējādi katrs Latvijas valsts virsas kvadrāntcentimetrs saņem tikai apmāram 80 kcal gadā - trezodaļu no Saules radiācijas pieplūdma. Tikai 20% no zīluma tiek patērēti gaisa sasildīšanai, 80% - nokrišņu iztvaicīšanai, kas pietiek, lai iztvaikotu tikai 50% nokrišņu. Tāpēc Latvijā ir pārlieku mitrs un notiek teritorijas pārpurvošanas process.

Garkalnes novadā klimata veidošanas svarīgā nozīme ir Atlantijas okeāna mērenā platuma grādu gaisa masām, kas saistītas ar aktīvu ciklonisko darbību, tādā bieži ir nokrišņi un apmācies laiks. Vasaras ir relatīvi vīsas. Aptuveni 220 dienas gadā novadā valda jūras gaisa masas. Saules leņķa maksimums ir 22. jūlijā, 56,4°, bet zemākais 22. decembrī, tikai 9,6° virs horizonta.

Atlantijas okeāna gaisa masu ietekmē ziemā ir raksturīgi atkūzī, pat līdz 10 dienām mēnesī. Sāla periodi parasti sākas decembra vidū un turpinās līdz februāra beigām. Ļoti aukstas ziemas pārdējos 50 gados bijušas 1939/1940, 1941/1942, 1955/1956, 1978/1979, 1984/1985, 1986/1987 gados. Vasarā gaisa temperatūra galvenokārt no +5, +15 grādiem naktī līdz +20, +25 grādiem dienā. Diennakts temperatūras amplitūda sāniedz 8-10 grādus, reizēm pat 20 grādus. Periods, kad vidējā diennakts temperatūra pārsniedz +15 grādus nav garš, no jūnija vidū līdz augusta beigām. Karstas laiks, kad vidējā diennakts temperatūra pārsniedz +25 grādus, maksimumlīdiespējams 7-9 dienas vasarā (1936, 1939. gadi). Pavasaris ir auksts un ieldzī, bet rudens silts un garš.

Veģetācijas periods, kad diennakts vidējā temperatūra +5 °C vai augstāka, novadā sākas vidēji 14. aprīlī un ilgst 192 dienas, augu augšanas aktīvais periods (temperatūra +10 °C vai augstāka) - 144 dienas. Sālnas parasti beidzas ap 25. aprīlī, bet atsevišķos gados var būt vīl 15. maijā (1927. gads). Agrāk sālnas reģistrētas 1906. gada 26. septembrī. Apkures sezona, kad diennakts vidējā gaisa temperatūra ir +8 °C vai zemāka, parasti sākas oktobra pirmajā dekādē un ilgst vidēji 204 dienas.

Mērenā platuma grādu jūras gaisa masas valda vidēji 179 dienas gadā. Aukstajā gadalaikā tās bieži rada atkūzī, bet daļēos gados padara stipri maigāku pat visu ziemu. Vasarā tās atnes vīsu, mēkoānu un

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

lietainu laiku. Seviz i v sa un lietaina bija 1974. gada vasara. Ciklonu maksimums v rojams ruden . 55 dienas, vasar . 41 dienu. Reiz m 50- 60 dienas gad iepļ st arktisk s gaisa masas, kas izraisa strauju gaisa temperat ras pazemin zanos, bet ziem stipru salu ar temperat r m zem . 30 °C. Tom r parasti tas nesaglab jas ilg k par 2- 3 dien m. Dienvidu cikloni no Vidusj ras un Meln s j ras da0reiz vasar atnes tropisk s gaisa masas. Ik gadu vid ji 160- 180 dienas valda anticikloni. Tad parasti ir sauss un skaidrs laiks. Ziem tie stipri pazemina temperat ru, bet vasar ir c lonis ilgstošam karstumam. Anticiklona ietekm seviz i sausa un karsta bija 1972. gada vasara. Gada laik novadam vid ji p ri iet 170- 180 da0 das atmosf ras frontes. Ar t m saist s v ja pastiprin zan s, nokriz i, p rkona negaisi, krusa, pute i. Ziem Silt s atmosf ras frontes izraisa atkalu, miglu un smidzinozu lietu.

Atmosf ras spiediena maksimums ir oktobris . marts, bet minimums j lijs . augusts. Atmosf ras spiediens da0k rt main s oti strauji . diennakt par 7- 8 hPa (5,25- 6 mm), bet akt vu ciklonu darb bas laik pat par 25- 40 hPa (18,75- 30 mm).

Ar atmosf ras spiediena mai m saist ti v ja apst ki. Aukstaj gadalaik (oktobris . marts) valdozie ir D v ji (janv r un febru r DA v ji), bet no maija l dz augustam . DR, R, ZR un pat Z v ji (visbie0 k ZR) v ji. Ret k v rojami ZA un A v ji, kas ziemas m nezos atnes no Krievijas Eiropas da as centr lajiem rajoniem aukst s gaisa masas. Ziem ar R v jjiem no Atlantijas oke na iepļ st silts gaiss, bet vasar v s ks un mitr ks nek kontinent lajos rajonos. Vasar silt ki ir DA v ji, tiem l dzi iepļ st sasiluzais gaiss no kontinent lajiem rajoniem. Visl n kie ir ZA v ji, bet stipr kie gan ziem , gan vasar un ruden ir ZR v ji. Liel ks v ja trums ir akt v kas ciklonisk s darb bas period ruden un ziem . Stipri v ji . 15 m/s un vair k bie0i ir ruden , vismaz kais v ja trums ir no maija l dz septembrim un ar ziemas beig s, febru r un mart .

Relat vais gaisa mitrums vismaz kais ir pavasar (vid ji m nes 71%), bet visliel kais rudens beig s un ziem (86- 87%). Relat v mitruma diennakts gait maksimums ir no r ta pirms saules l kta, bet minimums, gaisam ar vien vair k sasilstot, p cpusdien . vasar relat vais mitrums var samazin ties dien l dz 30% un maz k, bet tik sausas dienas caurm r ir tikai etras gad . Paaugstin ts relat vais mitrums (virs 80%) var b t 130 dienas gad . Vissaus kais m nesis R g bija 1965. gada apr lis, kad vid jais m neza relat vais gaisa mitrums nep rsniedza 59%.

Valdozo j ras gaisa masu ietekm , nokriz u daudzums novad ir liels . aptuveni 700 mm gad . 72% no kop jiem gada nokriz iem ir lietuss, 16% gad jumusniegs, p r jie ir jaukt tipa nokriz i. Visvair k nokriz u ir vasaras m nezos, no j nija l dz septembrim izkrt 46% no kop j nokriz u daudzuma. Maksimums ir nov rojams j lij (13%) un august (12%), maz k ziem (decembris l dz febru ris . 19%) un seviz i maz pavasara s kum (marts . 4,8%). Vasar kop jais nokriz u ilgums var b t 60- 65 stundas, bet ziem 100- 180 stundas.

Sniega sega novad parasti izveidojas decembra beig s un noturas l dz marta trezajai dek dei. Da0os gados sniega sega izveidojas jau novembra vid , bet pirmais sniegss var uzkrst pat septembr (1986. gads). Silt ziem , piem ram 1951./1952. gada ziem , sniega sega var izveidoties tikai janv ra beig s. Visagr k sniegss nokuzis 1910. gada 7. febru r , bet visv l k 1927. gada 12. maij . Bie0i m dz b t atkuz i, t p c sniega sega nav bieza: 1- 20 cm. Pute u maksimums ir janv ris un febru ris, kad tas vid ji tiek nov rots 5 dienas m nes . Caurm r tas ilgst 6 stundas.

Augsnes sasalums ir atkar gs no sniega segas biežuma, augsnes paz b m, mitruma apst k iem un gaisa temperat ras. Zeme s k sasalt vid ji decembra trezaj dek d , bet atk st apr a pirmaj s desmit dien s. Izveidojoties norm lam sniega segas biežumam ap 10- 15 cm, zemes sasaluma dzi ums ziemas beig s sasniedz vid ji 48 cm. Ja sniegu patst v gi att ra, zeme sasalst intens v k un sasaluma dzi ums sasniedz 85 cm. Barg ziem ar pl nu sniega segu, augsne var sasalt vair k nek 1 metra dzi um , k tas notika 1946./1947. gada ziem .

Aukst gadalaik , kad ir liels gaisa mitrums un temperat ra strauji main s, bie0i veidojas atkala un sarma.

P rkona negaiss vid ji ir 22 dienas gad , galvenok rt vasar . Visbie0 k p rkona negaiss ir nov rots 1972. gad , 36 dienas. Negaiss silt ziem iesp jams visu gadu, bet decembr aptuveni 1 reizi 10 gados, febru r un mart . 1 reizi 20 gados. Parasti tas ilgst no 30 min t m l dz 2 stund m. Visbie0 k negaiss

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

v rojams p cpusdien vai vakar , ret k no r ta. Parasti negaisu pavada sp c gas lietusg zes, br zmais v jz, strauja temperat ras pazemin zan s, ret k krusa, pazi sp c gas v ja br zmas . v tra, triecienv tras, bet oti retos gad jumos ir iesp jami ar lok li virpu viesu i.

Krusa ir sam r reta par d ba. T veidojas aptuveni 2 dienas gad , maksimums 7 dienas. Visbie0 k t aptver tikai nelielu teritoriju.

Migla novad ir iesp jama visu gadu, vid ji 44 dienas, maksimums 60 dienas. Visvair k miglainu dienu ir no oktobra l dz martam (59%), maz k laika posm no maija l dz j nijam. Ruden un ziem migla ir aptuveni 5 stundas, ar maksimumu 8 stundas, vasar vid ji 3 stundas. Migla veidojas galvenok rt nakt .

8.4 ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE

eolo isk uzb ve un zemes dz u resursi ir b tisks teritorijas att st bas priekznosac jums. Zemes dz u resursus veido tagad vai n kotn izmantojamie nogulumi, ie0i un miner li, ie0os sastopamie z idrie der gie izrakte i, zemes dz u siltums un saimnieciskai izmantošanai der gas eolo isk s strukt ras.

Garkalnes novads, t pat k visas Latvijas teritorija atrodas Austrumeiropas platformas ZR da , Baltijas sinekl z . Ņai eolo iskajai strukt rai rakstur gs liels nogulumie0u segas biezums un subparal ls nogulumu sl ojumus. Sinekl zei rakstur gi tr s galvenie ie0u kompleksi:

- Augz jais . Kvart ra nogulumi;
- Vid jais - Zemkvart ra nogulumie0u, jeb pamatie0u sega;
- Apakz jais . Kist liskais pamatklint js.

Min tie kompleksi ir krasi atz ir gi gan p c ie0u sast va, to vecuma, fizik laj m paz b m un saguluma apst k iem.

eolo isk griezuma apraksts tiek sniegts s kot ar vec kajiem un dzi k iegulozajiem nogulumiem virzien uz zemes virsu. eolo iskais griezum noteikts aptuveni, pamatojoties uz urbumu Nr.DB 50191 (In ukalns P-48), Urbumu Nr.DB50221 (da0i PM-6) un urbumu Nr.DB50194 (Gai ezers) ier kozanas gait ieg to eolo isko inform ciju.

Kristāliskais pamatklintājs: Novada teritorijas dzi ko sl u eolo isk uzb ve izp tta v ji. Novad nav izp tes urbumu, kas sasniedz krist lisko pamatklint ju, ar no izmantotajiem tuv kajiem urbumiem tikai urbums Gai ezers sasniedzis krist lisko pamatklint ju 1023,0m dzi um no zemes virsas, urbum da0i 982,5m dzi um no zemes virsas, ta u krist lisk pamatklint ja ie0i nav caururbti, t d detaliz tu inform ciju par zo eolo isk s uzb ves elementu, t ieguluma dzi uma kart jumu, litolo isko sast vu un uzb ves patn b m nav iesp jams sniegt.

Ar krist lisk pamatklint ja d d juma garozu ir saist ti siltie term lie de i, kurus iesp jams izmantot k eoterm l s ener ijas avotu. Krist lisk pamatklint ja dzi kajos sl os (aptuveni 4-7km dzi um), kur temperat ra p rsniedz 100°C iesp jams ieg t un izmantot petroterm lo ener iju.

Nogulumiežu sega: Nogulumie0u segu veido divas atz ir gas sist mas pirmskvart ra, jeb pamatie0u nogulumi un Kvart ra nogulumi.

Pamatiežu nogulumu biezums Garkalnes novad ir aptuveni 800 . 1000m.

Pamatie0u segu veido Kembrija, Ordovika, Sil ra un Devona nogulumi. Zemkvart ra virsmu vis novada teritorij veido Devona nogulumi. Zemkvart ra virsmu liel koties veido Augzdevona Gaujas sv tas smilzakme i.

Visvec kie nogulumie0i novad ir **Kembrija sistēmas nogulumieži**, kas izplat ti vis novada teritorij un p rsvar sast v no j ras terig najiem veidojumiem - smilzakme iem un aleirol tiem. Vis novada teritorij

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

tie p rkl j krist lisko pamatklint ju. Kopum kembrija nogulumu virsma atspogu o pamatklint ja reljefu: virsmas iegulums padzi in s dienvidastrumu virzien . Novada teritorij zemes virs tie neatsedzas. Kembrija nogulumu biežumu ietekm južas tektonisk s kust bas, kas kembrija perioda s kum veidojužas krist lisk pamatklint ja pac lumus. Nelielais urbumu skaits, kas atsedz Kembrija sist mas nogulumus ne auj detaliz ti izanaliz t to biežuma un ieguluma dzi uma izmai as novada teritorij (novada teritorij z du urbumu nav). Urbum Gai ezers Kembrija nogulumu biežums ir 70m, virsmas ieguluma dzi ums 953m no zemes virsas. Kembrija nogulumus veido kvarca smilzakme i. Urbum da0i PM-6 Kembrija nogulumu biežums 72,5m, virsmas ieguluma dzi ums no zemes virsas . 903m. Kembrija nogulumus veido kvarca smilzakmens ar m laina aleirol ta starpsl ni.

Kembrija nogulumus vis novada teritorij p rkl j **Ordovika sistēmas nogulumi**, kas p rsvar ir j ras terig ni karbon tiskie ie0i (ka akme i, mer e i, m li). Ņie nogulumi ir sastopami vis novada teritorij . Ar Ordovika nogulumu biežums, analogi k Kembrija nogulumu biežums ir main gs pl n un to ietekm južas tektonisk s kust bas. Urbumu, kas atsedz Ordovika sist mas nogulumus mazais skaits ne auj detaliz ti izanaliz t to biežuma un ieguluma dzi uma izmai as novada teritorij . Urbum Gai ezers Ordovika nogulumu biežums 206m, virsmas ieguluma dzi ums 747m, Urbum In ukalns atsegtais biežums 195,3m (urbums nesasniedz Kembrija nogulumus, t d zis biežums ir nepin gs), virsmas ieguluma dzi ums . 621,5m, urbum da0i Kembrija nogulumu biežums 191,5m, virsmas ieguluma dzi ums . 711,5m. T d j di var secin t, ka Ordovika nogulumu biežums pieaug virzien no zieme austrumiem uz dienvidrietumiem, ar ieguluma dzi ums pieaug zaj virzien .

Ordovika nogulumus vis novada teritorij p rkl j **Silūra sistēmas nogulumi**. Sil ra virsmas ieguluma dzi ums pak peniski pieaug virzien no zieme iem uz dienvidiem. Sil ra nogulumus veido mer e i, m li un m laini ka akme i. Urbumu, kas atsedz Sil ra sist mas nogulumus mazais skaits un neesam ba novada teritorij ne auj detaliz ti izanaliz t t biežuma un ieguluma dzi uma izmai as novada teritorij . Sil ra sist mas nogulumu vid jais biežums main s no 100m In uklana apk rtne l dz vair k k 200m da0os un Gai ezer . Virsmas ieguluma dzi ums ir aptuveni 490m . 540m.

Sil ra sist mas nogulumus vis novada teritorij p rkl j **Devona sistēmas nogulumi**. To izp tes pak pe ir daudz augst ka t d tiek detaliz ts to stratigr fiskais dal jums.

Vec kie un dzi k iegulozie Devona sist mas nogulumi ir Apakz Devona emeru un P rnavas sv tas, kas veido vienotu terig no nogulumu (smilzakme u, aleirol tu un m lu) kompleksu. T biežums aptuveni 120m . 150m, ieguluma dzi ums 350 -370m, nenoz m gi pieaug virzien no zieme austrumiem uz dienvidrietumiem.

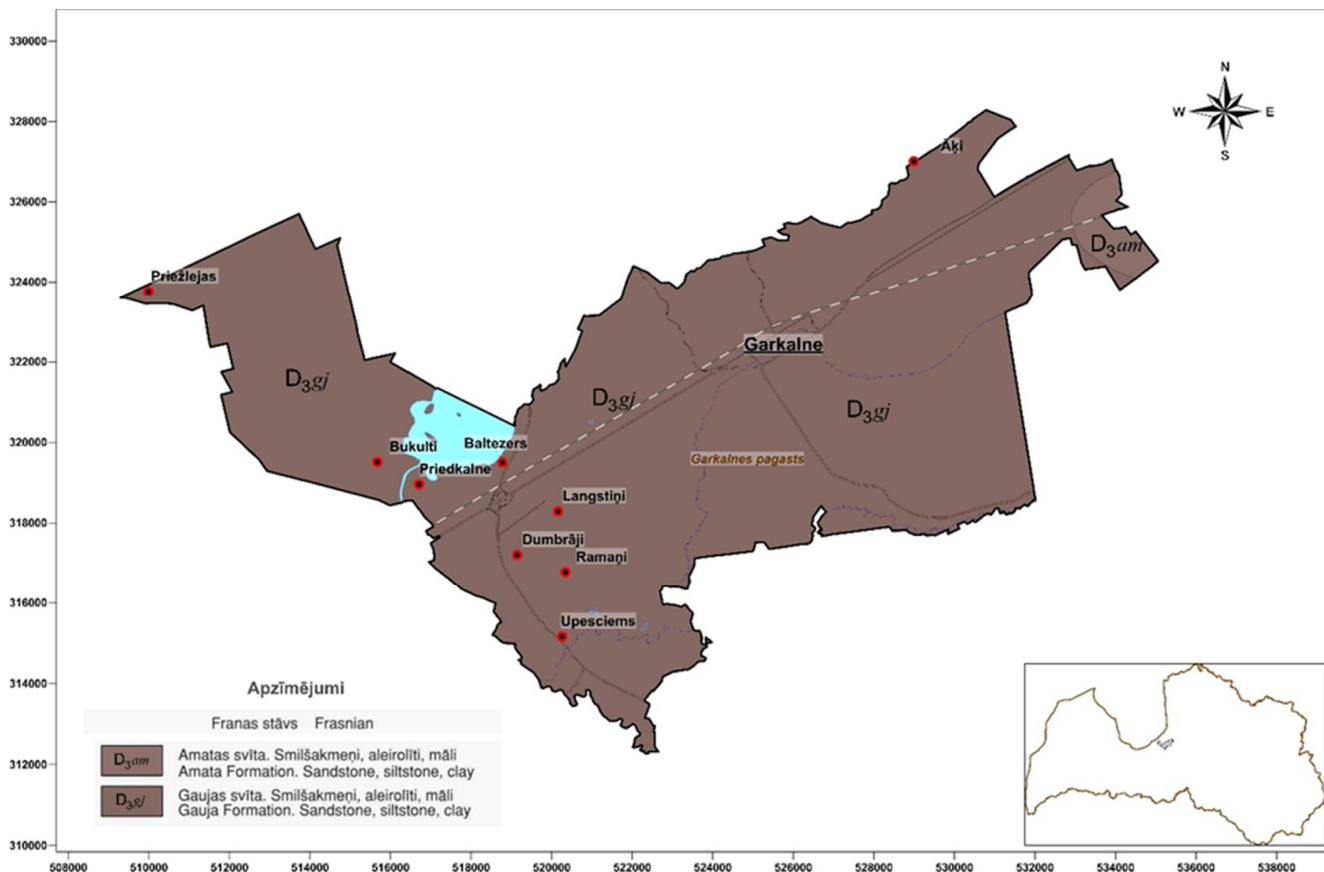
Kompleksam rakstur ga sam r laba denscaurlaid ba. Kompleksa pazemes dens novada dienvidastrumu da ir mineraliz ts, tas izmantojams k dzeramie un rstnieciskie miner l de i, k ar veikts to nov rt jums un rekomend ts tos izmantot zivju mazu u (lazu, fore u) audzin zanai, izmantojot tiem rakstur go paaugstin to un nemain go temperat ru un labv l go s u saturu.

Vidusdevona Narvas sv ta vis Latvijas teritorij ir iztur ts re ion lais sprostslnis (dolom tmer elis ar m la un aleirol ta starpsl iem), kas atdala sald dens horizontus no dzi k iegulozajiem ies l dens un s dens horizontiem. Sv tu veido domer ti ar m la, dolom ta un ipza starpsl iem. Sl a biežums aptuveni 100m.

Narvas sv tas nogulumus vis novada teritorij p rkl j terig no ie0u komplekss, kas apvieno vidusdevona Arukilas un Burtnieku sv tas, Kompleksu veido smilzakme i ar aleirol tu un m lu starpsl iem. Kompleksa biežums main s 100 -150m robe0 s, un liel m r ir atkar gs no t denud cijas pak pes.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

2.att Is **Garkalnes novada pirmskvartāra nogulumu ģeoloģiskā karte** (V D 1:200 000 m roga eolo isk karte)

Zemkvartāra virsmu visā novada teritorijā veido Augzdevona Gaujas un Amatas svītu nogulumu, pie kam Visā novada teritorijā izplatīti ir Gaujas svītas nogulumu, bet Amatas svītas nogulumu vien nelielā teritorijā novada ziemeļaustrumos. Nogulumus veido dažādi graudaini smilzakmeņi, pie kam Amatas svītas nogulumus pārsvarā veido smalkgraudaini, nereti vāji cementēti smilzakmeņi. Gaujas svītas nereti sastopams kvarca smilzakmeņi. Kopā ar Gaujas un Amatas svītu nogulumu biezums samazinās ziemeļaustrumu virzienā, Novada teritorijā tas ir 100m - 150m.

Kvartāra nogulumu

Kvartārs aptver visjaunāko Zemes attīstības periodu. Tā nogulumu veido nogulumieņu segas virs joprojām, pārklājot pamatieņu denudāto virsmu.

Kvartāra sistēmas nogulumu izplatīti visā valsts teritorijā, izņemot nelielas platības upju ielejās. Kvartāra periods sākas aptuveni pirms 1,7 miljoniem gadu. Kvartāra perioda sākumā ziemeļpuslodes kontinentos pazeminājās temperatūra. Kalnos un ziemeļos izveidojās plazi apledoņumi, kā rezultātā par 200 m pazeminājās Pasaules okeāna līmenis. Viens no apledoņumu centriem bija Skandināvija, kur izveidojās varens ledus vairogs. Kontinentālais apledoņums būtiski ietekmēja Latvijas reljefu un to veidojušos nogulumus. Aptuveni pirms 1,7 miljoniem gadu no Skandināvijas uz visām pusēm izplūda ledji, kas pārklāja plazas teritorijas. Latvijai laikā, kad bija 2500 līdz 3000 m bieža ledus sega. Laika periodos, kad klimats kļuva silts, līnām kļūstot atkāpās uz ziemeļiem. Klimatam kļūstot vēsākam, ledus atkal uzvirzījās. Latvijas teritoriju pārklāja un atstāja savus nogulumus 4 apledoņumi.

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Kvartāra nogulumus iedala pleistocēnā, jeb ledus laikmeta nogulumos un holocēnā, jeb pēdēslaikmeta nogulumos. Pleistocēns sākas pirms aptuveni 1,7milj.gadu, holocēns - pirms aptuveni 10 tūkstošiem gadu, kad beidzas ledus laikmets.

Vislielākā loma tagad jau ainavu izveidē bijusi pēdējam jeb Latvijas apledojumam (Vislas pēdē Rietumeiropas klasifikācijās). Latvijas apledojuma uzvirsotība sākas aptuveni pirms 75 tūkstošiem gadu, bet atkāpšanās aptuveni pirms 16 tūkstošiem gadu. Ledus segai kļūstot, vispirms atbrīvojās augstienes, pēc tam notika vispārīgā ledāja malas atkāpšanās uz ziemeļiem.

Vietās, kur ledijs kusa veidojās morānas nogulumi. Visas ledāji ierautās iedziņos daļēji apcēlās izkūšanas palika tajās vietās. Morānas nogulumus veido neizrototi, mehāniski sajaukti smilzmalas, smilts, smilts materiāls. Morānas nogulumi satur oļus un laukakmeņus, kas traucē zemniekiem lauksaimniecības zemju apstrādi. Pēdējā apledojuma morānas nogulumiem ir sarkanbrūnā krāsa, kas saistīta ar devona smilzakmens noirdzānu un ierāzānu ledāji. Morānas nogulumi Garkalnes novadā neatsedzas zemes virsma, tos pārklāj biezs Baltijas ledus ezera nogulumu un eolo smilzu nogulumu slānis.

Ledājam strauji kļūstot, veidojās lieli kūšanas deģū daudzumi. Ēdens straumes pirmkārt mēklēja paziedzi. Pārveidojoties pa ledāja virsu, ar lielu trumu un spiedienu tecēja pa ledāja plāksmi un kanāliem. Izplūduši no ledāja, deģū varenu upju veidā tecēja pa ledus atstāto teritoriju. Straumes nesā sev līdz iedziņos daļēji apcēlās no ledāja. Ledāja kūšanas deģū veidoja divu veidu nogulumus: fluvioglaciālos un limnoglaciālos.

Fluvioglaciālie nogulumi ir ledāja kūšanas deģū straumju akumulatīvi nogulumi, kas sastāv no smilts vai grants. To biezums ir no daļiem līdz pat vairākiem metriem. Latvijā ar tiem saistīti lielākie smilts un grants atradnes. Parasti uz ziemnogulumiem ir sastopami priekšmeģū.

Limnoglaciālie nogulumi ir ledāja kūšanas deģū straumju akumulatīvi nogulumi sprādzēzeros un ledusezeros. Tie sastāv no labi izrotātajiem, putekļiem vai smalkas smilts. Uz limnoglaciālajiem mālainiem vai putekļainiem iedziņiem, it sevišķi ja tie ir fluvioglaciāli (kā, piemēram, Zemgales līdzenumā) ir izveidojies auglīgās augsnes. Māļānogulumus, ja tie nesatur karbonātus, daudzviet izmanto kā dērgos izrakteņus.

Apmēram pirms 11,8 tūkstošiem gadiem tagadējā Garkalnes novada teritoriju (kopā ar apkārtni) pārveidoja Baltijas ledus ezers. Tā krasts (19-20 m virs jūras līmeņa) redzams pie Vangaļiem. Šajā laikā pie Vangaļiem Baltijas ledus ezera ietekēja senā Gauja, izveidojot plazu deltu. Pēc tam, kad ledus ezera krasts atkāpās, sanēstos smiltis pārņēma vāji un izveidojās kāpas un kūpmasvi, kas redzami arī pazreiz. Vietmākās veidošanās notika vēl nesēn, pēdējā gadsimtu laikā, kad notika meģū izciršana.

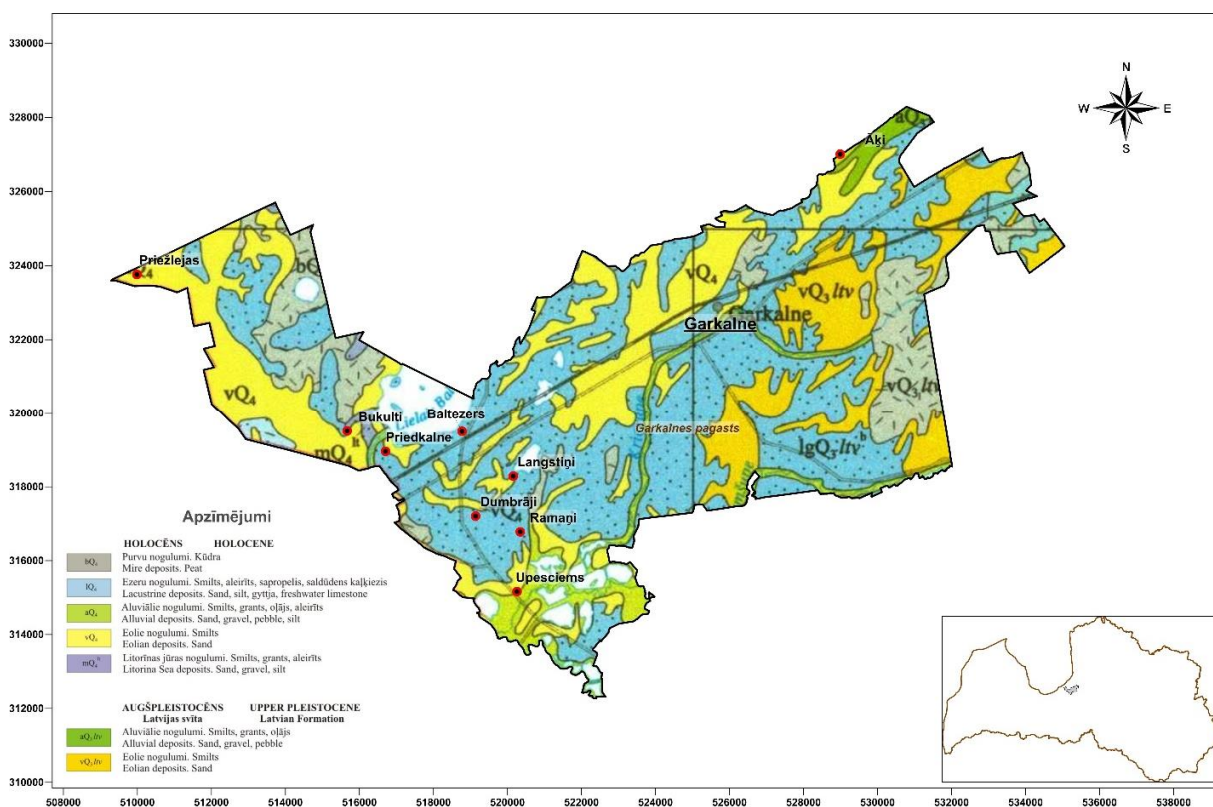
Pirms 10000 gadiem sākas kvartāra perioda jaunākais posms - pēdēslaikmets vai holocēns, kas ilgst līdz pat mūsdienām. No eoloģiskā laika mēģū viedokļa tas ir šīs laika sprādis, taču var teikt, ka Latvijas dabā šajā laikā ir piedzīvojusi lielas izmaiņas. No ledāja atbrīvotajā teritorijā no dienvidiem un austrumiem ienāca augi un dzīvnieki. Sākumā ieviesās tundras augi, vēlāk izveidojās meģū, attīstījās purvi, sāka aizaugt ledāja atstātie ezeri.

Aptuveni pirms 8-4 tūkstošiem gadiem Baltijas ledus ezera nomaiņā nākamā Baltijas jūras atstātais stadijs. Litorānā sāka sākot un atkāpējoties tālāk, Rēģū līd dienvidu krastā veidojās pēģūmaģū (nāģū), kas no jūras atdalīja lagūnas. Šajā laikā jūras ēģū piepildījās ar ēģū ezera un Juglas ezeru ieplakas (pazreizējie ezeri ir mazāki, it sevišķi Juglas ezers) un pa Lielās un Mazās Juglas ielejām iesniedzās tūģū sauszeme. Pēģū kstot saģūnei ar jūru, ēģū ēģū, papildinoties ar atmosfēģū nokriģūiem, pakēģū peniski pārģūrtās par saldēģū.

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Pdjos 2-3,5 t.kst. gados, kad Juglas ezers ieguva pazreiz j s aprises, s k s Liel s un Maz s Juglas lejte u pagarin zan s un plazo palie u veidozan s (aluvi lie nogulumi). Abu upju ietekas apvid veidojas plaza delta, taj pak peniski no Juglas ezera atdal j s atsevizi dens iecirk i, kas pak peniski aizauga. T veidojies tagad jais Maz nu ezers (agr k saukts par Attaku). Min tais process Juglas ezer turpin s rpus novada teritorijas.

3.att Is Garkalnes novada kvartāra nogulumu karte (V D 1:200 000 m roga eolo isk karte)

Ņ perioda nogulumus veido daudzveidgie purvu nogulumi, kas plazi izplat ti novad , k ar aluvi lie nogulumi upju gultn s un sapropela un d ū nogulumi ezeros.

Lai gan m sdienu eolo iskie procesi ir l ni un Latvij maz paman mi, tom r ar m sdiens norisin s nogulumu veidozan s. Rakstur gi m sdienu nogulumi ir purva nogulumi . k dra, savuk rt ezeros veidojas ezeru nogulumi, tai skait sapropelis, k ar aluvi lie nogulumi upju ielej s.

8.5 DERĪGIE IZRAKTEŅI

Garkalnes novada teritorij der go izrakte u resursus veido galvenok rt kvart ra nogulumos sastopamie der gie izrakte i - b vmateri lu izejvielas grants un smilts, ar biog nie nogulumi - k dra un ezeru sapropelis. Noz m gs der gais izraktenis ir da0 das kvalit tes pazemes dens, tai skait pazemes dzeramie de i un miner l de i. Par perspekt v u alternat v s ener ijas avotu var uzskat t eoterm lo un petroterm lo ener iju.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Der go izrakte u smilts - grants materi la, smilts, ar k dras kr jumi novad ir vid ji. Vadoties p c ieguves p d jos gados, l dz zim p t to kr jumu pietiks vair kiem gadu simtiem.

Novada teritorij nav nacion l s noz mes der go izrakte u atradnes.

Garkalnes novada teritorij sastopam s der go izrakte u - b vmateri lu izejvielu atradnes saist s ar kvart ra nogulumu smilts un smilts . grants iegul m, kas ir izplat tas novada teritorij . Biog nais der gais izraktenis . k dra izplat ta reljefa pazemin jumos, kur hum d klimata ietekm izveidojuzies purvi.

Der go izrakte u kr jumus nosaka pamatojoties uz to izp tes rezult tiem konkr t atradn . Normat vajos aktos noteiktaj k rt b Latvijas Vides, eolo ijas un meteorolo ijas centrs akcept der go izrakte u kr jumus un uztur der go izrakte u atrad u kadastru. Der go izrakte u kr jumu akcept cijas rezult t tiem tiek noteikta normat vo aktu pras b m atbilstoza kategorija, kura atkar ga no izp tes detalit tes. Latvij noteiktas tr s der go izrakte u kr jumu kategorijas: A kategorija, N kategorija un P kategorija.

A kategorijas jeb izp t tie der go izrakte u kr jumi (iz emot pazemes de us) atbilst z d m pras b m:

- der go izrakte u kr jumu robe0as ir noteiktas, pamatojoties uz regul r izp tes tkl izvietot s izstr dn s ieg tajiem datiem par der g s sl kopas un segk rtas biežumu, sast vu un kvalit ti, vai uz datiem, kas ieg ti, lietojot citas eolo isk s izp tes metodes, ja tie sniedz min tajai inform cijai piel dzin mu inform ciju. A kategorijas der go izrakte u kr jumu kont r var iek aut laukumus, pamatojoties uz attiec gaj s izstr dn s ieg to datu ekstrapol ciju;
- ir noteikta der g izrakte a sl kopas morfolo ija un uzb ve, k ar sl kopas morfolo ijas un uzb ves izmai u likumsakar bas;
- der go izrakte u sast vs, paz bas un kvalit te ir izp t ta t d pak p , ka ir iesp jams izveidot der go izrakte u p rstr des tehnolo isko sh mu;
- der go izrakte u atradnes hidro eolo iskie un in0enier eolo iskie apst ki izzin ti t d pak p , ka ir iesp jams izveidot t s izmantošanas projektu.

N kategorijas jeb nov rt tie der go izrakte u kr jumi (iz emot pazemes de us) atbilst z d m pras b m:

- der go izrakte u kr jumu robe0as noteiktas, pamatojoties uz datiem, kas ieg ti atseviz s izstr dn s, k ar izmantojot citus eolo iskos un eofizik los datus;
- der g izrakte a iegulas izm ri, forma un uzb ve nov rt ti, pamatojoties uz eolo iskajiem un eofizik lajiem datiem, un der gais izraktenis ir konstat ts atseviz s izstr dn s;
- der go izrakte u kvalit te un paz bas noteiktas, pamatojoties uz atseviz u paraugu anal Ou rezult tiem vai nov rt tas p c analo ijas ar cit m izp t t m atradn m;
- hidro eolo iskie, in0enier eolo iskie un iegulas dabisk saguluma apst ki nov rt ti p c analo ijas ar tuv kaj m izp t taj m to pazu der go izrakte u atradn m.

P kategorijas jeb prognoz tie der go izrakte u resursi (iz emot pazemes de us) atbilst z d m pras b m:

- der go izrakte u iegulas iesp jamie izm ri, forma, kr jumu daudzums un kvalit te nov rt ti, pamatojoties uz eolo isk s kart zanas, der go izrakte u mekl zanas un citu eolo isko p t jumu rezult tiem, k ar ekstrapol jot izp t to atrad u parametrus vai emot v r apzin tos attiec g der g izrakte a en zei labv l gus eolo iskos priekznoteikumus;
- der go izrakte u resursi nov rt ti p c analo ijas ar cit m t s pazas en zes izp t t m atradn m vai lab k apzin t m teritorij m.

A un N kategorijas kr jumi pie auj to ieguvi, lai uzs ktu ieguvi P kategorijas kr jumu izplat bas teritorij , veicama papildus izp te un kr jumu p rapstiprin zana.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Garkalnes novadā sastopamie izpētītie derīgie izrakteņi

Latvijā visas derīgo izrakteņu atradnes, kuras ir izpētītas un kurām ir akceptēti derīgo izrakteņu krājumi ir reģistrētas vienotajā reģistrā, jeb datubāzē - Latvijas vides, ēoloģijas un meteoroloģijas centra datubāzē Derīgo izrakteņu atradnes. Reģistrs ietveroti vispārīgu informāciju par katru tajā ietvertu derīgo izrakteņu atradni, tai skaitā: atradnes nosaukums, derīgais izraktenis, atradnes statuss un izmantošana uz kalendārā gada 1.janvāri, administratīvā piederība, atradnes koordinātas (noapaļdz, kas ir nepietiekami atradnes platības noteikšanai, vai tās iezīmēšanai kartē), Izpētītie krājumi (A un N kategorijas): jaunkārtējie dati par krājumu atlikumiem katram izraktenim uz attiecīgā gada 1.janvāri, prognozētie krājumi (P kategorija), kā arī galvenie derīgo izrakteņu kvalitātes rādītāji.

Vides pārskatā tiek ietverts Garkalnes novada kopējais būvmateriālu izejvielu (smilts un smilts-grants) atradņu saraksts (4.tabula), bet Vides pārskata 4.pielikumā ietvertas derīgo izrakteņu atradņu uzskaites kartes, kas ietver detālāku informāciju par katru derīgo izrakteņu atradni.

1.tabula Izpētītās Garkalnes novada derīgo izrakteņu atradnes

Nr. Atradņu reģistrā	Atradnes nosaukums	Administratīvā teritorija	Derīgais izraktenis
2770	Kalji - smilts	Garkalnes novads	Smilts
2725	Gredzeni	Garkalnes novads	Smilts
2043	Baltezera mēģniecība	Garkalnes novads	Smilts, smilts - grants
1977	Duidas	Garkalnes novads	Smilts
162	Garkalne - smilts-grants, smilts	Garkalnes novads	Smilts-grants, smilts
1025	Krievupe	Garkalnes novads	Smilts, smilts-grants

2.tabula Kūdras atradņu saraksts

NR. Reģistrā	Nosaukums	Administratīvā teritorija	Derīgais izraktenis
16708	Nr. 16708	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16706	Nr. 16706	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16701	Killensila	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16654	_____niņa	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16644	Pūzera	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16643	Nr. 16643	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16642	Langstiņa	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16641	Killensila	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16640	Mieciema	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16639	Laugas-Maltuves	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16638	Kauņa	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16632	Liniņa	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra
16630	Jūga	Rīgas rajons, Garkalnes novads	Kūdra

Ieguvi tiek veikta tikai vienā derīgo izrakteņu atradnē "Garkalne", kur SIA Garkalnes grants 2012.gadā ieguvusi 2600,5 m³ smilts/grants, bet SIA Nikov - 4073,62 m³ smilts/grants.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Tā kā minētā atradne atrodas pazemes ūdens atradnes Remberi tieš tuvumā, tad derīgā izrakte ūdeņi iegūve samazina pazemes ūdens atradnes Remberi pazemes ūdens krājumu, jo tajā atradnē iegūst grunts ūdeņus, kas atrodas Kvartāra smilts slāņos nogulumos, un kuri tiek iegūti atradnē Garkalnē.

8.6 PAZEMES ŪDEŅI

Latvijā, tai skaitā Garkalnes novada teritorijā ietilpst Baltijas artēzijs baseins. Baseina hidroģeoloģisko griezumū veido ūdeņi saturošu un ūdeņi vāji caurlaidīgu slāņu kopumi (3.tabula). ūdeņi daudzums, ko satur atsevišķi slāņi un ūdeņu kvalitāte tajos ir visai atšķirīga.

Vadoties no ūdeņu apmaiņas intensitātes un ūdeņu mīkstsāsta, artēzijs baseina griezumā var izdalīt trīs hidrodinamiskās zonas:

- Aktīvās ūdeņu apmaiņas slāņi;
- Pāļņās ūdeņu apmaiņas slāņi;
- Lēnās ūdeņu apmaiņas, jeb stagnānto ūdeņu slāņi.

Pazemes ūdeņu veidošanās nosaka un ietekmē virkne visdaudāko faktoru, galvenie no tiem ir:

- *fizikāli-ģeogrāfiskie* - reljefs, hidroģeoloģiskais stāvoklis, klimats, augsne un veģetācija;
- *ģeoloģiskie* - slāņu sagulums, to litoloģiskais sastāvs, porainība un plāksnība, tektoniskie apstākļi un eostatiskais spiediens;
- *vēsturiskie* - teritorijas paleoģeoloģija un paleoģeogrāfija;
- *antropogēnā darbība* - derīgā izrakte ūdeņu iegūve, piesārņojuma avotu radīšana, meliorācija, hidrobūvniecība, pilsētībūvniecība u.c.

Minēto faktoru mijiedarbība rada pazemes ūdeņu resursu un to mīkstsāsta daudzveidību un griezumā. Pie tam, grunts ūdeņu ietekmē galvenokārt vietējie faktori, bet palielinoties ūdeņu horizontu ieguruma dziļumam pieaug reģionālo faktoru nozīme.

7.tabula Pazemes ūdeņu klasifikācija atbilstoši ķīmiskajam sastāvam un specifiskajām īpašībām (Avots: Ministru kabineta 2011.gada 6.septembra noteikumi Nr.696)

3.1. Pazemes ūdeņu veids atbilstoši mineralizācijas pakāpei un jonu sastāvam

Nr.p.k.	Pazemes ūdeņu veids	Hlorīdi	Sulfāti	Sausne
1.1.	Sald ūdeņi	< 250 mg/l	< 250 mg/l	< 1 g/l
1.2.	sulfātu sald ūdeņi		> 250 mg/l	
1.3.	hlorīdu sald ūdeņi	> 250 mg/l	< 250 mg/l	
1.4.	sulfātu iesāļi	SO ₄ ²⁻ (ekv.) > Cl ⁻ (ekv.)		1.3 g/l
1.5.	hlorīdu iesāļi	SO ₄ ²⁻ (ekv.) < Cl ⁻ (ekv.)		
1.6.	S ūdeņi			3.35 g/l
1.7.	Sļi ūdeņi			> 35 g/l

3.2.tabula Pazemes ūdeņu paveids atbilstoši to specifiskajām īpašībām

Nr.p.k.	Pazemes ūdeņu paveids	Specifiskā īpašība*
2.1.	mācītais sald ūdeņi	ja cietība nepārsniedz 4 mekv/l
2.2.	sald ūdeņi bez dzelzs	ja Fe _{kop.} nepārsniedz 0,2 mg/l
2.3.	sald ūdeņi ar paaugstinātu mangāna saturu	ja Mn saturs nepārsniedz 0,05 mg/l

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

2.4.	sald ūdens ar paaugstinātu amonija saturu	ja N/NH_4^+ saturs pārsniedz 0,39 mg/l
2.5.	sald ūdens ar paaugstinātu organisko vielu saturu	ja permanganāta indekss pārsniedz 5 mg O_2/l vai kopējais organiskā oglekļa saturs pārsniedz 5 mg/l
2.6.	sulfīdu ūdens ar augstu sulfīdu saturu	ja H_2S+HS^- saturs pārsniedz 10 mg/l
2.7.	silts ūdens ar paaugstinātu bromīdu saturu	ja Br^- saturs pārsniedz 25 mg/l
2.8.	silts ūdens ar augstu bromīdu saturu	ja Br^- saturs pārsniedz 250 mg/l
2.9.	silts ūdens, karsts	ja ūdens temperatūra pārsniedz 37 °C

*Piezīme. * Norāda, ja pazemes ūdenim ir šāda specifiska īpašība.*

Pazemes ūdeņu dabīgos resursus **aktīvas ūdens apmaiņas zonā** papildina atmosfēras nokrišņu infiltrācija. Aktīvās ūdens apmaiņas zonā artisko ūdeņu resursu papildināšanā galvenokārt notiek augstie ūdeņi rajonos. Par to liecina tajās konstatētie maksimālās artisko ūdeņu spiedieni, kā arī pazemes ūdeņu spiediena pieaugums griezumvirzienā no apakšas uz augšu. Reģionālās artisko ūdeņu papildināšanā teritorijās Latvijā ir Vidzemes, Latgales un Kurzemes augstienes. Kvadrāntālās ūdeņu horizontālās resursi papildina atmosfēras nokrišņu infiltrāciju.

Palēninātās ūdens apmaiņas zonas ūdeņu resursi papildinās no augstākajiem horizontiem, galvenokārt, rpus Latvijas teritorijas. Šīs zonas reģionālās barozānās apgabals atrodas lgaunij (Otepes un Hanu augstienēs) un Austrumlatvijā. Lokālās resursu papildināšanā vārojama tikai nelielā teritorijā starp Limbačiem un Burtnieku ezeru, kā arī Daugavpils rajonā, t.i. apgabalos, kur iegulumu dziļums ir neliels un to pārklājotie deni vāji caurlaidīgie nogulumi ir daļēji erodēti un tos zārs apraktā sielejas.

Stagnantās ūdens apmaiņas zonas resursi papildinās tikai rpus Latvijas teritorijas, tuvākais papildināšanā apgabals atrodas Austrumlatvijā un Dienvidlatvijā. Dziļās artisko ūdeņu notece notiek rietumu un ziemeļrietumu virzienā un noplūde Baltijas jūrā. Lokālās iecirkņos tektoniskās lūzumzonās konstatēta to daļēji pārtece augstākajiem horizontos.

4.tabula **Hidroģeoloģiskā griezumā stratifikācija Garkalnes novadā (I.Gavēna)**

Galvenie ūdeņu horizonti, sprosti un vāji caurlaidīgie nogulumi	ūdeņu horizontu kompleksi	ūdeņu apmaiņas zona
Grūnts ūdeņi (bezspiediena ūdeņi) Q	Q	Aktīvās ūdeņu apmaiņas zona
Gaujas D ₃ g	Arukilas. Amatas D _{2,3} ar. am	
Burtnieku D ₂ br		
Arukilas D ₂ ar		
Narvas sprosti nis D ₂ nr ₁₊₂		Sprosti nis
Pārnarvas D ₂ pr	Apakšdevona un vidusdevona D _{1,2}	Palēninātās ūdeņu apmaiņas zona
emeru D ₁ km		
Ordovika un Silūra sprosti nis O. S		Sprosti nis
Apakš- un Vidus-Kembrijs ₁₊₂	Kembrija	Stagnantās ūdeņu zona
Arhaja un proterozoja pamatklintājs AR. PR		

Par robežu starp hidrodinamiskajām zonām tiek pieņemti visi Latvijas teritorijā izplatīti un pietiekami bieži deni vāji caurlaidīgie nogulumslāņi. sprosti, kas praktiski nepieaug ūdeņu apmaiņu griezumā.

Aktīvas ūdeņu apmaiņas saldūdeņu zonu Garkalnes novada teritorijā veido:

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Kvartāra ūdens horizonts, kurā satur grunts de ūs. Atz ir b no Latvijas teritorijas liel k s da as Garkalnes novad kvartāra horizonta biezums sasniedz 50 m un to veido galvenokārt daudzi graudainas smiltis nogulumi ar atsevišķiem aleiriskiem smiltis vai mālainiem smiltis starpslāņiem. Ievērojams kvartāra nogulumu biezums un salīdzinoši viendabīgs sastāvs ir faktori, kas nosaka liela apjoma grunts de ūs krājumu veidošanos. Grunts de ūs resursus papildina atmosfēras nokrišņu un infiltrācija. Humālais klimats un visumā ūs teritorijas drenāža sekmē nepātrauktu nokrišņu un infiltrāciju grunts de ūs gandrīz visa gada garumā. Aktīvās de ūs apmaiņas zonas pazemes de ūs misko sastāvā nosaka atmosfēras nokrišņu un de ūs saturošo ūs mijiedarbības grunts de ūs horizontos zādas mijiedarbības laiks ir mazs, tāpēc tajos de ūs mineralizācija ir zema, un de ūs ir mazāk nekā artēziskās de ūs horizontos. Garkalnes novada grunts de ūs ir hidroģenkarbonātu kalcija tipa sald de ūs. Parasti sausnes saturs de ūs ir 0,2 - 0,4g/l, kopējā cietība - 1,5 - 3 mmol/l, dzelzs saturs vidēji 0,2 - 0,4mg/l. Tie pilnībā atbilst dzeramās de ūs kvalitātes prasībām. Grunts de ūs kvalitāte pazeminās virzienā no austrumiem uz rietumiem. Vislabākā kvalitāte grunts de ūs sastopami labi drenētos nogotiešos pazemes de ūs atradnes Zaumiņās teritorijā. Garkalnes novada Baltežera, Zaumiņas un Remberu atradnēs ierīkotās de ūs emzanas vietas nodrošina R gas pilsētās de ūs apgādi.

Gaujas – Amatas de ūs horizontu kompleks Garkalnes novad iegū zem kvartāra nogulumiem. Novada lielākā daļa to no grunts de ūs horizonta zādas metrās biežs morālas nogulumu slānis. Horizonta biezums aptuveni 50 -60m. Ar to sastopami hidroģenkarbonātu kalcija tipa sald de ūs, kuru kvalitāte lielkoties atbilst dzeramās de ūs kvalitātes prasībām, tāu salīdzinot ar augstāk iegulotajiem kvartāra de ūs horizonta grunts de ūs, to kvalitāte lielkoties ir sliktāka (augstākā cietība, lielāks dzelzs saturs un augstākā mineralizācija). Laba Gaujas horizonta de ūs kvalitāte ir pazemes de ūs atradnes Zaumiņas apkārtnē, kur tiek iegūti kvartāra de ūs horizonta, t Gaujas de ūs horizonta de ūs.

Arukilas – Burtieku de ūs horizonta kompleks Garkalnes novada teritorijā iegū zem Gaujas – Amatas de ūs horizontu kompleksa 100-150, dziļumā. Ar to sastopami hidroģenkarbonātu kalcija tipa sald de ūs, kuru kvalitāte lielkoties atbilst dzeramās de ūs kvalitātes prasībām, tāu salīdzinot ar augstāk iegulotajiem de ūs horizonta grunts de ūs, to kvalitāte lielkoties ir sliktāka (augstākā cietība, lielāks dzelzs saturs un augstākā mineralizācija). Vairākās vietās Arukilas de ūs horizontā ir konstatēti dziļāk iegulotā pazemes de ūs apmaiņas zonas iesūkšanās de ūs intrācija, ko visticamāk veicinājis pagājūšā gadsimtā izveidojies lielās R gas+depresijas attāstības process.

Palēninātās ūdens apmaiņas zonu Garkalnes novada teritorijā veido P rnavas un emeru svātas smilzakmei. Kompleksa biezums var sasniegt 100m, bet ieguluma dziļums ir aptuveni 250 -300m no zemes virsas. Kompleks raksturīgs samērā augsts pjezometriskais spiediens, daudzviet iespējama urbūmu pazīšļde. Palēnītās de ūs apmaiņas zonu no aktīvās de ūs apmaiņas zonas atdala aptuveni 100m biežais Narvas sprostslānis. Kompleksa de ūs novada teritorijā ir hlordūn trija tipa iesūkšanās ar mineralizāciju līdz 3 g/l. Mineralizācija pieaug virzienā no ziemeļiem uz dienvidiem un palielinoties ieguluma dziļumā. Tektoniskā hlzumu zonā iespējams straujā mineralizācijas pieaugums, kas izskaidrojams ar dziļāk iegulotās stagnāntās zonas de ūs piešļdi pa tektonisko hlzumu zonām. Ņ kompleksa iesūkšanās de ūs var izmantot balneoloģijā, ar k dzeramos minerāļde ūs.

Stagnāto ūdeņu (sālsūdeņu) zona izplatāta Kembrija un Venda terīg nājos nogulumos. Paaugstinātas plāšainās zonās tie sastopami ar kristāliskā pamatklintā d d juma garozā. Artēziskā baseina pamatnā zem liela spiediena de ūs horizontos pazemes de ūs kustība notiek oti hlni, pazemes de ūs plāšma praktiski neeksistē. Artēziskā baseina pamatnē ir ar izteiktā bloku uzbūvē. Atsevišķu bloku vertikālā dislokācija var sasniegt 100m un vairāk, tādējādi veidojas relatīvi izolēti bloki, kas v l vairāk samazina pazemes de ūs plāšmas iespājas. Pazemes de ūs zāj zonā raksturīgs augsts pjezometriskais spiediens, urbūmi lielkoties ir pazīšļdes. Venda – Kembrija de ūs horizontu kompleksā izplatāta hlordūn trija tipa iesūkšanās de ūs un slāšde ūs. To mineralizācija ir oti mainīgā daudzos blokos, bet pieaug virzienā no ziemeļiem uz dienvidiem un palielinoties ieguluma dziļumā. Novada teritorijā to mineralizācija var sasniegt 70mg/l.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Pazemes ūdens aizsardzības prasības

Lai nodrozinātu pazemes ūdens resursu aizsardzību un nepieļautu pārmērīgu koncentrāciju iegūvi, kas var radīt pazemes ūdens resursu izsīšanas draudus, kā arī ūdens kvalitātes izmaiņas, Latvijā normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībās tiek veikta pazemes ūdens krājumu izpēte un akceptāna nosakot atbilstošas krājumu kategorijas pazemes ūdens iegūstamo daudzumu konkrētā pazemes ūdens atradnē.

A kategorijas jeb izpētītie pazemes ūdeņu krājumi atbilst šādām prasībām:

- pazemes ūdens horizontu ieguluma raksturs, uzbūve, produktīvā biežums, litoloģiskais sastāvs, filtrācijas pazības un ūdenslēcme uterms, t izmaiņas un savstarpējā mijiedarbība eoloģiskaj griezumā un vrsūm izpētītā t d pak p , kā arī pamatoti novērtēt izmantojamo pazemes ūdens horizontu saistību ar virsdeļiem, kā arī to barošanas avotus un aprīnos pieņemtos hidro eoloģiskos robežapstākļus;
- pazemes ūdeņu krājumu raksturojošie parametri ir noteikti, pamatojoties uz pazemes ūdeņu atradnes ekspluatācijas vai pietiekami ilgstošas izmēģinājuma atskaites datiem. Jb t novērtēt m attiecīgo parametru izmaiņām atradnes laukumā un griezumā ;
- ir pierādīta pazemes ūdeņu kvalitātes atbilstība ūdens izmantošanas mērķa prasībām, kā arī ir pamatota ūdens kvalitātes stabilitāte un pieauguma atsevišķu komponentu koncentrācijas izmaiņas atradnes ekspluatācijas laikā ;
- rīcniecisko un termiņu ūdeņu krājumi un kvalitāte ir izpētītā t d pak p , kā iespējams izveidot attiecīgo komponentu ieguves tehnoloģisko shēmu;
- pazemes ūdeņu atradnes ekspluatācijas patnības ir izpētītās t d pak p , kā iespējams izveidot tās izmantošanas projektu;
- pazemes ūdeņu krājumu aprīnāp c faktiski un aprīnīt ekspluatācijas urbumu debīta. Vienkāršos hidro eoloģiskajos apstākļos krājumu papildus var aprīnīt p c projektāmo ekspluatācijas urbumu debīta, iegūtos datus ekstrapolējot t d atradnes laukuma platībā , ko pieaugto pamatojums. Aprīnot krājumu, jēmv r paredzamo densgt u izvietojuma shēma un ekspluatācijas urbumu konstrukcija. Urbuma konstrukcijai j nodrošina nepieciešamā ūdens daudzuma iegūve. J nosaka, kā da var būt densgt nes pieauguma ietekme uz apkārtnējo vidi t s ekspluatācijas gaitā . Lai novērstu pārmērīgas koncentrācijas pazemes ūdeņu ieguves negatīvo ietekmi uz pazemes ūdens resursiem un to izsīšanas draudus, normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībās tiek izpētīti un akceptēti pazemes ūdens krājumi.

N kategorijas jeb novērtētie pazemes ūdeņu krājumi atbilst šādām prasībām:

- ir vispārīgs ūdens horizontu, to litoloģiskais sastāvs, produktīvā slāņa biežums, filtrācijas pazības un hidro eoloģisko parametru raksturojums, kas iegūts, pamatojoties uz atsevišķu urbumu izpētes datiem vai p c analoģijas ar tuvumā esošaj m det l k izpētītaj m vai izmantojam m atradnēm ;
- pazemes ūdeņu kvalitāte un atbilstība izmantošanas mērķim ir noteikta, pamatojoties uz daļos urbumos noņemto paraugu analīzēm ;
- pazemes ūdeņu krājumi aprīnīti, pamatojoties uz atsevišķu izpētes urbumu datiem vai ekstrapolējot analogos hidro eoloģiskos apstākļos tuvumā esošaj s det l k izpētītaj s atradnēs ar A kategorijas pazemes ūdeņu krājumiem iegūtos datus.

P kategorijas jeb prognozētie pazemes ūdeņu resursi atbilst šādām prasībām:

- ūdens horizonta raksturojums sniegts, pamatojoties uz teritorijas vispārīgā hidro eoloģiskajā m likumsakarībā un teorētiskiem pieņēmumiem, kā arī uz atsevišķu attiecīgās teritorijas robežos veiktu hidro eoloģiskā, eofizikālā un hidro mīksts izpētes darbu rezultātiem;

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

	aleir ti ar organiku			17- 79 m/d	Gaujas ielej
Eolie . v Q3+4	Smiltis	L dz 20, 0	0	-	-
Litor nas j ras mQ4	Smilts, smilzm li, m lsmiltis un d as ar organiku	5-15	0,0 . 4,0	-	Atseviz i urbumi
Baltijas ledus ezera . lqQ3 ltv b	Smiltis, grants, ol js, aleir ti, m li	8-20	0- 22	26-1428	R gas (Baltezers, Rember u, Za umui0as) un Carnikavas densg tnes, k ar citur atseviz i urbumi
Limnoglaci lie - lqQ3 ltv	Smiltis, aleir ti, m li	10-20	20-30		
Glacig nie . gQ3 ltv	Mor nas m lsmiltis un smilzm li	0,2 . 20	10-50	-	-

Pazemes ūdensobjekts D4

Akt v s dens apmai as zonas (sald de u zonas) biežums P O D4 teritorij main s no 190 m zieme os l dz 322 m dienvidos, sald de i izplat ti kvart ra un Devona deni saturozos nogulumos. No zem k ieguloz s s de u zonas P O izol Narvas sv tas vid ji 110 m biezie deni v ji caurlaid gie nogulumi (mer elis, m ls). Galvenie P O robe0 s esozo dens horizontu raksturojumi sniegti tabul .

7.tabula PŪO D4 hidroģeoloģiskā griezumā stratifikācija un raksturojoši dati

Ūdens horizonti un sprostsāņi	Ūdens horizontu kompleksi	Maksimāl ais biežums, m	Virsmas dziļums, no-līdz, m	Horizonta caurplūdes koeficients, m ² /d	Urbumu debiti vidēji , m ³ /d	Izmantošana
Grunts de i	Kvart ra	40,0	1-5	-	100	R gas rajons
Spiediena de i: Starmor nu (fQ3ltv, fQ2kr, lt0)		20,0	40 -134	-	170	R gas un Limba0u rajons
Daugavas D ₃ dg	P avi u - Amulas D ₃ pl-aml	15	<10 -35	-	-	Netiek izmantots
Salaspils D ₃ slp		15	4-22	-	-	
P avi u D ₃ pl		22	0-36	-	-	
Amatas D ₃ am	Arukilas - Amatas	42,5	2,5-57	-	-	R gas raj. In ukalna pag
Gaujas D ₃ gj	D ₂₋₃ ar-am	132	3-83	138 -738	300	Vis objekta teritorij

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Arukilas+ Burtnieku			50-176			Atseviz i urbumi Saulkrastos, Siguld un Vanga0os
Narvas sprosts	nis D ₂ nr	123	190-322	L dz 532	400	

Saska ar Apsaimniekošanas pl n noteikto pazemes dens objektiem Garkalnes novad noteikta laba misk kvalit te un labs kvantitat vais st voklis. Slikta pazemes de u misk kvalit te noteikta R gas pils tas teritorij , kura tiezi robe0ojas ar Garkalnes novadu.

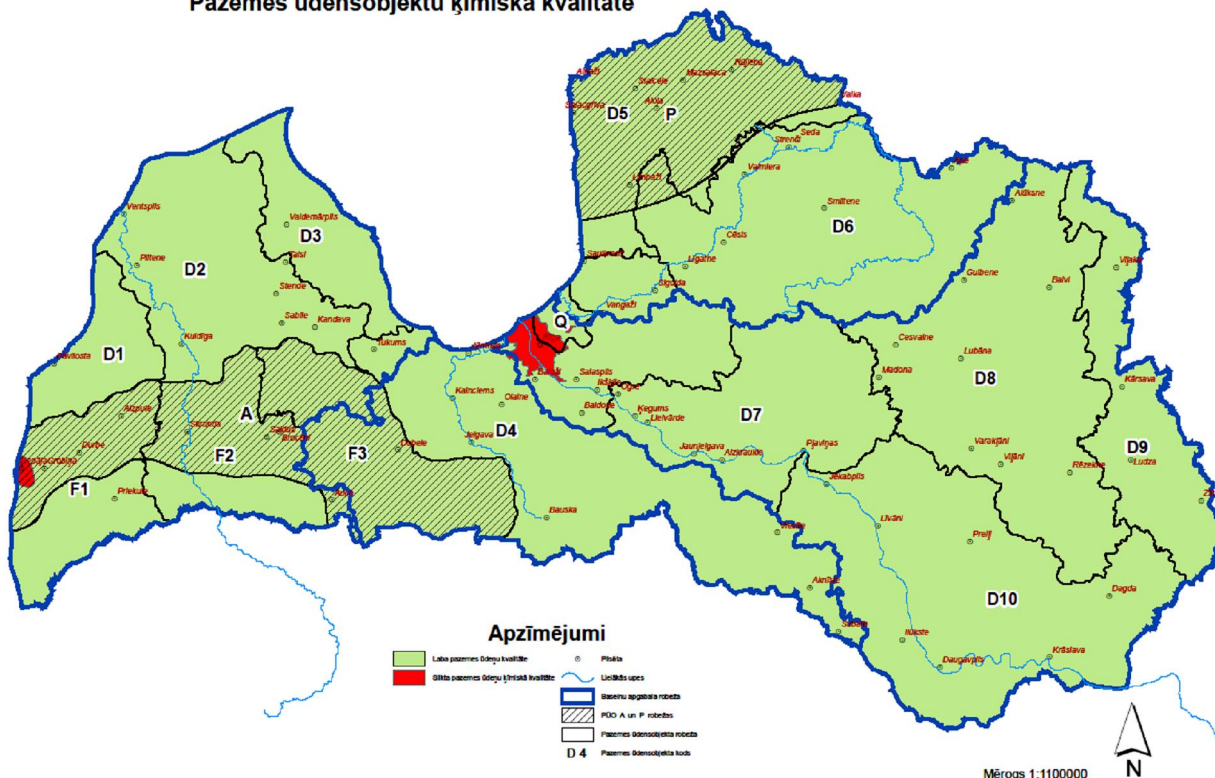
Baseinu apsaimniekošanas pl n noteikti z di pazemes dens apsaimniekošanas m r i:

- nepie aut pazemes densobjektu st vok a pasliktin zanos;
- censties l dz 2015. gadam sasniegt labu misko kvalit ti un kvantitat vo st vokli visos densobjektos;
- r koties t , lai pies r ojozo vielu koncentr ciju palielin zan s pazemes de os nek tu par stabilu tendenci;
- izpild t aizsarg jamajam teritorij m izvirs tos m r us un piem rojamos normat vus;
- nov rst vai samazin t pies r ojuma non kzanu pazemes de os.

© VSA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2009

8 pielikums

Pazemes ūdensobjektu ķīmiskā kvalitāte

4.att Is Pazemes ūdens objektu ķīmiskā kvalitāte

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Dzeramais ūdens

Par dzeramo ūdeni uzskata sald ūdeni, kas neapstrādāts vai pēc atbilstošas sagatavošanas var tikt lietots cilvēku uzturam, izmantots pirtīkās rīpniecībā vai fasāts un realizēts mazumtirdzniecības tīklā.

Dzeramais ūdens kvalitātei jāatbilst 2003.gada 9.aprīļa Ministru kabineta noteikumos Nr.235 "Dzeramais ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" noteiktajām prasībām.

LV MC derīgogo izrakšu atradņu kadastrālās ietvertā informācija par septiņām pazemes sald ūdens atradnēm Garkalnes novada teritorijā (skat tabulu)

Pazemes sald ūdeni uzskatīmi par vienu no nozīmīgākajiem Garkalnes novada zemes dzīvības resursiem. To izmantošana Rīgas pilsētā sākas apgādei uzskaitā 1904.gadā, kad darbu sāka dzesgāzē Baltezers. Pēc kvalitātes ziņojumiem par vieniem no labākajiem Eiropā. Pakāpeniski paplašinoties izveidojās 3 dzesgāzes Baltezers, Baltezers-1 un Baltezers-2, kas visas atrodas pazemes ūdens atradnes Baltezers teritorijā. Atradne atrodas Garkalnes pagasta ziemeļdaunā un tā aizsargjostas turpinās daļā novada teritorijā. Atradnīegst kvartā horizonta gruntsdeus.

1953.gadā Pazemes ūdens atradnē Baltezers izveido pazemes ūdens mēslgāzē papildināšanas sistēmu, kas laika gaitā tiek papildināta un pilnveidota. Kopā ir koki 17 infiltrācijas baseini, kuros tiek padots ūdens no Mazā Baltezera. Pakāpeniski infiltrācijas ūdens attīrās un papildina grunts ūdeni krājumus atradnes teritorijā, tā ir tikai neliela daļa no kopējā ieguves urbumos pēc vairāku mēžu filtrācijas, pārējais infiltrācijas ūdens nodrošina grunts ūdeni meā stabilizācijai visā atradnes teritorijā, daļa filtrācijas ceļā atpakaļ Mazajam Baltezerim. Baseini ir 80-400m gari, 20-30m plati un 2,5-3m dziļi.

Palielinoties pieprasījumam pēc ūdens, 1936.gadā sākas dzesgāzes Zaļumuiža ekspluatācija. Ar Zaļumuižu izmanto kvartā horizonta gruntsdeus, kurus iegūst izmantojot sifona vada metodi. Pazemes ūdens atradnē Zaļumuiža atrodas Garkalnes pagasta centrālajā daļā, uz dienvidiem no Garkalnes ciemata, rietumos no Mēlpilsceļā. Atradnes teritoriju aizņem meā zemes, galvenokārt priežu meā. Meā zemes pieder Rīgas pilsētai. Kopš 1976.gada atradnē tiek izmantoti ar artēziskiem ūdeni izmantojot Augzdevona Gaujas ūdens horizontu.

1937.gadā sākas izpētīt Remberu atradnes teritorijā. ūdens ieguve sākas dzesgāzē tika uzskaitā 1963.gadā. Atradne atrodas Garkalnes novada ziemeļdaļā, pie robežas ar daļā novadu, uz austrumiem no pazemes ūdens atradnes Baltezers. Remberu pazemes ūdens atradnē būsiski ietekmēja grants karjers Remberi (atradnē Garkalne). Tā rezultātā būsiski pazeminājās grunts ūdeni līmenis atradnes teritorijā un samazinājās grunts ūdeni krājumi.

8.tabula Pazemes ūdens atradņu un ūdens ieguves tajās raksturojums

Atradnes (iecirkņa) nosaukums, Adrese	Ūdens lietotājs	Ūdens horizonts ģeol.indeks	Pazemes ūdeņu izmantošana	Krājumi 2010.g. 1.janvārī	Izpētes gads	Urbumu skaits aprēķinā shēmā	Ieguve m ³ /dnn., 2010.gads
				(A un N kategorijai)			
				akceptētie līdz 2010.g.			
Baltezers Rīgas rajons, daļā novads Rīgas rajons, Garkalnes novads Db 610401	SIA "Rīgas ūdens"	m,lg Q3 ltv b - Q4 + lg Q3 ltv	Rīgas centralizētajai dzesapgādei; dzeramais ūdens ražošanai	A 56900	2000	125	30 729.34

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Baltezers I R gas rajons, da0u novads R gas rajons, Garkalnes novads Db 610402	SIA "R gas dens"	m,l,Ig Q3 Itv b - Q4 + Ig Q3 Itv	R gas centraliz tajai densapg dei; dzeram dens ra0ozanai	A 27500	2000	80	30 729.34
Baltezers II R gas rajons, Garkalnes novads Db 610403	SIA "R gas dens"	m,l,Ig Q3 Itv b - Q4	R gas centraliz tajai densapg dei; dzeram dens ra0ozanai	A 28600	2000	22	30 729.34
Zaķumuiža R gas rajons, Garkalnes novads Db 611600	SIA "R gas dens"	D 3 gj Ig Q3 Itv b	R gas centraliz tajai densapg dei; dzeram dens ra0ozanai	A 31925 A 24000	2000 2000	16 90	16 619.45 9 697.04
Remberi R gas rajons, Garkalnes novads Db 613501	SIA "R gas dens"	Ig Q3 Itv + f d Q3 Itv + Ig Q3 Itv b	R gas centraliz tajai densapg dei; dzeram dens ra0ozanai	A 17400	2000	47	1 856.74

Pazemes dens kvalit tes aizsardz bas nodrozin zanas min taj s atradn s galvenais faktors ir me0u un citu neapb v to teritoriju saglab zana atradnes un tai piegulozaj s teritorij s. T k grunts de i ir neaizsarg ti no virszemes pies r ojuma, b tiska ir apr in to aizsargjoslu un taj s noteikto saimniecisk s darb bas aprobe0ojumu iev rozana.

Lai nodrozin tu Pazemes de us no pies r ozanas Aizsargjoslu likuma 9.pant defin tas aizsargjoslas ap dens emzanas viet m:

(1) Aizsargjoslas ap dens emzanas viet m nosaka, lai nodrozin tu dens resursu saglab zanos un atjaunozanos, k ar samazin tu pies r ojuma negat vo ietekmi uz ieg stamo dens resursu kvalit ti vis densg tnes ekspluat cijas laik (ne maz k k uz 25 gadiem).

(2) Ap dens emzanas viet m nosaka stingra re0ma, k ar bakteriolo isko un misko aizsargjoslu. Urbumiem, ak m un avotiem, kurus saimniec b vai dzeram dens ieguvei izmanto sav m vajadz b m individu lie dens lietot ji (fizisk s personas), aizsargjoslas nenosaka, ja ir veikta labiek rtozana un nov rsta notek de u infiltr cija un dens pies r ozana.

(3) Aizsargjoslas ap centraliz t s dens emzanas viet m apr ina, emot v r dens emzanas vietas dabiskos apst kus un prognoz jamo dens pat ri u.

(4) Ja centraliz tajai densapg dei tiek izmantots grunts de u (neaizsarg ts) dens horizonts vai pazemes dens kr jumu m ksl gas papildin zanas metode, stingr re0ma aizsargjoslu apr ina t , lai nodrozin tu dens filtr cijas laiku no aizsargjoslas robe0as l dz dens ieguves urbumiem ne maz ku par gadu.

Aizsargjoslu ap dens emzanas viet m noteikšanas metodika detaliz ta 2004.gada 20.janv ra MK noteikumos Nr.43 sAizsargjoslu ap dens emzanas viet m noteikšanas metodika.

Savuk rt Aizsargjoslu likuma 39.pant noteikti aprobe0ojumi aizsargjosl s ap dens emzanas viet m. Min tie aprobe0ojumi attiecin mi uz visiem dens ieguves urbumiem, kuros ieg to deni izmanto centraliz tajai dens apg dei.

2000.gadu s kum , p c 2002.gada 21.febru ra Groz jumu Aizsargjoslu likum sp k st zan s, R gas pils tas pazvald bas uz mums sR gas dens+ atbilstozi Aizsargjoslu likum noteiktajam organiz ja stingra re0ma aizsargjoslu apr in zanu un nosprauzanu dab vis m t s apsaimniekozanai nodotaj m pazemes dens atradn m. Aizsargjoslas apr in ja un to konfigur ciju noteica, izmantojot matem tisk s model zanas metodi. Turpm kaj aizsargjoslas tika nospraustas dab , sagatavots atbilstozs karzu

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

materiāls un tika saskaņots ar Rīgas domes Mežsargs, a/s Latvijas valsts meži, Garkalnes pagasta padomi, kā arī Sabiedrības veselības aģentūru, Valsts ēoloģijas dienestu, Lielās reģionālās vides pārvaldi.

8.7 VIRSZEMES ŪDEŅI

Garkalnes novada teritorija atrodas uzdenszirtnes starp Gauju un Daugavu. Novada teritorijas lielākā daļa pieder Daugavas upju baseinam, tikai neliela daļa novada ziemeļaustrumu daļā ietilpst Gaujas upes baseinā.

Garkalnes novads saskaņā ar Civillikuma 1102.pant un 1.pielikuma noteikto ir etriem ezeriem noteikts publiska ezera statuss. Novadā nav upes, kurai būtu piezīrts publiskas upes statuss.

9.tabula Garkalnes novada publiskie ezeri

Nr.p.k.	Nosaukums	Administratīvā teritorija	Platība
174.	Langstiņu ezers	Garkalnes pag.	35,7
175.	Lielais Baltezers	daļā pag., Garkalnes pag.	597,5
176.	Lielais Jūgezers	Garkalnes pag.	35,5
178.	Mazais Baltezers	daļā pag., Garkalnes pag.	198,7

Saskaņā ar Civillikuma 1115. pantu un II pielikuma noteikto Garkalnes novada divos ezeros zvejas tiesības pieder valstij.

10.tabula Garkalnes novada ezeri, kuros zvejas tiesības pieder valstij

Nosaukums	Administratīvā teritorija	Platība
192. Sudrabezers	Garkalnes pag.	31,4
193. Sunžu ezers	Garkalnes pag.	22,2

Kopumā upju tīkls nav sazarots, to pārstāv Daugavas baseina upju (Lielā un Mazā Jugla, Tumzupe, Krievupe) posmi, kā arī mazi strauti un novadgrāvji.

Krievupe . no kopējā garuma 48 km apmēram trešdaļa atrodas Garkalnes novadā. Pie tās atrodas apdzīvotas vietas. Garkalne un Makstenieki, kuru turpmākā paplašināšana var ietekmēt gan upes, gan grunts ūdens kvalitāti. Krievupe ietek Upesciema dārzos. Pareiznav prognozes, kāpākpāpeniskā ūdens aizbāzēšana ietekmēs Krievupi.

Tumšupe . novada teritorijā atrodas tikai neliels posms, kas vienlaikus ir robežlīnija ar Ropažu novadu. Upes ieleja Garkalnes robežlīnijas pārsvarā ir apbūvēta, tur atrodas Skūžu ciems. Tikai ciemā nav centralizēts ūdens savākšanas sistēmas, tiek ietekmēta upes ūdens kvalitāte.

Lielā Jugla un Mazā Jugla. Novada teritorijā atrodas to lejtecis un sateka dienvidaustrumos no Mazā ezera. Ķeī izveidojusies plaša delta ar pārvārti, kas pavasaros pārpilst. Pa Mazo Juglu iet robežlīnija ar Stopiņu pagastu, bet Lielā Jugla līkumos starp uzstādītajiem dārziem. Kopumā teritorijā starp zivju dārziem ziemeļos un Mazo Juglu dienvidos ir stipri pārvēidota, gan agrāk izveidoto dārzu ietekmē, gan pārdzīvotājos gados straujā apbūvē ietekmē. Upju ūdens kvalitāte. Vidējā, to nosaka notek ūdens ievāve apbūvē teritorijā.

Lielie ezeri

Lielais Baltezers . novada robežlīnija atrodas tikai ezera dienvidu daļā. 1903.gadā tika atklāta Gaujas . Daugavas ūdenssistēma, ko izbūvēja ģidzemes ūdensceļu uzlabošanas sabiedrība, lai plūstī nebūtu

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Jelvkābeļu uz Rīgu pa jūru. Sākumā kanāls bija domāts ne tikai plošiem, bet arī kuģozānai no Rīgas līdz Līvānu papīrfabrikai, tomēr nodoms netika realizēts. Gaujas – Mazā Baltežera kanāla garums ir 3 km, kanāls cauri abiem ezeriem – 5,9 km, no Līvānu Baltežera uz ezeru – kanāls 2,45 km, tam pievienojas Bukultu straube, kas iztek no Līvānu Baltežera. Pēc kanāla izrakšanas ezera līmenis pazeminājās par 1,8 metriem.

Līdz ar to šķiet attīstības process, kas ezeru virza uz pārtītu novecošanos. Pēc agrāko pētījumu ziņām, vēl 19./20. gs. mijā ezers bija oligotrofs. 20. gs. sākumā izdotajā Konversijas vārdnīcā atrodama ziņa, ka pirms kanāla izrakšanas dzīvnieku ezeros bija trīs un dzirds, jo nekas tajos neieplūda. Tagad, pēc kanāla izrakšanas ezeros ieplūst neskaids, vēl koku plostu bojātās dzīvnieku

Bukultu muižas zemes sadalīšanas liet (1920-30-tie gadi) atrodama ziņa, ka pie Salaspuzē mājās Līvānu Baltežera krastā izveidojusies 85 m plata zemes josla starp ezeru un zemes pazuma robežu, un notikusi sarakste par to, vai šo joslu pievienot pazumam, tādējādi to paplašinot.

Ezera pieskaņotība pie hipereitrofa tipa ezeriem, un eutrofikācijas procesiem ir tendence pieaugt. Vēsturiski ezera stāvokli ietekmēja mīkstā ezera iekāuzana dzīvnieku 20. gs. sākumā un meliorācijas pasākumi padomju gados. Tādējādi kļuva drošā pazemes ūdeņu vietā ezera barozānā galveno vietu ieņēma virszemes ūdeņi – Gauja, straube, meliorācijas grāvji. Padomju gados sākās ezera piekrastes apbūve, kas pazīdē intensīvā norisinājās pēdējās desmitgadēs. Tas savukārt izraisa ezera piesārņošanu ar mēsainniecību notekūdeņiem un saimnieciskās darbības ūdeņiem. Garkalnes novada nozīmīgākie operatori, kuru notekūdeņi izplūdes vieta ir Līvānu Baltežers ir SIA «Balt Alliance» (rehabilitācijas centrs un viesnīca), kas 2006. gadā novadā – 18,5 t kst. m³ un SIA «Garkalnes komunālās serviss» (Priedkalnes NAI, kas 2006. gadā novadā – 5,2 t kst. m³ notekūdeņu. Savukārt daudzu novadā lielā ežera novadā tais notekūdeņu daudzums ir vairāki 13 t kst. m³, ko novadā SIA «Rīgas dzīvnieku Baltežera NAI.

Neatkarīgi vai nepilnīgi atkarīgi notekūdeņu novadā ūdeņu izrīšana šķiet sekas: ezera pastiprināta aizaugšana, ezera smilzaino dibenu klāšana, ievrojami samazinājies zivju resursi, novrojama dzīvnieku "ziedāna" (mikroskopisku augu – ūdeņu savairošanās) vasaras periodā. Ezerpalikūzas tikai dažas publiski pieejamas vietas, kur iespējama atpūta pie ezera. Pēdējos gados ir pasliktinājies tīrā apkārtnē ievietotajam ūdeņu kvalitāte. 1995. – 1996. gada pētījumi (pēc SIA «Rīgas dzīvnieku» un LR Vides ministrijas pasākumiem) parādīja, ka ezera ūdeņu kvalitāte pasliktinās.

Pēdējos gados vietmē aktivizējies ezera palienes uzbūvēšana, kā rezultātā tiek ietekmēti patnējie piekrastes biotopi un palienes pļavas. Tādējādi ezeram tiek radīta papildu piesārņojuma slodze un lokālā mainītais hidroloģiskais režīms.

Langstiņu ezers – platība 35,7 ha, vidējais dziļums – 3,6 m. Ezers mezoeitrofs. Dienvidu galā iztek neliels straube, kas caur Langstiņu purvu nonāk līdz Upesciema diem. Apkārtnē ir ainavu un ezera ūdeņu kvalitāte ietekmēta apbūves krastos. Ciemam nav centralizētas notekūdeņu savākšanas sistēmas, visi ūdeņi nonāk grunts ūdeņos un ezerā. Tas veicina pastiprinātu aizaugšanu, ezera ūdeņu ziedānu. Praktiski ezers nav piemērots peldēšanai. Langstiņu ezers savulaik bija viens no Rīgas apkārtnes ezeriem, kas izcēlās ar izcili labu ūdeņu kvalitāti un tai atbilstošu augu valsti, kuras indikātors ir Dortmaņa līdža un ezerenes (Isoetes). Pazreizs ezers ir degradējies, zīs process šķiet jau pirms vairāki 20 gadiem, un nav apturams.

Ezera stāvokli nopietni ietekmē Langstiņu ciema apbūve, kas praktiski apmē visu ezera apkārtni. Tā kā ciemam nav centralizētas notekūdeņu savākšanas sistēmas, tad notekūdeņi nonāk grunts ūdeņos un ezerā. Tas rada apstākļus pastiprinātai ezera aizaugšanai un dzīvnieku ziedānai+vasaras mēnešos. Apbūves intensitāte rada problēmas brīvī pieejamībai. Nopietns drauds ezera stāvoklim ir ezera austrumu krasta apbūve – tā vajadzētu būt nosusinātā ezera ekosistēmu ietekmējošais purvs. Krastu apbūves laikā tiek veikta arī ūdeņu uzbūvēšana.

Mašēnu ezers – platība 34,9 ha, vidējais dziļums 0,8 m. Mazā ezers ir Līvānu Juglas un Mazā Juglas sanezū atdalītais deltas veidojums netālu no Juglas ezera. Abus ezerus savieno Juglas upe. Ezera gultne ir sekla, ieapaļā ar niedrū sākumiem. Tas tiek klasificēts kā aizaugošs, ultraeitrofs ezers. Ezers un tā apkārtnē ir piemērota vieta zivīm un putniem. Ezera krasta līniju veido purvainā josla Juglas upes pusē, ziemeļos

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

da . me0ainas k pas, savuk rt zieme austrumu ezera pus atrodas apdzvota vieta . Upesciems, kur ezera piekraste ir da ji apb v ta. Ezera krastu apb ves ietvaros tiek veikti intens vi ezera padzi in zanas un palienes uzb ršanas darbi. Palielinoties krasta apdzvotbai, arvien liel ku ietekmi uz ezera ekolo isko st vokli atst j sadz ves notek de i un saimnieciskie de i, kas tiek novad ti no m jsaimniec b m.

Sunīšu ezers . platba 22-26 ha, vid jais dzi ums 33 m. Zieme os . noteka uz Lielo Juglu. Ezers stipri p rveidots, krasti apb v ti, viet m . uzb rti.

Sudrabezers - Vid jais dzi ums ir 4.1 metri, bet maksim lais dzi ums - 9.8 metri. Spogu laukuma platba da0 dos avotos uzr d ta atz ir ga: 27.5 hekt ri Avots: Enciklop dija Latvijas daba, 31.4 hekt ri Avots: Latvijas vides a ent ra. Ezers atrodas R gas pils tas pazum .Ezers atrodas me0 , starpk pu iepak . Tas atrodas pazemes dens atradnes Baltezers stingra re0 ma aizsargjosl , t d piebraukšana un pieeja tam ir sl gta. Ezera krasti l zeni, dienvidu krasts st v ks. Ezers ir beznoteces.

P d j laik nov rojama ezeru kvalit tes pasliktin zans. Tas attiecas uz Lielo un Mazo Baltezeru, uz Langsti u ezeru, Maz nu un Sun zu ezeru, kuru baseinos un tuv kaj piekrastes josl pastiprin s antropog n s slodzes, bet netiek veikti aizsardz bas pas kumi.

Upesciema zivju diki: Izveidoti 1960-tajos gados, Upesciema zivsaimniec ba darboj s v l l dz pat 1993. gadam. D u kopplat ba apm. 70 ha. Pazlaik notiek d u aizb ršana, to viet tiek pl nota apb ve. T k d u sist ma veidota k regul jama sist ma, lai nodrozintu zivju audz zanas ciklu, kur katrs d is pilda savu noteiktu uzdevumu, tad ar d u aizb ršanai (vai dens nolaizšanai) vajadz tu notikt, r inoties ar z s sist mas konstrukt vaj m patn b m. K nor d ts Meliorprojekta v stul Garkalnes novada domei (15.06.2006), pareiz d u sist ma nevar kalpot zivsaimniec bas m r iem, jo t vairs nav regul jama. D iem vair k ir ainaviska noz me. Tom r v r emami riski saist s ar d u aizb ršanu, izmantojot tam nepiem rotus materi lus (iesp jams vides pies r oiums), k ar ar aizb ršanas rezult t rad taj m nestabilaj m grunt m.

Zivju d i 1990-to gadu s kum bija kvalific ti k putniem noz m ga vieta, ta u pareiz intens v s apb ves d to noz me samazin s, t d tie ir izsl gti no z du vietu saraksta. Pavasaros d os pulc jas zieme u gulbji, ligzdošanas laik nov rots lielais dumpis, melnais str is, j ras rglis.

Mežezeri

Me0ezeri kop ar apk rtjiem me0iem un purvi iem Garkalnes novada teritorij veido savdab gas me0a ainavas. Jaunciema me0os z das ainavas izdal mas ap J gezeriem, k ar ap Maku, Vidus un Linezeru (L ezeru). Baltezera me0os oti atrakt va ainava izveidojusies ap Sudrabezeru, Sekzu un Ven u ezeriem, bet dienvidos no Garkalnes ciema . ap D ezeru, Peldezeru un Tumzezeru.

J piez m , ka nereti da0 dos laikos izdotaj s kart s vienam un tam pazam ezeram ir atz ir gi nosaukumi. Piem ram (pirmais nosaukums ir pareiz lietotais): L ezers . Linezers . L u ezers; D ezers . D u ezers . Raudas ezers; Peldezers . Salas ezers . S ru ezers; Tumzezers . L kais ezers . Melnezers; Asaru ezers . Raudu a ezers. Bet k dreiz jais D ezers, zieme os no Ven u ezera redzams 1930-to gadu kart , pareiz ir paz stams k Gl zi purvs.

Daudzu me0ezeru denslmenis p d j gadsimta laik ir pazemin jies, jo apk rt jos me0os veikta melior cija. Piem ram, v l 1930-to gadu s kum tagad jie ezeri . Lielais un Mazais J gezers bija viens ezers. Vidusezera (Liel Maku ezera) platba no 12 ha 20.gs. s kum samazin jusies l dz 5 ha pareiz.

Rakstur gi, ka me0ezeru liel k da a ir br n dens ezeri un pieder pie disitrof tipa, tie ir oti sekli (l dz 2 m) vai sekli (2 l dz 9 m). Ezeri atrodas da0 d s aizaugšanas stadij s, gar to krastiem v rojamas sl kz as un purvi.

Me0ezeru krastos izveidojusies biotopi, kas atbilst Eiropas noz mes biotopu grup m. Pie t diem pieder (iekav s biotopa kods kop j klasifik cij): p rejas purvi un sl kz as (7140), distrofie ezeri (3160), degrad ti augstie purvi, kuros iesp jama vai noris dabisk atjaunozan s (7120).

2002.gada 12.marta MK noteikumu Nr.118 sNoteikumi par virszemes un pazemes de u kvalit ti+ 2¹.pielikum noteikti priorit rie zivju de i. Saska ar min tajos MK noteikumos noteikto, priorit rie zivju

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

de i ir sald de i, kuros nepieciezams veikt dens aizsardz bas vai dens kvalit tes uzlabozanas pas kumus, lai nodrozin tu zivju popul cijai labv l gus dz ves apst kus. Noteikumi nosaka, ka Vides ministrija sadarb b ar Zemkop bas ministriju ne ret k k reizi sezos gados izv rt priorit ro zivju de u sarakstu. Noteikumos defin ts, ka Priorit ros zivju de us iedala:

Lašveidīgo zivju ūdeņos, kuros dz vo vai kuros iesp jams nodrozin t lazū (*Salmo salar*), taimi un strauta fore u (*Salmo trutta*), alatu (*Thymallus thymallus*) un s gu (*Coregonus*) eksistenci; **Karpveidīgo zivju ūdeņos**, kuros dz vo vai kuros iesp jams nodrozin t karpu dzimtas (*Cyprinidae*) zivju, k ar l daku (*Esox lucius*), asaru (*Perca fluviatilis*) un zuzu (*Anguilla anguilla*) eksistenci.

Garkalnes novad priorit ro zivju de u sarakst ietverta Liel Jugla no Za umi0as l dz Juglas ezeram. Upei zaj posm noteikts karpveid go zivju de u statuss.

Saska ar min to MK noteikumu 2.pielikum noteikto, karpveid go de u statuss noteikts Daugavai no valsts robe0as l dz gr vai. K viena no administrat vaj m teritorij m min ta ar Garkalnes novads, lai gan tas tiezi nerobe0ojas ar Daugavu un atrodas Liel s Juglas, Tumzupes, k ar Liel un Maz Baltezera un Juglas ezera sateces baseinos.

Vides aizsardz bas un re ion l s att st bas ministrija atbilstozi MK noteikumu pras b m nodrozinā dens kvalit tes kontroli zajos de os. Lai kontrol tu priorit ro zivju de u kvalit tes atbilst bu zo noteikumu pras b m, dens paraugus em 12 m nezus vien un taj paz viet , iev rojot zo noteikumu 3.pielikum noteikto paraugu emzanas bie0umu. Diem0 l publiski nav pieejami z s de u kvalit tes kontroles ietvaros ieg tie dati.

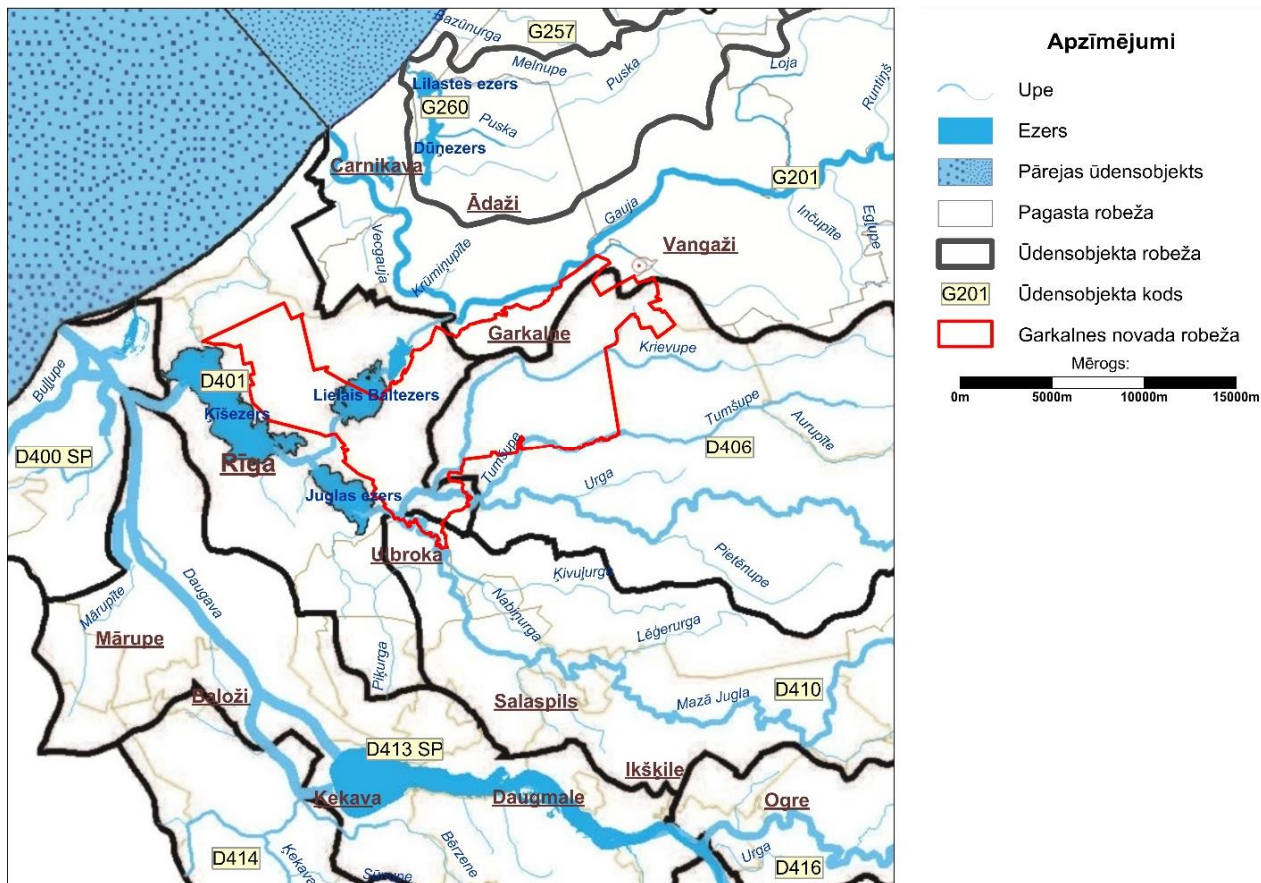
Saska ar Daugavas un Gaujas upju baseina apgabala pl n noteikto, Garkalnes novad ir z di virszemes densobjekti:

10.tabula **Virszemes ūdensobjekti Garkalnes novadā** (Daugavas un Gaujas upju baseina apgabala apsaimniekošanas pl ns)

ŪO kods	ŪO nosaukums	Pagasts	Platība novada teritorijā, km ²	Ekoloģiskā kvalitāte	Ekoloģiskais tips
D401	Mīlgrāvis - Jugla	Garkalnes pagasts Rīgas rajons	68,97	Laba	6
D406	Lielā Jugla	Garkalnes pagasts Rīgas rajons	65,41	Laba	4
D410	Mazā Jugla	Garkalnes pagasts Rīgas rajons	1,92	Laba	4
G201	Gauja	Garkalnes pagasts R gas rajons	16,309	Laba	6

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

5.attēls **Virszemes ūdensobjekti** (Daugavas un Gaujas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni)

K atseviz s ezera densobjekts noteikts: E043 Lielais Baltezers, kura plat ba novada teritorij ir 5,34km², ezera ekolo isk kvalit te . slihta.

T d j di Garkalnes novad da j i atrodas 4 upju densobjekti un 1 ezera densobjekts. Novada teritorij atrodas tikai attiec g s upes vai ezera sateces baseina da a, ta u z s teritorijas apsaimniekošanas pras bas nosak mas saska ar pras b m, kas izvirz tas konkr tajam densobjektam.

Novada teritorij nav densobjektu, kuri b tu atz ti par stipri p rveidotu densobjektu.

2011.gada 31.maija Ministru kabineta noteikumi Nr.418 **Noteikumi par riska ūdensobjektiem** nosaka virszemes densobjektus, kuros past v risks nesasnigt dens apsaimniekošanas likum noteikto labu virszemes de u st vokli min taj likum paredz taj termi (turpm k . riska densobjekti), k ar pras bas riska densobjektu aizsardz bai. Riska densobjektu . upju un kan la . saraksts un inform cija, k di novadi un to teritori l s vien bas (novada pagasti un novada pils tas) ietilpst zo densobjektu sateces basein , nor d ta zo noteikumu 1.pielikum . Riska densobjektu . ezeru un denskr tuvju . saraksts un inform cija, k du novadu un to teritori lo vien bu (novada pagastu un novada pils tu) teritorij atrodas zie densobjekti, nor d ta zo noteikumu 2.pielikum .

Noteikumu 2.pielikuma k riska densobjekts defin ts densobjekts E043 Lielais Baltezers. Noteikumos nav defin ti b tisk kie riska c lo i.

Noteikumi nosaka, ka: publisk s personas un priv tpersonas lieto vai apsaimnieko dens resursus zo noteikumu 2., 3. un 4.punkt min tajos densobjektos, k ar izmanto vai pl no izmantot teritorijas to

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

sateces baseinā, lai novērstu vai mazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz attiecīgajiem ūdensobjektiem un pakāpeniski uzlabotu to stāvokli, ieviešot normatīvos aktos noteiktās prasības:

- par piesārņojumu vielu emisijām;
- par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītajiem piesārņojumiem ar nitrātiem;
- par pazemes ūdens piesārņojuma darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs;
- par ietekmes uz vidi novērtējumu un par tehniskajiem noteikumiem darbībā, kurā nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums;
- par augu aizsardzības līdzekļu un par darbību ar biocīdiem;
- par notekūdeņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli;
- par ūdens resursu lietošanas atļauju;
- par meliorāciju un meliorācijas sistēmu ekspluatāciju un uzturēšanu;
- par meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvniecības kārtību;
- par virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanu un padziļināšanu kārtību;
- par dabas aizsardzības noteikumiem meža apsaimniekošanai;
- par rīcības plānu riska novērtēšanu kārtību un samazināšanu pasākumiem;
- par aizsargjoslu;
- par piesārņojuma samazināšanu un kontroli un piesārņojuma darbību veikšanas kārtību;
- par upju (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolikuma izstrādāšanu un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskās zārces;
- par atkritumu poligonu ierīkošanu, apsaimniekošanu, slāņošanu un rekultivāciju.

Tomēr minētajos noteikumos nav ietvertas pazemes ūdens pazvaldības veikt pasākumus pazvaldības administratīvajā teritorijā. Noteikumu 7. un 9.punktā ietvertas prasības valsts institūciju plānošanai un pasākumiem piesārņojuma riska mazināšanai.

Garkalnes novads sastopami 4. un 6. ekoloģiskā tipa upju ūdensobjekti

4. ekoloģiskais tips. Potamāla tipa vidējā upe. Upe ir vidējā, straumes trums mazāks par 0,2m/s. Gultnes substrātu veido smiltis, kas ir klāta ar organiskās izcelsmes detritu un dūm (D406 Lielā Jugla un D410 Mazā Jugla)

6. ekoloģiskais tips. Potamāla tipa liela upe. Upe ir dziļa, straumes trums mazāks par 0,2m/s. Gultnes substrātu veido smiltis, kas ir klāta ar organiskās izcelsmes detritu un dūm (D401 Mīlgrāvis. Jugla un G201 Gauja).

Kopumā Daugavas un Gaujas upju baseina apsaimniekošanas plānos virszemes ūdeņiem noteikti zīdīti apsaimniekošanas mērķi:

- Nepasliktināt virszemes ūdensobjektu stāvokli,
- Censies līdz 2015.gadam sasniegt labu ekoloģisko un ūdens kvalitāti visos virszemes ūdensobjektos.
- Izpildīt aizsargplānam teritorijā izvirzītos mērķus un piemērojamos normatīvus.
- Samazināt piesārņojumu ar prioritārajām vielām un pakāpeniski novērst pazemes ūdeņu noplūdi virszemes ūdeņos.

Upju baseina apsaimniekošanas plānos noteikti zīdīti pamatpasākumi, par kuriem stenošanu atbildīgā ir pazvaldība:

- Nodrošināt decentralizētās kanalizācijas sistēmas savlaicīgu notekūdeņu un ar tiem saistīto atkritumu savākšanu un utilizāciju atbilstoši normatīvo aktu prasībām: MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojumu vielu emisijām" (30.01.2002.)
- Iekārt teritorijas plānojumā paaugstinātā riska objektus. MK Nr.532 "Noteikumi par rīcības plānu riska novērtēšanu kārtību un samazināšanu pasākumiem" (19.07.2005.)

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

- Teritorijas plānojums paredz tūlītēju riska samazināšanu pasākumus un ierobežojumus vietās, kas var ietekmēt dabas aizsargājamo teritorijas, aizsargjoslas u.c. MK Nr.532 "Noteikumi par pārraudzības riska novērtēšanu un samazināšanu pasākumiem" (19.07.2005.)
- Vides aizsardzības speciālajā budžetā (ieskaita 60 % no DRN, kas samaksāts par attiecīgās pašvaldības teritorijā veiktajiem darbiem) izdēkus izmantot tikai tūlītējiem pasākumiem un projektu finansēšanai, kuri saistīti ar vides aizsardzību, t.sk. ar vides monitoringu, vides un dabas resursu izpēti, novērtēšanu un atjaunošanu, ar dabas aizsardzību, augu un grunts aizsardzību un sanācību. Dabas resursu nodokļa likums (15.12.2005.)

Viss Garkalnes novads atbilstoši **2002.gada 22.janvāra MK noteikumos Nr.34 „Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī”** noteikto, ir atzīts par pārraudzīgu teritoriju, uz kuru attiecas paaugstinātās prasības komunālā notekdeju attīrīšanai. Minēto noteikumu regulējums attiecas uz visiem deģiem, tai skaitā virszemes deģiem, pazemes deģiem, notekdeģiem.

Minētajā normatīvajā aktā ietvertas šādas prasības notekdeju apsaimniekošanai:

(1) Prasības komunālā notekdeju centralizētai savākšanai un emisijai nosaka visām apdzīvotajām vietām vai to robežsloksēs atsevišķām teritorijām, kur iedzīvotāju skaits, apdzīvotības blīvums un ekonomiskā aktivitāte ir pietiekami koncentrēta, lai būtu ekonomiski pamatoti veidot centralizētu kanalizācijas tīklu sistēmu notekdeju savākšanai un novadīšanai uz notekdeju attīrīšanas iekārtām vai uz to galīgās novadīšanas vietu vidū (turpmāk - aglomerācija). Aglomerācijas robežas nosaka vietējā pašvaldība, pamatojoties uz sabiedrisko pakalpojumu sniedzāja densapģdes un kanalizācijas jomā izstrādāto tehniski ekonomisko pamatojumu centralizēto kanalizācijas sistēmu ierīkošanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par densapģdes, notekdeju savākšanu un attīrīšanu būvniecības kārtībā.

(2) Centralizētās kanalizācijas sistēmas ierīko visās aglomerācijās, kur cilvēku ekvivalents ir lielāks vai vienāds ar 2000. Par centralizētu kanalizācijas sistēmu ierīkošanu atbild vietējā pašvaldība.

(3) Aglomerācijās, kur cilvēku ekvivalents ir mazāks par 2000, par centralizētās kanalizācijas sistēmas ierīkošanu lemj attiecīgā pašvaldība. Ja šīs aglomerācijās ierīkotajām centralizētās kanalizācijas sistēmām jāatbilst visām šo noteikumu prasībām.

(4) Ja centralizētās kanalizācijas sistēmas izveidē ir ekonomiski neizdevīga vai neuzlabos vides kvalitāti, notekdeju savākšanai izmanto decentralizētās kanalizācijas sistēmas vai cita veida ietaises (turpmāk - decentralizēta kanalizācijas sistēma), kas nodrošina līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni. Ja šādu lēmumu pamato ar tehniski ekonomiskās izpētes un vides izpētes rezultātiem. Ja tiek izveidota decentralizēta kanalizācijas sistēma, attiecīgā pašvaldība nodrošina visu tajās savāktu notekdeju un ar tiem saistīto utilitāto atkritumu regulāru savākšanu un attīrīšanu atbilstoši šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasībām. Attiecīgā pašvaldība informē reģionālo vides pārvaldi par lēmumu veidot decentralizētu kanalizācijas sistēmu.

(5) Ja aglomerācijā ir izveidota centralizēta kanalizācijas sistēma, vietējā pašvaldība nodrošina decentralizētās kanalizācijas sistēmas savāktu notekdeju un ar tiem saistīto utilitāto atkritumu regulāru savākšanu un attīrīšanu atbilstoši šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasībām.

(6) Projektot, būvot un ekspluatējot centralizētu kanalizācijas sistēmu, izmanto modernākos tehniskos risinājumus, kas nerada pārraug izmaksas, ņemot vērā:

- savācamo komunālā notekdeju daudzumu un sastāvu;
- nepieciešamību novērst noplūdes un nepieciešamību ierobežot virszemes deģu piesārņojumu, kas rodas kanalizācijas sistēmas pārslodzes dēļ vai avārijā gadījumā lietusgūru laikā, lai tiktū ievēroti virszemes deģu noteiktie kvalitātes mērķi. Pieaugamo atzāidējuma pakāpi un pārraug zānas biežumu nosaka saskaņā ar Latvijas būvnormatīviem.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

(7)Pl nojot jaunas apdzīvotas vietas, jāņem vērā noteikumu prasības, tātad jāievieš esošo notekdeju attīrīšanas iekārtu apsaimniekošanas un rekonstrukcijas darbos.

Būvniecības prasības virszemes deju aizsardzībai noteiktas **Aizsargjoslu likumā** un tam pakārtajos normatīvajos aktos.

Aizsargjoslu likuma 7.pantā definētas **Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas**

(1) Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka denstīlpm, denstecm un mkslgiem ūdensobjektiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novrstu erozijas procesu attstbu, ierobeotu saimniecisko darbību applstozajsterritorijās, kāarsaglabātu apvidumraksturīgo ainavu. Ostuterritorijās virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka, lai ilgtspējīgas attstbas interesēldzsvārotu vides aizsardzības prasības un ostu ekonomisko attstbu, kāarsamazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām un novrstu erozijas procesu attstbu.

(2) Minimālie virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu platumi tiek noteikti:

1) lauku apvidos (neatkarīgi no zemes kategorijas un pazuma):

- a) Daugavai - ne mazāk kā 500 metrus plata josla katrā krastā,
- b) Gaujai - no izteces līdz Lejasciēmam ne mazāk kā 300 metrus plata josla katrā krastā,
- c) Gaujai - no Lejasciēma līdz ietekai jāņem ne mazāk kā 500 metrus plata josla katrā krastā,
- f) p r j m vairāk par 100 kilometriem garā denstecm - ne mazāk kā 300 metrus plata josla katrā krastā,
- g) 25 - 100 kilometrus garā denstecm - ne mazāk kā 100 metrus plata josla katrā krastā,
- h) 10 - 25 kilometrus garā denstecm - ne mazāk kā 50 metrus plata josla katrā krastā,
- i) līdz 10 kilometriem garā denstecm - ne mazāk kā 10 metrus plata josla katrā krastā,
- j) denstīlpm, kuru platība ir lielāka par 1000 hektāriem, - ne mazāk kā 500 metrus plata josla,
- k) 100 - 1000 hektārus lielā denstīlpm - ne mazāk kā 300 metrus plata josla,
- l) 25 - 100 hektārus lielā denstīlpm - ne mazāk kā 100 metrus plata josla,
- m) 10 - 25 hektārus lielā denstīlpm - ne mazāk kā 50 metrus plata josla,
- n) līdz 10 hektāriem lielā denstīlpm - ne mazāk kā 10 metrus plata josla,
- o) denstīlpei vai denstei ar applstozo teritoriju - ne mazāk kā visas applstozsterritorijas platumā līdz ūdens līmenim neatkarīgi no iepriekšjos apakzpunktos noteiktā minimālā aizsargjoslas platumā;

2) pilsētās un ciemos - teritoriju plānojumos:

- a) ne mazāk kā 10 metrus plata josla gar virszemes ūdensobjekta krasta līniju, izņemot gadījumus, kad tas nav iespējams esot s apbveidā,
- b) gar ūdensobjektiem ar applstozo teritoriju - visā tās platumā vai ne mazāk kā līdz esošai norobežojuma līnijai (ceļam, aizsargdambim), ja aiztās esošā teritorija neapst;

3) mkslgam ūdensobjektam (izņemot tādā, kas kalpo ūdens novadšanai no piegulošsterritorijas), kura platība ir lielāka par 0,1 hektāru, - teritorijas plānojumā, bet ne mazāk kā 10 metrus plata josla katrā krastā;

4) uz salām un pussalām - teritoriju plānojumos, bet ne mazāk kā 20 metrus plata josla.

(3) Aizsargjoslas platumu nosaka, ūņem vērā gada vidējā ūdens līmeni, bet, ja ir skaidri izteikts stvrs pamatkrasts, - no tā augšējstkrants.

(4) Ja krastu veido vienlaidu dambis, aizsargjosla tiek noteikta līdz dambja rīkstnogzēspakšēi, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

(5) Visi aizsargjoslas noteikumi attiecināmi ar uz teritoriju starp ūdens līmeni un vietu, no kuras m rā aizsargjoslas platumu.

Detalizāta metodika virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanai ietverta 1998.gada 4.augusta MK noteikumos Nr.248 s denstīlpju un denstēu aizsargjoslu noteikšanas metodika.

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Savukārt saimnieciskās darbības aprobeojumi virszemes densobjektu aizsargjoslās definēti Aizsargjoslu likuma 37.pantā.

8.8 ALTERNATĪVIE ENERĢORESURSI

Enerģoresursi ir katras teritorijas attīstības nozīmīgs faktors. Latvijā ir ierobežoti ar fosilajiem enerģoresursiem saistīti enerģoresursu krājumi, tai pat laikā ir samērā plašas alternatīvo enerģoresursu izveides un izmantošanas iespējas.

Saules radiācija

Galvenais enerģijas avots Saules sistēmā, arī uz Zemes, ir Saules elektromagnētiskais starojums. Saule ir gāzu-plazmas ķermenis, tās iekšienē notiek kodolu sintēzes reakcijas, kas ir enerģijas avots. Saules izstarotā starojuma intensitāti un spektru nosaka virsmas raksturlielumi. Saules starojuma spektrs atbilst absolūti melnā ķermeņa ar temperatūru 6000 K starojuma spektram. Spektra maksimums atrodas pie 550 nm (apt. 2 eV kvanta enerģija) jeb atbilstoši zaļai dzeltenajai krāsai, tam pielgojusies arī dzīvība uz Zemes, piemēram, fotosintēze vai cilvēka acs jutības maksimums. Ar lielāko daļu pusvadītāju aizliegtās zonas platums ir robežs 0,5 - 5 eV, tas ļoti saskaņojas ar Saules starojuma kvantu enerģiju. Pusvadītāju materiālu realizēti reizinājumi ļoti jutīgas, gan augsti efektīvas gaismas starojuma uztveršanas ierīces.

Saules radiācija jeb Saules starojuma daudzums, kas sasniedz Zemi, ir atkarīgs no attāluma starp Zemi un Sauli un no Saules staru krīšanas leņķa (jo tālāk, jo mazāku starojumu daudzumu saņem laukumu vienība). To ietekmē dienas garums, mēģa, atmosfēras dzidrums. Mēģenā klimata joslā raksturīgas lielas saules augstuma svārstības attiecībā pret apvēršni gada gaitā, kas izraisa krāsas gadalaika maiņu, kā arī nosaka dienas garumu.

Decembrī Saules augstums virs horizonta Latvijā ir 9 - 10° un saules radiācijas daudzums nepilnā 1 kcal/cm² mēģenā, bet jūnijā Saule paceļas virs horizonta 57° un saules radiācijas daudzums sasniedz 15 kcal/cm² mēģenā. Latvijā dienas garums decembrī ir 6 - 7 stundas, bet jūnijā 17 - 18 stundas.

Saules radiācija, ejot cauri atmosfērai, sastopas ar atmosfēras gāzes molekulām, dens pilieniem un putešiem, kā rezultātā daļa staru tiek atstaroti un izkliedēti atpakaļ kosmosā. Mēģa ierīce ir viens no faktoriem, kas ietekmē pieplūstošās saules radiācijas izmaiņas Latvijā gada un teritoriālā griezumā. Tā decembrī, pateicoties biežajiem cikloniem, kas saistīti ar augstuma mēģa ierīci pieplūstošās saules radiācijas sastāda aptuveni tika 5% no iespējamās, bet piekrastē jūnijā, kad mēģa ierīce ir mazā, vairāk par 60%. Gadā katrs virsas kvadrācentimetrs saņem tikai ap 346 kJ, tas ir trešo daļu no saules radiācijas siltuma pieplūdma.

Saules baterijas arī Saules starojuma enerģiju tieši pārvēido elektroenerģijā. Saules baterijas pamatelements ir pusvadītāju diode. Apgaismojot p-n pāreju ar soviņu gaismu, uz p-n pārejas rodas spriegumu starpība, tā var uzturēt strāvu noslēgtā un radīt enerģiju. Daudzveidīgās parastās diodes p-n pāreju cenšas izveidot pārejas mazu izmēros un ievieto gaismas necaurlaidīgā korpusā. Toties fotodiodes, un Saules baterijas kā to pāveido, p-n pārejas izmērus maksimizē, pat līdz daļiem metriem, pusvadītāju materiālu pārklāj ar gaismas caurlaidīgu aizsargslāni.

Saules baterijas parasti izvieto uz jumtiem, fasādēm utl. arhitektoniskiem elementiem, līdz ar to enerģijas piegādes ceļā izmantojam ir minimāls. Secīgi piegādēti drošā kā atrodas pāveidojās (var būt arī sarežģītā vadības un kontroles ierīcē), kas Saules baterijas ražotā dzīvību pāveido māstrāvī pazpatriam un enerģijas pāpālikuma ievadzanai elektrotīklē. Aizvien lielāku nozīmīgāst informāciju tehnoloģijas, var pat teikt, ka bez interneta, e-mail utl. iespējams vairs nav domājama normāla ikdiena. Serveru, pat individuālu datoru, normālas darbības nodrošināšanai raksturīgā sprieguma kvalitāte bieži nav pietiekoša un tiek uzstādīti nepātrauktas barozanas avoti (UPS). To neatemama sastāda ir parastais, mīskais akumulators elektroenerģijas uzkrāšanai. UPS akumulatorus var tu izmantot Saules elektroenerģijas uzkrāšanai dienas gaizajā periodā, lai tē segtu pazpatri u naktī s vai

Vides pārskats

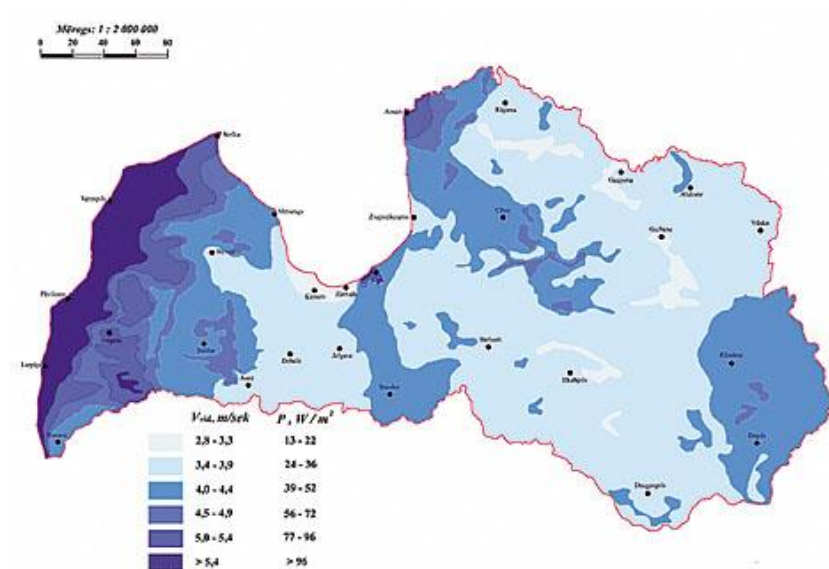
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

tīkla elektroenerģijas piegādes pārtraukuma brīžos. Izmantot Saules baterijas ir iespējams jebkur vietā uz Zemes, ikkatrs zodiens individuālais tīkls elektroenerģijas patērētājs, taču par enerģijas ražošanu dienā gaizajā laikā, bet patērētāja, ja individuāli vai tuvumā nav uzstādīts akumulators, laikā, kad Saules enerģijas nepietiek.

Garkalnes novada saules enerģijas izmantošana var būt perspektīva kā nelieliem individuālajiem objektiem, tā arī sabiedriskajiem un ražošanas objektiem.

Vēja enerģija

Zemes virsmas laukuma vienību sasnieguz Saules starojuma enerģija ir visai atzīrīga. Vislielākot ir uz ekvatora, viszemāk – pie poliem, Saulei pretējā Zemes pusē nesaņem nekādu starojuma enerģiju. Zemes virskrītā ir ar visai atzīrīgām pazīmēm. Deģi – okeāni un jūras salīdzinot ar sauszemi. Ār un vēl daudzu citu faktoru dēļ Zemes virsma un tās pieguozaiss gaisa slānis sasilst nevienmērīgi. Nevienmērīgi uzsildītajos gaisa slāņos parādās spiediena starpības, kas izsauc gigantisku gaisa masu pārvietošanos. Vēja. Pievirsmas augstums, līdz daļiem simtiem metru, vēji ir visai nepastāvīgi gan laikā, gan arī pēc virziena. Ēievēji ir ar visai jutīgi pret Zemes virsmas neļudumiem un vislielākot trumu sasniedz virs lidenajiem denš klajumiem. Augstāk sāk dominēt visai pastāvīgie un spēcīgie eostrofie vēji, kuri saistīti ar gaisa masu kustību Koriolisa spēka iedarbībā no ekvatora uz poliem. Gaisa balonu ceotāji izmanto tiezi zosvējus, kuru trums reti nokrīt zem 100 km/h /30 m/s. atbilst vētras definīcijai uz Zemes virsmas/, bet bieži sasniedz pat 250 km/h /70 m/s/ vērtības. Augstumam pieaugot, neskatoties uz gaisa blīvuma samazināšanos, aizvien pieaug vēju nestā enerģija. Tāpēc ar vēja enerģijas izmantošanu raksturo tendence aizvien kāpināt to rāugstumu, pazlāik sasnēgti jau 160 m.

6.attā Latvijas vēju karte

Vidējais vēja trums gadā 10 m augstumā.

Enerģijas daudzums, ko var iegūt no vēja, ir proporcionāls vēja plūsmas iedarbības laukumam un vēja trumam trešajā pakāpē.

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Ja v ja trums pieaug divas reizes, tad enerģijas daudzums palielinās kubiski. astoņas reizes. Vispiemrotākās vietas v ja enerģeneratoru uzstādīšanai ir kaili pakalni vai jras piekraste un zefs, jo v ja trums ir visai jutīgs pret virsmas nelīdzenumiem. Nav racionāli v ja enerģeneratorus izvietot z rztot apkrti, piemēram, meo, starp k m, pat atsevišķu koku tuvumā. Kdreiz j s idejas, ka katrs saimnieks uzstāds savu v ja enerģeneratoru, nav attaisnojams, jo z das nelielas iekrtas sp tu izmantot tikai visai nepast v gos pievirsmas v jus. Ma istr l v ja enerģ tikas att st bas tendence ir aizvien liel kas iek rtas . zobr d jau sasniegti 5 MW . un aizvien augst kos tor os, lai izmantotu past v gos eostrofus v jus, l dz ar to saraot s enerģijas pazīmākša aizvien samazin s.

Aprinos j iev ro, ka v ja trums main s pieaugot augstumam. M sdiens v ja enerģeneratora tor a augstums h parasti var sasniegt 120-150 m, bet standarta meteorolo iskajos nov rojumos v ja trumu m ra 10-12 m augstum .

Garkalnes novads da j ietilpst v ja enerģijas izmantošanai potenci li piem rotaj s teritorij s. V ju kart p rskat m bas d visas v ja reo mu zonas att lotas ar kr su intensit ti: jo spilgt ka kr sa, jo augst ks gada v ja vid jais trums. (skat t 7.att lu).

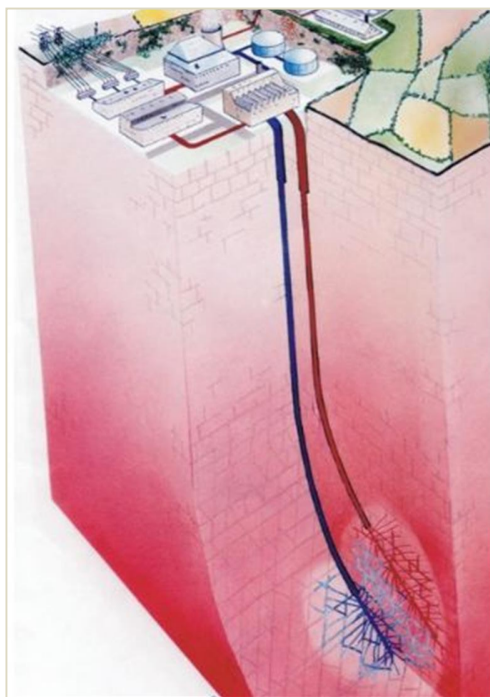
Ģeotermālā enerģija

Latvijas teritorij , atkar b no to izmantošanas iesp j m var tu tikt izdal ti z di eoterm l s enerģijas resursi:

- Zemas temperat ras eoterm lie resursi <20°C; izmantojami nelielu objektu un individu lo ku apsild zanai un karst dens sagatavošanai pielietojot siltums k us;
- Vid jas temperat ras eoterm lie resursi 20°C - 30°C; izmantojami apsild zanai un karst dens sagatavošanai pielietojot siltums k us;
- Augstas temperat ras >30°C; izmantojami nelielu apdz votu vietu apsild zanai un karst dens sagatavošanai pielietojot siltums k us, tiez veid izmantojot apsild zanas vajadz b m, k ar ko enerģijas elektrocentr l s;
- Petroterm lie resursi >100°C; izmantojami elektr bas ra0ozanai, apsild zanai un karst dens sagatavošanai.

7.attēls. Petrotermālā stacija

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Lai aplūstu iespējamos eotermālās enerģijas resursus nepieciešami detālā temperatūras reģistrācija. Latvijā temperatūras reģistrācija ir pēdējos 30-40 gadu ilgā posmā pagājušā gadsimta otrajā pusē, ierīkojot dažos izpētes urbumos, kuri mērīja teritorijas eoloģiskās uzbūves precīzā un ogdeņģa meklēšanā. Temperatūras reģistrācija tika noteikta ar termokarotācijas metodi, izmantojot elektrisko termometru, kā arī veikta atsevišķi temperatūras mērījumi ar elektrotermometru un maksimālo termometru.

Darbu rezultāti atspoguļoti daudzos pārskatos par atsevišķu dziļo urbumu ierīkošanu, kā arī dažos tematiskajos pārskatos. 2002.gadā pārskatā "Temperatūras mērījumu apkopojuma rezultāti Latvijas dziļos urbumos" (V.F.Nr.13312) tika apkopoti un izanalizēti visi termokarotācijas un temperatūras mērījumu dati, tie apkopoti un sagatavoti ievadzāšanai datubāzē. Termokarotācijas diagrammas tika digitizētas un analizēti to veikšanas apstākļi, lai novērtētu datu reprezentativitāti. Tāpat tika sagatavotas vairākas kartes, kurās uzskatāmi vizualizētas temperatūras dažādu slāņu virsmās. Veiktie temperatūras reģistrācija mērījumi lielkoties bija tikai papildus programma katrā dziļo urbuma ierīkošanas gaitā. Tikai vēlāk tika novērtēta to mērījumu nozīmība, taču tie vāzī novērtē aptuvenu temperatūras sadalījumu plānā un griezumā, noteikt Zemes siltumplūsmu Latvijas teritorijā un veikt aptuvenu teritorijas rajonāšanu, kā arī aptuveni aplūst iespējamo iegāstāmās eotermālās enerģijas daudzumu.

Tāpat laikā jāatzīmē, ka zīep mērījumi attiecināmi galvenokārt uz vidējās un augstās temperatūras eotermālajiem resursiem nogulumieņos, bet neskar kristālo pamatklintāju, jeb tās sauktās petrotermālās enerģijas resursus.

Tāpat detālāki mērījumi nav veikti par pieejamajiem zemas temperatūras eotermālajiem resursiem kas pārsvarā iegāstāmi līdz 300m dziļumam, kur temperatūra nepārsniedz 20°C un kurus visbiežāk izmanto nelielu objektu un individuālo apsildzāšanai, izmantojot siltumsūkņus. Diemžēl līdz šim Latvijā tiek izmantoti tiezi zīep, praktiski nepārtīe zemas temperatūras eotermālās enerģijas resursi. Informācija un pienācīgā izpētes trūkuma dēļ Latvijā zemas temperatūras eotermālās enerģijas tiek iegāsta stihiski, to praktiski neregulāri normatīvie akti un netiek veikta kontrole, tādējādi netiek nodrošināta videi draudzīga ieguve un racionāla izmantošana, kas var radīt būtiskus draudus pazemes saldā ūdenim.

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Latvijas teritorijā zemes dziļumu temperatūras sezonālo svārstību ietekme sniedzas līdz 20 - 25m dziļumam, kur temperatūra sasniedz 7°C - 8°C. Virs šīs sliekšņa līdz 20m - 25m dziļumam izpaužas kā saules siltuma iedarbība, tārtos sasniedz Zemes siltums. Tā rezultātā vasarā iedziļinātā temperatūra ir augstāka, bet aukstajā gadalaikā iedziļinātā temperatūra pakāpeniski samazinās.

Pastāvīga iedziļinātā temperatūra vidēji 7°C - 8°C tiek novērota 20m - 25m dziļumā, tālāk atkarībā no teritorijas eoloģiskās un hidroloģiskajiem apstākļiem ziedziļums var būt arī stipri mazāks. Zemes dziļumu iedziļinātā temperatūra pilnībā nosaka Zemes siltumplūsmu. Zemes siltumplūsmas ir mainīga daļēd Latvijā reģionos.

Garkalnes novada teritorijā tāpat kā visā Latvijā teritorijā iespējams iegūt un izmantot **zemas temperatūras ģeotermālos resursus <20°C; kas izmantojami nelielu objektu un individuālo ēku apsildīšanai un karstā ūdens sagatavošanai pielietojot siltumsūkņus.** To ieguvei var izmantot dažādas sistēmas, vertikālās un horizontālās, tiešās siltuma apmaiņas un izmantojot siltumnesi ar ziedrību.

Garkalnes novadā sastopami **Vidējās temperatūras ģeotermālie resursi 20°C - 30°C. Augstas temperatūras ģeotermālie resursi** novada teritorijā var būt sastopami tā rietumu daļēd.

Petrotermālie resursi Latvijā teritorijā nav pētīti. Tie izplatīti visā Latvijā teritorijā kristāliskajā pamatklintājā. Veicot teorētiskos aprēķinus ir aptuveni noteiktas zonas, kur to ieguluma dziļums var būt vismaz kāds. Ēmotvērvispārjā eoloģisko uzdevi, kā ar konstatēto siltumplūsmu kristāliskajā pamatklintajā virsma, tiek prognozēts, ka karstās zonās Liepājas rajona dienvidrietumu daļēd un Latvijā centrālajā daļēd (Jelgavas, Rēgas un Bauskas rajonos), izotermiskā virsma ar temperatūru >100grādi var tikt sasniegta 2,7km līdz 3km dziļumā.

Petrotermālās enerģijas ieguve ļauj nodrošināt siltumapgādi, elektroapgādi, praktiski ļaujot atteikties no oti dērgā fosilajiem kurināmajiem. Tā kā petrotermālās enerģijas avots ir zemes dziļumos, tas ir praktiski neizsīkstams resurss. Izmantojot mēdīgas urbšanas iekārtas, iespējams ierīkot kārtvārtā, tāslēgtā cikla petrotermālās stacijas. Petrotermālās stacijas jaudu var palielināt, ierīkojot vairākus ieguves urbumus. Tādējādi tiek iegūta videi draudzīga elektroenerģija un siltums, neradot izmežus gaisā vai citā veidā vides piesārņojumu.

8.9 MEŽA RESURSI

Nozīmīgs dabas resurss ar plašu pielietojumu, un lielu nozīmi teritorijas vides stāvokļa raksturojumam ir meža resursi. Tos veido kā koksne, tābioloģiskā daudzveidība, mežu saimniecība u.c.

Daļēd meži savstarpējā atzīrās. Ņemsātīrbas nosaka gan daļēd mitrums apstākļi, gan augsnes auglīgums, gan cilvēkā ietekme un meža vecums. Atkarībā no klimata un augsnes patēbām izveidojas meži, kas ir oti atzīrģipēc izskata, struktūras un bioloģisko procesu rakstura. Mežsaimnieki mežus iedala trijās mežu ekoloģiskajās rindās: sausie, slapjie un purvājie meži. Bez ziedrīdēm atsevišķi izdala arī vādivas cilvēkā izveidotas augtē rindas. Reģus (meži nosusinātās minerālūģsnis) un kādreģus (nosusinātās kādras augsnes). Mežu ekoloģiskās rindās savukārt iedala meža augšanas apstākļu tipos jeb meža tipos. Mežu tipus var noteikt pēc mežvaldozājā mēģu sugām, to bonitēģes, kā arī pēc zemģegas sugām un pēc augsnes.

Meža zemes aizģem 11916,4 ha (novada kopplatība - 15053 ha) jeb 73% no novada kopplatības.

Garkalnes novada meži atrodas Rēgas-Oģres virģmeģniecības daģu meģniecības pārraudzģb un aizģem 40% no daģu meģniecības teritorijas. pazģmu strģktģra:

11.tabula **Meģa zemģu sadalģjums pāģpaģnieku grupāģm 2012.gadā, ha**

Meģa	Meģi	Purvi	Lauces	Pāģplģstoģi	Infrastrģktģras	Meģa zeme
------	------	-------	--------	-------------	-----------------	-----------

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

iedalījums				klājumi	objekti	kopa
Priv ti	5125,7	222,8	10,2	3	146,1	5507,8
Valsts	1790,2	2	8	7	49,9	1857,1
Pazvald bas	4401	32,4	6,2	10,4	101,5	4551,5
Kop	11316,9	257,2	24,4	20,4	297,5	11916,4

Novada teritorijas me0os domin priede . 92% no plat bas. P r j s koku sugas . b rzs, egle, melnalksnis u.c. . katra aiz em 1-2% . Purvi aiz em 2% no me0u teritorijas.

P c augšanas apst k iem me0i sadal s z di: 74% no plat bas aiz em sausai u me0i, 11% - k dre i, bet slapjai i, purvai i un re i . katrs pa 5%.

P c me0aud0u vecuma grup m me0i sadal s z di: vid ja vecuma audzes aiz em 36%, pieauguzas audzes - 28%, briestaudzes . 24%, jaunaudzes un p rauguzas audzes . katra 6%.

Garkalnes novada teritorijā izdalās vairāki meža masīvi:

1. Jaunciema me0i. Mas vs atrodas rietumos no L. Baltezera, t plat ba apm ram 2200 ha. Liel k me0a da a atrodas R gas pils tas domes p rzi , priv tie me0i atrodas gar L.Baltezeru un Klipi u rajon . Me0os p rsvar prie0u t raudzes. Me0i ir iecien ta s ozanas vieta. lev rojam s plat b s melior ti purvainie me0i, bet pazreiz melior cijas sist mas ir slikt st vokl . Me0a mas v atrodas 7 me0ezeri, no kuriem labi pieejams tikai L ezers. 2006.g. Bukultu pus izdeguzi 49 ha me0a.

2. Sen u sils. Atrodas starp L.Baltezera dienvidu krastu un dzelzce u. P rsvar prie0u audzes. Me0am ir me0aparka raksturs.

3.Ven u mas vs. Atrodas zieme os no dzelzce a l nijas l dz Vanga0iem. Liel ko teritorijas da u aiz em R gas pils tas me0os noteikt s aizsargjoslas gar dens emšanas viet m, k ar dabas liegums %Garkalnes me0i+. Me0 atrodas 3 ezeri, ko apsaimnieko %R gas dens+. Neraugoties uz apmekl zanas aizliegumiem, me0i ir iecien ta s ozanas vieta, bet ziem . sl pozanas vieta. 2006.g.pie Garkalnes izdega 150 ha, un pie Ropa0u stacijas . 17 ha me0a.

4. Langsti u . Makstenieku mas vs. Me0 domin prie0u audzes, p rsvar sausie u me0i, kuros atrodas nelieli purvi i. Vizu li pievilc gi ir prie0u me0i uz k p m. Ar zie me0i ir iecien ta s ozanas vieta. P rsvar R gas pils tas me0i, ta u ir ar priv tie me0i. K dreiz me0 bijusi apgaismota sl pozanas trase. 2006.g. pie Maksteniekiem izdega 10 ha me0a.

5. Za umui0as densg tnes jeb Tumzezera mas vs. Atrodas starp Krievupi rietumos un Garkalnes-M lpils zosejas posmu austrumos. Me0 atrodas densg tne Za umui0a ar sav m aizsargjosl m. Me0 ir 4 ezeri, starp kuriem k peldvietas iecien ti Peldezers un Asarezers.

6. B li u me0a mas vs. Atrodas starp Garkalnes-M lpils zosejas posmu dienvidos un Krievupes l kumu zieme os. Prie0u me0i ar iecien t m s u viet m. Mas va da atrodas Garkalnes me0u dabas liegums, bet pazos austrumos . Maltuves purvs.

7. Bu ukalnu me0a mas vs. Mas vs aiz em plat bu starp Krievupi dienvidos un novada robe0u zieme os. Da a me0u ir R gas pils tas p rzi , bet p rsvar . VAS Latvijas valsts me0i p rzi esozie me0i. Liel ko da u aiz em dabas liegums Garkalnes me0i, k ar dabas liegums Bu ezers. P rsvar sausie u me0i, bet Mudes rajon slapjie me0i.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

8.10 ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN MIKROLIEGUMI

Garkalnes novada teritorijā vairojama liela bioloģiskā daudzveidība, augstvērtīga ainava, unikāli biotopi.

Latvijas likumā "Par pašu aizsargājamo dabas teritoriju noteikšanu" ir noteikta teritoriju kategorijas, ar atzīmi izveidošanas mērķiem un saimnieciskās darbības aprobežojumiem tajās.

Likums nosaka, ka Aizsargājamo teritorijas ir eogrāfiski noteiktas platības, kas atrodas pašvalsts aizsardzības saskaņā ar kompetentu valsts varas un pavaldes institūciju lēmumu un tiek izveidotas, aizsargātas un apsaimniekotas nolūkā:

- aizsargāt un saglabāt dabas daudzveidību (retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīvniekus, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un geomorfoloģiskos veidojumus utt.);
- nodrošināt zinātniskos pētījumus un vides pētniecību;
- saglabāt sabiedrības atpūtai, izglotīšanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas.

Garkalnes novadā atrodas trīs dabas liegumi – Lielā Baltezers, Bullezers, Garkalnes mežs

Aizsargājamo teritorijas iedalās kategorijās: dabas rezervāti, nacionālie parki, biosfēras rezervāti, dabas parki, dabas pieminekļi, dabas liegumi, aizsargājamo teritorijas un aizsargājamo ainavu apvidi.

Garkalnes novadā atrodas divas Eiropas nozīmīgas aizsargājamas dabas teritorijas, kas iekļautas pašvalsts aizsargājamo dabas teritoriju *Natura 2000* tīklā. Dabas liegums "Lielā Baltezers" un dabas liegums "Garkalnes meži". Novadā atrodas arī dabas liegums "Buļezers".

DABAS LIEGUMS „GARKALNES MEŽI”

Dabas liegums "Garkalnes meži" iekļauts ar Eiropas nozīmīgas aizsargājamo dabas teritoriju tīklā *NATURA 2000*. Dabas liegums "Garkalnes meži" atrodas Rīgas rajona Garkalnes novada un Vangaļu pilsētas teritorijā. Teritorijas platība - 1784 ha (no tiem 1726 ha atrodas Garkalnes novadā, bet 58 ha - Vangaļu pilsētā). Lieguma teritorija sastāv no divām daļām, no kurām viena atrodas uz ziemeļrietumiem (139 ha platībā), bet otra - uz dienvidaustrumiem (1645 ha) no Garkalnes ciema. Praktiski visu dabas lieguma teritoriju aizņem meža zemes. Tikai teritorijas dienvidrietumu daļēnēlās platībā atrodas Maksteniekiem pieguļošās pļavas, kuras jau vairākus gadus netiek apstrādātas. Cauri lieguma teritorijai stiepjas valsts nozīmīgs autoceļš Rīga - Sigulda un dzelzceļa līnija Rīga - Sigulda. Teritorija ziemeļaustrumu malā robežojas ar smilts - grants karjeru "Grantskalni", teritorijas lieguma robežos atrodas arī derīgo izrakteņu atradne "Garkalne".

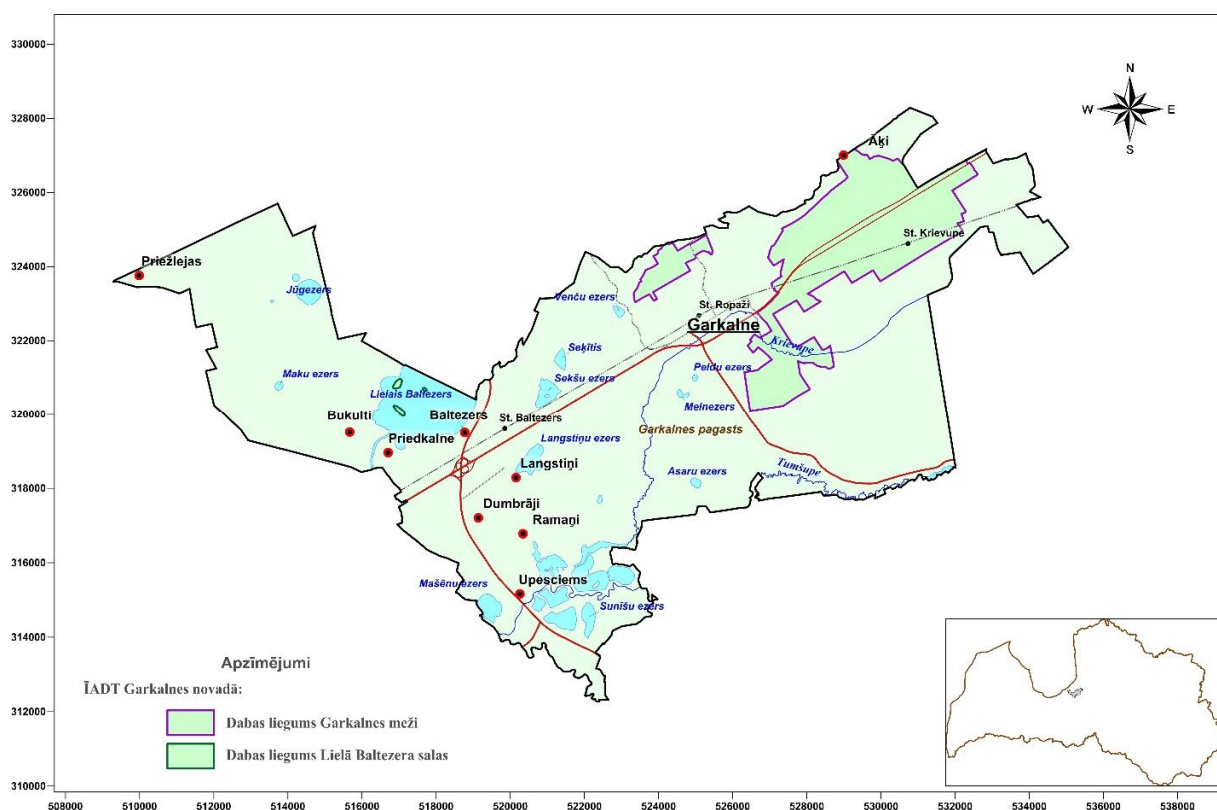
Dabas liegums izveidots, lai aizsargātu tās svarīgās ligzdošanas vietas, kas ir Latvijā lielākā sastopamā zooloģiskā ligzdošanas vieta (10-14 ligzdojoši pāri jeb 20-25% no visas nacionālās populācijas), kā arī ir viena no pēdējām sūnainām ligzdošanas vietām Latvijā. Liegumā sastopamas arī daudzas citas retas putnu sugas.

No bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas viedokļa nozīmīgie teritorijas biotopi ir vecie priežu meži un sausais virs. Šie biotopi ir reti nozīmīgi ne tikai tur sastopamā augāja dēļ, bet arī teritorijā esošo putnu sugu dzīvotnes. Teritorijā dominējošie priežu meži no dabas aizsardzības viedokļa ir svarīgi kā dzīvotnes.

Tur sastopamajām augu un dzīvnieku sugām. Nozīmīgie no sastopamajiem mežu biotopiem ir aizsargājami dabiskie meža biotopi. Lieguma mežiem ir salīdzinoši liela sociālekonomiskā vērtība, jo tie tiek izmantoti mežsaimniecībā, kā arī ogotāšanai, sēņotāšanai un rekreācijai vajadzībām.

8.att. Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (Dabas aizsardzības pārvaldes dati)

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Sausais virs šis izveidojies 1992. gada deguma viet (70 ha) lieguma centrālajā daļā un ir Eiropas nozīmes aizsargājams biotops. Tas un bijušais militārais bezcēlies teritorija ir nozīmīgi zaļās vides barozāns biotopi. Deguma rietumu daļa, kas atrodas iepakojumā, jau ir dabiskās sukcesijas rezultātā stipri aizaugusi, kā rezultātā lielā mērā zaudējusi savu sākotnējo nozīmīgo putnu barozāns vietu. Deguma austrumu daļa, kur raksturīgā salīdzinoši sausā un neauglīgā augsnes, tikai palēnām ir tikusi apmežota un šīs aizaugt ar mazākiem priedēm. Vēl joprojām šī teritorija ir atklātā un apaugusi ar silva virzieniem, kurās ir piemērotas kāputņu barozāns vietas.

Bijušais militārais bezcēlies (162 ha) lieguma dienvidu daļā ir salīdzinoši atklātā teritorija. Teritorijai raksturīgi izklaidus izvietotie meža pudurzi un atsevišķi vecie koki (dominājošu koku suga - priede) ir nozīmīgas melnās dzilnas u.c. dobumos ligzdojošu putnu sugu ligzdošanas vietas. Teritorijā ir arī daudz pamestu, agrāk militārajā vajadzībām lietotu, kuru to gruvezu, kurus kā ligzdošanas vietu nereti izmanto pupiņi. Teritorijā lielā mērā aizaug ar priedēm, tomēr atklātā platībā joprojām sastopama lielāko daļu, tādēļ šīs ir nozīmīgas barozāns biotops paši aizsargājama putnu sugas. Teritorijas vērtību palielina bijušie elektrības stabi, kurus kā smedību posteņus izmanto zaļvārnas.

Kopumā dabas liegumā "Garkalnes meži" konstatētas 2 augu, 3 bezmugurkaulnieku, 13 putnu un viena rupu paši aizsargājama suga.

Dabas liegumā "Garkalnes meži" ir ne tikai aizsargājama dabas teritorija, bet arī intensīvas saimnieciskās darbības zonas. Esošo antropogēno slodzi nosaka Rīgas pilsētas, dzelzceļa un autoceļu tuvums. Mežsaimniecība ir galvenais saimnieciskās darbības veids teritorijā. Līdzīgi citām Pierīgas zaļās zonas mežu platībām, pilsētas tuvums un rīta piekļaušana, Garkalnes meži ir iecienīta sēšanas un ogošanas vieta. Notiek arī citas aktīvās atpūtas un rekreācijas aktivitātes. Nesaprotamā mērā antropogēnās darbības rezultātā teritorijā bieži notiek meža ugunsgrāki. Šis faktors ir ļoti pretrunīgs, no vienas puses apdraud dabas viedokli, no otras puses - no bioloģiskās daudzveidības veicinātājs, bet no saimnieciskās, paši mežsaimnieciskā viedokļa - negatīvs.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Dabas liegumam sGarkalnes me0i+ir izstr d ts dabas aizsardz bas pl ns, k ar individu lie aizsardz bas un izmantošanas noteikumi, kuros ir izstr d ts funkcion lais zon jums (21.10.2008. MK noteikumi Nr. 871 "Dabas lieguma "Garkalnes me0i" individu lie aizsardz bas un izmantošanas noteikumi"). Taj ir noteiktas z das funkcion l s zonas: regul jam re0 ma zona, dabas lieguma zona, dabas parka zona, neitr l zona, kur katrai no t m ir noteikti izmantošanas ierobe0ojumi. Visp r gie aprobe0ojumi vis dabas lieguma teritorij nosaka, ka taj aizliegts bez VVD re ion l s vides p rvaldes rakstiskas at aujas veikt darb bas, kas izraisa pazemes de u, grunts de u un virszemes de u l me a mai u, izsniegt zemes dz u izmantošanas at auju (licenci), vis dabas lieguma teritorij (iz emot neitr lo zonu) aizliegta jaunu b vju b vniec ba un esozo ce u paplazin zana u. c. darb bas.

DABAS LIEGUMS „LIELĀ BALTEZERA SALAS”

Liel Baltezera sal m jau 1924. gad piez irts dabas pieminek a statuss, bet 1977. gad . bot nisk lieguma statuss. Dabas liegums sLiel Baltezera salas+ izveidots 1999. gad . Dabas liegums iek auts Eiropas noz mes pazi aizsarg jamo dabas teritoriju t kl NATURA 2000. Liegums atrodas R gas rajon da0u un Garkalnes novados, un to veido piecas ezera salas. da0u novad atrodas Ropa0u un Liepu sala, bet Garkalnes novad . Prie0u, Auzu un Maz sala. Lieguma kop j plat ba . 20 ha, no kuriem Garkalnes novada teritorij esoz s salas aiz em 9,4 ha.

Salas tiek aizsarg tas, lai saglab tu dabisk s biocenozes no p rveidozan s antropog n s darb bas rezult t . Liel Baltezera salu galven v rt ba ir to dabiskums. Neskatoties uz apdz voto vietu tuvumu, sal s ir saglab juzies cilv ka maz ietekm ti me0i, kas ir piem rota dz ves vieta da0 d m augu un dz vnieku sug m, pazi j atz m iev rojamais vaskul ro augu sugu skaits. Liegums ir ar noz m ga vieta lapu koku praulgrau0a aizsardz bai.

Salas kl j neskarti, dabiski veidojuzies prie0u me0i, platlapju (b rzu) me0i, piekrast izveidojuzies p rmitri melnalkz u me0i, kas ir Latvij pazi aizsarg jams biotops. Ve et cijas izveidozanos uz sal m var d v t par prim ro sukcesiju, jo augu sabiedr bas att st juz s uz jaunatsegta substr ta, pazeminoties dens l menim. Vis s sal s ir l dz ga ve et cijas strukt ra . augst kaj s viet s izveidojuzies prie0u me0i, reljefa pazemin jumos ar platlapju me0i (galvenok rt liepu) me0i, piekrast liel kas plat bas aiz em melnalkz u me0i un pel k k rkla audzes. Iz mums ir Maz sala, kur domin melnalkz i.

Salu piekrastes josla ir oti dinamiska, t intens vi aizaug. Apk rt sal m izveidojuz s niedru un meldru audzes, kuras pazi platas ir salu dienvidu pus . Auzu sal neliel s plat b s v rojamas dabiskas neielabotas pavas fragmenti (0,2 ha). Auzu un Prie0u sal s gar krastu neliel s plat b s izveidojuz s augsto gr z u p avu fragmenti.

Kopum dabas liegum sLiel Baltezera salas+konstat tas **3 augu, 3 bezmugurkaulnieku, 2 putnu un divas ziditaju** pazi aizsarg jam s sugas.

Neviena no Liel Baltezera sal m nav apdz vota, bet t s intens vi tiek izmantotas rekre cijai. Uz sal m cilv ki atp zas, kurina ugunsurus un makz er . Apmekl t ju skaits ir sal dzinozi liels . vair k k 20 cilv ki ned vasaras m nezos. Tom r, emot v r salu nelielos izm rus, z da antropog n slodze atst j negatvu ietekmi uz salu ekosist m m. Pavasar un ruden apmekl t ju skaits samazin s. Ziem , ezeram aizsalstot, apmekl t ju skaits atkal b tiski pieaug (l dz vair k k 50 cilv kiem dien). Salas bie0i apmekl ar zemledus makz ernieki. Ziem nobrad zana un troksnis salu ekolo isko l dzsvaru b tiski neietekm , bet negatvu ietekmi rada cilv ku atst tie atkritumi.

K piem ru cilv ka rad tai ietekmei uz Auzu salas floru un faunu var min t 2003. gada pavasara ugunsgr ks, kas, visticam k radies apmekl t ju neuzman bas d .

Dabas liegumam sLiel Baltezera salas+ nav izstr d ti **individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi** (l dz ar to nav ar funkcion lais zon jums), bet 2005. gad tika izstr d ts **dabas aizsardzības plāns**.

T k liegumam v l nav izstr d ti individu lie aizsardz bas un izmantošanas noteikumi un zon jums, l dz ar to, zaj teritorij ir sp k 22.07.2003. MK noteikumi Nr. 415 spazi aizsarg jamo dabas teritoriju visp r jie aizsardz bas un izmantošanas noteikumi+

DABAS LIEGUMS „BUĻĒZERS”

Dabas liegums sBu ezers+k aizsarg jama teritorija noteikta jau 1957. gad bot nisk lieguma status . Liegums dibin ts, lai aizsarg tu biotopu - dab gi eitrofs ezers ar iegrimuzo densaugu un peldaugu

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

aug ju. 1999. gad tas noteikts k dabas liegums, bet teritorija nav iekauta Natura 2000 pazi aizsarg jamo dabas teritoriju sarakst .

Dabas liegumu, kas atrodas Garkalnes novada austrumu da , veido Bu ezers un t piegu ozais meOniec bas kvart ls. Ezers tiek klasific ts k beznoteces ezers, kas noz m , ka no t neiztek upes vai pazemes straumes un dens ezeru atst j tikai iztvaikojot. Teritorij konstat tas daudzas aizsarg jamas augu sugas (parastais plakanstaipeknis, trejv rpu plakanstaipeknis, sarkan dzeguzene dzelo sporu ezerene, gludsporu ezerene, Dortmana lob lija, v l zu staipeknis, palu staipekn tis, me0a silpurene).

Kopum dabas liegum sBu ezers+ konstat tas 10 augu, 1 bezmugurkaulnieku un 1 z d t ju pazi aizsarg jama suga.

Dabas liegum nov rojama oti intens va rekre cijas ietekme: nom d zana, peldvietas, ugunskuru kurin zana, troksnis, pies r ojums. Tas viss kop degrad ezeru un t apk rtni, pazi zis fakts j em v r t d , ka ezeram nav izteku, t tad dens apmai a ir oti l na, l dz ar to dens kvalit ti ietekm jebkura antropog n slodze t apk rtn . 20. gs. 80- os gados v l bija sastopamas oligotrofu l dz mezotrofu augu sabiedr bas miner lviel m nabadz g s denstilpn s un to krastmal s, bet 2001. gad z s sugas vairs netika konstat tas. Ņobr d ezers jau ir stipri eitrofic jies.

Dabas liegumam sBu ezers+ nav izstr d ti ne individu lie aizsardz bas un izmantošanas noteikumi (l dz ar to ar funkcion lais zon jums), ne dabas aizsardz bas pl ns. Darb bas liegum ierobe0o 22.07.2003. MK noteikumi Nr. 415 spazi aizsarg jamo dabas teritoriju visp r jie aizsardz bas un izmantošanas noteikumi+.

Garkalnes novad , gan pazi aizsarg jam s dabas teritorij s, gan rpus t m, jo pazi ezeru un upju p rpl stozaj s palien s, sastopami 21 Latvij un Eiropas Savien b pazi aizsarg jami biotopi, taj skait Eiropas Savien b priorit ri pazi aizsarg jami biotopi. J nor da, ka liel ka da a biotopu ir sastopami kompleksu veid . Liela da a no uzskait tajiem biotopiem sastopami neliel s plat b s, k atseviz i fragmenti. Liel k s reto un pazi aizsarg jamo biotopu plat bas veido upju palie u p avas, melnalkz u staig nji un bore lie me0i. Garkalnes novad re istr tas 13 atkl tas plat bas 17,5347 ha plat b , kas atz tas par putniem noz m g m plat b m, piecas p avas atz tas par biolo iski v rtgiem z l jiem. pazi v rtgas ir divas p avas, kuru ve et cij konstat ts noz m gs daudzums ka ain m, periodiski p rpl stoz m plat b m rakstur gas augu sugas, viena p ava atrodas dabas liegum %Garkalnes me0i+ Potenci li, biolo iski v rtgas ir ar visas pazlaik v l neapsekot s denstilpju un denste u palienes un krastmalas, kur saglab juzies dabiski un maz ietekm ti biotopi.

Garkalnes novad l dz zim re istr tas 19 retas un pazi aizsarg jamas augu sugas. No aizsarg jam m putnu sug m j min Za v rna Corracias garrulous - 10-14 p ri (apm ram puse no Latvijas popul cijas) ligzdo dabas liegum %Garkalnes me0i+. V l 3-5 p ri ligzdo rpus dabas lieguma, t tuvum .

Dabas pieminekli

Dabas pieminek i ir atseviz i, savrupi dabas veidojumi: aizsarg jamie koki, dendrolo iskie st d jumi, alejas, eolo iskie un eomorfolo iskie dabas pieminek i un citi dabas retumi, kam ir zin tniska, kult rv sturiska, est tiska vai ekolo iska v rt ba.

Lai nodrozin tu aizsarg jamo koku un akme u saglab zanu un to apskates iesp ju, aizsarg ta tiek ar teritorija 10 metru r dius ap akme iem un teritorija zem koku vainagiem, k ar 10 metru r dius ap tiem, skaitot no koka vainaga projekcijas.

Saska ar 2001.gada 17.apra MK noteikumos Nr.175 **sNoteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem**” noteikto Garkalnes novad nav noteikti dabas pieminek i.

Saska ar 2001.gada 20.marta MK noteikumos Nr.131 **sNoteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem**” noteikto Garkalnes novada teritorij nav noteikti z di objekti.

Mikroliegumi

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Mikroliegumi ir teritorijas, kas tiek noteiktas tikai paži retu sugu un to dzīvotņu vietu (biotopu) aizsardzībai. Līdzīgi kā paži aizsargājamos dabas teritorijās, mikroliegumos ir aizliegtas vai ierobežotas darbības, kas apdraud retas sugas vai biotopa pastāvēšanu.

Mikroliegumi parasti ir mazāki paži aizsargājamos dabas teritorijas (0,1-20 ha, putniem līdz 200 ha) un to izveidošanas procedūra ir vienkārša un ātra, nekavējot paži aizsargājamos dabas teritorijas. Tādējādi, nodrozinot operatīvu paži retu un apdraudētu sugu aizsardzību.

Mikroliegumu veidošanu nosaka Sugu un biotopu aizsardzības likums, Meža likums un tiem pakārtotie normatīvie akti. Nozīmīgi no tiem ir

- 2012.gada 18.decembra MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu";
- 2012.gada 18.decembra MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanai. Ministru kabineta noteikumi Nr.421 (05.12.2000.) "Noteikumi par paži aizsargājamo biotopu veidu sarakstu";

Tā kā mikroliegumos tiek aizsargātas paži retas sugas, tad dati par mikroliegumiem un tajos sastopamajām sugām glabājas Latvijas Vides aģentūras datubāzē, kas ir pieejama tikai reģistrētiem lietotājiem.

Informāciju par mikroliegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnēm drīkst izplatīt tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes atļauju!

Saskaņā ar Dabas datubāzi Ozols ietverta informācija, Garkalnes novada teritorijā ir noteikti 17 mikroliegumi. Daļa no tiem atrodas Garkalnes un kaimiņu pašvaldību teritorijā. Lielākā daļa mikroliegumu atrodas Garkalnes novada austrumu daļā. Detalizētā informācija par mikroliegumiem nav pieejama.

Īpaši aizsargājami koki – dižkoki

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietni ietverta paži aizsargājamo un reto koku reģistrēti ietverta informācija Garkalnes novadā ir noteikti 2 dižkoki

12.tabula **Dižkoki Garkalnes novadā**

ID	Suga	Aizsardzības kategorija	Atrašanās vieta	Apkārtnēms	Augstums
1310	<u>Parastais ozols(Quercus robur L.)</u>	DIŽKOKS	Bij. daļiņmācītāja (Senais silēs nos 281. gab.), 55m no daļiņmācītāja centra līnijas (nodēzināta 1992.g.), Baltezers krastā	4.86	25
1311	<u>Parastais ozols(Quercus robur L.)</u>	DIŽKOKS	Bij. daļiņmācītāja (Senais silēs nos 281. gab.), 30m SE no bij. kungu mājas (25m W no iepriekšējā)	3.99	27

9 ANTROPOGĒNĀ SLODZE

Antropogēnā slodze ir cilvēka tiešs vai netiešs darbības ietekme gan uz dabu un vides stāvokli kopumā, gan atsevišķiem tās elementiem. Tās ietekmē pasliktinās vides stāvoklis, piemēram, piesārņots gaiss, augsne, tās ekoloģiskā kvalitāte (virszemes daļi, purvi, mitrzes nenodrošina savas ekoloģiskās funkcijas, samazinās bioloģiskā daudzveidība, izmainās tradicionālā ainava u.c. izmaiņas.

Analizējot antropogēno slodzi kādā konkrētā teritorijā, atkarībā no teritorijas jutīguma jāizvēlas antropogēno slodzi raksturojoši elementi:

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

- Antropog no slodzi liel m r raksturo zemes lietošanas veids.
- Vides kvalitāti teritorijā b tiski ietekmē komunālo pakalpojumu pieejamība un kvalitāte, tai skaitā notekdeņu apsaimniekošana, ilgtspējīga dūņensapgu, atkritumu apsaimniekošana, racionāla un videi draudzīga siltumapgade.
- Transporta infrastruktūras attīstība un labiekārtošana, sabiedriskā transporta pieejamība ir būtisks faktors, kas raksturo draudus gaisa kvalitātei vai tās aizsardzības uzlabošanai.
- Urbāno, apbūvto zemju pieaugums liel m r ietekmē bioloģisko daudzveidību un ietekmē ar vides kvalitāti apbūves un tai piegulozaj teritorijā.
- Piesārņotā un potenciāli piesārņotā teritoriju skaita izmaiņas raksturo ar antropogēnā piesārņojuma slodzes izmaiņām.
- A un B kategorijas piesārņojušo darbu objektu, kā arī riska objektu skaits, to radīto izmežu gaisa un dūņensvīdāpjoms raksturo punktvērtēto slodzi uz gaisa un dūņensvīdi.
- Intensīvas lauksaimnieciskās ražošanas teritorijas uzskatāmas par diezgan piesārņojuma slodzes avotiem.

Dienā ne visos gadījumos pareizi publiski pieejamā informācija ir pietiekama antropogēnā slodzes faktoru identifikācijai un tās izmaiņu tendenču izvērtēšanai.

9.1 KOMUNĀLO PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA

Novadā esošie infrastruktūras objekti būs un tiks piederīgi gan valstij, gan pašvaldībai, gan privātam sektoram, līdz ar to atzītas ir nozaru un atsevišķu objektu apsaimniekošanas principi un attīstības iespējas.

Garkalnes novadā ierīkta pieejamība vērējama kā apmierinoša. Lielākā daļa ierīkto komunikāciju izbūvētas 1960.-1970. gados. To tehniskais stāvoklis un nolietojamība ir dažāda. Jauni ierīkto komunikāciju un to mezgli pirmsarīkta būvniecībā privāto projektu attīstīju iniciatīvas. Pēc kļu izbūves tiek nodoti pašvaldības apsaimniekošanai, valsts apkalpošanai organizācijām vai ar privātam apsaimniekotājam. Ārpusē pašvaldība intensīvi strādā pie ielu un publiski pieejamu vietu apgaismojuma ierīkošanas.

Novada teritorijā atrodas Rīgas pilsētas dūņensvīdā "Baltezers", Remberi un "Zaumiņa" un tās apkalpojošās skurķu stacijas. Maģistrālā dūņensvīdā cauruvadī (Ø800), pa kuriem tiek piegādāts dzeramais dūņens Rīgas pilsētai, zīr Garkalnes novada teritorijā. Tas nosaka iespēju kā dūņensvīdā avotu izmantot SIA "Rīgas dūņensvīdā" maģistrālā komunikāciju sistēmu, kuras kopgarums Garkalnes novadā ir ~28 500m.

Pašvaldības SIA "Garkalnes komunālserviss" apsaimnieko atzarus, pa kuriem tiek nodrošināta dzeramais dūņensvīdā Garkalnes novada apdzīvotajās vietās. Pašvaldībā piederoto dūņensvīdā kopgarums ~6 800m. Citiem piederoto dūņensvīdā ~4 900m. Pašvaldībā piederoto dūņensvīdā tās pirmsarīkta izbūvēti 1960.-1970. gados. Tie tehniski nolietojušies un pazlāk ir sliktā stāvoklī. Piegādātā dūņensvīdā kvalitāte ir salīdzinoši laba.

Patlaban iespēju pieslēgties Rīgas apdzīvotajām komunikācijām tiek izmantota ierobežota - tikai daļa novada apdzīvotajās vietās, visu centralizētajām dūņensvīdā sistēmām pieslēgto iedzīvotāju daudzumam nepārsniedzot ~20% no visiem Garkalnes novada iedzīvotājiem. Pārējiem iedzīvotājiem nodrošina sevi ar dūņensvīdā dūņensvīdā no dzīvojamajām vai spicēm. Centralizētā dūņensvīdā pastāv Upesciem, Berose un Baltezer un neliela sistēma no vietējā urbuma Garkalnes ciemā.

Pārskatu par "Garkalnes novada eoloģisko uzdevību un pazemesdeņu izmantošanu" sagatavojuši Latvijas vides, eoloģijas un meteoroloģijas aģentūra.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

13.tabula **Ūdensapgādes un kanalizācijas raksturojums Garkalnes novadā**

Apdzīvota vieta	Mājsaimniecību skaits	Artēzisko urbumu skaits	Mājsaimniecības, kas pieslēgtas centralizētai ūdensapgādes sistēmai	Mājsaimniecības, kas pieslēgtas centralizētai kanalizācijas sistēmai	
				Skaitis	Procentos
Baltezers	199	2	149	20	45%
				70	
Berģi	387	4	174	60	16%
Bukulti	610	8	-	61	10%
Priedkalne	130	11	71	65	50%
Garkalne	581	19	100	59	16%
				37	
Langstiņi	284	8	30	-	0%
Makstenieki	161	-	19	-	0%
Skudra	286	1	-	-	0%
Upesciems	352	3	316	63	18%
Amatnieki	67	1	-	65	97%
Sundziņi	257	14	110	110	43%
Suņi	403	2	40	40	10%
Prieklejas	10	-	-	-	0%
Lauku ter.	230	4	-	-	0%
KOPĀ:	3727	73	1009	650	

Avots: Garkalnes novada domes dati

Kanalizācija

Līdzīgi kā ūdensapgādei pakalpojumus sniedz gan SIA "Rīgas ūdens", gan SIA "Garkalnes komunālās serviss".

SIA "Rīgas ūdens" maģistrālā kanalizācijas tīklu kopgarums Garkalnes novadā ir ~2100m. Pazvaldībai piederošo tīklu kopgarums ~1200m, citiem piederoši ~4900m.

Iespējams pieslēgties pie centralizētās kanalizācijas notekdeju sistēmas zobrīd pieejama ~25% Garkalnes novada iedzīvotāju. Garkalnes novadā ir 7 centralizētās notekdeju attīrīšanas ietaises (NAI). No tām pazvaldības pārvaldē un apsaimniekošanā ir divas. Upesciemā un Garkalnē.

Upesciema NAI ir salīdzinoši normāli stāvoklī, taū tās pastāvīgi tiek pārslogotas straujā apbūves pieauguma dēļ un tāpēc to normāla darbība bez pilnīgas rekonstrukcijas nav iespējama. Nosacīti attīrīt

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

notekde un izplūdes Krievup. Notekde un apjoms netiek uzskaitīts. Upesciema NAI nolēmts likvidēt, pārsliedzot notekde un plūsmu uz SIA "Rīgas ūdens+kanalizācijas tīklu sistēmu".

Garkalnes NAI izbūvētas 2001.gadā un nodrošina skolas notekde un attīršanu. Attīrīto notekde un izplūdes Krievup. Pārējās notekde un attīršanas ietaises ir privātas. (2.11.tab.)

14.tabula **NAI un izplūdes vietas Garkalnes novadā**

Apdzīvota vieta	NAI operators	Piesārņojošās darbības atļauja	Projektētā jauda m ³ /dnn	2006. gadā novadīto notekūdeņu daudzums m ³ /gadā	Izplūdes vieta
Baltezers	SIA "Balt Alliance+	B kat.	73	18565	L. Baltezers
Priedkalne	SIA "Garkalnes komunālā serviss"	B kat.	60	5200	L. Baltezers
Garkalne	SIA "Garkalnes komunālā serviss"	nav		5390	Pazemes filtrācijas
	AS "Māju serviss KSA"	B kat.	30	780	Krievupe
Upesciems	SIA "Garkalnes komunālā serviss"	B kat.	100	6150	Upesciema dīķis
Amatnieki	AS "KU LAT Holding"	nav datu			M. Jugla
Sunži	AS "Māju serviss KSA"	nav datu			L. Jugla
Suoi	nav informācijas				zezers

Garkalnes novada domes dati

Vairumā privāto pazūmu notekde un novada lokālās attīršanas ietaises, kas apbūvētas gabalā vai uzkrāj tvertnēs un pēc tam izved. Lokālā ietais attīršanas kvalitāte praktiski netiek kontrolēta. Uzkrāšanas tvertnes bieži ir sliktā tehniskā stāvoklī un tādēļ neatīrīti notekde un pastāvīgi piesārņo augsni un apkārtni esošās denstīltnes. Ar notekde un atsūkšanu no uzkrāšanas tvertņu komunālā dienests nenodarbojas. Ņemot vērā funkciju veic privātas firmas, kuru darbība netiek apzināta un kontrolēta. Tādēļ bieži tiek konstatētas, ka notekde un no uzkrāšanas tvertņu nelegāli, bez komunālā dienesta ziņas novadīti kopējā kanalizācijas tīklā, vai vāļi sliktā stāvoklī tiek kaut kur nesankcionēti izlieti.

Ņemot vērā Garkalnes novada teritorijas pazūmo hidroloģiskos apstākļus, kur lielus saldus krājumus veido Kvartāra grunts ūdens horizonts, kas ir neaizsargāts no virszemes piesārņojuma un ar labām filtrācijas pazūmām, zaudē prakse nopietni apdraud zūmo unikālos labas kvalitātes saldus resursus.

Lietus ūdens savācšanu paredzēts nodrošināt izmantojot meliorācijas grūvu sistēmas. Intensīvas apbūves un iedzīvotāju bezatbildības dēļ grūvi ir daļēji aizsērīti, piesārņoti ar sadzīves atkritumiem un lielākoties aizauguši. Ņemot vērā tiek apzināts esošo meliorācijas grūvu tehniskais stāvoklis un pamazām notiek aizaugušu grūvu tīrīšana un meliorācijas sistēmu atjaunošana.

Garkalnes novadam ir izstrādāts denssaimniecības attīstības plāns līdz 2023.gadam, kas aptverot visas novada apdzīvotās vietas un paredz pieslēgt centralizētai ūdensapgādes sistēmai 80% no visām novada

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

m jsaimniec b m. Ilgtermi pl nots nov rst visus iesp jamos pies r ojuma riskus no lok la rakstura notek de u iek rt m, kur m ir tieza att r to notek de u izpl de atkl t s dens tilpn s. Paredz ts, ka Upesciema un Baltezera dz vojamo are lu teritorij s densapg des un notek de u kanaliz cijas sist mas tiks pievienotas R gas pils tas t kliem.

Pazlaik notiek Eiropas Savien bas Koh zijas Fonda un ERAF l dzfinans to denssaimniec bas pakalpojumu att st bas projektu realiz cijā Baltezer un Upesciem .

densapg dei pl nots paplazin t jau esozos atzarus no ma istr lajiem SIA sR gas dens+ apg des t kliem no Baltezera un Za umui0as dens ieguves viet m. Dzeram dens kvalit tes r d t ji atbilst MK noteikumiem Nr.63 sDzeram dens oblig t s nekait guma pras bas+.

Ir pl nots izb v t vienotas densapg des un kanaliz cijas sist mas ap Lielo un Mazo Baltezeru Garkalnes un da0u novados. Paredz ts Baltezera, Priedkalnes un Bukultu ciema un da0u novad esozo ciemu t klu savienot vien sist m un piesl gt SIA sR gas dens+ma istr lajiem t kliem Ber os, Ro0u prospekt . 1.etap paredz ta centraliz tas kanaliz cijas sist mas izb ve Bukultos un Priedkaln ar piesl gumu R gas pils tas ma istr lajam kanaliz cijas vadam. T pat ir pan kta vienozan s ar R gas pils tu par notek de u pie emzānu no Upesciema un Langsti iem, piesl dzot R gas pils tas kanaliz cijas t kliem notek de us no Upesciema kanaliz cijas att r zanas iek rt m.

Elektroapgāde

Pakalpojumu nodrošina AS "Sadales t kls" Centr lie, Juglas un da ji Camikavas elektrisko sadales t klu rajoni. Ar elektroener iju tiek nodrozin ti 100% novada iedz vot ju. Elektroener ijas pieg des l nijas ir gan gaisa, gan pazemes. Pazvald bas ielu un sabiedrisko vietu apgaismošanu nodrošina pazvald ba nor inoties par pat r to elektroener iju ar AS "Sadales t kls" Centr lais re ions.

Novad uz Tumzupes darbojas maz hidroelektrostacija Sku zu dzirnavu HES. Uzst d t jauda 75 kW. Vienotam elektrot klam piesl gta 2004. gad .

Siltumapgāde

Centraliz t apkure organiz ta Ber os, Garklan un Upesciem , tai skait novada kult ras nama un domes administrat vaj s k s. Visas katlu m jas apkalpo SIA +Garkalnes komun lserviss+. Pavisam darbojas septi as katlum jas: tr s ar z idro kurin mo, divas ar g zi un v l divas ar cieto kurin mo (ogles, malka). Visas p r j s kas un b ves ciemos un cit s apdz votaj s viet s apsilda viet j s apkures iek rtas (ieb v ti atseviz i apkures katli, vai kr sns apkure).

9.2 MELIORĀCIJAS SISTĒMAS

Garkalnes novads atrodas Daugavas lielbasein , Juglas upes basein . Melior cijas kadastr novada teritorij k melior ti re istr ti 107 ha lauksaimniec b izmantojamas zemes. T visa nosusin ta ar va jiem gr vjiem.

LR Zemkop bas ministrijas apstiprin taj valsts noz mes melior cijas b vju sarakst atbilstozi LR sMelior cijas likuma+(2003) 1.pantam Garkalnes novad ietverti 3,9 km valsts melior cijas sist mu (novadgr vju) . Krievupe (kods 41234522)⁵.

⁵ Valsts nozīmes ir ūdensnotekas, garākas par 5 km, vai ar baseina platību, lielāku par 10 km², kā arī hidrotehniskās būves, kuru avārijas gadījumā tiktu apdraudētas 100 ha un lielākas platības. Avots: MSVP dati.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

9.3 ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Garkalnes novads ietilpst Piergas atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kura atkritumu apsaimniekošanas plāns Piergas reģionā atkritumu apsaimniekošanas plāns 2007.-2013.gadam ir izstrādāts 2007. gadā. Reģionā darbojas viens sadzīves atkritumu savākšanas poligons "Getli", ko apsaimnieko SIA "Getli" iEKO+.

Daļu novada teritorijas plānojuma paskaidrojuma rakstā (73.lpp) norādīts, ka saskaņā ar Rīgas rajona plānojuma daļu pagastam kopā ar Carnikavas un Garkalnes pagastiem izveidojama daļa atkritumu savākšanas sistēmas, izbūvējot sadzīves atkritumu pārkrāšanas un zirošanas stacijas un atbilstoši organisko atkritumu un skaidu kompostēšanas vietas, lai samazinātu atkritumu plūsmas uz galvenajām cieta atkritumu deponēšanas vietām Getlīos, Dalbī u.c.

Atkritumu apsaimniekošana novadā tiek organizēta saskaņā ar pazvaldības 2001.gada saistošajiem noteikumiem Nr.7. Par sadzīves atkritumu savākšanu, transportēšanu un noglabāšanu Garkalnes novada ciematos un apdzīvotajās vietās, saskaņā ar kuriem atkritumu apsaimniekošanas mērķi un uzdevumi ir sekojoši:

- samazināt atkritumu ražošanas iespējas un daudzumu to izcelsmes vietās;
- pakāpeniski ieviest saīrotu, otrreiz izmantojamo un pārstrādājamo sadzīves atkritumu savākšanu un pārstrādi, tādējādi samazinot izgztuvē nogādājamo atkritumu daudzumu;
- rūpēties par to, lai atkritumi, kurus vairs nevar pārstrādāt un izmantot, tiktu padarīti videi nekaitīgi un noglabāti;
- nodrošināt higiēniski un ekoloģiski drošu vidi Garkalnes novada ciematos un apdzīvotās vietās.

Novadā ar atkritumu savākšanu līdz 2007. gadam nodarbojas tikai SIA "Garkalnes komunālā serviss" un AS "L&T Hoetika", bet kopš 2007. gada ar SIA "EKORīga" un SIA "Jumis". Tiek plānots izveidot reģionālū atkritumu pārstrādes vietu, kur ar atkritumu pārstrādi nodarbošies novada domes izveidota SIA "Novada EKO+". Uz 2007. gada jūniju par sadzīves atkritumu savākšanu ar mājāsaimniecībām AS "L&T Hoetika" bija noslēgti 917 līgumi, SIA "Garkalnes Komunālā serviss" - 606 līgumi; SIA "EKORīga" - 100 līgumi un SIA "Jumis" - mazāk par 10 līgumiem. Kopumā Garkalnes novadā līgumi par sadzīves atkritumu izvešanu noslēgti aptuveni 1630 mājāsaimniecībām, kas ir ap 45% no kopējām mājāsaimniecību skaita.

2006. gadā SIA "Garkalnes komunālā serviss" savāca 449,15 tonnas neīrotu sadzīves atkritumu. Dati par AS "L&T Hoetika" savāto atkritumu daudzumu 2006. gadā nav pieejami.

Saskaņā ar reģionālā plāna datiem viens iedzīvotājs Piergas reģionā saražo apmēram 200 kg atkritumu gadā. Atbilstoši iedzīvotāju skaitam, novadā vajadzētu savākt ap 1300 t atkritumu gadā. Starpba starp savāto un aprīnāto (radāto) atkritumu daudzumu liecina par būtiskiem trūkumiem atkritumu apsaimniekošanas sistēmā. Ievrojama daļa atkritumu atrodas ārpus apsaimniekošanas sistēmas un nonāk apkārtnē.

Uzmūmī savus būstamos atkritumus nodod saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem par atkritumu savākšanu. Nav informācijas par atkritumu zirošanas un mājāsaimniecībām būstamo atkritumu savākšanas iespējām Garkalnes novadā.

Garkalnes novadā, līdzīgi kā visā Latvijā, ir problēmas ar nesankcionētu atkritumu izvešanu, kas rada mēru piesārņojumu.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

9.4 TROKŠŅA PIESĀRŅOJUMS

Viens no dzīves vides kvalitātes rādītājiem ir troksnis un piesārņojums iestāšanās, ja kādā vidē skaņas skaums pārsniedz noteiktu, cilvēka dzīves kvalitāti negatīvi neietekmējošu līmeni, t.s. pieļaujamo troksņa līmeni. Svarīgākie reglamentējošie dokumenti šajā jomā ir LR 15.03.2001. likums "Par piesārņojumu" un Ministru kabineta 13.07.2004. noteikumi Nr. 597 "Vides troksņa novērtēšanas kārtība". Atbilstoši šajos dokumentos noteiktajām normām, attiecīgās institūcijas vienlaicīgi veic troksņa līmeņa kontroli kāpēc vietās, kur troksņa rāšanās vietās, un izskata iespēju veikt vai/ un veikt pasākumus, kas samazināšanai līdz normatīvajos aktos noteiktajiem pieļaujamiem robežlīmeņiem. Troksņa līmeni konkrētās vietās noteic atsevišķiem troksņa avotiem, kā arī veic radītā troksņa kopējā līmeni. Ir izstrādāti troksņa līmeņa rādītāji daudziem diennakts periodiem, t.s. troksņa robežlīmeņi.

MK noteikumos noteiktās troksņu robežlīmeņu prasības neattiecas uz tām teritorijām, kas atrodas dzelzceļa nodalījuma joslā vai dzelzceļa aizsargjoslā, ja noteicozais troksņu emisijas avots ir vilcienu radītā kustība.

Lai noteiktu troksņa līmeni kādā konkrētā vietā, vispirms nosaka apkārtnē teritorijā esošos un iespējamās (potenciālās) troksņa avotus. Parasti ceļā ar intensīvu transporta līdzekļu kustību ir vieni no galvenajiem paaugstinātā troksņa avotiem kāpēc vietās. Ar Garkalnes novada nozīmīgākais troksņa avots ir auto satiksme pa valsts galvenajiem autoceļiem A1 (Baltezers - Ainaži) un A2 (Rīga - Veclaicene), kā arī pa Rīgas apvadceļu A4 un dzelzceļa satiksmēlīnī Rīga - Valka. Rādītājs radītā troksņa līmenis nav tik būtiski, jo Garkalnes novada teritorijā nav izvietoti rādītājs uzstādījumi, kas rada spēcīgu (stipru) troksni. Gaisa satiksmes radītā troksņa līmeņa Garkalnes novadu praktiski neietekmē.

Samērīgi daudzi troksņa avoti radītā troksņa līmeni ir novērojami Bērģu ciemā, Upesciemos un Baltežera teritorijās kāpēc automaģistrāles A1. Visvairāk no troksņa cēloņiem, kas izvietotas gar autoceļiem.

Autotransporta radītā troksņa novērtēšanai gar jaunbūvējamajiem autoceļiem ir izstrādātas troksņu kartes ar ilgtermiņa troksņu rādītāju (Ldiena, Lvakars, Lnakts, Ldvn) vērtībām 1km apkārtnē ap autoceļu, izmantojot EK rekomendēto aprēķinu metodes. Tās noteic, ka rezultāti izmantojami līdz 800m attālumam no autoceļa, jo lielākos attālumos dominējošais var būt ne autoceļš, bet cits troksņa avots - dzelzceļš, lidosta, rādītājs u.t.t. Ilgtermiņa troksņa rādītāji raksturo troksņa radītā diskomfortu, izsakot tos decibelos (dB). Ir noteikts, ka trieciena viela automaģistrāzē 10m attālumā rada 75 dB, smagā maģistrāzē - 85 dB lielā troksņa līmeni. Par normālu tiek pieņemts troksņa līmenis līdz 50dB.

Lai būtu pieejama informācija par troksni un tās avotiem Rīgā un Pierīgā, ir izstrādāta Rīgas aglomerācijas troksņa karte. Šie dati izmantojami plānojot pasākumus troksņa samazināšanai reģionā, izmantojot teritorijas un satiksmes plānošanu, satiksmes sistēmu projektānu, kā arī veicot skaņas izolācijas pasākumus un kontrolējot troksņa rādītājs avotus. Troksņu stratēģiskajās kartēs attēlots tikai ceļu satiksmes radītā troksnis.

Pierīgas daļā, kas skar Garkalnes novada teritoriju, tiek plānota Lielā Baltežera apvadceļa un Brīvības ielas dublierbūvniecība, Rīgas apvadceļa A4 posma un autoceļa A2 posma sērijas apvadceļš. Šādu rekonstrukcija. Šie autoceļi radīs papildus troksni.

Transportlīdzekļu radītā troksņa prognoze uz 2030. gadu, kas balstīta uz modelēšanu iegūtiem datiem rādā, ka MK noteikumos Nr. 597 noteiktie vides troksņa robežlīmeņi mazstāvīgu vojamāku teritorijā var būt pārsniegti teritorijās ap Lielā Baltežera apvadceļu attālumā līdz 600m. Lai mazinātu un novērstu troksņa radītā diskomfortu, ietekmes uz vidi ziņojumā par Lielā Baltežera apvadceļu tiek paredzēti konkrēti pasākumi troksņa līmeņa samazināšanai.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Kur tas nepieciezams, apdzīvot šīs vietas gar autoceļiem būs jābūvē skaņu izolācijas sienas, jāveic citi trokšņa samazināšanas pasākumi.

9.5 PAAUGSTINĀTA RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI

Paaugstinātā riska teritorijas ir vietas/teritorijas, kuras biežāk nekā citas apdraud dabas stihijas vai cilvēku darbības izraisīti negadījumi vai katastrofas, kas rada vides piesārņojumu vai materiālo vērtību zaudējumus.

Paaugstinātā riska objekti ir ražotnes, būves, transporta līnijas utt., kurās ir augsta avāriju izcelšanās iespējamība un/vai kurās avāriju sekas ir sevišķi bīstamas cilvēku un vides veselībai un drošībai.

Garkalnes novada teritorijas plānojuma izstrādāšanas gaitā Garkalnes novadā apzinātas zemu veidu paaugstinātā riskam pakautas teritorijas: apdzīvotās vietas, ražotnes, transporta, ekoloģiskās, pazemes ūdeņu piesārņojuma, ugunsbīstamības, kā arī virkne atsevišķu riska objektu.

Applūšanas risks

Apdzīvotās vietas riskam Garkalnes novadā pakautas plānotās teritorijas ezeru piekrastīs (Lielais un Mazais Baltezers, Ēzezers, Lielais Jēzezers u.c.), un Daugavas baseina upju palienēs (Lielā Juglā, Mazā Juglā, Tumzupe Krievupe). Vidējais denslīmeņa celšanās var izraisīt grunts denslīmeņa celšanos zem kājām teritorijās, kas var izraisīt pagrābu un pagrābstuvu applūšanu, zināmas kuģu pamatu deformācijas, kā arī zemu teritoriju pārpurvošanu.

Rūpnieciskais risks

Rūpnieciskajam riskam pakautas teritorijas, kas atrodas ražotņu riska objektu apkārtnē. Garkalnes novadā atrodas zemu teritorijās riska objekti:

SIA "Latvijas propānā gāze" saimnieciskā vienība gāzes glabāšanas un uzpildes stacija "Garkalne", Lielzāģu ielā 7, Garkalnes ciemā.

Stacijas pamatdarbība ir saimnieciskās naftas gāzes (turpmāk - gāzes) pieņemšana, uzglabāšana un realizācija. Tā notiek izpildot virkni paaugstinātā riskam pakautu procesu:

- gāzes pieņemšanu pa dzelzceļu;
- gāzes uzglabāšanu;
- sadzīves gāzes balonu uzpildzānu un realizāciju;
- autocisternu uzpildzānu.

Ēģē stacijai piegādā pa dzelzceļu dzelzceļa cisternās. Vidējais pārkrauta produkta daudzums ir 6000 tonnas gadā, vai vidēji 500 tonnas mēnesī. Uzpildes stacijas tvertņu tilpums ir 1000 tonnas. SIA "Latvijas propānā gāze" ir izveidots glabāšanas dienests un izstrādāti riska plāni ugunsgrēka un gāzes noplūdes gadījumam.

SIA "Master klass" gāzes uzglabāšanas vieta un kokmateriālu ražotne Garkalnes ciemā, Lielzāģu ielā 10. Ap gāzes glabāšanas un uzpildes staciju noteikta aizsargjosla saskaņā ar 1998.gada 20.oktobra MK noteikumiem Nr.413. SIA "Master klass" darbība noris noteiktajās SIA "Latvijas propānā gāze" ekspluatācijas aizsargjoslās. Tas neatbilst minēto MK noteikumu prasībām.

Piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas:

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Saskaņā ar 20.11.2001. MK noteikumiem Nr. 483 "Piesārņotot un potenciāli piesārņotot vietu apzināšanas un reģistrācijas karte" vietas, kur tiek vai tikusi veikta piesārņojuma darba, tiek iedalītas piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietās. Iepriekš minēto MK noteikumu Nr. 483 "Piesārņotot un potenciāli piesārņotot vietu apzināšanas un reģistrācijas karte" 4. pants nosaka, ka 2. kategorijas potenciāli piesārņota vieta ir teritorija, kur piesārņojums ar pazreizējo nekustamā pazuma lietošanas mērķi var ietekmēt cilvēka veselību vai vidi, un ir vajadzīga izpēte, lai novērtētu ietekmes mērogu, riska pakāpi un sāncijās nepieciešamību.

Izvērtējot Latvijas Vides, ēoloģijas un meteoroloģijas aģentūras Piesārņotot un potenciāli piesārņotot vietu reģistrācijā pieejamo informāciju, tika secināts, ka Garkalnes novads nav piesārņotot vietu, bet ir divas 2. kategorijas potenciāli piesārņotas vietas, kas ir iekļautas piesārņotot un potenciāli piesārņotot teritoriju datubāzē:

1) SIA "Massonyx Ltd" saimniecības gāzes glabāšanas un uzpildes stacija "Garkalne", Reģ. Nr.: 80608/4833, kas nodarbojas ar mīksto vielu vairumtirdzniecību. Atrodas Rīgas rajona Garkalnes novadā, Lielzāģu iela - 7. Uz jumam ir B kategorijas atauja Nr. RIT-20-B-0200, izsniegta 2005. gadā. Objektā atrodas gāzes uzglabāšanas iekārtas ar tilpumu 100 m³ un vairākas darbojas kā gāzes uzpildes stacija;

2) Bijusī DUS, Garkalne, Reģ. Nr.: 80608/3673, kas nodarbojas ar automobiļu degvielas mazumtirdzniecību. Atrodas Rīgas rajona Garkalnes novadā, Vidzemes zoseja 6a / 2. Objekts ir slēgtā degvielas uzpildes stacija, tās slēgšanas iemesls ir degvielas glabāšana un uzpilde, neievērojot vides aizsardzības prasības. Kopš šī akta spēkā stāšanās laika periods ir 25 gadi. Tuvinātajā apvidū atrodas 280 m attālumā no objekta zonējums ir kā vienotuma jumā.

LV MA datubāzē "Piesārņotot un potenciāli piesārņotot vielu reģistrācijā" nav sniegtas ziņas par potenciāli piesārņotot vietu (platību, piesārņojuma dziļumu) un esošo piesārņojumu, kas novadā pazemes ūdeņos un augsnē.

2. kategorijas potenciāli piesārņotai vietai, kas pieder SIA "Massonyx Ltd" ir izsniegta B kategorijas atauja jau esošai piesārņojumam darbam, kas nosaka uz jumā radītās piesārņojuma darbības ierobežojumus un pienākumus, lai samazinātu vai novērstu darbības radīto ietekmi uz vidi.

Transporta risks

Transporta riskam pakārtas:

- teritorijas apbūvē auto maģistrālijām A1, A2, A4, kur ir augsta kustības intensitāte (skat.2.3.2.) un samērā bieži tiek transportētas ar bīstamām kravām;
- teritorijas apbūvē dzelzceļlīnijai Rīga - Valga, kura ir stratēģiskas nozīmes dzelzceļlīnijas Meitene - Jelgava - Rīga - Igaunijas robežsastāvdaļa. Pa dzelzceļu tiek transportētas bīstamās kravas un pastāv vairāki riski: bīstamo vielu noplūde no dzelzceļa cisternām, putekļi no atklātajām platformām, eksplozijas u.c. negadījumi preču vagonos esošos konteineros, u.c.

Transporta riskam pakārtu zonu plazums atkarīgs no kravu veida (mīksts, viegli uzliesmojošs, gāzveidīgs, izvaikojošs vai šķidrums, līdztas, beramas - putekļu piesārņojums u.t.t.) un to apjoma.

Minētajiem piesārņojuma veidiem pakārtas ne tikai transporta, bet arī rīcības riska apdraudtas teritorijas. To iespējams sekas var būt:

- izvaikojošo/izlijušo produktu tvaika - gaisa maisījuma ugunsgrēki;

Vides pārskats Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

- izlijuzo produktu pe es ugunsgr ks;
- produktu tvaiku izplat ba toksisk koncentr cij ;
- vides (augšnes, dens) pies r ojums ar b stamajiem produktiem.

Kait juma mazin zanai veicami z di pas kumi:

- p c iesp jas agr na negad juma konstat zana;
- operat va cilv ku apzi ozana;
- cilv ku evaku cija;
- sadarb ba ar gl bšanas dienestiem;
- medic nisk s pal dz bas sniegšanas organiz zana cietuzajiem.

Ekoloģiskie riski

Ekoloģisko risku b stam s sekas var b t de u pies r ozana ne tikai Garkalnes novad , bet ar valsts m rog .

Pazemes grunts de us, kas baro Baltezera, Rember u un Za umi0as densg tnes, apdraud pies r ojums, ko var izsaukt zo de u dabisk s aizsarg t bas sist mas trauc zana vai izjaukšana. Saska ar Latvijas vides, eolo ijas un meteorolo ijas (LV M) a ent ras speci listu v rt jumu, vis Garkalnes novad grunts de i ir neaizsarg ti no virszemes pies r ojuma, jo to aer cijas zonu veido deni labi caurlaid gas smiltis. Savuk rt SIA sR gas dens+ 2007.gada 5.maija v stul uzsver, ka Baltezera . Za umi0as . Rember u teritorijai nav re las alternat vas R gas dens apg d un ka jau 20. gadsimta s kum k noteicozais faktors zo densg t u dens resursu aizsardz bai defin ta me0u mas vu saglab zana.

Papildus past vozai stingra re0 ma aizsargjoslai, kas noteikta atbilst gi LR Aizsargjoslu likuma (2000.) 39. panta pras b m un 2004. gada 20. janv ra MK noteikumiem Nr. 43, SIA sR gas dens+ieteic teritorijas pl nojum vismaz 1000-500m josl no stingra re0 ma aizsargjoslas robe0as nepie aut jaunas bl vas apb ves veidozanos, k ar nepie aut notek de u novad zanu virszemes densobjektos vai ies cin zanu grunt , ar p c to att r zanas lok l s biolo isk s att r zanas iek rt s.

Pazemes art ziskos de us potenci li galvenok rt apdraud pies r ojums caur paziem urbumiem, ja netiek emti v r to aizsarg t bas nosac jumi.

Garkalnes novad uz mumu un saimniec bu densapg dei ier koti 45 urbumi, no tiem 2006.gad izmantoti 4 urbumi (LV MC dati). Ta u urbumi, kas sekl ki par 20m un dom ti individu lajai densapg dei netiek re istr ti. T pat j apzin s, ka daudzi individu lie urbumi tiek ier koti neleg li. Tai pat laik daudzviet ir bijuz s PSRS laiku objektiem ier koti urbumi, kuri p c objektu likvid cijas netiek apsaimniekoti. Izlemjot turpm ko katra konkr t densapg des urbuma apsaimniekošanas k rt bu, j em v r , ka Civillikum un likum "Bar zemes dz l m+(1996.) noteikts . pazemes dens pieder zemes pazniekam. Gal go l mumu par dens ieguves turpm ko perspekt vu un t tad ar urbumu likvid ciju, j pie em zemes pazniekam, kura pazum dens apg des urbums atrodas.

Grunts de u neaizsarg t bas d un art zisko de u nepietiekamas aizsarg t bas d visa novada teritorija uzskat ma par pazemes dens aizsardz bas riska zonu.

Virszemes de u pies r ozana notiek viscaur novada teritorij , kur ezeru, d u un upju krasti tiek apb v ti pirms atbilstozas notek de u sav kšanas, densapg des un kanaliz cijas sist mas

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

iekļaušanas. Garkalnes novadā apbūvējamās teritorijas notiek deģenerācija Lielo Baltezeru, Langstiņu un Sunžu ezerus.

Virszemes deģenerāciju veicina/ierosina ar ūdeni piesātinātā augsne, kas aizbāzē ar nenoskaidrotas izcelsmes materiāliem. Visvairāk apdraudētā vieta ir Upesciema zivju dīķu platbāzēs sistēmās, no kurienes iespējama piesārņojuma nokļūšana Juglas ezerā.

Ekoloģisko risku rada ūdenslīmeņa svārstības Skužu dzirnavu HES. Svārstības pazemina zivju nāvē efektivitāti Tūmzupī, savukārt turbināšu ietekmē zivju mazuļus (sDaugavas baseina apsekošana).

Ekoloģiskā riska objekti Garkalnes novadā ir ar visām attīrīšanas iekārtām Upesciemī, Garkalnē, Priedkalnē, Amatniekos, Sunžos, Suoos un vietējās nosedzes, emzēri, sausnātejas bedres utml. visā novada teritorijā.

Paaugstinātai ugunsbīstamībai pakļautas mežu teritorijas, kurās dominē paaugstinātas (sili) un vidējās (damakzī) ugunsbīstamības tipa mežaudzes. Rīgas rajona teritorijas plānojums kā paaugstinātas ugunsbīstamības teritorijas noteic visus Garkalnes novada mežus.

Apbūvei nepiemērotas ir teritorijas kurās grunts nestspēja neatbilst LR Būvnormatīvu prasībām, kā arī teritorijas, kuras nav lietderīgi meliorēt. Garkalnes novadā tādas ir visas purvainās, ar kļūdas slāņiem pildītās platbāzēs ieplakšāp ezeriem, upju palienēs, kā arī starpkāpu pauguriem. Šādas teritorijas ir, piemēram, ap Lielo un Mazo Jēzeru, Lēzeru, Lielās un Mazās Juglas sateces rajonā pie Briežiem, vietām Krievupes un Tūmzupes palienēs, kā arī pie ezera. Suoos apkārtnē, Bukultos pie Treimē.

Apbūvei nepiemērotā grunts veidojas uzbrūkst teritorijās, kur aizbāzē notiek neievērojot pastāvīgos noteikumus. Garkalnes novadā tādas situācijas ir Upesciemī, kur bijušie zivju dīķi vietām aizbāzē, nerīnīties ar ūdenssistēmas komplekso raksturu, lietojot nepiemērotus materiālus (nedrupinātus dzelzsbetona izstrādājumus, būvgružus, sadzīves atkritumus) un pārklājot tehnoloģiskās prasības (bezblīvēšanas un būvuzraudzības).

Dabas katastrofu riski ir grūti prognozējami, it sevišķi tālo lokalizācija un intensitāte. Vēlēmamu apdraudējumu var radīt viesu vētras ar vēju ātrumu 25 metri sekundē un vairāki iespējami sakaru un elektrolīniju pārtrūkumi, bojāejas, piemēram, var noraut jumta segumu. Savukārt puteši un apledējumi var izraisīt elektro un sakaru līniju bojājumus. Tādā gadījumā tiks traucēti ūdens un ražošanas darbs, komunālo un sociālo pakalpojumu nodrošināšana, kas skars visus iedzīvotājus.

9.6 TERITORIJAS URBANIZĀCIJA

Pēc Valsts zemes dienesta zemes bilances datiem Garkalnes novada teritorijas kopplatība 2012.gadā bija 15278,5 ha jeb 152,8 km², kas ir par 9,9 ha mazāka nekā 2011.gada sākumā. Zemes platība mainās tāpēc, ka pakāpeniski tiek veikti precīzi instrumentāli uzņēmējdarbības.

Garkalnes novada zemju lielākā daļa aizņem mežus, kas sastāda 72,8% no visām zemēm. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ) sastāda 3,9%, no tām 57,6% ir pļavas, 24,8% - aramzemes, 10% ganības un 7,6% augsdāzēs. 5,7% no visām novada teritorijas aizņem deģenerācija, purvi sastāda 2,2%, 2,7% novada zemju sastāda kas un pagalmi, 3,6% zemju sastāda ceļi. Savukārt pārējā zemju platība aizņem 8,2%.

Vēsturiski Garkalnes novada teritorijā veidojušies vasarnācu ciemati pie Lielā Baltezera, kā arī lauku viensētas.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

15.tabula **Garkalnes novada zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām 2012.gadā**

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa	Zemes vienību skaits	Kopplatība (ha)
Lauksaimniecības zeme	661	1680,0
Mēsainiecības zeme	409	10955,3
Objektu zeme	31	604,5
Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	3	52,2
Dabas pamatnes un rekreācijas zonas zeme	204	153,1
Individuālo dzīvojamu apbūves zeme	4898	706,5
Daudzdzīvokļu apbūves zeme	95	28,3
Komerccelības objektu apbūves zeme	53	37,0
Sabiedriskās zonas objektu apbūves zeme	50	215,1
Ražošanas objektu apbūves zeme	44	97,1
Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	537	576,2
Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	127	139,7
Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis nav norādīts	19	24,3
Kop :	7131	15269,3

Avots: Valsts zemes dienesta dati

1970.-1980. gados novada teritorijā veidojas jauna veida sezonas izmantošanas apdzīvotas vietas - dzīvokļu sabiedrību ciemati, kurus veido Rīgas iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām. No senajiem svauciem ciemiem + tās atzīras ar stingri noteiktiem zemes gabala (ne vairāk par 0.06 ha) un kopplatības (ne vairāk par 35 m² lietderīgās platības) ierobežojumiem. Garkalnes novada teritorijā izvietojus sezonas sabiedrības:

- Skužu ciemds /ef-Ozoli+- 430 zemes gabali,
- Makstnieku ciemds /Krievupe+ 143 zemes gabali,
- Bukultu ciemds /Baltezers+- 300, dzrnieks 2+- 68 zemes gabali,
- Suoju ciemds /Suoi+- 480 zemes gabali,
- Bukultu ciemds /drnieks 2+- 68 zemes gabali,
- Garkalnes ciemds /Bzi+- 20 zemes gabali.

Vispādomju periodā teritorijas apdzīvotības struktūra mainās no dispersas uz jauktu centralizētu. dispersu, trimnozīmīgākā iepriekšējā perioda apdzīvotām vietām Garkalnei (Ropaļiem), Baltezeram un Upesciēmam (Beriem) saglabājot vadošo centru lomu.

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas sākās intensīva zemes tirgus attīstība. Garkalnes novada teritorijā zemes aktivitātes izpausās jau tāpatzanas sākumos paaugstināts individuālo apbūves gabalu pieprasījums. 1990. gadu sākumā tiek apgādātas līdz tam neapbūvētas teritorijas pie Baltezera, 1990. gadu

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

beig s pied v ti pirmie apb ves gabali me0 pie Sun zu ezera. 2000. gados dz vojamo ku b vniec ba r dzinieku vajadz b m strauji k pina tempu. S kas t.s. ciematu b vniec ba, sezonas apdz vot s viet s notiek d rza m ji u rekonstrukcija past v gai dz vozanai/jaunu m ju b vniec ba. Ņaj proces rakstur ga tikai vienas apdz voto vietu funkcijas . dz vojam s att st zana. Netiek att st ti ciematu in0eniertehniskie t kli un pakalpojumu iest des vai uz mumi. Garkalnes novad ciematu b vniec ba koncentr jas ap esozaj m apdz votaj m viet m un galvenajiem satiksmes ce iem. Pie R gas apvedce a apdz vot s vietas viet m sapl st. 2003. gad Garkalnes pagasta padome piez ir z m relat vi vienlaidus apb v taj m teritorij m leg lu statusu k vair kiem savstarp ji nesaist tiem ciemiem (Baltezers, Bukulti, Priedkalne, Ber i, Upesciems, Sun zi). L mums par ciemu izdal zanu un to robe0u noteikzanu vis novad nosaka 13 ciema tipa apdz votas vietas: Garkalni, Su0us, Langsti us, Upesciemu, Sun zus, Ber us, Baltezeru, Bukultus, Sku zus, Priedkalni, Maksteniekus, Amatniekus un Prie0lejas (.tab.). Ciemu robe0 s iek autas gan apb v tas, gan neapb v tas zemes.

16.tabula **iedzīvotāju skaita un to izvietojuma attīstība Garkalnes novadā**

Ciema nosaukums	iedzīvotāju skaits	
	17.05.2005.	01.07.2008.
Amatnieki	38	110
Baltezers	386	122
Ber i	723	919
Bukulti	387	564
Upesciems	725	980
Garkalne	1348	1662
Langsti i	531	601
Makstenieki	58	69
Sun zi	154	410
Priedkalne	196	249
Prie0lejas	32	39
Sku zi	85	126
Su0i	104	186
Lauku teritorijas	262	384
t.sk. Rember i	40	-
Kopā	5029	6791

Avoti: Nepublic ti Garkalnes novada domes dati.

P d j desmitgad Garkalnes novad izveidojusies urbaniz tai piepils tai tipiska apdz vojuma strukt ra . 90% novada iedz vot ju dz vo 13 ciemos no kuriem vair k k puses izveidozanas pamats ir R gas iedz vot ju m jok u piepras juma apmierin zana, citiem v rdiem R gas m jok u tirgus pied v juma paplazin zana. Vis apskat taj period : teritorijas att st bas galvenais dzin jsp ks ir urbaniz cija. Apdz vojuma strukt ras att st bas galven s tendences:

- p reja no dispersas uz centraliz tu apdz vojuma telpisko strukt ru,
- zemes izmantošanas veida mai a no lauksaimniec bas/me0kop bas uz apb ves zem m,

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

- vsturiski iedibināto apdzīvotuma centru noturība centra funkciju izpildīšanai.

Priežlejas (Zundagi) - Ciema statuss atjaunots ar pašvaldības 2003. gada 6. aprīļa lēmumu, bet tā statusa atjaunošana nav motivēta, jo apdzīvotās vietas apbūves apjoms un raksturs (Priežlejas 2007.gad. pieraksts jūzies tikai 38 iedzīvotāji), inženiertehniskais nodrošinājums neatbilst ciema statusam. Apbūves paplašināšana, t.i., jaunu apbūves gabalu izdalīšana nav ieteicama.

Suži - Ciems šīs attīstīties 1980. gados, kad lauku teritorijā Garkalnes novada (toreiz ciema) robežs izdalīti 480 zemes gabali dzīvotības kooperatīvam. Garkalnes novada robežs apkārtnē ir samērā dabiska, otrpus Jaunciema gatvei Rīgas pilsētas robežs tūlīt vairāk urbanizāta. Sušos teritorijai ir slikta notece. Nelabvērtīga un ar pārkāpumiem apbūvi (ciemā ir 347 īmeņu kases, ieskaitot sezonas mājokļus, un 56 daudzdzīvokļu kases). Tūlīt ko attīstītu plānot nepieciešama saskaņotā ar Rīgas pilsētas iecerēm. Visai ciema teritorijai nepieciešamas vienotās dīķu izbūves plāns. Līdzim neapbūvētās platības ciema robežs ieteicams sadalīt apbūvējamā meliorācijas, centralizētās dīķu padeves un kanalizācijas iekārtošanas, ielu tīkla izbūves iecerēs un apbūvētās.

Bukulti - 1920. - 1930. gados Bukultos daļu pagasta lauku teritorijā, izņemot nelielu ciema veidu apbūvi pie Juglas. Baltežera kanāla, bijusi izklaidus apbūve. Ņemot vērā Bukultos ir ~500 īmeņu kases, ieskaitot sezonas mājokļus, un 129 daudzdzīvokļu kases. Ciema apkārtnes ainava ir vizuāli pievilcīga un labvēlīga daļu rpus telpmēstenojamu atpūtas veidu piekopšanai. Bukultos apbūves paplašināšana ciema tagadējās robežs ir ierobežota. Lai saglabātu Bukultos, kā cilvēkam labvēlīgās vides, fiziskās kvalitātes un vizuālo telpu pieaujama daļu ceļam piegūlozo meļu zemju transformācija apbūvējamā ar vīl neapbūvētās piekrastes apbūve. Ciemā nepieciešams iekārto centralizētu dīķu apgūdi, kā rezervēto teritoriju pakalpojumu iestāde un tirdzniecības, dīķu zānes, izklāides un atpūtas ar sporta kā, iespējams ar darba vietu izveidei. Visi inženiertehniskie pasākumi veicami sadarbībā ar kaimiņu pašvaldībām. Rīgas domi un daļu novada domi. Priekšnosacījumu radīšana cilvēku sociālo vajadzību apmierināšanai, autu Bukultos izveidot par pāzi pievilcīgu dzīvojamu teritoriju.

Priedkalne - Ciems radīts kā savrupmāju ciems, kur daļu pazūmu apbūves gabalu un māju lielums, kā arī arhitektūra, pretend uz ekskluzīvo māju statusu. Ņemot vērā Priedkalnē ir vairāk kā 100 īmeņu kases, ieskaitot sezonas mājokļus, un 4 daudzdzīvokļu kases. Priedkalnes ciema pievilcību liel mērī noteic izvēlētās novietnes ainavas kvalitāte un piemērotība atpūtai. Dabās vides kvalitāte var apdraudēt piesārņojums, ko rada notekdeļu izplūde no vietējām kanalizācijas iekārtām. Ciema teritorijā šīs attīstības iespējas tagadējās robežs ir visai ierobežotas, savukārt apbūvētā ciemam piegūlozājās Rīgas pilsētas meļu teritorijās saistīta ar risku pasliktināt ciema ainavu un vides kvalitāti. Apbūves paplašināšana saasinās ar infrastruktūras problēmām: vajadzību pārcentralizētās dīķu padeves un kanalizācijas savākšanas sistēmās u.c..

Baltežers - Intensīvā attīstība notikusi 1950. - 1960. gados, izvēloties augstākās, neapbūvētās platības, kad tikusi izdalīti apbūves gabali t.s. individuālajām būvniecībām. 1990. gados apbūve notikusi galvenokārt jau apbūvētajās teritorijās. 2000. gados uzskaita neapbūvēto, tostarp apbūvēto, ciema ziemeļdaļās teritoriju apguve. Ņemot vērā Baltežerā ir gandrīz 200 īmeņu kases, ieskaitot sezonas mājokļus, un 29 daudzdzīvokļu kases. Līdzim attīstot apbūvi, nepietiekami ievēroti dabiskās vides kvalitātes aizsardzības nosacījumi. Ciemā nav centralizētās kanalizācijas sistēmas, kas nodrošinātu sadzīves notekdeļu attīrīšanu līdz vajadzīgajam pakāpei, atsevišķās vietās notiek piekrastes uzbūvēšana un apbūve. Autoceļā kā zāne par starptautiskās nozīmes maģistrāli, rada piesārņojumu un troksni. Viens no variantiem var būt, daļu ciema teritorijas funkcionālo izmantošanu: izveidot publiski pieejamas atpūtas vietas paplašinot esošo SPA viesnīcu/ rehabilitācijas centru, kā arī veidojot publiski pieejamu atpūtas centru (sporta laukumi, inventārs. velosipēdu, nūju, bumbu, iespējams arī slēpju utt. noma, peldtava, arī

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Tā kā vairumā gadījumu ciemu teritorijas attīstībai ir jānodrošina infrastruktūras, nav nodrošināta centralizēta ūdensapgāde un notekūdeņu apsaimniekošana, tas kompakti apdzīvotās teritorijās rada draudus virszemes un pazemes ūdeņu kvalitātei.

Turpmāk apbūvto teritoriju paplašināšanai ir jānodrošina infrastruktūras ir jānodrošina vides kvalitāte, it sevišķi virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte. Ēmots vērā nozīmīgo grunts ūdens resursus Garkalnes novada teritorijā, to aizsardzības nodrošināšanai pievēršama īpaša uzmanība.

Degvielas uzpildes stacijas un rūpnieciskie objekti

Novadā atrodas potenciāli bīstami objekti, kas saistīti ar degvielas un gāzes tirdzniecību, kā arī rūpniecības uzņēmumi.

Berose, pie autoceļa Rīga-Sigulda, atrodas divas DUS, kurās notiek benzīna un dīzeļdegvielas tirdzniecība: SIA "Latvija Statoil" un SIA "East - West Transit". Garkalnes novada Sunžu ciema "Ziemeļos" ar benzīna un dīzeļdegvielas tirdzniecību nodarbojas SIA "Ziemeļu nafta" DUS. Savukārt ziemeļaustrumos no Garkalnes ciema atrodas SIA "Massonyx Ltd." saziņas gāzes uzpildes stacija (GUS). Gāze tiek uzglabāta virszemes rezervuāros un izmantota sadzīves gāzes balonu uzpildšanai.

Uzņēmumiem ir B kategorijas piesārņojuma darbu atļaujas. Garkalnes novadā esošo DUS un GUS darbība būtiski ietekmē uz vidi un cilvēka veselību neatstājot. Turklāt minētajiem uzņēmumiem ir izsniegtas B kategorijas piesārņojuma darbu atļaujas, kurās ir ietvertas prasības uzņēmuma darbības ietekmes uz vidi mazināšanai.

SIA "Lemminkäinen Latvija", Berose nodarbojas ar asfaltbetona ražošanu, tas ir lielākais uzņēmums novadā. Uzņēmumam ir izsniegta B kategorijas piesārņojuma darbu atļauja.

18. tabula Garkalnes novadā esošie uzņēmumi, kuriem ir B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja

Rīgas ūdens SIA	daļu nov., LV-2164; "Zaļumi" Garkalnes nov., LV-2137 (Juridiskā adrese: Zīgrāda Annas Meirovica bulvāris 1, Rīga, LV-1495) 8.9.
Ādažu ūdens SIA	"Centra" NAI un dūlauki, daļi; Kadagas NAI un dūlauki, Kadaga, Garkalnes NAI, Garkalne, daļu nov. (Juridiskā adrese: Gaujas iela 16, daļi, daļu nov., LV-2164) 8.9.
Garkalnes ūdens SIA	"Priedkalne" Priedkalne, Garkalnes nov., LV-2137 (Juridiskā adrese: Brīvības gatve 455, Rīga, LV-1024) 8.9.
Garkalnes inženiertīkli SIA	Upesciema BNAI, Upesciems, Garkalnes pag., Garkalnes nov., LV-2137 (Juridiskā adrese: Brīvības gatve 455, Rīga, LV-1024) 8.9.
Āgenskalna nami SIA	BNAI Garkalnē, Sporta iela b/n, Garkalne, Garkalnes nov., LV-2137 (Juridiskā adrese: M. Nometņu iela 31, Rīga, LV-1002) 8.9.
STONE DEVELOPMENT SIA	ciemats "Kodes" Garkalnes nov. (Juridiskā adrese: Kartupeļu iela 35, Rīga, LV-1004)
Statoil Fuel & Retail Latvia SIA	Rīgas-Siguldas zoseja 1, Garkalnes novads, LV-1024 (Juridiskā adrese: Duntņu iela 6, Rīga, LV-1013) 1.4.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Lemminkainen Latvija SIA	Šbic teš, Garkalnes pag., Garkalnes nov., LV-1024 (Juridiskā adrese: Brīvības iela 52-1, Rīga, LV-1011) 4.16.
SIA „Massonyx Ltd”	Lielzāģu iela 7, Garkalne, Rīgas raj. B kategorijas piesaistītais darba atļaujas Nr.RIT-20-B-0200

10 IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

10.1 GARKALNES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2013. – 2019.GADS

Garkalnes novada attīstības programma ir vidēja termiņa vietējās pašvaldības attīstības plānošanas dokuments. Tajā ir noteiktas novada attīstības vidēja termiņa prioritātes, turklāt dokuments ietver arī rīcības un investīciju plānu, kā arī indikatīvi nosaka attīstības programmas īstenošanai nepieciešamo resursu apjomu un attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtību. Šim dokumentam tiks pakauti konkrēti iestāžu darba plāni, kā arī novada investīciju plāni.

Plānošanas dokumentā noteikti galvenie vidēja termiņa rīcības virzieni un uzdevumi izvirzīto mērķu sasniegšanai, nosakot atbildīgos izpildītājus, izpildes termiņus, finansēšanas avotus un rezultātus. Pamatojoties uz šo plānošanas dokumentu, novadā tiks izstrādāti projekti un piesaistītas investīcijas, tai skaitā ES un citu finanšu instrumentu līdzekļi, izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Ja plānošanas dokuments netiktu apstiprināts un noteikts īstenots, nodrozināt plānotu, sabalansētu un ilgtspējīgu novada attīstību būtu problemātiski, tai skaitā piesaistīt valsts un ES investīciju līdzekļus. Tāpat novada attīstībā ir nozīmīgi attīstības prioritāros virzienus saskaņot ar valsts un reģiona prioritāriem attīstības virzieniem, kā arī turpināt iepriekšējā plānošanas periodā uzsākto novada attīstību, kas būtu neiespējami bez šā dokumenta apstiprināšanas un īstenošanas. Novada saimniecībā attīstīt tos haotiski, attīstībā ieguldīt līdzekļus, iespējams, tiktu izmantoti nelietderīgi un nemitīgi, turklāt nebūtu pamatojuma attīstības projektu nepieciešamībai, tajā skaitā arī tādus projektus attīstīt, kas uzlabotu vides stāvokli novadā.

10.2 GARKALNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2013. – 2024.GADS

Garkalnes novada pareizais teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, kuras zobrādītais nav spēkā. Būtu tīsi ir mainījusies likumdošana teritorijas attīstības plānošanas jomā un vecie teritorijas plānojumi neatbilst jaunajām prasībām. Līdz ar to jaunā teritorijas plānojuma izstrādāšana ir nepieciešama, lai pilnveidotu teritorijas attīstības plānošanu atbilstoši jaunajām prasībām.

Pēc Jaunā teritorijas plānojuma spēkāstāšanās vecais zaudēs spēku. Tādēļ, lai nodrozinātu teritorijas plānveidīgā attīstību un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikto prasību ieviešanu, ir būtiski pilnveidot plānojuma nostādnes.

11 TERITORIJAS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT UN AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTIE VIDES ASPEKTI

Plānošanas dokumentu Garkalnes novada teritorijas plānojums un Garkalnes novada attīstības programma īstenošanas ietekmju būtiskuma izvērtējums pirmkārt veicams attiecībā uz jūgtību un dabas aizsardzības viedokļa vērtīgām teritorijām.

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

K nozīmīgākie vides aspekti, kuriem pievēršama īpaša uzmanība, izvērtējami:

- Teritorijas bioloģiskās daudzveidības izmaiņas, tai skaitā paši aizsargājamo sugu un biotopu izplatības teritoriju izmaiņas;
- Ainavu daudzveidība un vairogas ainavas, ainavu izmaiņas;
- Virszemes ūdeņu kvalitātes izmaiņas;
- Pazemes ūdeņu kvalitātes izmaiņas;
- Mēģa zemju atmežošana un lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa un apbve.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Garkalnes novadā noteiktas trīs paši aizsargājamas dabas teritorijas – dabas liegumi „Lielbaltezeris” un „Garkalnes meži” ir iekļauti Eiropas nozīmīgo paši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā NATURA 2000, kā arī dabas liegums „Buķezers”, kas nav NATURA 2000 teritorija.

Teritorijas plānojumā iezīmētas visas trīs paši aizsargājamas dabas teritorijas. Saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto to aizsardzības statusu, teritorijās netiek plānotas apbves teritoriju attīstība.

Būtiskā ietekme jau pazīdama ir dabas liegumu „Garkalnes meži”, kuram ir gara robežlīnija ar Garkalnes ciemu. Tā kā Garkalnes ciema attīstības iespējas ir ierobežotas, plānojumā paredzētas līdzīgas apbves teritorijas, kas robežojas ar dabas liegumu. Ēmotvērto, ka jau šobrīd dabas lieguma izveidošanas laikā robežojas ar Garkalnes ciema apbves teritorijām, var uzskatīt, ka apbves tuvums nav traucējis paši aizsargājamo putnu sugu, tai skaitā svaņņu dzīvībai. Savrupmāju apbves rajons dabas lieguma teritorijas, nerada draudus dabas lieguma ekoloģiskajām funkcijām un integritāti.

Pārjie divi dabas liegumi atrodas attālināti no apdzīvotajām teritorijām un nav prognozējami, ka teritorijas plānojuma stenošana varētu ietekmēt ekoloģiskās funkcijas un integritāti.

Virszemes ūdeņu kvalitāte

Garkalnes novada teritorijā ir bagātā ar virszemes ūdeņiem. Tā kā teritorijā ir pārsvarā līdzenums un tās saņemamais ir vājš, ūdens plūsmas trūmi ir nelieli, bet mazie ezeri lielkoties ir beznoteces ezeri. Ņemot vērā dabas apstākļus, ar blīvotā apdzīvotību un vājā attālinātību komunālās infrastruktūras ir drauds virszemes ūdeņu kvalitātei. Problēmā tās teritorijas ir:

1. Langstiņu ezers un Langstiņu ciems, kas būtiski negatīvi ietekmē Langstiņu ezera kvalitāti. Pirms centralizētas notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas izveides, nebūtu pieļaujama apbves teritoriju paplašināšana. Pēc centralizētas notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas izveides, kā obligāts nosacījums – visu savrupmāju pieslēgšana pie centralizētās kanalizācijas sistēmas.
2. Upesciema dīķis un Upesciems. Neveicot detalizētu teritorijas ekoloģisko, inženierēkoloģisko, hidroēkoloģisko un hidroloģisko izpētību, nav pieļaujama ne daļa ne pilnīga ūdens aizbēršana un teritorijas apbvešana. Paši izvērtējama zūdu darbību ietekme uz Lielo Juglu un apkārtnes hidroloģisko režīmu kopumā. Iespējama ir grunts ūdens līmeņu celšanās.
3. Lielais Baltezers, Baltezers, Bukultu un Priedkalnes ciema attīstība, kas negatīvi ietekmē Lielā un Mazā Baltezera ūdens kvalitāti. Pirms centralizētas notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas izveides, nebūtu pieļaujama apbves teritoriju paplašināšana. Pēc centralizētas notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas izveides, kā obligāts nosacījums – visu savrupmāju pieslēgšana pie centralizētās kanalizācijas sistēmas.

denstīlņu un denstēģu aizsargjoslas ir noteiktas, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību un ierobeģotu saimniecisko darbību aplūtozājās zonās.

19.tabulā **Minimālie aizsargjoslu platumi ezeriem un mākslīgām ūdenstīlģēm:**

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Nosaukums	Platība (ha)	ciemu teritorij (m)	lauku teritorij (m)
Lielais Baltezers	582	50	300 Sal m - Auzu, Priekš un Mazajai salai . 20 m plata josla
Mazais Baltezers	199	50	-
zezers*	1730	-	500
Langstien ezers	35	20	100
Lielais Jozers	35	20	100
Mazais ezers	32	20	100
Sudrabezers	32	-	100
Sunžu ezers	23	10	50
Sekžu ezers	14	-	50
Priekšm. denstīp m		10	10

20.tabula **Minimālie aizsargjoslu platumi upēm**

Nosaukums	Garums (km)	ciemu teritorijā (m)	lauku teritorijā (m)
Gauja	452	-	500
Mazā Jugla	119	20	300
Liela Jugla	63	20	100
Tumzupe	52	20	100
Krievupe	48	20	100
L.Baltezera . ezera kanāls	3	20	-
Priekšm. denstīces		10	10

Lokāli nojumi vai daļēji nojumi precizējot apdzīvotās teritorijas, var tikt precizētas Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attiecīgās aizsargjoslas, taču tās nedrīkst būt mazākas par zāģos noteiktajām. Aizsargjoslu precizēšana nav uzskatāma par Apbūves noteikumu un teritorijas plānojuma grozījumiem.

Pazemes ūdens kvalitāte.

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Garkalnes novads atrodas teritorijā, kur izplatīti liela apjoma grunts ūdens resursi ar ļoti labu kvalitāti. Ūdens resursi nodrošina dzīvē, ūdens apgādi Rīgas pilsētai, kā arī Garkalnes apdzīvotajām vietām. Tāpat ūdens tiek tīrīts un realizēts mazumtirdzniecībā.

Praktiski visa Garkalnes novada teritorija atrodas pazemes ūdens atradņu Baltezers, Remberi un Zaumuiža mīkstajās aizsargjoslās. Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 39.pantā noteikto, mīkstajās aizsargjoslās paredzēts darbu realizācijai veikt ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Tā kā atradņi Baltezers, Remberi un Zaumuiža centralizētajai ūdensapgādei izmanto grunts ūdeni (neaizsargātu) ūdens horizontu, bet atradņu Baltezers ar pazemes ūdens krājumu mīkstās aizsargjoslas papildināšanas metodi, mīkstajās aizsargjoslās 500 metru platas joslas apstiprināšana aizsargjoslas aizliegta:

- veikt meža un lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņu, izņemot zemes lietošanas kategorijas maiņu esošo ciemu teritorijās un kaimiņbūvniecībā viensimtsmēģu ciema teritorijās robežos, kā arī gadījumos, kad tas nepieciešams ūdensapgādes būvniecībā,
- veidot jaunus ciemus un paplašināt esošos,
- rūpnieciskajiem ciemiem sadalīt zemi zemes vienībās, kas mazākas par 2400 kvadrātmetriem,
- no jauna projektēt un rekonstrēt objektus novadītajā ūdensapgādes sistēmā (ar pārticības attīstības lokālās attīstības) grunt un virszemes ūdens-objektos,
- ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus.

Pazemes ūdens atradņi Baltezers, Remberi un Zaumuiža ir noteikta stingra robežma aizsargjosla, kas saskaņota ar Garkalnes novada pašvaldību. Visā atradņu ūdens ieguvei tiek izmantots grunts ūdens horizonts, bet atradņu Baltezers ar pazemes ūdens resursu mīkstās aizsargjoslas papildināšanas metode. Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 39.pantā noteikto, ja centralizētajai ūdensapgādei tiek izmantots grunts ūdens (neaizsargāts) ūdens horizonts vai pazemes ūdens krājumu mīkstās aizsargjoslas papildināšanas metode, stingra robežma aizsargjoslu aprīkošana, lai nodrošinātu ūdens filtrācijas laiku no aizsargjoslas robežas līdz ūdens ieguves urbumiem ne mazāku par gadu. Stingra robežma aizsargjoslā aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, izņemot to, kura saistīta ar ūdens ieguvei konkrētā ūdensapgādes urbimā vai ūdensgātnī attiecīgā ūdens ieguves un apgādes objektu uzturēšanai un apsaimniekošanai.

Garkalnes novada teritorijas plānojumā ir iezīmēta pazemes ūdens atradņu stingra robežma un mīkstās aizsargjoslas, tā un nav iezīmēta 500m josla mīkstajās aizsargjoslās apstiprinātajā stingra robežma aizsargjoslā, bet Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nav detalizēti saimnieciskās darbības ierobežojumi tajās zonās.

Izņemot virsgrunts ūdeni neaizsargātu, to ļoti labo kvalitāti un lielo nozīmi Rīgas pilsētas ūdensapgādes nodrošināšanā, pazemes ūdeni aizsargā pasākumiem jābūt prioritāriem Garkalnes novadā. Kā būtiskais ir nodrošināt centralizēto kanalizācijas tīklu izbūvi esošo ciemu teritorijās, kā arī ieviešanu 500m joslas apstiprinātajā stingra robežma aizsargjoslas robežos saimnieciskās darbības apbūvējumus, maksimāli cenžoties saglabāt tajās joslās esošos meža masīvus.

Paziņvārtējuma derīgā izrakte ūdens ieguves iespēja. Tā kā galvenais derīgais izrakte Garkalnes novadā ir smilts un smilts-grants, kas ir ar grunts ūdens horizontu veidojošais iezis, jebkāda smilts grants ieguve samazina grunts ūdens resursus un hidrodinamiskos apstākļus, bez tam potenciāli tas var ietekmēt arī grunts ūdeni kvalitāti.

Meža un lauksaimniecības zemju platības samazināšanās

Meži Garkalnes novadā aizņem lielāko platību. Vairāk nekā 70%, tā un gandrīz puse no tiem atrodas privātpatījumā. Otrs lielākais mežu pazniēks ir Rīgas pilsēta un tikai neliela daļa mežu ir valsts patījumā. Lielais privātpatījuma apjoms un teritorijas pievilcība savrupmāju apbūvēi ir drauds tam, ka iespējama atmežošana un apbūves paplašināšanās. Atmežošana maksimāli būtībā ierobežojama 500m joslas garā pazemes ūdens atradņu stingra robežma aizsargjoslas robežos, kā arī virszemes ūdensobjektu tuvumā.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Lauksaimniecības zemju platības Garkalnes novadā ir nelielas. Mazākās daļas veida apbveš teritoriju platības, tādēļ Zemes auglība nav sevišķi augsta. Vidējais 24 balles. Novadā nav attīstīta intensīva lauksaimnieciskā ražošana. Vairākas pusē lauksaimniecības zemju ir neapstrādātas un neapkopas. Perspektīvā šīs teritorijas varētu tikt apšveštas apbveš teritoriju attīstībai.

12 PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

Tiešās un netiešās ietekmes

Tiešās ietekmes ir tādās izmaiņas vidē, kas iedarbojas uz vidi tieši un nepastarpināti, piemēram, piesārņojums, emisijas novadot vidē, mežu izciršana u.c.

Netiešās ietekmes veidojas mijiedarbības starp vidi un tiešām ietekmēm rezultātā, piemēram, skābo lietu veidošanās rādītājus izmērus ievadot atmosfērā.

Īslaicīgās, vidēji ilgās un ilglaicīgās ietekmes

Īslaicīgās ietekmes rada visa veida būvniecība un rekonstrukcija, transporta infrastruktūras (ceļu, dzelzceļu) paplašināšana, daļēji veidatīnietehnisko komunikāciju ierīkošana, it sevišķi, ja darbi tiek veikti cilvēka darbības neizmaiņot vidē.

Ņemot vērā darbības izraisa relatīvi īslaicīgu traucējumu un pabeigšanas nerodas būtiski pāsefekti, ja vien darbi ir veiktas atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Galvenās ietekmes ir zemesdzes bojājumi, troksnis, putekļu emisijas, atkritumu koncentrācija vienviet. Ietekmi var mazināt lokalizējot īslaicīgo piesārņojumu. Par īslaicīgu ietekmi uz vidi var uzskatīt arī apmeklētāju skaita sezonālās svārstības, kas rodas pateicoties tūrisma un rekreācijai. Katrā noteiktā gadījumā ir jāizvērtē, vai īslaicīgās ietekmes rezultātā netiek iznīcinātas sugas vai biotopi.

Vidēji ilgā un ilglaicīga ietekme ir saistīta ar zemes transformāciju no viena zemes izmantošanas mērķa citā, dēļ objekta morfoloģijas izmaiņām (upju taisnošana, dambju ierīkošana).

Plānošanas dokumentā ietvertā uzdevumu īstenošanas konsekvēnti jāievēro normatīvo aktu izvirzītos nosacījumus ieviešana, pretējā gadījumā īslaicīgās un vidēji ilgās ietekmes var pārvērsties ilglaicīgās ietekmēs. Tieši ilglaicīgās ietekmes var atstāt būtisku ietekmi uz cilvēku veselību, ainavu, saimnieciskās darbības iespējamību teritorijā.

Summārās (kumulatīvās) ietekmes

Summārās ietekmes uz vidi ir ietekmju kopums, kurš rodas realizējot plānošanas dokumentā paredzētās darbības visā plānošanas perioda laikā.

12.1 GARKALNES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2013. – 2019. GADĀS

Garkalnes novada attīstības programmas definē novada attīstības vīziju, stratēģiskie mērķi un vidējā termiņa prioritātes ir konceptuālas nostādnes, kas vēršas uz novada ilgtermiņa attīstību. To detalizēcija ir pārskatāma, lai detalizēti izvērtētu to īstenošanas gaitā iespējamās ietekmes uz vidi un to būtiskumu. Veicot plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās ietekmju uz vidi izvērtējumu, vēršas Rādītājus programmas īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi. Ņemot vērā plānošanas stadijā nav iespējams veikt detalizētu kvantitatīvo paredzētās darbības ietekmi uz vidi, tādēļ dots vispārīgs raksturojums, definējot kādas ietekmes ir prognozējamās, ja tiks attīstīti konkrētais rādītājus virziens un tādēļ ietvaros definētie uzdevumi.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

21.tabula Rīcības programmas aktivitāšu īstenošanas ietekmes uz vidi izvērtējums

Uzdevumi	Aktivitātes/pasākumi	Prognozējamās ietekmes uz vidi
VTP1: Izglītotas, sociāli nodrošinātas un aktīvas sabiedrības veidošana		
RV1.1. Izglītības pakalpojumu attīstība un pieejamība mūža garumā		
U1.1.1. Uzlabot izglītības iestāžu materiālo tehnisko bāzi	Pilnveidot PII materiālo tehnisko bāzi un metodiskos materiālus	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Materiāli tehniskās bāzes papildināšana vispārīgās izglītības iestādēs	
	Izglītības iestāžu sporta tehniskās bāzes uzlabošana	
U1.1.2. Uzlabot izglītības iestāžu infrastruktūru	Rekonstruēt un attīstīt PII infrastruktūru	Negatīvas ietekmes iespējamas būvniecības, rekonstrukcijas darbu laikā (troksnis, putekļi, atkritumi). Pareizi organizējot darbus, izmantojot atbilstošu un darba kārtībā esošu būvniecības tehniku, netransportējot birstozus un putozus materiālus neapsegta, kā arī nodrošinot atbilstošu būvniecības atkritumu apsaimniekošanu un teritorijas apzaļmšanu, pārbūvniecības, ietekmes definēšanas, kaitīgās gāzes un nekaitīgās. Energoefektivitātes paaugstināšana atstāj ilglaicīgu pozitīvu ietekmi, samazinot enerģijas patēriņu
	Izvērtēt jaunu pazvaldības PII	
	Bērnu mācītavas un mācītavas pamatskolas telpu paplašināšana	
	Renovācija vai būvniecība izglītības iestāžu sporta zālēs un stadionos	
	Vispārīgās izglītības iestāžu rekonstrukcija un energoefektivitātes uzlabošana	
Novada izglītības iestāžu apkārtnes labiekārtošana (laukumi, ceļi, apzaļmšana)		
U1.1.3. Veicināt pedagogu kvalifikācijas nodrošināšanu	Pedagogu kvalifikācijas nodrošināšana	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Sadarbības veidošana starp novada, kaimiņu novadu un Rīgas izglītības iestādēm	
U1.1.4. Nodrošināt kvalitāti un daudzveidību izglītības pieejamību	Izstrādāt kopīgo izglītības iestāžu attīstības politiku	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Izveidot profesionālā virziena izglītības programmu	
	Nodrošināt plašu un mērķtiecīgu interešu izglītības programmu piedāvājumu vispārīgās izglītības iestādēs	
	Tematisko jaunietu nometņu organizācija	
U1.1.5. Sekmēt interešu izglītības un jaunatnes attīstību	Brīvprātīgo darba aktivitāšu popularizācija	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Mācītavas un Mācītavas skolas materiālo tehnisko bāzes un infrastruktūras uzlabošana	
	Interešu izglītības materiālo tehnisko bāzes uzlabošana	
	Interešu izglītības piedāvājuma palielināšana	
	NVO koordinācijas centra izveide	
	Atbalstīt jaunietu iniciatīvas	
	Veicināt starpnozaru sadarbību	
U1.1.6. Nodrošināt mūzikas izglītības iespējas	Novada Mūzikas izglītības centra izveide, iedzīvotāju iesaiste mūzikas izglītībā	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Paplašināt mūzikas izglītības piedāvājumu	
RV1.2 Kvalitatīvs kultūras, sporta un atpūtas pakalpojumu nodrošinājums		

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

U1.2.1. Pilnveidot un attīstīt kultūras iestāžu infrastruktūru un pakalpojumus	Kultūras iestāžu rekonstrukcija, materiāli tehniskā aprīkojuma iegāde	Negatīvas ietekmes iespējamas bīstības, rekonstrukcijas darbu laikā (troksnis, putekļi, atkritumi). Pareizi organizējot darbus, izmantojot atbilstošu un darba kārtībā esošu bīstības tehniku, netransportējot birstozus un putezus materiālus neapsegts, kā arī nodrozinot atbilstošu bīstības atkritumu apsaimniekošanu un teritorijas apzaļmšanu pārcē bīstības, ietekmes definējamas, kā slāicgas un nebīstiskas. Energoefektivitātes paaugstināšana atstāj ilglaicīgu pozitīvu ietekmi, samazinot enerģijas patēriņu
	Jauna tautas nama izbūve <u>Garkalnes ciemā?</u>	
	Nodrozināt kultūras pasākumu pieejamību daudziem grupām	
	Bibliotēku rekonstrukcija un aprīkošana	
	Veicināt lasītāju bāzi un jauniešu vid	
	Esošo kultūras tradīciju bagātināšana un jaunu attīstīšana	
Novada vēstures apzināšana, apkopozāna -novadpētniecības muzeja vai ekspozīcijas izveide	Nav prognozējama ietekme uz vidi	
U1.2.1. Uzlabot un attīstīt sporta un brīvlaika infrastruktūru un pakalpojumus	Multifunkcionālas attīstības centra izveide	Negatīvas ietekmes iespējamas bīstības, rekonstrukcijas darbu laikā (troksnis, putekļi, atkritumi). Pareizi organizējot darbus, izmantojot atbilstošu un darba kārtībā esošu bīstības tehniku, netransportējot birstozus un putezus materiālus neapsegts, kā arī nodrozinot atbilstošu bīstības atkritumu apsaimniekošanu un teritorijas apzaļmšanu pārcē bīstības, ietekmes definējamas, kā slāicgas un nebīstiskas.
	Sporta un rotaļu laukumu pilnveidošana visos ciematos	
	Stadionu un sporta laukumu labiekārtošana un izveidošana (<u>Garkalne?</u>)	
	Pilnveidot sporta piedāvāto pakalpojumus un attīstīt to infrastruktūru nepieciešamās infrastruktūras sporta noietu sekmīgai izveidei	
	Sportam un atpūtai nepieciešamās materiāli tehniskās bāzes uzlabošana	
Regulāru vietējās sporta dzīves pasākumu organizācija, vietējie čempioni	Nav prognozējama ietekme uz vidi	
U1.2.3. Atbalstīt sasniegumu un profesionālo sportu	Sporta infrastruktūras nodrošināšana treniņiem un sacensībām, augstu sasniegumu sporta un profesionālā sporta popularizācija	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Bāzi un jauniešu iesaistīšana kvalitātes un mērītīgās sporta nodarbības un iespējami labvēlīgu nodarbinātību nodrošināšana	
RV1.3. Attīstīt un pieejami sociāli aprūpes un veselības pakalpojumi		

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

U1.3.1. Attīstīt un uzlabot sociālo pakalpojumu pieejamību un daudbu	Pilnveidot pašvaldības pabalstu piešķiršanas sistēmu	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Nodrošināt efektīvu pašvaldības sociālo institūciju savstarpīgo sadarbību un koordināciju	
	Uzlabot sociālo pakalpojumu un palīdzības sniegšanai materiāli tehnisko nodrošinājumu	
	Dienas centru uzturēšana un pakalpojumu uzlabošana	
	Ieviest jaunas darba metodes sociālajā darbībā, attīstīt jaunus un alternatīvus sociālo pakalpojumu veidus	
U1.3.2. Pilnveidot veselības pakalpojumu kvalitāti un pieejamību	Atbalsta pasākumi medicīniskajiem iestāžu un privāto medicīniskajiem pakalpojumiem izveidei un pieejamībai	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Medicīniskajiem pakalpojumiem klīniskā palielināšana	
	Modernizācija veselības aprūpes telpās un aprūpju	
	Popularizācija veselīgs dzīvesveids un fiziskās aktivitātes, veselīgu un aktīvu novada iedzīvotāju.	
RV1.4. Efektīva pārvalde un sadarbība		
U1.4.1. Stiprināt pašvaldības un iestāžu kapacitāti	Pašvaldības darbinieku kapacitātes paaugstināšana	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Projektu sagatavošana finansējuma piesaistei, projektu īstenošana	
	Projektu vadības kapacitātes palielināšana	
	Pakalpojumu sniegšanas kvalitātes uzlabošana	
	Uzlabot pašvaldības infrastruktūras materiāli tehnisko bāzi	
U1.4.2. E-pārvalde attīstība	<u>Izveidot vienotu pašvaldības komunikāciju un informācijas sistēmu</u>	Ilglaicīga pozitīva ietekme uz vidi. Resursu taupīšana
	Attīstīt e-pakalpojumu pieejamību	
	Bez maksas bezvadu interneta pieeja konkrētās vietās novadā	
	"Publisko interneta pieejas punktu attīstība"	
U1.4.3. Attīstīt pašvaldības, valsts institūciju, NVO un privāto sadarbību un partnerību	Attīstīt starptautisko sadarbību	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Attīstīt sadarbību ar apkārtnē esošajiem pašvaldībām	
	Veicināt NVO sektora aktivitāti un atbalstīt to iniciatīvas	
	Dalība Latvijas Pašvaldību savienības, Reģionālās plānošanas reģiona un citu pašvaldību darbību regulējošu institūciju aktivitātēs	
	Iesaistīt novada iedzīvotājus un uzņēmumus pašvaldības domes lēmumu apspriežot un izvērtējot	
	Novada avīzes un interneta mājas lapas	

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

	pilnveidošana un regulāra aktualizācija	
VP2: Droša, kopta un pievilcīga dzīves telpa		
RV2.1. Sabiedriskās infrastruktūras attīstība		
U2.1.1. Publiskās telpas labiekārtošana un izveide	Izveidot jaunus un labiekārtot esošos publiskās atpūtas vietas, sporta un rekreācijas objektus	Iespējama sākotnējā negatīva ietekme uz vidi bīstamības laikā Ilglaicīga pozitīva ietekme. Sakrāta un pievilcīga apkārtnē vide
	Nodrošināt kapsulā pakalpojumu pieejamību	
	Daudzdzīvokļu namu pagalmu labiekārtošana (t.sk. bērnu rotaļlaukumi) novad	
	Sakrāt un veidot daudzveidīgu un interesantu novada kultūrvēsturisko vidi	
	Pazvaldības teritorijās esošo vidi degradējošu objektu sakrātšana, nojaukšana vai teritorijas iekultivācija	
	Pilnveidot informācijas un norādus sistēmas	
U2.1.2. Attīstīt vides pieejamību	Pludma un labiekārtošana un atpūtas vietu ierīkošana (Peldezers)	Ilglaicīga pozitīva ietekme uz vidi
	Novada ainavisko vērtību apzināšana un apsaimniekošanas priekzlikumu izstrāde	
	Attīstīt ieviešanu apskates objektu infrastruktūru	
	Pielāgot sabiedriskās iestādes, ielas un publiskās vietas pieejamas visiem apmeklētājiem	
RV2.4. Dzīvjamā fonda attīstība un pieejamības nodrošināšana		
U2.4.1. Uzlabot esošo dzīvjamā fonda tehnisko stāvokli un paaugstināt to energoefektivitāti	Pazvaldības dzīvjamā ku energoefektivitātes uzlabošana	Ilglaicīga pozitīva ietekme uz vidi
	Veicināt dzīvjamā ku energoefektivitātes projektu izveidi	
	Uzlabot esošo dzīvjamā fonda tehnisko stāvokli	
U2.4.2. Veicināt jauna dzīvjamā fonda attīstību	Dzīvjamā s mājās bīstamības nepieciešamo atauju izdošana (plānošanas un arhitektūras uzdevumi, būvatļaujas), kurām pieņemama ekspluatācija	Ilglaicīga pozitīva ietekme uz vidi, ja administratīvajā procesā tiek ieviestas un izvērtētas vides aizsardzības prasības un pasākumi.
U2.4.3. Attīstīt sociālo dzīvjamā fondu	Paplašināt esošo sociālo dzīvjamā fondu	Iespējama negatīva ietekme uz vidi sākotnējā bīstamības procesā, ilglaicīga, ja bīstamība tiek veikta līdzīgu neapbūvētā teritorijā.
RV2.3. Sabiedriskā kārtība un drošība		
U2.3.1. Sabiedriskās kārtības un drošības attīstība	Iedzīvotāju iesaiste sabiedriskās drošības un kārtības uzturēšanā	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Uzlabot pazvaldības policijas materiālu tehnisko bāzi	
	Novērošanas kameru izvietošana publiskos centros	

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

	Sadarbība ar Sociālo dienestu, skolām, NVO preventīvā darba nodrošināšanai sabiedriskās kārtības un drošības uzlabošanai	
VTP3: Uzņēmējdarbības attīstības veicināšana		
RV3.1. Uzlabot un attīstīt uzņēmējdarbības ekonomisko vidi un sadarbību		
U3.1.1. Veidot pievilcīgus uzņēmējdarbības vidi	Veicināt pakalpojuma nozares uzņēmumu attīstību novad	Uzņēmējdarbības attīstība var radīt negatīvu ietekmi uz vidi. Katras jaunas raotnes vai uzņēmuma izveidošana izvērtējama atsevišķi, pazū uzmanību pievēršot pilnotajai teritorijai, pazemes un virszemes ūdeņu aizsardzības nodrošināšanai, notekdeņu un atkritumu apsaimniekošanai. Pazemes ūdens atradumu riska aizsargjoslī veicams sīkotā ietekmes uz vidi izvērtējums.
	Pilnveidot Garkalnes novada saistītos noteikumus nodokļu un nodevu atļauju piemērošanai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem	
	Nodrošināt pazvaldības telpu nomas iespējas ar atvieglojumiem	
	Informatīvo materiālu izveide par vietējiem uzņēmumiem novad	
	Uzņēmējdarbībai piemērotu pieejamo telpu un teritoriju datubāzes izveidošana, uzturēšana un aktualizācija	
	Informatīvs atbalsts novada uzņēmumiem par ES struktūrfondu līdzfinansējuma iespējām uzņēmējdarbības attīstībai un konkurētspējas celšanai	
U3.1.2. Paaugstināt uzņēmējdarbības konkurētspēju	Sadarbības veicināšana starp pazvaldību, uzņēmumiem un citām institūcijām	Uzņēmējdarbības attīstība var radīt negatīvu ietekmi uz vidi. Katras jaunas raotnes vai uzņēmuma izveidošana izvērtējama atsevišķi, pazū uzmanību pievēršot pilnotajai teritorijai, pazemes un virszemes ūdeņu aizsardzības nodrošināšanai, notekdeņu un atkritumu apsaimniekošanai. Pazemes ūdens atradumu riska aizsargjoslī veicams sīkotā ietekmes uz vidi izvērtējums
	Atbalstīt daudzveidīgu nevalstisko organizāciju darbību pazvaldības teritorijā	
	Veicināt zinātnes un ražošanas saistītu uzlabošanu novad	
	Attīstīt publisku un privāto partnerību (PPP)	
	Sadarbība ar Rīgas domi kopīgu interešu teritoriju attīstības nodrošināšanā novada pierobežā	
	Pazvaldības atbalsts novadam nozīmīgo nozaru attīstības nodrošināšanai	
Inovāciju un ražošanas modernizācijas popularizācija		
U3.1.3. Piesaistīt investīcijas ekonomikas attīstībai	Investīciju piesaiste uzņēmējdarbības vides uzlabošanai	Uzņēmējdarbības attīstība var radīt negatīvu ietekmi uz vidi. Katras jaunas raotnes vai uzņēmuma izveidošana izvērtējama atsevišķi, pazū uzmanību pievēršot pilnotajai teritorijai, pazemes un virszemes ūdeņu aizsardzības nodrošināšanai, notekdeņu un atkritumu apsaimniekošanai. Pazemes ūdens atradumu riska aizsargjoslī veicams sīkotā ietekmes uz vidi izvērtējums
	Sadarbības uzturēšana ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, biznesa inkubatoriem un citām institūcijām investīciju piesaistīšanai novadam	
RV3.2. Uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība		
U3.2.1. Uzņēmējdarbības infrastruktūras	Tirgus laukuma izbūve Garkalnes novada ciemos	Uzņēmējdarbības attīstība var radīt negatīvu ietekmi uz vidi. Katras jaunas raotnes vai uzņēmuma izveidošana

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

nodrošināt zānu	Pazvaldības atbalsta nodrošināt zānu infrastruktūras (densapgāde, kanalizācija, ielas, ceļi, energoapgāde) izveidei	izvērtējama atsevišķi, pazu uzmanību pievēršot pilnīgai teritorijai, pazemes un virszemes ūdeņu aizsardzības nodrošināšanai, notekūdeņu un atkritumu apsaimniekošanai. Pazemes ūdens atradumu miskāj aizsargjoslī veicams saskaņotais ietekmes uz vidi izvērtējums
	Teritoriju rezervācija daudzveidīgas saimnieciskās darbības un nepieciešamās infrastruktūras attīstībai, veicot novada teritorijas plānojuma izstrādi	
RV3.3. Tūrisma attīstība		
U3.3.1. Tūrisma infrastruktūras izveide un uzlabošana	Informatīvā norādījumu un informatīvā stendu izgatavošana un uzstādīšana Garkalnes novadā	Attīstot tūrisma infrastruktūru un objektus iespējama negatīva ietekme uz vidi, palielinoties apmeklētāju skaitam, palielinās antropogēnā slodze, jaunu līnijveida objektu (veloceliņu) būvniecība var radīt teritorijas fragmentāciju. Tai pašā laikā tūrisma infrastruktūras izveide nodrošina apmeklētāju pilnsmas organizāciju, kā arī atkritumu apsaimniekošanu, tādējādi atstājot pozitīvu ietekmi uz vidi.
	dens tūrisma infrastruktūras izveide	
	Izveidot tūrisma informācijas centru	
	Vēlotāku izbūvi, jaunu velomaršrutu izstrādi, pasākumu organizāciju	
	Pilnveidot dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma apskates objektus, tos labiekārtojot un nodrošinot to saglabāšanu	
U3.3.2. Tūrisma produktu un pakalpojumu izveide un attīstība	Atbalsts jaunu tūrisma produktu un uzņēmumu veidošanai un esošo attīstībai	
	Tūrisma, daudzu sporta un aktīvās atpūtas trāzu/taku izveide	
	Veidot sadarbību starp tūrisma uzņēmumiem, organizācijām, pazvaldību	
	Nodrošināt aktuālu tūrisma informāciju par vietējās tūrisma piedāvājumu	
	Veicināt sadarbību ar kaimiņnovadiem par kopēju tūrisma attīstību	
U3.3.3. Mārketinga attīstība	Veidot, uzturēt un kopt tradīcijas bagātu un pievilcīgu novada tēlu	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Veidot informatīvos bukletus par novadu	
RV3.4. Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība		
U3.4.1. Attīstīt cilvēkresursus un sekmēt nodarbinātības daudzošanu novadā	Stimulēt un atbalstīt sociālo grupu iedzīvotāju izglātošanu, informāciju un prasmju apguvi, aktivizējot tos sociālās un ekonomiskai darbībai	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Veicināt iedzīvotāju tīlīkizglītības un mūziklītības iespējas	
	Atbalstīt darbinieku kvalifikācijas celšanas pasākumus novada uzņēmumos	
	Veicināt sadarbību prakšu vietu veidošanā novada uzņēmumos un citās institūcijās	
	Jauniešu iesaistīšana dažādos projektos	
U3.4.2. Veicināt iedzīvotāju	Projektu piesaistīšana	Nav prognozējama ietekme uz vidi

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

U4.2.3. Pilnveidot satiksmes organizāciju un drošību	Ielu apgaismojuma rekonstrukcija ciemu teritorijās	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Satiksmes drošības uzlabojumu ieviešana (gājēju policisti, gājēju pārejās, autobusu pieturas u.c.)	
	Izveidot dzelzceļapreju gājējiem un velosipdistiem	
	Sabiedriskā transporta kustības plānošana sadarbībā ar Rīgas plānošanas reģionu un pasažieru pārvadātājiem	
	Iedzīvotāju nodrošinājums ar transportu visā novadā starp ciemiem un Rīgu	
RV4.3. Efektīva vides aizsardzība un ilgtspējīga dabas resursu izmantošana		
U4.3.1. Vides kvalitātes uzlabošana	Gaisa piesārņojuma un trokšņu līmeņa samazināšana	Ilglaicīga pozitīva ietekme uz vidi Meliorācijas un plānošanas pasākumi jānotiek tikai pēc detālās teritorijas hidroloģisko un hidroloģisko apstākļu izpēti, ja nepieciešams veicot kompleksu matemātisko modeļu.
	Meliorāciju pasākumu realizācija, lai samazinātu riskus novērstai efektīvai plānošanas prasību ieviešanai	
	Vides izglītības un informāciju pasākumu organizācija	
	Veidot un atbalstīt apkārtnes vides sakopšanas un labiekārtošanas pasākumus	
U4.3.2. Sekmēt ilgtspējīgu un racionālu dabas resursu iegūvi un izmantošanu	Alternatīvu elektroenerģijas ieguves veidu sekmīgā un alternatīvu pakalpojumu atbalstāšana	Ilglaicīga pozitīva ietekme uz vidi
	Veicināt un atbalstīt mēģa resursu racionālu izmantošanu un apsaimniekošanu	
	Nodrošināt ilgtspējīgu ūdens resursu aizsargāšanu un izmantošanu	
U4.3.3. Sekmēt dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un apsaimniekošanu	Sakrīt un veidot daudzveidīgu un interesantu novada kultūrvēsturisko vidi	Nav prognozējama ietekme uz vidi
	Atjaunot un sakopt kultūrvēsturisko mantojumu	
	Novada ainavisko vērtību apzināšana un apsaimniekošanas priekzīkumu izstrādēpazi aizsargājamo teritoriju saglabāšanu un kopšanas pasākumu īstenošana	
	Atstāt pazvaldības pārzināto dabas un kultūras mantojumu, veicināt izmantošanu	

Izvērtējot plānotās darbības virzienus un uzdevumus, var konstatēt, ka kopumā prognozējama ilglaicīga pozitīva ietekme. Negatīvās ietekmes pārsvarā ir saistītas ar darbu laiku. Ja šie darbi tiek veikti ieviešot normatīvos aktus un vides aizsardzības prasības, nodrošinot atbilstošu atkritumu apsaimniekošanu un darbu veikšanu izmantojot bīstamu tehniku ir labi tehniskā veidā, ietekmes pārsvarā gadījumā ir saistītas ar saistītas. Ilglaicīga ietekmes zājos gadījumos var tikt prognozētas, ja bīstamība plānotā dzīvojamā teritorijās, tādējādi neatgriezeniski tiek zaudēta teritorijas bioloģiskā daudzveidība un teritorija tiek izslēgta no zājos teritoriju kopuma. Pirms lielku teritoriju zemes lietošanas veida maiņas vajadzēs veikt to bioloģiskās daudzveidības izvērtējumu, lai iespējams robežos novērstu pāzi aizsargājamo sugu vai biotopu iznīcināšanu. Visos gadījumos pāzi uzmanība pievēršama grūts ūdens resursu kvalitātes un kvantitātes saglabāšanai. Plānotās darbības bīstamības darbus pazemes ūdens atradumu aizsargāšanai jāveicams šādos ietekmes uz vidi izvērtējumos.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

12.2 GARKALNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2013. – 2024.GADS

Garkalnes novada teritorijas plānojumā ir izvirzīti mērķi, kurus kā prioritātes noteiktas ilgspējīgas attīstības iespējas, saskaņojot saimnieciskās darbības un dabas mijiedarbību, tādējādi radot iedzīvotjiem optimālus dzīves apstākļus un saudzējot novada kultūrvsturisko mantojumu un ainaviskās vairošas. Noteikt mērķa stenošanai definēti apakšmērķi un uzdevumi, kas sadalīti daļās, kuras novada attīstības tīkās: novada teritorijas attīstība (dzīvojamā fonda attīstība paralēli ievrojot dabas aizsardzības prasības), saimnieciskās darbības attīstība (uzņēmējdarbības veicināšana), transporta infrastruktūras attīstība, kārtošana un atpūtas infrastruktūras attīstība, kas zobrādāktu la neatikai vis Latvijā, bet ar Garkalnes novadam.

SIVN laikā tiek detalizētas problēmācījas teritorijās, kuras plānošanas dokumentā stenošana var ietekmēt. Pāzāv rībā piev rsta teritorijā ar paaugstinātu antropogēno slodzi (tai skaitā apzinātas pāzā aizsargāmās dabas teritorijas un to aizsardzības noteikumi, virszemes dēnsobjektu aizsargjoslas, piesārtošanos un potenciāli piesārtošanos vietas, pazemes dēns atradnes un to aizsargjoslas, dergo izrakte u atradnes).

Apbūves teritorijas

Apbūves teritoriju noteikšana ir viens no svarīgākajiem teritorijas plānošanas uzdevumiem. Neplānotā būvniecības attīstība veicina haotisku teritorijas attīstību, kār negatīvi ietekmē apkārtojo vidi. Apbūves plānotā būvniecība koncentrēta, jo atvieglo pāzvaldības un valsts iestāžu iespējas nodrošināt iedzīvotājus ar nepieciešamajiem pakalpojumiem, auj daudz efektīvāk sakārto un uzlabot attīstās sabiedrības dzīves nepieciešamo atkritumsaimniecības un dēnssaimniecības infrastruktūru, nodrošinājumu ar ceļu un inženierietehnisko infrastruktūru u.c.

Novērtējumā tika skatītas teritorijas plānojumā esošās kartes, kurās attēlotā informācija norādā gan patreizējo, gan plānoto izmantošanu, vienlaicīgi skatot ar novada aizsargjoslu karti, kur iezīmētās aizsargjoslas norādā uz normatīvajos aktos noteiktiem apbūvojumiem daļā dā m darbībām, kār analizēti TIAN ietvertie atautie teritorijas izmantošanas veidi un nosacījumi.

Teritorijas plānojuma tiešā ietekme uz vidi visvairāk saistā ar zemes izmantošanas veidu maiņu un pirmkārt jau ar apbūves teritoriju paplašināšanu. Mazākas vai lielākas iespējamās apbūves teritorijas pādzītas visos pagasta ciemos, tomēr visvairāk jaunu apbūves teritoriju, rīnot attiecībā pret jau esošajām apbūves zēmēm, pādzītas Upesciema, Amatnieku, Sunzū, Beru, Bukultu, Priedkalnes, Suoū, kār Makstenieku, Skuzū un Garkalnes ciemos. Tāp r svarīgā pādzītas daļā dā blīvumā individuāli apbūvēti.

Garkalnes novadā **savrupmāju blīvās apbūves teritorijas** p r svarīgā esošās apbūves vietās (Garkalnē, Maksteniekos, Baltezerē, Bukultos, Priedkalnē, Skuzos, Langstīos u.c. ciemos). Jaunas blīvās apbūves teritorijas tiek plānotas brīvās privātajās zēmēs esošajās ciemu teritorijās. Āim apbūves veidam maksimālais apbūves blīvums jāunveidojamās zemes vienības minimālā platībā 1200 m², dāv un mājām 600 m²; Maksimālais apbūves blīvums - 30%; Minimālā brīvā teritorija - 60%; Maksimālais stāvū skaits - 2 stāvi; Maksimālais apbūves augstums 10 m. ņoti plāzā jauna savrupmāju apbūves teritorija plānotā Makstenieku ciema rietumu daļā. Tā ir atrauta no esošās ciema teritorijas, atrodas daļā p r mītr meoā masāv Krievupes kreisajā krastā. Āds izvietojums apgrātinā vienotas centralizētas komunālās infrastruktūras izveidi ciemā. Analoģis risinājums Upesciemā, kur plāzā savrupmāju apbūves teritorija noteikta ciema dienvidu daļā, Krievupes labajā krastā. Ar z teritorija ir atrauta no esošās ciema daļā p r mītra. Pirms centralizētā dēnsvada un kanalizācījas sistēmu izbūves zājās teritorijās apbūvē nebūtu attīstāma. Jebkur gadījumā jaunu teritoriju apbūvē, atmeoojot meoā teritorijas rīb tiska, negatīva un neatgriezeniska ietekme uz vidi.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju galvenais izmantošanas veids ir mazstāvū daudzdzīvokļu namu un rindu mājū dzīvojamā apbūvē ar resvai privātiem dzīvokļiem. Tās noteiktas esošajās ciemu mazstāvū apbūves teritorijās. Jaunas mazstāvū apbūves teritorijas noteiktas Upesciemā, praktiski dāvun sistēmās ietvaros, p r mītrās un iespējamās applstožas teritorijās. Āai teritorijai veicāma pāzā

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

in0eniertechnisk sagatavozana un izv rt jami appl zanas draudi. ¥ das apb ves stenožana i prognoz jama b tiska, neatgriezeniska, negat va ietekme uz vidi, un it pazi uz Krievupes dens kvalit ti un hidrolo isko re0 mu.

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju galvenais izmantošanas veids ir daudzst vu daudzdz vok u namu dz vojām apb ve ar res vai priv tiem dz vok iem. T das noteiktas esožaj s ciemu daudzst vu apb ves teritorij s. Jaunas daudzst vu apb ves teritorijas noteiktas neliel s teritorij s ciemos, kur jau l dz zim ir daudzst vu apb ves. L dz ar to nav prognoz jama b tiska nelabv l ga ietekme uz vidi, ja zaj s teritorij s tiek nodrožin ts piesl gums centraliz tajai densapg dei un kanaliz cijai un nodrožin ti citi komun lie pakalpojumi. T k ciemos jau zobr d ir urbaniz ta vide, tad iesp jamais iedz vot ju skaita pieaugums z das b vniec bas rezult t ir sal dzinozi neliels.

Publiskās apbūves teritoriju galvenais izmantošanas veids ir sabiedriska, soci la un komerci la rakstura iest Ou apb ve. ¥ das teritorijas pl notas esožajos ciemos, gan esoz s publisk s apb ves teritorijas, gan jaunas publisk s apb ves teritorijas ciemu infrastrukt ras att st bas nodrožin žana i. Liel k s jaun s publisk s apb ves teritorijas pl notas Ber u ciem , k ar Upesciem gar apvedce u. T k ciemos jau zobr d ir urbaniz ta vide, tad atsev iz u publisko objektu b vniec ba nerad s ilgtermi b tisku negat va ietekmi uz ciema vides st vokli.

Jauktās centra apbūves teritorijās paredz ta daudzveid ga izmantošana, kas ietver savstarp ji sader gas funkcijas . dz vojamo apb vi, publisk s iest des, da0 dus pakalpojumus un objektus, kas nepieciežami teritorijas apkalpei un in0eniertechniskajam nodrožin žumam. ¥ das teritorijas pl notas esožajos ciemos. Teritoriju plat ba neliela. Ilgtermi nav prognoz jama b tiska negat va ietekme uz ciema vides st vokli z du teritoriju un objektu att st bas rezult t , ja tiek veikts s kotn jais ietekmes uz vidi izv rt jums, lai izvair tos no kait juma grunts dens resursiem, virszemes de iem, k ar tiek iev rota laba b vniec bas prakse.

K apb ves teritorijas tiek min tas ar **tehniskās apbūves teritorijas**, kuru galvenais izmantošanas veids ir komun l s saimniec bas uz mumu un in0eniertechnisk s apg des objektu apb ve, **rūpnieciskās apbūves teritorijas, tai skaitā derīgo izrakteņu ieguves teritorijas**. Teritorijas pl nojum nav paredz ta zo teritoriju paplažin žana vai jaunu veidošana. T k jaunu z da tipa apb ves teritoriju izveide novad nav paredz ta, tad pl not s saimniecisk s darb bas tiezo ietekmi uz vidi teritorijas pl nojums nemaina.

Transporta infrastruktūras teritorijas . pl nojum izstr d ta ce u sh ma, kur att lots novada att st bai nepieciežamais ce u t kls, pazi izcelta R gas - Siguldas zoseja (A2), kuru paredz ts p rprojekt t un p rb v t, izveidojot n kotn paral los ce us, lai nodrožin tu piesl gumus apk rtn esožajiem ciemiem un topožaj m apb ves teritorij m. Ir paredz tas ar rezerves zonas, kur s n kotn veidot jaunus vair kl me u krustojumus. L dz gi paredz ts p rveidot R gas apvedce u. Veicot z du b tisku l niyb vju rekonstrukciju vai b vniec bu, oblig ts ir s kotn jais ietekmes uz vidi izv rt jums.

Dabas un apstādījumu teritoriju galvenais izmantošanas veids ir rekre cija, sports, t risms, br v laika vai kvalit vas dabas un kult rvides nodrožin žana, ietverot ar atbilstozo funkciju saist t s kas un b ves. Pl nojum z s teritorijas izvietotas praktiski visos ciemos. Dabas un apst d jumu teritoriju kategorij ietvertas ar pazemes dens emžanas vietas stingra re0 ma aizsargjosla. No vides aizsardz bas un virszemes de u kvalit tes aizsardz bas viedoka apsveicama ir dabas un apst d jumu teritoriju noteikšana ciemos, t d j di b tiski uzlabojot vides kvalit ti zaj s teritorij s, pazi nož m ga ir z du teritoriju noteikšana ap ezeriem, kur to krastos veidojas ciemi (piem ram dala Langsti u ezera). Rekomend jams Langsti u ezeram z du teritoriju noteikt ar austrumu da , kura l dz zim nav apb v ta, bet pazreiz j pl nojum l dz ezeram noteikta savrupm ju apb ves teritorija. Analogi Upesciem da0 das apb ves teritorijas noteiktas tiezi pie Upesciema d iem, ar zeit, teritorij s, kuras l dz zim nav apb v tas, ap d iem veidožama za žona. Dabas un apst d jumu teritoriju noteikšana, izveidošana un apsaimniekošana rada b tisku, ilglaic gu, pozit vu ietekmi uz vidi.

Vides pārskats

Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Kapsētu teritorija ietver Jaunciema kapsētu. Jaunas kapsētas izveidošana netiek plānota. Esošajai kapsētai ir noteikta sanitārā aizsargjosla. Kapu izmantošana un uzturēšana nerada būtisku negatīvu ietekmi uz vidi.

Mežu teritorijās ietilpst meži, krūmāji, jaunaudzes, izcirtumi, mežosozie klajumi un lauces, purvi (līdz 10 ha,) nelieli ūdens objekti (līdz 1 ha), kā arī meža infrastruktūra. Meliorācijas sistēmas, meža ceļi, ar mežsaimniecisko darbību, mežsaimniecību un tūrisma saistītie objekti. Normatīvajos aktos noteiktajās kaitējošu teritorijās var atmežot meža platību ar mežsaimniecību nesaistītām dabas vērtībām, derīgo izrakteņu ieguvei, kapsētu ierīkošanai, paši aizsargājamo biotopu atjaunošanai. Mežu teritorijās jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība ir 2 ha, izņemot gadījumus, kas tas nepieciezams meža infrastruktūras objekta būvniecībai vai robežpārīzšanai.

Garkalnes novadā meži ir iedalīti sekojošās kategorijās: saimnieciskie meži (M1), aizsargjamie meži (M2), saudzjamie meži (M3). Saimnieciskie meži (M1) ietver mežu teritorijas, kurās nav noteikti ierobežojumi saimnieciskai darbībai. To galvenais izmantošanas veids ir mežsaimniecība. Aizsargjamie meži (M2) ir meži ar ekoloģiskās nozīmes funkciju, un ietver meža teritorijas, kurās saskaņā ar normatīvajiem aktiem noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi un aizliegumi (ADT, mikroliegumi, aizsargjoslas ap purviem, virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas. Galvenais izmantošana ir saistīta ar vides, sugu un biotopu aizsardzību, un atbilstošu meža apsaimniekošanu. Saudzjamie meži (M3) ir meži ar rekreācijas nozīmes funkciju un ietver ainaviski un kultūrvēsturiski vērtīgās teritorijas. Atļautā izmantošana ir mežsaimniecība, rekreācija, un arī saistīta infrastruktūras un labiekārtojuma ierīkošana.

Tā kā mežu teritoriju saglabāšana ir nozīmīga kais grunts ūdens resursu kvalitātes saglabāšanas priekznoteikums, varam vismaz saudzējamo mežu kategoriju noteikt pazemes ūdens izmantošanas vietu mīkstajās aizsargjoslās ne mazāk kā 500m platījoslā stingrā robežma aizsargjoslas robežma. Tas attiecinās uz Bāltzera. Remberģu atradnes stingrā robežma aizsargjoslas robežma ziemeļaustrumu daļā, kā arī uz Zaļumuižas stingrā robežma aizsargjoslas austrumu robežma, kur saudzējamo mežu kategorijā varam ietvert arī Peldu ezera daļu, kas nav ietverta stingrā robežma aizsargjoslā, kā arī apsverot iespēju ietvert tajā Melnezera.

Būtiskāko negatīvo ietekmi uz vidi var radīt atmežošana, kā arī liela izmēra kailcirtes. Atmežošanas gadījumi, it īpaši pazemes ūdens izmantošanas vietu mīkstajās aizsargjoslās izvērtējami piemērojot šīs ietekmes uz vidi izvērtējuma procedūru. Atmežošanas pasākumi un vienlaidus kailcirtu izmēri varam ietvert varam ietvert iespējamo eoloģisko procesu attīstību kā pušplūšanas teritorijās.

Kopumā visas darbības Garkalnes novada mežos varam izvērtēt jāmān no virszemes un pazemes ūdens aizsardzības viedokļa, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas viedokļa, kā arī eoloģisko procesu iespējamo atjaunošanas aspekta.

Novada teritorijas plānojumā ir izdalīti **purvi**, kuru platība lielāka par 10 ha. Purvu izmantošanas galvenie mērķi ir saistīti ar dabas daudzveidības saglabāšanu un kaitējošu ieguvei. Ņemot vērā teritorijas plānojumā nav paredzētas kaitējošas ieguves teritorijas. Tikai pēc detalizētas eoloģiskās izpētes un ietekmes uz vidi novērtējuma iespējams uzskatīt kaitējošas ieguvei. Ņemot vērā to, ka purvi lielā mērā ir teritorijas hidroloģiskā regulācija, katrā purva izstrādē varam ietvert jāmān no zemes un atmosfēras aspektā. Purvu nosusināšana, to izstrādē un teritoriju rekultivācija par meža vai lauksaimniecības zemi, neatjaunojot šīs ūdens līmeni, var būtiski ietekmēt apkārtnes teritoriju hidroloģisko reģionu. Paaugstinoties pavasara, rudens plūdu līmenim un būtiski pazeminoties grunts ūdens līmenim virszemes ūdens līmenim sausajos periodos. Tādējādi būtiski palielinās virszemes un pazemes ūdens līmeņu svārstību amplitūda, kas var negatīvi ietekmēt cilvēku dzīves apstākļus (pagrabu un zemkopības vietās esošu teritoriju applūšanu), bioloģisko daudzveidību, jo daudzi augi ir jutīgi pret grunts ūdens līmeņa svārstību amplitūdas būtisku pieaugumu.

Ūdeņu teritorijas - šīs kategorijā iekļautas pagasta dabiskās denstilpes - upes un ezeri. Garkalnes novada kā viena no nozīmīgākajām dabas vērtībām tiek uzskatīta lielā ezeru un citu denstilpju daudzveidība teritorijā. Tādējādi, plānojot apbūvi novada teritorijā, svarīgi ir ņemt vērā kontekstā ar minēto denstilpju aizsardzības pasākumu ieviešanu. Katrs viens no svarīgākajiem likumiem, kas ierobežo plūsmu apbūvi ir "Aizsargjoslu likums" (05.02.1997) ar grozījumiem. Tajā noteiktas vides un dabas

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Investīciju plān ietvertajiem pasākumiem ir izvērtēts ietekmju būtiskums, definējot pozitīvus un negatīvus, tiešus un netiešus ietekmes, bet tās detālneanalizētas. Ņaujot plānošanas periodā nav iespējams detalizēti iespējams ietekmes uz vidi teritoriālo piesaisti, kā arī kvantitatīvo ietekmi, kas nepieciezams, lai izvērtētu summāro ietekmi.

Ņaujot plānošanas stadijā, izvērtējot plānošanas dokumentos ietvertos stratēģiskos mērķus, prioritātes un galvenos rīcības virzienus, kā arī plānoto (atāuto) zemes lietošanas veidu, kā būtiskā kumulatīvā ietekme konstatēta iespējama negatīva ietekme uz virszemes daļu un grunts daļu kvalitāti, ja tiek veikta apbūve visā plānotajā apbūves teritorijās. Negatīvo ietekmi būtiski pastiprinātu atbilstoši komunālās infrastruktūras, it sevišķi centralizētās notekdaļu apsaimniekošanas sistēmās trūkums.

Jebkurā gadījumā, stenojot atsevišķus projektus, jāievēro vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, tai skaitā likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un tam pakārtotie normatīvie akti, kas nodrošina ietekmju novērtējumu pirms paredzētās darbības uzsākšanas un nodrošina lēmuma pieņemšanā nepieciešamo informāciju, tādējādi novērtot vai maksimāli samazinot katrā konkrētā projekta ietekmes, tās summāro ietekmes.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

13 RISINĀJUMI NEGATĪVO IETEKMJU NOVĒRŠANAI UN MAZINĀŠANAI

13.1 GARKALNES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2013. – 2019.GADS

Veicot plānošanas dokumenta stenošanas ietekmes uz vidi novērtējumu, analizēta stratēģiskajā daļā noteikto mērķu un uzdevumu iespējamā ietekme uz vidi. Tā kā plānošanas dokuments tikai norāda prioritātes, virzienus un aptuveni definē pasākumus, tad nav iespējams noteikt iespējamās ietekmes uz vidi teritoriālo piesaisti, kā arī par konkrētiem plānotajiem projektiem, kas ietverti Investīciju plānā, pieejamā informācija ir nepietiekama, lai izvērtētu katrā plānotā projekta specifisko ietekmi uz vidi.

Risinājumus negatīvo ietekmju uz vidi novēršanai un mazināšanai jāizvērtē un jānosaka, veicot ietekmes uz vidi novērtējumu, tai skaitā saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma (atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" noteiktajam) konkrētā mērķa plānošanas dokumenta izstrādāšanu (projektiem). Veicot paredzēto darbību ietekmes uz vidi novērtējumu, jāizvērtē arī darbības ietekme uz paņēmējām dabas teritorijām, paņēmējais aizsargājām dabas teritorijām, parkiem, zaļajām zonām, dārzeņobjektiem.

Lai izvairītos no iespējamām negatīvām ietekmēm, jāpievērš uzmanība šādiem aspektiem:

- 1) uzskatot projektu stenošanu, individuāli jāizvērtē to potenciālā ietekme uz vidi un, kur nepieciešams, jāpiemēro ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, tai skaitā pazemes dārzeņu izstrādāšanas vietu riska aizsargjoslā, kur jāpārzina un jānodrošina grunts dabiskās kvalitātes un resursu aizsardzība;
- 2) industriālo objektu un sabiedriski nozīmīgu, plaši apmeklētu objektu projektā jānodrošina pazemes dārzeņu un atkritumu apsaimniekošanas, dārzeņu un siltumapgādes risinājumi, maksimāli nodrošinot piesārgājumu centralizētiem tīkliem vai rūpīgi izvērtējot videi draudzīgos risinājumus;
- 3) visa veidā būvniecības, remonta, rekonstrukcijas un renovācijas procesos ieviejojama laba būvniecības prakse, darbības atbilstība vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, būvnormatīviem, kā arī standartiem u.c. normatīviem aktiem, nodrošināma būvniecības savstarpējā videi draudzīga apsaimniekošana;
- 4) veicot ielu labiekārtošanu un rekonstrukciju, iespējams nodrošināma lietuvu deģenerācija un izstrādājami risinājumi lietuvu deģenerācijas izplūdes aprakot ar minimālu attīrīšanu vismaz no naftas produktiem;
- 5) jānodrošina plašā kultūras un sporta infrastruktūras objektu tuvumā esošo transporta plūsmu izvērtējums un optimizācija, jāizvērtē un jānovērtē ietekmes uz vidi;
- 6) jāveic plānotā infrastruktūras attīstības ietekmes izvērtējums, jāizvērtē infrastruktūras attīstības risinājumi, kas iespējami mazāk samazina dabas pamatnes plānā vai vērību;
- 7) jāveic monitorings un pētījumi par trokšņa līmeni un gaisa kvalitāti satiksmes mezglu tuvumā, plānotā un infrastruktūras objektu izvietojumu, jāvērtē pētījumu rezultāti;
- 8) tīrīšanas attīstības radītu ietekmes uz vidi, jānosaka tīrīšanas attīstības piemērotā infrastruktūras, atbilstoša labiekārtojuma teritorijās, kurās tīrīti apmeklējami (paņēmējais aizsargājām dabas teritorijās, ezeri, ainaviski vērīgās teritorijās, kultūrvēsturiskie objekti);
- 9) jāsekmē videi draudzīgu transporta veidu attīstību, efektīva sabiedriskā transporta attīstība, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz gaisa kvalitāti;
- 10) vides politikas realizācijas pasākumi: sabiedrības izglītšana un informācija, aktīvas vides aizsardzības pasākumu kampaņas, sabiedrības vides izglītības un apziņas veicināšana;
- 11) jāsamazina vides piesārņošanas iespējas, kur vien iespējams, izvērtējot inovatīvus risinājumus un videi draudzīgas tehnoloģijas.

Jāatzīmē, ka vairāki no plānošanas dokumenta stratēģiskajā daļā paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem tieši sasaucas ar ziemeļpasākumiem, kas veicami negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanai, piemēram, transporta infrastruktūras uzlabošana, dārzeņu un kanalizācijas sistēmu pilnveidošana,

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošana un plānotā ku renovācija, kā arī citi pasākumi, kas vēršti uz novada vides kvalitātes uzlabošanu.

13.2 GARKALNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2013. – 2024.GADS

Garkalnes novada teritorijas plānojums, tai skaitā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ietver virkni pasākumu un nosacījumu, kas vēršti uz zemes izmantošanas, tai skaitā visa veida būvniecības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanu vai samazināšanu.

Tādā veidā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu sadaļās:

3.1. Novada teritorijas ainavu aizsardzība un pārvaldība

3.5. Aizsargjamie kultūras pieminekļi

3.6. Aizsargjoslas

3.7. Tauvas joslas

7. Vispārīgās prasības teritoriju inženiertehniskai apgādei

Kā arī konkrētā teritoriju apbūves noteikumos.

Kopumā Garkalnes novada teritorijas plānojums, tai skaitā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi vēršti uz novada ilgtspējīgu attīstību un tajos ietvertās vides aizsardzības prasības atbilst normatīvo aktu prasībām un nodrošina videi draudzīgu un ilgtspējīgu attīstību novada pilsētās, ciemos un apdzīvotajās vietās.

1. Rekomendējams izvērtēt nepieciešamību veidot savrupmāju apbūves teritorijas Makstenieku ciema rietumu daļā. Tā ir atrauta no esošā ciema teritorijas, atrodas daļēji pārmītā mežā masīvā Krievupes kreisajā krastā, tajā nav atbilstošas infrastruktūras blīvās apbūves veidošanai un teritorijas dienvidu daļā inženierēoloģiskie apstākļi var būt nelabvēlīgi būvniecībai. Plānotais teritorijas izvietojums apgrūtina vienotas centralizētas komunālās infrastruktūras izveidi Makstenieku ciemā. Rekomendējams pārveidot arī analogu plānojumu Upesciem, kur plāzma savrupmāju apbūves teritorija noteikta ciema dienvidu daļā, Krievupes labajā krastā. Ar šo teritorija ir atrauta no esošā ciema daļēji pārmītā. Pirms centralizētā dēšvada un kanalizācijas sistēmu izbūves jānoskaidro teritorijas apbūvējamā attīstāmā. Pirms detalizētas eoloģiskās, hidroloģiskās un hidroloģiskās izpētes un nepieciešamības gadījumā, matemātiskās modelēšanas nebūtu jāaizsargā būvniecība Upesciem starp Upesciema dīķiem.
2. Rekomendējams novadā izvērtēt iespēju ap ezeriem un ar Upesciema dīķiem vismaz 20m -50m joslā noteikt dabas un apstādījumu teritorijas, kas dotu lielu ieguldījumu ezeru dēšvada kvalitātes saglabāšanai. Ieteicams Langstīņu ezeram dabas un apstādījumu teritoriju noteikt ar austrumu daļā, kura līdz šim nav apbūvēta, bet pareizajā plānojumā līdz ezeram noteikta savrupmāju apbūves teritorija. Analogi Upesciem daļā apbūves teritorijas noteiktas tiezi pie Upesciema dīķiem, ar šo teritorijām, kuras līdz šim nav apbūvētas, ap dīķiem veidojama zaļā zona.
3. Plānojot piesārņošanas darbus, pretplūdu pasākumus, būvniecību vai zemes izmantošanas veidmaiņu tieši dēšobjektu tuvumā, tai skaitā dēšobjektu aizsargjoslā ieteicams izvērtēt paredzēto darbu ietekmi uz visu dēšobjektu kopumu.
4. Valsts vismaz saudzjamo mežu kategoriju noteikt pazemes dēšvada emzanas vietu mīskajā aizsargjoslā ne mazāk 500m platjoslā gar stingrā robežma aizsargjoslas robežma. Tas attiecināms uz Baltezera. Remberu pazemes dēšvada atradnes stingrā robežma aizsargjoslas robežma ziemeļaustrumu daļā, kā arī uz Zaļumuižas stingrā robežma aizsargjoslas austrumu robežma, kur saudzjamo mežu kategorijā valsts ietvert ar Peldu ezera daļu, kas nav ietverta stingrā robežma aizsargjoslā, kā arī apsverot iespēju ietvert tajā Melnezera.
5. Ieteicams pilnveidot TIAN sadaļu par dēšvada teritorijām, precizējot tajās pieaizsargjamās saimnieciskās darbus un aprobežojumus atbilstoši Aizsargjoslu likumam, tai skaitā ietvertot

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

nosacījumus, kas liedz turpināt Upesciema dū sistēmas aizbēršanu un apbēvi pirms detlas izpētes un projekta izstrādes.

6. TIAN noteikts, ka ierkojot siltumsķū zemes kolektoros, ievēro minimālo attālumu 3 m no tērējās kontroles blakus zemes vienības robežai. Šo attālumu var samazināt, ja panākta rakstiska vienošanās ar blakus esošās zemes vienības paznieku. Siltumsķū kolektoru ierīkošana nebūtu pieaujama pazemes dēš atradū mīskaj aizsargjoslī. Šobrīd normatīvajos aktos nav regulējuma zdu iekrtu ierīkošanai, ekspluatācijai un likvidācijai. Pārsvārtiek izmantotas iekrtas, kurās cirkulā siltummaiņu nodrošinās zidrums, bieži etilnglikols un tamlīdzīgi, zozidrums izplūšana grūntsdēš un artzīskdēš horizontos var radīt bīstiskus draudus pazemes dēš resursiem un apkārtējai dēšapgādei. Jebkur gadījumā zdu iekrtu ierīkošanai veicams škotnājs ietekmes uz vidi izvērtējums, darbības saskaņojot ar pazvaldības SIA sR gas dēš+speciālistiem.
7. ģemotvēr Garkalnes novada grūntsdēš resursu lielo nozīmī R gas dēšapgādi, kārtāto izcīli labo kvalitāti un neatsveramo vērtību, kā kvalitātvā dzeram dēš avotam, vis pazemes dēš emšanas vietu mīskaj aizsargjoslī nosak mī aizliegums notek dēš infiltrāšanai grūntārpācīndividuālaj mībioloģiskaj mī attīršanas iekrtm. Šdu prasību pamatotas, kā individuāls bioloģiskā attīršanas iekrtas ir āoti jutīgas pret jebkuru mī notek dēš sastāvā izmaiņm. mī jāš enerģētīršana, izmantojot mī sdienu higiēnas līdzekļus, lielkā daudzuma vēš mazgāšana, vai ilgstoša prombūtne (dēš nelietozāšana) var pilnībā iznīcināt notek dēš attīrības baktērijas, to atjaunošanai var pāiet vairāki mī nezi, kuru laikā praktiski neattīrti notek dēš i nonāks grūntsdēšos, kas nav pieaujams vismaz pazemes dēš emšanas vietās mīskaj aizsargjoslī.

14 ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS UN IZVĒRTĒJUMS

14.1 GARKALNES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2013. – 2019.GADS

Plānošanas dokumentam netika izstrādāti alternatīvi varianti. Tā izstrādes gaitā tika izvērtēti un izvēlēti optimāli risinājumi, ģemotvēr iedzīvotāju vēlēšmes, pazvaldības nostādnēs un teritorijas ilgtspējīgas attīstības nosacījumus.

14.2 GARKALNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2013. – 2024.GADS

Plānošanas dokumentam netika izstrādāti alternatīvi varianti. Tā izstrādes gaitā tika izvērtēti un izvēlēti optimāli risinājumi, ģemotvēr iedzīvotāju vēlēšmes, pazvaldības nostādnēs un teritorijas ilgtspējīgas attīstības nosacījumus.

15 IESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā netiek prognozēta būtiska negatīva ietekme uz paši aizsargjamām dabas teritorijām un NATURA 2000 teritorijām, tādēļ kompensācijas pasākumi nav nepieciešami. Katrā konkrētā darbībā, kas tiek plānota paši aizsargjamām teritorijām un NATURA 2000 teritorijām, izvērtējama tā š ietekme uz teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un bioloģisko daudzveidību.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

16 PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀ PĀRROBEŽU IETEKME

Garkalnes novada teritorijai nav tiezu Latvijas valsts robežu. Plānošanas dokumenti neparedz tāda veida darbības, tai skaitā ražošanas objektu izvietojumu, kas varētu izraisīt pārrobežu ietekmi.

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

17 PAREDZĒTIES PASĀKUMI MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

SIVN monitoringi ir sistematisks vides kvalitātes un tās izmaiņu tendēnu novērtējums. Tā mērķis ir novērtēt konkrētā plānošanas dokumenta realizācijas ietekmi uz vidi, kā arī plānā vai programmas izpildē saistībā ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskatā definētiem vides mērķiem vai uzdevumiem. SIVN monitoringi dod iespēju aktualizēt plānošanas dokumenta stenošanas būtiskās vides ietekmes un salīdzināt tās ar prognozētajām, kā arī nodrošina savlaicīgu problēmu identifikāciju, lai nepieciešamības gadījumā veiktu atbilstošu plānošanas dokumenta korekciju.

Garkalnes novada Attīstības programmas noteikta arī Attīstības programmas stenošanas uzraudzības kārtība, kurā definēts, ka uzraudzības mērķis ir nodrošināt iespēju sekot līdzi attīstības programmas stenošanas gaitai, sasniegumiem un problēmām, kā arī novērtēt programmas ietvaros stenoto darbību radīto tiešo ietekmi uz teritorijas attīstības procesu vidējā un ilgtermiņā. Tā kā plānošanas dokumentā tiek ietvertas prioritātes un uzdevumi, kas vēršas uz noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanu, tad ieviešanas uzraudzībā lielā mērā nodrošina arī plānošanas dokumenta SIVN monitoringu.

Plānošanas dokumentu stenošanas uzraudzību veic pašvaldība, ar plānošanas dokumentu ieviešanas monitoringu nodrošina pašvaldība, nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar speciālistiem no Valsts institūcijām. Lai konstatētu Attīstības programmas un teritorijas plānojuma stenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, kā arī, lai nepieciešamības gadījumā izdarītu grozījumus plānošanas dokumentos, Garkalnes novada domei, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz Vides pārvaldības valsts birojam tā atzinumā minētajos periodos (periodi tiks precīzi precizēti VPVB atzinumā saņemšanas).

Lai kvalitatīvi veiktu šo uzdevumu, pašvaldības speciālistam būtu jāsaņem atauja strādāt ar valsts vides monitoringa datu bāzēm, tādējādi izvērtējot vides kvalitātes stāvokli un tā izmaiņu tendences. Ņemot vērā, ka pieeja speciālistiem ir ierobežota.

Lai labāk novērtētu plānošanas dokumenta stenošanas ietekmi uz vidi, būtu nepieciešami ziņojumi par pētījumu vai novērojumu datiem:

- Virszemes ūdeņu kvalitātes monitoringi;
- Pazemes ūdeņu kvalitātes un kvantitatīvo monitoringi;
- Bioloģiskās daudzveidības monitoringi;
- Gaisa kvalitātes monitoringi, tai skaitā pētījumi gaisa kvalitātes noteikšanai satiksmes plūsmu mezgļpunktos;
- Pētījumi par iedzīvotāju veselības stāvokli;
- Dati par atjaunojamo energoresursu (eolenerģija, saules enerģija, biomasas, vija u.c.) izmantošanu.

Plānošanas dokumentu ietekmes uz vidi novērtēšanai ieteicams izvērtēt zudumu un to izmaiņu raksturojuma plānošanas dokumentu stenošanas procesa iekavēšanu uzraudzības indikatoru sarakstā:

- iedzīvotāju apmierinātība ar vietējo pašvaldību un tās darbību;
- aizsargājamo dabas teritoriju, zaļo zonu, parku patsvars;
- publiski pieejamo zaļo zonu patsvars;
- uzņēmumu, kuriem pieejami vides sertifikāti, procentuālais patsvars no kopējā uzņēmumu skaita u.c.;
- gaisa kvalitātes rādītāji;
- emisiju daudzums gaisā no stacionāriem avotiem;
- atjaunojamo energoresursu izmantošana;
- novadotek ūdeņu daudzums;
- virszemes ūdeņu kvalitātes rādītāji;
- dzeramā ūdens kvalitātes rādītāji;
- peldēņu kvalitātes rādītāji;
- poligonos un atkritumu izgāzuvēs apglabāto sadzīves atkritumu daudzums;

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

- piesārņoto vietu daudzums un platība;
- apbūvēto teritoriju platība;
- valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu skaits.

Lai pieņemtu lēmumu par konkrēta indikatora izmantošanu, izvērtējama informācijas esamība, pieejamība un ticamība, tai skaitā izvērtējot, vai konkrētie dati vai informācija ir pieejama un cik bieži teritorijā ir izvietoti novērojumu punkti, un cik detālīgi iegūta informācija raksturo vides stāvokli novadā.

Vides pārraudzības valsts birojā ir izstrādātas metodiskās vadlīnijas plānošanas dokumenta stenošanas monitoringa veikšanai (5.pielikums), kā arī vienota iesniedzamā monitoringa pārskata forma (6.pielikums).

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

18 IZMANTOTĀ LITERATŪRA

Plānošanas dokumenti

- Nacionālais attīstības plāns 2007. . 2013.gadam;
- Valsts stratēģiskais ietvardokuments 2007. . 2013.gadam;
- Ilgtermiņa konceptuālais dokuments "Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā";
- Valsts Kultūrpolitikas vadlīnijas 2006. . 2015.gadam.
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam.
- Lauku Attīstības programma 2007. . 2013.gadam;
- Transporta attīstības pamatnostādnes 2007. . 2013.gadam;
- Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija (2000.-2020.g.)
- Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma (2009.-2013.g.)
- Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums(2005.-2025.g.)
- Garkalnes novada telpiskais attīstības stratēģija 2008-2030.gadam;
- Garkalnes novada teritorijas plānojums 2009-2021.gadam
- Garkalnes novada Attīstības programma 2009 . 2021.g;

Konvencijas un tiesību akti

1. Konvencija "Par pieejamu informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem", Orhāna, 2002.
2. Konvencija par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību. Helsinku konvencija, 1992.
3. Ramsar konvencija, Ramsar, 1971.
4. UNESCO konvencija, Parīze, 1972.
5. Bernes konvencija, Berne, 1979.
6. Bonnas konvencija, Bonna, 1979.
7. Riodežaneiro konvencija, Riodežaneiro, 1992.
8. Eiropas Ainavu konvencija, 2000.
9. Konvencija par nemateriālo kultūras mantojuma saglabāšanu, ANO, 2003.
10. Direktīva 92/43/EEK, Eiropas Padome, 1992.
11. Direktīva 2000/60/EC, Eiropas Padome, 2000.
12. Direktīva 1975/442/EEK, Eiropas Padome, 1975.
13. Direktīva 91/689/EEC, Eiropas Padome.
14. Direktīva 2001/42/EC, Eiropas Padome, 2001.
15. Direktīva 85/337/EEK, Eiropas Padome, 1985.

Citi materiāli

1. Latvijas eoloģiskā karte M 1:200000 lapa 35, 25 un paskaidrojuma raksts, V D
2. Latvijas eoloģija, V D 1998.
3. Derīgo izrakteņu (būvniecības materiālu izejvielu, kopalumus un dziedniecības dārgakmeņus) krājumu bilance par 2009.gadu, LV MC, 2010
4. Derīgo izrakteņu atradņu kadastrs, LV MC, 2010
5. Gaisa kvalitātes novērtējums Latvijā (2003.-2007.gads), LVGMA, 2008
6. Pārskats par dzīvojamās kvalitātes 2009.gadā, Veselības inspekcija, 2010
7. Sateces baseina principa ieviešana teritorijas plānošanā, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Rīga, 2001.
8. Valsts statistikas pārskats par sadzīves un būvniecības atkritumiem Nr.3-A+
9. Valsts statistikas pārskats par gaisa aizsardzību Nr.2-Gaiss+

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

10. Valsts statistikas pārskats Nr.2 2009.
11. Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, 2009, LV MC

Elektroniskie avoti

1. Latvijas vides, ēoloģijas un meteoroloģijas centrs . www.lvgmc.gov.lv.
2. Dabas aizsardzības pārvalde . www.daba.gov.lv.
3. Valsts vides dienests . www.vvd.gov.lv.
4. Vides pārraudzības valsts birojs - www.vpvb.gov.lv
5. LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija . www.varam.gov.lv.
6. Veselības inspekcija . www.vi.gov.lv.
7. Kultūras karte . www.kulturaskarte.lv.
8. Latvijas Vēstneža tiesību aktu vortāls . www.likumi.lv

Vides pārskats
Garkalnes novada attīstības plānošanas dokumentu
stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

19 PIELIKUMI

1. pielikums VPVB I mums par stratēģiskā IVN piemērošanu
2. pielikums Derīgo izrakšu atrašanās uzskaites kartes
3. pielikums Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma monitoringa metodika
4. pielikums Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma monitoringa ziņojuma forma

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģistrācijas Nr. 90000628077, Reģistrācijas ielā 23, Rīga, LV-1045

Tālrunis: 67321173 ♦ fakss: 67321049 ♦ e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv

Rīga,
2012.gada 11.maijā

Lēmums Nr.38

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Garkalnes novada dome, adrese: Brīvības gatve 455, Rīga, LV-1024.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013.-2024.gadam un Garkalnes novada attīstības programma.

Izvērtētā dokumentācija:

Garkalnes novada domes 2012.gada 3.maija vēstule Nr. E-08/279 un tai pievienotais iesniegums par Garkalnes novada teritorijas plānojuma un Garkalnes novada attīstības programmas izstrādes uzskatu, Garkalnes novada domes lēmums (protokola Nr.13, 34.§), Darba uzdevums Garkalnes novada attīstības programmas izstrādei, Darba uzdevums Garkalnes novada teritorijas plānojuma 2013.-2024.gadam izstrādei.

Faktu konstatācija un izvērtējums:

1. Garkalnes novada dome 2011.gada 29.novembrī pieņēma lēmumu (protokols Nr.13, 34. §) par Garkalnes novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma izstrādes uzskatu.
2. Iesniegumā norādīts, ka plānošanas dokumenti tiks izstrādāti emotivāri Garkalnes novada attīstības stratēģiju 2008.-2030.gadam, Garkalnes novada attīstības programmu 2009.-2021.gadam un Garkalnes novada teritorijas plānojumu 2009.-2021.gadam.
3. Pašvaldības iesniegumā norādīts uz plānošanas dokumentos paredzētām darbībām, kas potenciāli saistītas ar likuma šķēršļiem uz vidi novērtējumu 2.pielikumu: derīgo izrakteņu ieguve; pilsētvides attīstības projekti (tirdzniecības centri, jaunu dzīvokļu un kanalizācijas rīkojotklūbūvniecība); dūnu izvietošanas laukumu ierīkošana; reģionālo teritoriju plānošana; kapsētu

ierkoāna; slpoānas traūierkoāna; jahtu un citu mazizmra ku oānas l dze ku ostu ierkoāna; dafl du ar t risma infrastrukt ru saist tu projektu realiz cija.

4. Garkalnes novada teritorij ietilpst Eiropas noz mes pa-i aizsarg jam s dabas (Natura 2000) teritorijas dabas liegumi ōLiel Baltezera salas ō un ōGarkalnes mefli ō. Dabas lieguma ōLiel Baltezera salas ō aizsardz bas un izmantoānas k rt bu nosaka likums ōPar pa-i aizsarg jam m dabas teritorij m ō un Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 ō pa-i aizsarg jamo dabas teritoriju visp r jie aizsardz bas un izmantoānas noteikumi ō. Dabas liegumam ōGarkalnes mefli ō pie emti Ministru kabineta 2011.gada 6.decembra noteikumi Nr.930 ōDabas lieguma ōGarkalnes mefli ō individu lie aizsardz bas un izmantoānas noteikumi ō. Min taj m Natura 2000 teritorij m izstr d ti dabas aizsardz bas pl ni.
5. emot v r augst k min to, Garkalnes novada teritorijas pl nojums 2013.-2024.gadam un Garkalnes novada att st bas programma attiecas uz likuma ōPar ietekmes uz vidi nov rt jumu ō 4.panta treāj da min tjiem pl noānas dokumentiem, kuriem j veic strat iskais ietekmes uz vidi nov rt jums. Pl noānas dokumentos paredz t s darb bas j izv rt atbilsto-i likuma ōPar ietekmes uz vidi nov rt jumu ō 23.⁵ pant noteiktajam. Vides p rraudz bas valsts birojs v r-Garkalnes novada domes uzman bu uz to, ka strat iskais ietekmes uz vidi nov rt jums iepriek- veikts Garkalnes novada teritorijas pl nojumam (Biroja 2009.gada 18.decembra atzinums Nr.34). Saska ar likuma ōPar ietekmes uz vidi nov rt jumu ō 23.⁵ panta sestaj da noteikto Birojs sav atzinum nor d jis pl noānas dokumenta monitoringa zi ojumu iesniegānas termi us ō 2015. un 2021. gadu. Sagatavojot Garkalnes novada teritorijas pl nojuma 2013.-2024.gadam un Garkalnes novada att st bas programmas Vides p rskatu, l dzam emt v r iepriek-min to, k ar likuma ōPar ietekmes uz vidi nov rt jumu ō 23.⁵ panta pirmaj da noteikto, ka vides p rskat , lai izvair tos no inform cijas dubl ān s, iek auj tikai t du inform ciju, kas nepiecieāma attiec gaj pl noānas stadij , k ar izmanto inform ciju, kas ieg ta iepriek- j s pl noānas stadij s, iek aujot nepiecieāmo inform ciju atbilsto- detaliz cijas pak p , kas auj nov rt t pl noānas dokumentos paredz t s darb bas.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma ōPar ietekmes uz vidi nov rt jumu ō 4.pants, 23.² pants, 23.⁵ pants;
- Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 ōK rt ba, k d veicams ietekmes uz vidi strat iskais nov rt jums ō 5.,6.,7. punkts;
- Likums ōPar pa-i aizsarg jam m dabas teritorij m ō;
- Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 ō pa-i aizsarg jamo dabas teritoriju visp r jie aizsardz bas un izmantoānas noteikumi ō;
- Ministru kabineta 2011.gada 6.decembra noteikumi Nr.930 ōDabas lieguma ōGarkalnes mefli ō individu lie aizsardz bas un izmantoānas noteikumi ō;
- Teritorijas att st bas pl noānas likums;
- Att st bas pl noānas sist mas likums;
- Ministru kabineta 2009.gada 6.oktobra noteikumi Nr.1148 ōViet j s pa-vald bas teritorijas pl noānas noteikumi ō.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar likuma šķēršļu ietekmes uz vidi novērtējuma 23.³ pantā noteikto, izvērtēja Garkalnes novada domes 2012.gada 3.maija sēdē Nr. E-08/279 un tai pievienotos dokumentus par plānošanas dokumentu izstrādes uzskaiti, ņemot vērā likuma šķēršļu ietekmes uz vidi novērtējuma 23.² pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijas un piemērojot citas iepriekšminētās tiesību normas, Vides pārraudzības valsts birojs secināja, ka Garkalnes novada teritorijas plānojumam 2013.-2024.gadam un Garkalnes novada attīstības programma attiecas uz likuma šķēršļu ietekmes uz vidi novērtējuma 4.pantā trešajā daļā minētajiem plānošanas dokumentiem, kuriem jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

Lēmums:

- Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Garkalnes novada teritorijas plānojumam 2013.-2024.gadam un Garkalnes novada attīstības programmai.

Direktors

A.Lukševičs

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADŅU UZSKAITES KARTIŅAS

1. ATRADNES NOSAUKUMS: KALĒJI - SMILTS

2. Derīgais izraktenis:

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
Visa atradne	Smilts	B vniec bai, ce u b vei

3. Atradnes statuss un izmantošana:

Valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss: Nē

Atradne, atradnes iecirknis	Atradnes izmantošana
	Atradne netiek izmantota.

4. Administratīvā piederība:

Atradnes numurs	Atrašanas vieta
	R gas rajons, Garkalnes novads

5. Akvatorija, upes gultne: Nav

6. Atradnes koordinātes (LKS-92)

Atradne, atradnes iecirknis	X, m		Y, m	
	no	līdz	no	līdz
Kal ji - smilts	6318487	6318738	531079	531710

7. Krājumi

7A. Izpētītie krājumi: jaunākie dati par krājumu atlikumiem katram izraktenim attiecīgā gada 1. janvārī

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Izpētes gads	Krājumu sadalījums kategorijās	
				t kst. m ³	- -
Visa atradne	Smilts		2012	t kst. m ³	- -

7B. Prognozētie resursi (P kategorija)

Izpētes gads	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Krājumu sadalījums kategorijās	
			mērvienība	P

8. Galvenie derīgā izrakteņa kvalitātes rādītāji

8A. Granulometriskais sastāvs

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Frakcija (mm)	Saturs (%)		
			no	līdz	vid.
Visa atradne	Smilts	> 5	0.00	-	-
Visa atradne	Smilts	Rm	-	-	-

1. ATRADNES NOSAUKUMS: GREDZENI

2. Derīgais izraktenis:

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
Visa atradne	Smilts	Ce u b vei

3. Atradnes statuss un izmantošana:

Valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss: Nē

Atradne, atradnes iecirknis	Atradnes izmantošana
	Atradne netiek izmantota.

4. Administratīvā piederība:

Atradnes numurs	Atrašanas vieta
	R gas rajons, Garkalnes novads

5. Akvatorija, upes gultne: Nav

6. Atradnes koordinātes (LKS-92)

Atradne, atradnes iecirknis	X, m		Y, m	
	no	līdz	no	līdz
Gredzeni	6326267	6326892	533030	533901

7. Krājumi

7A. Izpētītie krājumi: jaunākie dati par krājumu atlikumiem katram izraktenim attiecīgā gada 1. janvārī

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Izpētes gads	Krājumu sadalījums kategorijās		
				mērvienība	A	N
Visa atradne	Smilts		2011	t kst. m ³	-	-

7B. Prognozētie resursi (P kategorija)

Izpētes gads	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Krājumu sadalījums kategorijās	
			mērvienība	P

8. Galvenie derīgā izrakteņa kvalitātes rādītāji

8A. Granulometriskais sastāvs

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Frakcija (mm)	Saturs (%) no līdz vid.
-----------------------------	--	---------------	-------------------------

8B. Fizikāli mehāniskās īpašības

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Īpašība	Mērvienība	Vērtība no līdz vid.		
Visa atradne	Smilts	Filtr cijas koeficients	m/dnn	-	-	-

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES UZSKAITES LAPA (Pase: 2043)

1. Atradnes nosaukums: Baltežera mežniecība

2. Derīgais izraktenis:

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
Visa atradne	Smilts-grants	B vniec bai, ce u b vei
Visa atradne	Smilts	B vniec bai, ce u b vei

3. Atradnes statuss un izmantošana:

Valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss: Nē

Atradne, atradnes iecirknis	Atradnes izmantošana
	Atradne netiek izmantota.

4. Administratīvā piederība:

Atradnes numurs	Atrašanās vieta
	R gas rajons, Garkalnes novads

5. Akvatorija, upes gultne: Nav

6. Atradnes koordinātes (LKS-92)

Atradne, atradnes iecirknis	X, m		Y, m	
	no	līdz	no	līdz
Baltežera mežniecība	6326843	6327091	529457	529610

7. Krājumi

7A. Izpētītie krājumi: jaunākie dati par krājumu atlikumiem katram izraktenim attiecīgā gada 1. janvārī

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Izpētes gads	Krājumu sadalījums kategorijās		
				mērvienība	A	N
Visa atradne	Smilts-grants, smilts		1992	t kst. m ³	-	-

7B. Prognozētie resursi (P kategorija)

Izpētes gads	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Krājumu sadalījums kategorijās	
			mērvienība	P

8. Galvenie derīgā izrakteņa kvalitātes rādītāji

8A. Granulometriskais sastāvs

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Frakcija (mm)	Saturs (%) no līdz vid.		
Visa atradne	Smilts-grants, smilts	70 - 5	-	-	-
Visa atradne	Smilts-grants, smilts	< 5	-	-	-
Visa atradne	atsij. smilts, smilts	Rm	-	-	-

8B. Fizikāli mehāniskās īpašības

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Īpašība	Mērvienība	Vērtība no līdz vid.		
Visa atradne	atsij. smilts, smilts	Filtr cijas koeficients	m/dnn	-	-	-

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES UZSKAITES LAPA (Pase: 2043)

1. Atradnes nosaukums: Baltezers mežniecība

2. Derīgais izraktenis:

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
Visa atradne	Smilts-grants	B vniec bai, ce u b vei
Visa atradne	Smilts	B vniec bai, ce u b vei

3. Atradnes statuss un izmantošana:

Valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss: Nē

Atradne, atradnes iecirknis	Atradnes izmantošana
	Atradne netiek izmantota.

4. Administratīvā piederība:

Atradnes numurs	Atrašanās vieta
	R gas rajons, Garkalnes novads

5. Akvatorija, upes gultne: Nav

6. Atradnes koordinātes (LKS-92)

Atradne, atradnes iecirknis	X, m		Y, m	
	no	līdz	no	līdz
Baltezers mežniecība	6326843	6327091	529457	529610

7. Krājumi

7A. Izpētītie krājumi: jaunākie dati par krājumu atlikumiem katram izraktenim attiecīgā gada 1. janvārī

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Izpētes gads	Krājumu sadalījums kategorijās		
				mērvienība	A	N
Visa atradne	Smilts-grants, smilts		1992	t kst. m ³	-	-

7B. Prognozētie resursi (P kategorija)

Izpētes gads	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Krājumu sadalījums kategorijās	
			mērvienība	P

8. Galvenie derīgā izrakteņa kvalitātes rādītāji

8A. Granulometriskais sastāvs

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Frakcija (mm)	Saturs (%) no līdz vid.		
Visa atradne	Smilts-grants, smilts	70 - 5	-	-	-
Visa atradne	Smilts-grants, smilts	< 5	-	-	-
Visa atradne	atsij. smilts, smilts	Rm	-	-	-

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES UZSKAITES LAPA (Pase: 1977)

1. Atradnes nosaukums: Duidas

2. Derīgais izraktenis:

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
Visa atradne	Smilts	B vniec bai

3. Atradnes statuss un izmantošana:

Valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss: Nē

Atradne, atradnes iecirknis	Atradnes izmantošana
	Atradne netiek izmantota.

4. Administratīvā piederība:

Atradnes numurs	Atrašanās vieta
-----------------	-----------------

R gas rajons, Garkalnes novads

5. Akvatorija, upes gultne: Nav
6. Atradnes koordinātes (LKS-92)

Atradne, atradnes iecirknis	X, m		Y, m	
	no	līdz	no	līdz
Duidas	6326525	6326868	532439	532812

7. Krājumi

7A. Izpētītie krājumi: jaunākie dati par krājumu atlikumiem katram izraktenim attiecīgā gada 1. janvārī

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Izpētes gads	Krājumu sadalījums kategorijās		
				mērvienība	A	N
Visa atradne	Smilts		2002	t kst. m ³	-	-

7B. Prognozētie resursi (P kategorija)

Izpētes gads	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Krājumu sadalījums kategorijās	
			mērvienība	P

8. Galvenie derīgā izrakteņa kvalitātes rādītāji

8A. Granulometriskais sastāvs

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Fracija (mm)	Saturs (%)		
			no	līdz	vid.
Visa atradne	Smilts	> 5	0.00	-	-
Visa atradne	Smilts	Rm	-	-	-

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES UZSKAITES LAPA (Pase: 162)

1. Atradnes nosaukums: Garkalne - smilts-grants, smilts

2. Derīgais izraktenis:

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
Visa atradne	Smilts-grants	B vniec bai
Visa atradne	Smilts	B vniec bai
Visa atradne	Smilts	Silik tizstr d jumiem

3. Atradnes statuss un izmantošana:

Valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss: Nē

Atradne, atradnes iecirknis	Atradnes izmantošana
Visa atradne	Izmanto

4. Administratīvā piederība:

Atradnes numurs	Atrašanas vieta
	R gas rajons, Garkalnes novads

5. Akvatorija, upes gultne: Nav

6. Atradnes koordinātes (LKS-92)

Atradne, atradnes iecirknis	X, m		Y, m	
	no	līdz	no	līdz
Garkalne - smilts-grants, smilts	6326628	6327412	529657	531194

7. Krājumi

7A. Izpētītie krājumi: jaunākie dati par krājumu atlikumiem katram izraktenim attiecīgā gada 1. janvārī

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Izpētes gads	Krājumu sadalījums kategorijās		
				mērvienība	A	N
Visa atradne	Smilts		2013	t kst. m ³	-	-
Visa atradne	Smilts-grants		2013	t kst. m ³	-	-

7B. Prognozētie resursi (P kategorija)

Izpētes gads	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Krājumu sadalījums kategorijās	
			mērvienība	P
1986	Smilts-grants		t kst. m ³	800.00

8. Galvenie derīgā izrakteņa kvalitātes rādītāji

8A. Granulometriskais sastāvs

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Fracija (mm)	Saturs (%)

			no līdzvid.		
Visa atradne	Smilts-grants, smilts	70 - 5	0.00	-	-
Visa atradne	atsij. smilts, smilts	Rm	-	-	-

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES UZSKAITES LAPA (Pase: 1025)

1. Atradnes nosaukums: Krievupe

2. Derīgais izraktenis:

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
Visa atradne	Smilts-grants	B vniec bai
Visa atradne	Smilts	B vniec bai
Visa atradne	Smilts	Silik tizstr d jumiem

3. Atradnes statuss un izmantošana:

Valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss: Nē

Atradne, atradnes iecirknis	Atradnes izmantošana
	Atradne netiek izmantota.

4. Administratīvā piederība:

Atradnes numurs	Atrašanas vieta
	R gas rajons, Garkalnes novads

5. Akvatorija, upes gultne: Nav

6. Atradnes koordinātes (LKS-92)

Atradne, atradnes iecirknis	X, m		Y, m	
	no	līdz	no	līdz
Krievupe	6324965	6326714	530672	532959

7. Krājumi

7A. Izpētītie krājumi: jaunākie dati par krājumu atlikumiem katram izraktenim attiecīgā gada 1. janvārī

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Izpētes gads	Krājumu sadalījums kategorijās	
				mērvienība	A N

7B. Prognozētie resursi (P kategorija)

Izpētes gads	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana	Krājumu sadalījums kategorijās	
			mērvienība	P
1986	Smilts-grants, smilts		t kst. m ³	19100.00

8. Galvenie derīgā izrakteņa kvalitātes rādītāji

8A. Granulometriskais sastāvs

Atradne, atradnes iecirknis	Derīgā izrakteņa veids vai izmantošana	Frakcija (mm)	Saturs (%)		
			no	līdz	vid.
Visa atradne	Smilts-grants, smilts	70 - 5	-	28.00	-
Visa atradne	atsij t smilts	Rm	1.00	-	-

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA REALIZĀCIJAS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS (STRATĒGISKĀ IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMA MONITORINGS)

Ievads

Materiālu izstrādājis Latvijas Republikas Vides ministrijas Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – Birojs) Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma daļa, un tas sagatavots, balstoties uz ANO protokolā par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu ietvertu skaidrojumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk tekstā – SIVN) monitoringu saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/42/EK (2001.gada 27.jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu. Materiāli izmantotas arī Eiropas Savienības dalībvalstu (Vācijas Federatīvā Republika, Lielbritānijas Apvienotā Karaliste) izstrādātās vadlīnijas SIVN monitoringa veikšanai.

I SIVN monitoringa tiesiskais regulējums

Plānošanas dokumentu realizācijas monitoringa nepieciešamību paredz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001.gada 27.jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk tekstā – Direktīva), kuras 10. pantā ir noteikts, ka

- šī dalībvalstis pastāvīgi pārbauda plānu un programmu īstenošanas ietekmi uz vidi, lai *inter alia* agrāk pakāpi konstatētu to iepriekš neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi un varētu veikt atbilstošus koriģējošus darbus;
- šī dalībvalstis nodrošina monitoringa dublējumu, piemērotos gadījumos drīkst izmantot esošos monitoringa pasākumus.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskatā atbilstoši Direktīvas 1.pielikuma (i) punktam šī ietvertot pasākumu aprakstu, kas paredz tiešsajūtu uz monitoringu.

Direktīvas normas ir iestrādātas Latvijas Republikas 1998.gada 13.novembra likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.157 šķēršļba, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums.

Latvijas Republikas 1998.gada 13.novembra likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta 6.daļā noteikts, ka šķeršļba kompetentā institūcija Ministru kabineta noteiktaj termiņos iesniedz atzinumu par vides pārskatu emotīvā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi”.

Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 8.13.punktā noteikts, ka Vides pārskatā jāietver informāciju arī par paredzētajiem pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai, savukārt šī noteikumu VIII nodaļā „Plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa” noteikts:

- lai konstatētu plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, vides pārskatā iepriekš neparedzētu ietekmi uz vidi, kā arī, ja nepieciešams, izdarītu grozījumus plānošanas dokumentā, izstrādātājs, emotīvā biroja atzinumu par vides pārskatu, veic plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringu;
- plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu informāciju, kas pieejama izstrādātājam;
- izstrādātājs sastāda monitoringa ziņojumu un atzinumu par vides pārskatu noteiktaj termiņos iesniedz to birojam. Monitoringa ziņojumu apkopo pieejamo informāciju un ietver vismaz arī plānošanas dokumenta īstenošanu saistītu vides stāvokļa izmaiņu un to tendencu raksturojumu;
- birojs reizi gadā apkopo iesniegtos monitoringa ziņojumus un iesniedz Latvijas Vides, ēoloģijas un meteoroloģijas centrā (1.pielikums).

II SIVN monitoringa definīcija un tiesisko aspektu skaidrojums

SIVN monitoringa ir sistematisks vides kvalitātes un tās izmaiņu tendencu novērtējums. Tā mērķis ir novērtēt konkrētā plānošanas dokumenta realizācijas ietekmi uz vidi, kā arī plāna vai programmas izpildi saistībā ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskatā definētiem vides mērķiem vai uzdevumiem. SIVN monitoringa dod iespēju aktualizēt plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās vides ietekmes un salīdzināt tās ar prognozētajām, kā arī

nodrošina savlaicīgu problēmu identifikāciju, lai nepieciešamības gadījumā veiktu atbilstošu plānošanas dokumenta korekciju.

Tā kā Direktīvā nav definētas prasības monitoringa izpildei, tādēļ iesniedz atbildes uz būtiskiem ar monitoringa realizāciju saistītiem jautājumiem, piemēram, kas ir atbildes par monitoringa veikšanu, monitoringa izpildes termiņiem, izmantojamās metodes, rezultātu dokumentācija, interpretācija un prezentācija, konsultāciju nepieciešamība un turpmākās darbības. Tādēļ Eiropas Savienības dalībvalstīm jālemj par to, kā tiek nodroināts monitorings, lai izpildītu Direktīvas 10.pantā prasības.

Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktas prasības monitoringa ziņojuma par plānošanas dokumenta stenošanas tiešām vai netiešām ietekmēm uz vidi, vides pārskat neparedz tiešām ietekmēs iesniegšanas termiņu noteikšanai, kā arī noteikts monitoringa ziņojuma ietveramās informācijas minimālais apjoms, t.i., šā monitoringa ziņojuma apkopojamā pieejamā informācija un ietver vismaz arī plānošanas dokumenta stenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendences raksturojumu (Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 3.kapitula, kā arī veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums 32.punktā). Monitoringa ziņojumu sagatavo plāna vai programmas izstrādātājs. Tādēļ likumdošana deleģē plašu plānošanas dokumentu izstrādātājiem lemt par veicama monitoringa veidu un apjomu, kas jāņem vērā ir attaisnojams ar daļēdu plānu programmu specifiskajiem aspektiem.

III Vispārēji norādījumi

Veids, kādā jāveic plānošanas dokumenta SIVN monitorings, ir atkarīgs no konkrētā plāna vai programmas izstrādātāja (zemes izmantošana, atkritumu apsaimniekošana vai citas nozares attīstības plānošana), apjoma (nacionālas, reģionālas vai vietējas nozīmes plānošanas dokumenti), plānošanas teritorijas esošo situācijas rakstura un citiem faktoriem.

SIVN monitoring var izmantot gan kvantitatīvus, gan kvalitatīvus novērtējuma metodes, savukārt tie detalizējas pakāpē jābūt saistīti ar plāna vai programmas detalizējas pakāpi, kā arī ar prognozētajām plānošanas dokumenta stenošanas ietekmēm. Monitoring jāaptver nozīmīgus vides efektus, kuri parasti ir raksturoti SIVN vides pārskatā. Atsevišķos gadījumos monitoring jāietver arī faktori, kas neapspoguļo plānošanas dokumenta sagatavošanas stadiju.

Lai arī Direktīva nosaka, ka plānošanas dokumentu realizācijas monitoring jāveic plānošanas dokumenta stenošanas laikā, svarīgi, lai monitoringa procesa plānošana būtu uzskatāma jau plānošanas dokumenta sagatavošanas laikā. Plānošanas dokumenta izstrādātājam jānodrošina, lai pēc plāna vai programmas pieņemšanas ieinteresētās puses (iestādes, nevalstiskās organizācijas), kā arī sabiedrība tiktu informēta par pasākumiem, kas saistīti ar SIVN monitoringu.

Lai novērtētu, vai un kā ir sasniegti plānošanas dokumentā izvirzītie mērķi, liela nozīme ir plānošanas dokumenta rezultātu norādītāju analīzei un SIVN monitoringam. SIVN monitoring var raksturot galvenās izmaiņu tendences laikā un telpā. Galvenais pamatnosaukums, lai SIVN monitorings dotu priekšstatu par plāna vai programmas realizācijas ietekmēm, un lai agrīnā stadijā varētu identificēt neparedzētās ietekmes. SIVN monitoringam jābūt skaidram, ekonomiski rentablam un tīrām, lai tie veikšana neprastu lielu laika ieguldījumu. Izstrādātājs nodrošina, lai monitoring izmantojamā informācija atbilstu plānošanas dokumenta izstrādātājiem un uzdevumiem, tādēļ aktuāla un ticama, atbilstoši dokumenta un publiski pieejama. Monitoring var integrēt regulāri plānošanas ciklu, neparedzot atsevišķu procedūru veikšanai, piemēram, to var apvienot ar plānošanas dokumenta rezultātu norādītāju atskaiti.

Direktīvas 10.pantā neaizliedz apvienot vairākus plānošanas dokumentu SIVN monitoringus. Tomēr, lai tiktu izpildītas Direktīvas prasības, jāraugās, lai nepieciešamā informācija, kas saistīta ar vides ietekmēm, aptvertu katru plānu vai programmu. Atsevišķos gadījumos kumulatīvās ietekmes ir vieglāk identificējamas, veicot tieši atsevišķu plānu vai programmu apvienoto monitoringu.

SIVN monitorings nodrošina lēmumu pieņemšanu ar informāciju, kas izmantojama precīzākai risinājumu izvēlei un pamatotā lēmumu pieņemšanā. Monitoringa rezultātus var izmantot arī vides pārskatā ietvertās informācijas apstiprināšanai, t.sk. plānošanas dokumenta vides pārskata turpmāko apzināšanai, kā arī lai konstatētu, vai ir kādas izmaiņas salīdzinājumā ar plānoto rezultātu. Monitorings dod iespēju uzlabot turpmāko vides pārskatu kvalitāti, pat ja gadījumos, ja tiek konstatēts, ka atsevišķi vides kvalitātes raksturojošie parametri tiek sistemātiski pārsniegti vai nav ietverti atsevišķu plānu vai programmu ietekmes uz vidi novērtējumā.

IV Ieteikumi SIVN monitoringa programmas izstrādei un realizācijai

SIVN monitoringa programma jāizstrādā, balstoties uz plānošanas dokumenta stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un tiešām izvirzītajiem vides kvalitātes mērķiem un uzdevumiem. Lai konstatētu plānošanas dokumenta realizācijas rezultātā radītās izmaiņu tendences, būtiski ir SIVN esošo vides stāvokļa raksturojums. SIVN jābūt apzinātam iespējamām būtiskām vides ietekmēm, kā arī definētiem un raksturotiem pasākumiem, kas tisko ietekmju mazināšanai vai novēršanai. Jo reprezentatīvāka būs informācija, jo vieglāk būs sagatavot monitoringa programmu un savlaicīgi uzsākt nepieciešamo datu iegūvi.

Pl no-anas dokumenta realiz cijas vides ietekmes attiecies uz visu pl no-anas dokumentu kopum , un t p c monitoring j ietver ne tikai pozit vo, nelabv l go, paredz to un neparedz to, bet ar kumulat vo, sekund ro un citu ietekmju savstarp jais un kop jais izv rt jums. Monitoring var ietvert gan atsevi- u pas kumu, gan kop jo pl no-anas dokumenta konkr t darb bas perioda realiz cijas izv rt jumu.

Kad ir apzin ts veicam monitoringa veids un apjoms, j veic atbilsto-u rezult tu/indikatoru izv le. Nepiecie-amo vides monitoringa inform cijas veidu (kvalitat vu vai kvantitat vu) un to detaliz cijas pak pi nosaka pl no-anas dokumenta veids un l menis, k ar t steno-anas rezult t prognoz t s vides ietekmes. SIVN monitoringam nepiecie-amo inform ciju var ieg t no dafl du instit ciju (vides, vesel bas, lauksaimniec bas, mefsaimniec bas u.c. nozaru) datu b z m.

Sagatavojot monitoringa programmu, ieteicams apzin t (2.pielikums):

- K di ir eso-ie monitoringa pas kumi, vai un cik liel m r to dati ir izmantojami pl no-anas dokumenta nov rt -an ?
- K dus monitoringa pas kumus veic instit cijas saist b ar citiem pl no-anas dokumentiem vai projektiem, un vai ir iesp jams -os datus izmantot?
- K da v l papildus inform cija ir pieejama un izmantojama (vides st vok a pamatdati, nozaru atskaites u.c.)?
- K di organizatoriski paskumi nepiecie-ami monitoringa steno-anai?

Nosakot monitoringa priorit tes, svar gi apzin ties, ka t m j b t v rst m uz konkr to pl nu vai programmu m r u sasnieg-anu, pa-u v r bu piev r-ot inform cijai, kas b tiska turpm ko l mumu pie em-an . Nav nepiecie-amas un daflk rt pat iesp jams kontrol t piln gi visu, t p c j koncentr jas uz b tisk kaj m vides ietekm m, piem r m, t d m,

- kuras noteiktas starptautiskaj vai nacion laj likumdo-an , vadl nij s vai standartos,
- kuras var izrais t neatgriezenisku kait jumu (nov rt jums aus atkl t tendences pirms kait jums tiks izrais ts),
- kuras var defin t, k šneskaidra nelabv l ga ietekmeö.

SIVN monitoringa strukt ru var veidot, balstoties uz strat iskaj ietekmes uz vidi nov rt jum identific tjiem vides faktoriem, kas izriet no pl no-anas dokument paredz t j m darb b m. Tm nol kam vispiem rot k b tu izmantot kvantitat vus datus. Ta u gad jum , ja nav iesp jams sasaist t pl no-anas dokument paredz t s darb bas un strat iskaj nov rt jum identific t s vides ietekmes, var izmantot datus, kas netie-i nor d tu uz vides st vok a izmai u tendenc m, t piem ram, var orient ties uz starpposmu notikumiem, k ar vair k fokus ties uz rezult tiem. Monitoring var pielietot ar indikatoru modu us, piem ram, soci liekonomiskie faktori ó slodzes ó st voklis ó ietekme ó atbildes pas kumi (*angļu valodā saīs. – DPSIR*).

J em v r , ka b tiskas ietekmes var par d ties ar ilgsto- k laika period , un ne vienm r t s var identific t pl no-anas dokumenta strat isk ietekmes uz vidi nov rt jum . Turkl t SIVN vides p rskata secin jumi biefl tiek balst ti uz skait o-anas un simul cijas b zes, kas realit t sevi var neattaisnot. Tš iemeslu d ieteicams regul ri p rskat t monitoringam izv l tos indikatorus.

Monitoring lietder gi izmantot ar papildus indikatorus, t dej di dodot iesp ju konstat t iepriek- neidentific tas probl mas, k ar noteikt izmai u tendences pla- k m rog . SIVN monitoring piem rot ki un tenden u raksturo-anai efekt v k izmantojami ir indikatoru, kas raksturo kvalit tes pasliktin -an s tendences kopum , piem ram, ekolo isk s dens kvalit tes klases un to raksturlielumi.

Sagatavojot monitoringa programmu un izv loties indikatorus, j em v r :

- pl no-anas dokumenta realiz cijas ietekmi var raksturot, izv rt jot indikatorr d t ju izmai u virzienu un pak pi;
- indikatoru izmai u virziens var b t pret js strat isk ietekmes uz vidi nov rt juma vides p rskat identific tjiem ietekmei;
- monitoring var izmantot sal dzin juma metodi, t.i., indikatoru izmai as sal dzina ar citiem atskaites punktiem;
- monitoring j izmanto kvantitat vus datus, ta u situ cijas raksturo-anai var izmantot ar kvalitat vu inform ciju;
- rezult ti j apkopo monitoringa zi ojum , dodot skaidrojumu un atbilsto-us koment rus.

Pl no-anas dokumenta izstr des gait lietder gi izveidot meh nismu, kas autu noteikt, vai un k das kori jo- s darb bas ir nepiecie-amas, gad jum , ja monitoringa rezult t konstat tas neparedz tas nelabv l gas ietekmes. Tmj gad jum j paredz:

- sliet – a krit riji nelabv l gas ietekmes identific –anai (piem r m, k di aspekti tiek uzskat ti par nepie emamjiem videi);
- kori jo– s darb bas, kuras veicamas, atkl jot b tiskas ietekmes (pl no–anas dokumenta groz jumi);
- atbild gie par kori jo–o darb bu veik–anu.

J atz m , ka monitoringa rezult tiem j b t ticamjiem un pamatotiem, lai uz tiem balst t pl no–anas dokumentu kori –ana nodro–in tu pl no–anas tiesiskumu.

Ja monitorings neuzr da nepiecie–am bu veikti tie–u vai nekav jo–u pl no–anas dokumenta kori –anu, ieg tie rezult ti ir izmantojami turpm kaj pl no–anas proces vai vides nov rt jum , jo pl no–anas dokumenta steno–anas monitorings var pied v t papildus iesp jas un ar ierosin jumus turpm k s att st bas pl no–anai.

Monitoringa programmas izstr d var izmantot Biroja sagatavotu informat vu paraugu ó tabulu, kur apzin ti un apkopoti vides un citu nozaru politikas pl no–anas dokumentos izvirz tie m r i un uzdevumi, k ar normat vajos aktos izvirz t s pras bas un atsevi– u monitoringa programmu inform cija (3.pielikums). Tabul ietvert inform cija ir struktur ta div s da s ó dabas un soci lekonomiskie faktori. Vides (dabas) faktoru sada a ir sagatavota, emot v r Vides politikas pamatnost dn s 2009.ó2015.gadam izmantoto noda u tematisko sadal jumu ó gaiss, dens, zeme, daba, klimats.

Tabul ietverti gan kvalitati vi, gan kvantitati vi indikatorr d t ji, jo dafl diem pl no–anas dokumentiem ir at– ir gs ietekmju un b tisko probl mu raksturs. L dz ar to ar pras bas nelielas pa–vald bas, republikas noz mes pils tas un nozares politikas pl no–anas dokumentu strat isk ietekmes uz vidi nov rt juma monitoringam at– irsies. Gad jum , ja nav konstat ti b tiski vides kvalit ti pasliktino–i aspekti, lietder ga un ekonomiski pamatojama b tu kvalitati vu datu vai pat tikai informat va rakstura inform cijas izmanto–ana un izv rt –ana, savuk rt gad jumos, ja konstat ta eso– vides st vok a kvalit tes pasliktin –an s vai atsevi– u robefflielumu p rsnieg–anas gad jumi, kvantitati vu datu izmanto–ana monitoring b tu pat oblig ts priek–noteikums.

Atsevi– i tabul ietvertie m r i un indikatoru dubl jas vai p rkl jas. TMda pieeja izv l ta t p c, lai dotu iesp ju pl no–anas dokumenta izstr d tjiem pa–iem izv l ties piem rot kos indikatorus, kuri attiektos uz katra konkr ta pl no–anas dokumenta SIVN monitoringa m r iem, un visefekt v k raksturotu vides st vokli un t izmai as.

J atz m , ka min taja tabulai ir tikai ieteikuma raksturs, un t izstr d ta, lai veicin tu pl no–anas dokumentu izstr d t ju sapratni par veidu, k b tu veicams katra konkr t pl no–anas dokumenta SIVN monitorings, un kam b tu j piev r–galven uzman ba.

V Ieteikumi monitoringa ziņojuma sagatavošanai

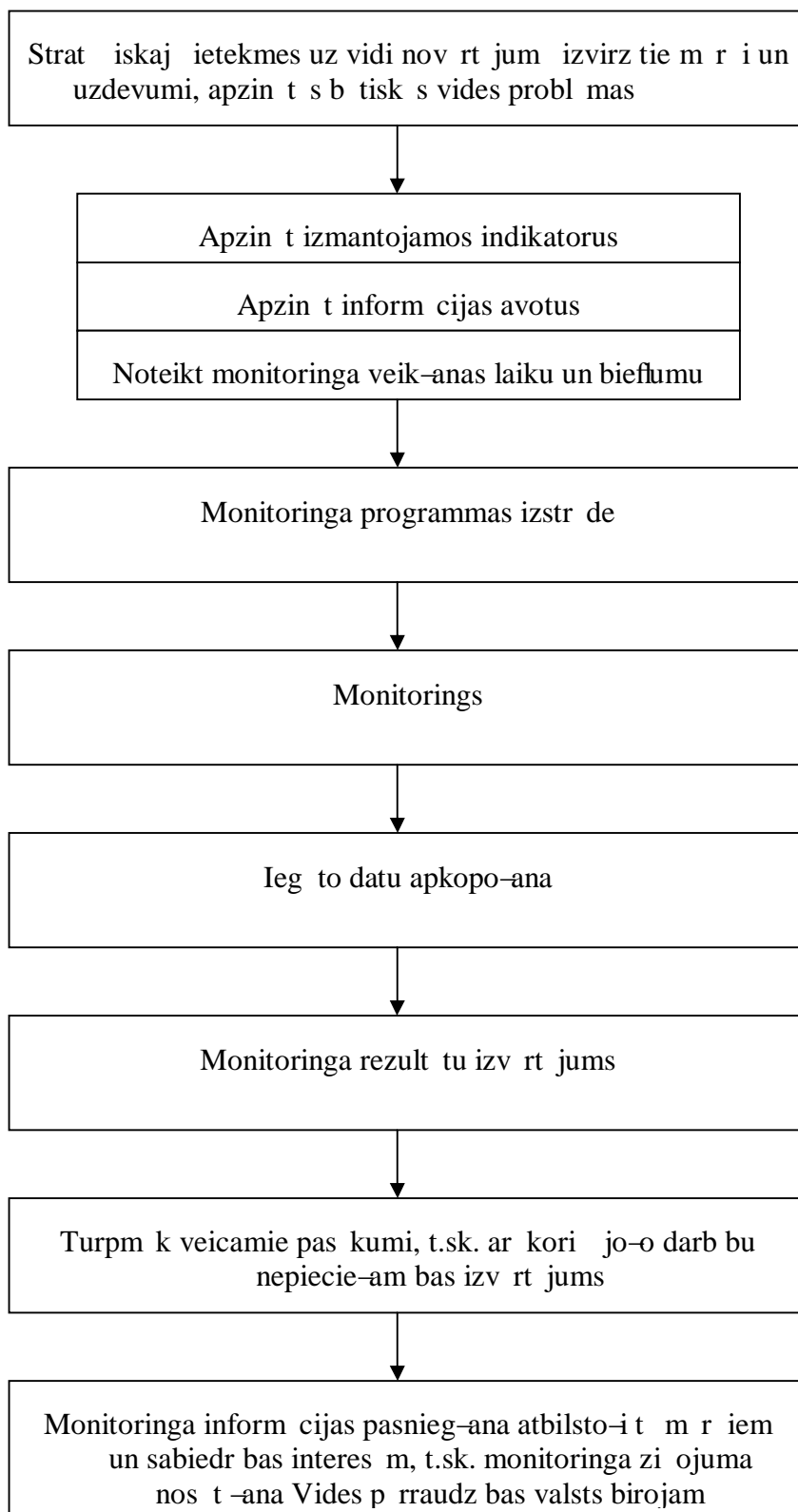
Pl no–anas dokumenta izstr d t js var izstr d t p c saviem ieskatiem piem rot ko zi ojuma formu, k d tiks apkopota inform cija par pl no–anas dokumenta steno–anas tie–u vai netie–u ietekmi uz vidi, k ar vides p rskat iepriek– neparedz tu ietekmi.

4. pielikum ir ievietots Biroja sagatavots monitoringa zi ojuma formas paraugs/piem rs k ieteikums pl no–anas dokumentu izstr d tjiem monitoringa zi ojuma sagatavo–an . Ja monitoringa zi ojuma sagatavo–anai izv las min to paraugu, ieteicams to papildin t ar pl no–anas dokumentam specifisku inform ciju t.sk., piem ram, realiz tiem projektiem, apb ves teritorij m u.c. Pie tam nav nepiecie–ams dubl t inform ciju vair k s tabulas sada s, un izstr d t js p c saviem ieskatiem var aizpild t tikai t s ailes, kuras attiecas uz konkr to pl no–anas dokumentu.

Monitoringa izstr d tjiem pa–iem j izv las, k da veida inform cija tiks izmantota monitoring un monitoringa zi ojum , emot v r gan datu pieejam bas iesp jas, gan ar konkr tu pl no–anas dokumentu un t realiz cijas teritorij eso– s probl mas. B tiski atz m t, ka monitoringa zi ojum b tu iek aujams nevis pats monitoringa process un visi taj ieg tie dati, bet gan rezult tu anal tisks izv rt jums, pa–u uzman bu piev r–ot galvenajiem probl mjaut jumiem un aktualit t m. Konkr tus datus b tu ieteicams uzr d t robeffp rk pumu vai eso– s situ cijas pasliktin –an s gad jum .

V r–am uzman bu uz to, ka Biroja pied v t monitoringa zi ojuma forma laik gait var tikt main ta. L dzam sekot l dzi aktu lai inform cijai Biroja m jas lap internet <http://www.vpzb.gov.lv>.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi monitoringa realizācijas shēma

Kontroljautājumus stratēģiskā ietekmes uz vidi monitoringa programmas sagatavošanai un monitoringa realizācijai

Monitoringa tēma	Aktualitāte	Piezīmes
Monitoringa mērķi, kas, galvenokārt, balstīti uz SIVN, ja iespējams, definējot prioritātes, t.sk. emotīvā plānošanas dokumenta realizācijas ietekmes apjomu gan laika, gan telpas griezum		
Vai lietderīgi veikt monitoringu kopā ar citiem plāniem un programmām		
Atbildīgais par monitoringa veikšanu		
Vai dokumentācija, t.sk. par plāna vai programmas ieviešanas statusu, ir pieejama un pietiekama		
Vai ir izmantojami dati no citiem monitoringiem		
Visa informācija un dati ir pieprasīti, pieejami un izmantojami		
Vai ir pieejami dati, kuru turums bija apzināts SIVN		
Vai ir konstatētas būtiskas novirzes no plānotā vai vides pārskatā identificētas		
Vai ir notikušas būtiskas izmaiņas apstākļos vai noteikumos (tehnoloģiskajos, normatīvajos aktos, sociālajattīstībā), kas būtiski ietekmē		
Vai ir izvirzītas/konstatētas jaunas prioritātes/problēmas/višā vietas plāna vai programmas ieviešanai		
Definētie vides kvalitātes mērķi ir aktuāli		
Indikatori ir atbilstoši un aktuāli (ietekmju un izmaiņu identifikācijai), tie izmantojami cēloņu-secinājumu sakarībās noteikšanai		
Plānotie vides aizsardzības mērķi ir sasniedzami		
Pieņēmumi un prognozes ir patiesas		
SIVN definēto nenozīmīgo ietekmju pārbaude		
Vai ir konstatētas papildus un/vai neparedzētas būtiskas nelabvēlīgas vides ietekmes		
Ir pāršņiegta normatīvajos aktos noteiktā sliekšņu vērtības un jāuzskatīto atbilstošā robežā		
Ir ieviesti definētie ietekmi samazinošie pasākumi un tie dod gaidāmos rezultātus		
Ietekmi samazinošie pasākumi nav ieviesti un turpmāk nav nepieciešami		
Plānošanas dokumenta ieviešanai nav izvirzītas jaunas prasības, kas būtiski ietekmē		
Identificētie aspekti, kas jāņem vērā turpmākajam monitoringam vai plānošanas procesā saistībā ar vides ietekmi		
Secinājumi un iegūtie dati, kas izmantojami nākošajam monitoringam, turpmākajos plānošanas procesos vai vides novērtējumos un kas būtiski atbilstoši jānoformē un jānodrošina to pieejamība		
Komentāri par monitoringa rezultātiem		
Institūcijas un organizācijas, kas būtiski jāinformē par monitoringa rezultātiem		
Nepieciešamais turpmākais monitoringa un tīrīšanas darbs		
Aktuālie stāvokļi un nepieciešamība tos kontrolēt un veikt korektīvus darbus		
Tiesiskā atbildība par korektīvo darbu veikšanu		
Noteiktās prasības noteiktu darbu veikšanai atbilstoši monitoringa rezultātiem, t.sk. korektīvo darbu veikšanai, kas atbildīgās par to		
Nepieciešamo mērījumu (korektīvo darbu) veikšana		
Cita informācija:		

Plānošana dokumenta realizācija ietekmes novērtējumā (SIVN monitoringā) izmantojamie/ieteicamie indikatori

VIDES (DABAS) FAKTORI

GAISS

SIVN priekšmets	Plānošanas dokumenta/SIVN mērķis	Izmantojamie indikatori (kvantitatīvie un kvalitatīvie izejas dati)
Gaisa kvalitāte	<ul style="list-style-type: none"> Nodrošināt gaisa kvalitāti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem prasībām stiprināt gaisa kvalitātes uzlabošanas programmu (t.sk. novērtēt un uzlabot agrāk stenoto pasākumu efektivitāti) 	<ul style="list-style-type: none"> Piesārņojumu vielu emisijas apjoms (SO₂, kopējais NO_x, NH₃, nemitami gaistošie organiskie savienojumi) Cietdaļiņu emisija Gaisa piesārņojuma dienu skaits Sasniegtais emisiju limums Galvenie gaisa piesārņotāji un to radītais piesārņojuma emisijas Pasākumu emisiju samazināšana Iedzīvotāju skaits, kas dzīvo gaisa kvalitātes vadības zonā Riska teritorijas Smakas
	<ul style="list-style-type: none"> Veicināt jaunu tehnoloģiju ieviešanu un resursu racionālu izmantošanu, panākot gaisu piesārņojumu vielu emisiju samazinājumu tautsaimniecības, t.sk. enerģētikas, rūpniecības, transporta un lauksaimniecības nozarēs, kā arī mājāsaimniecībās Labākie pieejamo tehniskie paņēmieni, videi draudzīgu tehnoloģiju un tīrās ražošanas ieviešana tautsaimniecībā Palielināt energoresursu efektīvumu un racionālu izmantošanu Realizēt energoefektivitātes paaugstināšanas un ku energoefektivitātes uzlabošanas projektus Veicināt neefektīvu un novecojušu sadedzināšanas iekārtu nomaiņu individuālajās apkurējamo mājokļu iekārtās stiprināt investīciju projektus 	<ul style="list-style-type: none"> Pasākumu jaunu tehnoloģiju ieviešanas un resursu racionālas izmantošanas veicināšana Gaisu piesārņojumu vielu emisija tautsaimniecības nozarēs (t.sk. enerģētikas, rūpniecības, transporta un lauksaimniecības nozarēs) un mājāsaimniecībās Gaisu piesārņojumu vielu emisija transporta nozarē (t.sk. satiksmes apjoms, pasākumu transporta plūsmas samazināšana ceļu kvalitāte (grants segums/asfalts)) Energoresursi (t.sk. atjaunojamie energoresursi) un to izmantošana Koenerģijas būves, hidroelektrostacijas, vāji elektrostacijas u.c. Siltumtīkli un to tehniskais stāvoklis (centralizēti/lokalizēti/individuāli siltumapgāde) Siltumapgādes attīstības plāna izstrāde un īstenošana Energoefektivitātes paaugstināšanas un ku energoefektivitātes uzlabošanas projekti Investīciju projekti
	<ul style="list-style-type: none"> Apzināt teritorijas, kurās ir paaugstināts trokšņa līmenis stiprināt pasākumus trokšņa ietekmes samazināšanai 	<ul style="list-style-type: none"> Izstrādāt trokšņu kartes Izstrādāt trokšņa plāns trokšņa ietekmes samazināšanai

Izmantojamie politikas plānošanas dokumenti:

- Vides politikas pamatnostādnes 2009. gada 2015.gada
- Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2007. gada 2016. gadam

Izmantojamie tiesību akti

- 2006.gada 2.novembra likums šķīduma aizsardzības likums
- Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumi Nr.1290

- Klimata pārmaiņu samazināšanas programma 2005. – 2010. gadam
- Atjaunojamo energoresursu izmantošanas pamatnostādnes 2006. – 2013. gadam
- u.c.

- Noteikumi par gaisa kvalitāti
- Ministru kabineta 2004. gada 13. jūlija noteikumi Nr.597 šķīdīgo vielu emisiju noteikumi
- Ministru kabineta 2009. gada 24. februāra noteikumi Nr.175 šķīdīgo vielu emisiju noteikumi
- u.c.

ŪDENS

SIVN priekšmets	Plānošanas dokumenta/SIVN mērķis	Izmantojamie indikatori (kvantitatīvie un kvalitatīvie izejas dati)
densobjektu stāvoklis	<ul style="list-style-type: none"> • Uzlabot un nodrošināt virszemes un pazemes ūdens kvalitāti • Sasniegt upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos izvirzītos ūdens kvalitātes mērķus • Novērst ūdensobjektu eutrofikāciju • Veicināt labas lauksaimniecības prakses nosacījumu ieviešanu • Stenot barības elementu noplūdes samazināšanas pasākumus paņēmieniem teritorijās, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītiem piesārņojuma ar nitrātiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Virszemes ūdensobjektu kvalitāte • Pazemes ūdensobjektu kvalitāte • Stipri pārvietoti ūdensobjekti vai mēģinājumi ūdensobjekti un to kvalitāte • Prioritārie zivju ūdeņi (prioritārie zivju ūdeņu upes un to posmi, prioritārie zivju ūdeņi ezeri) • Punktveida piesārņojuma avoti • Kopējais slāpekļa un fosfora izplūde no punktveida piesārņojuma avotiem • Difūzijas piesārņojuma avoti • Pārrobežu piesārņojums, avoti • Piesārņojuma avotu emisiju limiti un pārsniegumi • Paņēmieniem teritorijās, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītiem piesārņojuma ar nitrātiem • Pasākumi ūdens kvalitātes uzlabošanai • Stenotie apsaimniekošanas pasākumi • Piesārņotības un potenciāli piesārņotības vietas • Aizsargjoslas
denssaimniecība	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt ilgtspējīgu un racionālu ūdens izmantošanu • Nodrošināt un uzlabot denssaimniecības pakalpojumus • Uzlabot denssaimniecības infrastruktūru, lai samazinātu zudumus notekūdeņiem • Nodrošināt dzeramūdens kvalitāti • Nodrošināt atbilstošu dzeramūdens attīrīšanu • Sagatavot stratēģiju/koncepciju slodzes samazināšanai, ko rada iedzīvotāji bez centralizētas kanalizācijas sistēmas (t.sk. tīrīšanas mēģinājumi) un to ieviešanu • Nodrošināt centralizētas un decentralizētas kanalizācijas sistēmas notekūdeņu un ar tiem saistīto atkritumu savākšanu un utilizāciju atbilstoši normatīvo aktu prasībām 	<ul style="list-style-type: none"> • ūdens patēriņš – uz vienu iedzīvotāju • Tehnoloģiskie risinājumi ūdens taupīšanas nolūkā (piemēram, izlietot ūdens attīrīšana un atkritota izmantošana, videi draudzīgas tehnoloģijas ar mazāku ūdens resursu patēriņu utt.) • Iedzīvotāju patsvars, kam nodrošināti normatīvo aktu prasībām atbilstoši densapgādes pakalpojumi • Iedzīvotāju patsvars, kam nodrošināti centralizētas densapgādes sistēmas pakalpojumi • Pazemes un virszemes ūdens ūdeņiem apjoms • Artēzisko urbumu skaits (tamponi/netamponi/plūmju notie) • Dzeramūdens paraugu patsvars, kuros pārsniegti dzeramūdens kvalitātes un drošuma riskie un mikrobioloģiskie rādītāji

	<ul style="list-style-type: none"> • Nodroin t notek de u att r -anas kvalit ti l dz noteiktajam robeffv rt b m • Uzlabot darbojo-os NAI efektivit ti • Nodroin t lietus de u apsaimnieko-anu • stenot invest ciju projektus 	<ul style="list-style-type: none"> • Atdzelflo-anas iek rtas • Iedz vot ju patsvars, kam nodroin ti centraliz tas kanaliz cijas sist mas pakalpojumi • Centraliz tas un decentraliz tas kanaliz cijas sist mas nodroin jums (pils t s/ciemos/p r j s viet s) • Iedz vot ju patsvars, kam nodroin ti normat vo aktu pras b m atbilsto-i notek de u apsaimnieko-anas pakalpojumi • Lietus de u kanaliz cija • Notek de u d u izmanto-ana • Pas kumi komun lo notek de u un b stamo vielu rad t virszemes de u pies r ojuma samazin -anai • Invest ciju projekti
Peldvietas	<ul style="list-style-type: none"> • Nodroin t peldvietu labiek rto-anu un uztur -anu 	<ul style="list-style-type: none"> • Peld de i (R gas j ras l a un Baltijas j ras piekrastes peldvietas, iek-zemes peldvietas) • Peld de u ezeri/upes • Peldvietu skaits • Peldvietu labiek rto-anas projekti • Pas kumi pies r ojuma likvid -anai peldvietas den • Pludmales (peldvietas) un jahtu ostas, kur m pie- irts ekosertifik ts šZilais karogsö
Pl du risks	<ul style="list-style-type: none"> • Samazin t ar pl diem saist tu nelabv l gu ietekmi uz cilv ku vesel bu, vidi, kult ras mantojumu un saimniecisko darb bu • Veikt pl du riska teritoriju izp ti un izstr d t aizsardz bas pas kumus • Izstr d t un stenot pretpl du pas kumu pl nu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pl du riska teritorijas • Appl sto- s teritorijas • J ras uzpl du riska teritorijas • J ras krastu erozijas draudu teritorijas • Pretpl du pl na izstr de • Pl du riska teritoriju aizsardz bas pas kumi • Aizsargdambji, hidrotehnisk s b ves (rekonstrukcija, pilnveido-ana) • Krastu nostiprin -ana • Vides projekti

Izmantojamie politikas pl no-anas dokumenti:

- Upju baseinu apgabalu apsaimnieko-anas pl ni
- Pl du riska nov rt -anas un p rvald bas nacion l programma 2008. ó 2015.gadam.
- R c bas programma komun lo notek de u un b stamo vielu rad t virszemes de u pies r ojuma samazin -anai
- R c bas programma priorit ro zivju de u un peld de u pies r ojuma samazin -anai un kvalit tes nodroin -anai
- u.c.

Izmantojamie ties bu akti:

- 2006.gada 2.novembra likums šVides aizsardz bas likumsö
- Ministru kabineta 2009.gada 24.febru ra noteikumi Nr.175 šNoteikumi par nacion lajiem vides indikatoriemö
- 2002.gada 12.septembra likums š dens apsaimnieko-anas likumsö
- Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumi Nr.1354 šNoteikumi par s kotn jo pl du riska nov rt jumu, pl du kart m un pl du riska p rvald bas pl nuö
- u.c.

ZEME

SIVN priekšmets	Plānošanas dokumenta/SIVN mērķis	Izmantojamie indikatori (kvantitatīvie un kvalitatīvie izejas dati)
Zemes resursi	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt zemes resursu ilgtermiņu izmantošanu un apsaimniekošanu • Racionāla derīgā izrakteņu ieguve un izmantošana • Nodrošināt augsnes un grunts kvalitātes atbilstību normatīviem 	<ul style="list-style-type: none"> • Derīgā izrakteņu (būvniecības materiālu izejvielas, koks, sapropelis, pazemes dzeramais ūdens un rūstnieciskie minerālie, nafta, struktūras gāzes krājumus) ierīkošana, zemes siltums) • Derīgā izrakteņu ieguves apjomi • Projekti, kuriem veikts ietekmes uz vidi novērtējums
Augsnes kvalitāte	<ul style="list-style-type: none"> • Sakrāt un uzlabot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu • Nodrošināt kopējā radītā atkritumu daudzuma samazināšanu, izmantojot labākus atkritumu ražošanas novēršanas iespējas, labākos pieejamos tehniskos pasākumus • Apzināt piesārņotājus un potenciāli piesārņotās vietas un veikt to sanāciju 	<ul style="list-style-type: none"> • Sadzīvot un būtstāmo atkritumu daudzums • Kopējais pārstrādātais sadzīvot atkritumu apjoms • Uzņēmumu radītais sadzīvot atkritumu patsvars • Sadzīvot atkritumu apsaimniekošanas projekti • Atkritumu dalītāsvienības punkti (pilsētās/laukos) • Laukumi – irotā atkritumu savākšanai no iedzīvotājiem (pilsētās) • Atkritumu – irotāšanas stacijas • Kompostāšanas laukumi • Atkritumu pārstrādes centri • Celtniecības atkritumu pārstrādes centri • Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pārstrādes centri • Iedzīvotāju iesaistīšana centralizētajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā (iedzīvotāju skaits (pilsētās/laukos)) • Sabiedrības informāšanas/izglātošanas kampaņas • Slēgtā izgāzējumu rekultivācija • Piesārņotājus un potenciāli piesārņotās vietas • Sanāto piesārņoto teritoriju platība • Vides projekti
Lauksaimniecība	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt ilgtermiņu lauksaimniecības attīstību • Veicināt lauku vides attīstību 	<ul style="list-style-type: none"> • Lauksaimniecības izmantojamās zemes • Pārīdētās teritorijas, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītajiem piesārņojumiem ar nitrātiem • Notekūdeņu izmantošana • Lauksaimniecības neizmantojamās un mazauglīgās zemes • Meliorācijas sistēmas • Polderu stāvokļa izpēti • Polderu darbības efektivitātes izpēti • Polderu rekonstrukcija • Latvijas izplatība (ierobeģoģana, pasākumi)

Meflsaimniecība	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt ilgtspējīgu mefilsaimniecības attīstību • Veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu • Novērst mefļu segumu samazināšanu • Nodrošināt mefļainu apvidu produktivitātes vairošanu un uzlabošanu 	<ul style="list-style-type: none"> • Meflsaimniecības izmantojamos zemes • Apmērotās teritorijas • Mefļaudfļu ekoloģiskais stāvoklis • Koksnes krājuma un ieguves apjomi • Faktiski izcirstās platības • Zemes apauguma izmaiņas
-----------------	---	--

Izmantojamie politikas plānošanas dokumenti:

- Vides politikas pamatnostādnes 2009. – 2015. gadam
- Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2006. – 2012. gadam
- Liepājas reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2006. – 2013. gadam
- Piejūras reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2007. – 2013. gadam
- Pierīgas reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2007. – 2013. gadam
- Ventspils reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2006. – 2013. gadam
- Zemgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2007. – 2013. gadam
- Dienvidlatgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2007. – 2013. gadam
- Ziemeļlatgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2007. – 2013. gadam
- Lauku attīstības programma 2007. – 2013. gadam
- Latvijas izplatības ierobežošanas programma 2006. – 2012. gadam
- u.c.

Izmantojamie tiesību akti:

- 2006. gada 2. novembra likums šķīduma aizsardzības likums
- Ministru kabineta 2009. gada 24. februāra noteikumi Nr. 175 šķīduma noteikumi par nacionālajiem vides indikatoriem
- 2000. gada 14. februāra likums šķīduma apsaimniekošanas likums
- u.c.

DABA

SIVN priekšmets	Plānošanas dokumenta/SIVN mērķis	Izmantojamie indikatori (kvantitatīvie un kvalitatīvie izejas dati)
pa-izsargājamās dabas teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt pa-izsargājamo dabas teritoriju, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) aizsardzību un atbilstošu apsaimniekošanu 	<ul style="list-style-type: none"> • pa-izsargājamo dabas teritoriju kopējā platība plānošanas teritorijā • Galvenie teritoriju ietekmējošie faktori • Dabas aizsardzības plāni un tajos izvirzīto mērķu sasniegšana • pa-izsargājamo dabas teritoriju individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi • Dabas taku uzturēšana un jaunu veidošana • Biedrību un nodibinājumu līdzdalība ADT apsaimniekošanā • Valsts un privāts partnerības projekti
Sugas un biotopi	<ul style="list-style-type: none"> • Saglabāt un veicināt biotopu un vietējās savvaļas sugu daudzveidību 	<ul style="list-style-type: none"> • Aizsargājamo sugas un biotopi • Sugu aizsardzības plāni • Ziņojumu skaits par apdraudētām sugām

		<ul style="list-style-type: none"> • Lauku putnu indekss • Bioloģiski vērtīgā zīdītāji
Ainavas aizsardzība	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāt ainavu ekoloģiskos plānus • Saglabāt ainavas daudzveidību • Uzlabot ainavas kvalitāti • Novērtēt un aizsargāt ainavu daļiņu un vietējās kultūras ainavas patērbas 	<ul style="list-style-type: none"> • Ainavu ekoloģiskie plāni • Ainavas inventarizācijas rezultāti • Publiski pieejamās un aizsargātās teritorijas • Riskam pakauto aizsargājamo vēsturisko celtni un arheoloģisko vietu skaits
Saimnieciskā darbība	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotību 	<ul style="list-style-type: none"> • Turisma un rekreācijas infrastruktūras attīstība • Iespēja aktīvai atpūtai, sportam • Lauksaimnieciskā, mežsaimnieciskā darbība, derīgo izrakteņu ieguve, enerģētika • Pašvaldības lēmums par ierobežotiem tūrisma organizāciju audzēšanas aizliegumiem

Izmantojamie politikas plānošanas dokumenti:

- Vides politikas pamatnostādnes 2009. – 2015. gadam
- Latvijas Turisma attīstības programma 2006. – 2008. gadam

Izmantojamie tiesību akti:

- 2006. gada 2. novembra likums šķīdīgo aizsardzības likums
- Ministru kabineta 2009. gada 24. februāra noteikumi Nr.175 šķīdīgo noteikumi par nacionālajiem vides indikatoriem
- 1993. gada 2. marta likums šķīdīgo aizsardzības dabas teritorijās
- Ministru kabineta 2003. gada 22. jūlija noteikumi Nr.415 šķīdīgo aizsardzības dabas teritoriju vispārīgā aizsardzības un izmantošanas noteikumi
- 2000. gada 16. marta likums šķīdīgo un biotopu aizsardzības likums

KLIMATS

SIVN priekšmets	Plānošanas dokumenta/SIVN mērķis	Izmantojamie indikatori (kvantitatīvie un kvalitatīvie izejas dati)
Klimata pārmaiņas	<ul style="list-style-type: none"> • Samazināt SEG emisiju • Veicināt patērētāja modeļa atbilstoši ilgtspējīgas attīstības uzstādījumiem • Palielināt energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu izmantošanu 	<ul style="list-style-type: none"> • SEG emisijas apjoms • CO₂ emisijas apjoms • Iedzīvotāju skaits, kuriem pieejama centralizēta siltumapgāde • Ķirurģija (atbilstoši energoaudita rezultātiem) • Videi draudzīga siltumapgāde • Elektroenerģijas patēriņš un iedzīvotāju • Atjaunojamie energoresursi (ar hidroelektrostacijas, vēja elektrostacijas, biomasas un biogāzes stacijas, enerģētiskās kultūras) • Zāģis iepirkums • Investīciju projekti

Izmantojamie politikas plānošanas dokumentus

- Vides politikas pamatnostādnes 2009.-2015.gadam
- Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2007. - 2016. gadam
- Klimata pārmaiņu samazināšanas programma 2005.-2010.gadam
- Atjaunojamo energoresursu izmantošanas pamatnostādnes 2006.-2013.gadam
- u.c.

Izmantojamie tiesību akti:

- 2006.gada 2.novembra likums šķīduma aizsardzības likums
- Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra noteikumi Nr.175 šķīduma noteikumi par nacionālajiem vides indikatoriem
- Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumi Nr.1290 šķīduma noteikumi par gaisa kvalitāti
- u.c.

SOCIĀLEKONOMISKIE FAKTORI

SIVN priekšmets	Plānošanas dokumenta/SIVN mērķis	Izmantojamie indikatori (kvantitatīvie un kvalitatīvie izejas dati)
Iedzīvotāju	<ul style="list-style-type: none">• Nodrošināt un uzlabot cilvēku dzīves vides kvalitāti• Veicināt cilvēku labklājības celšanos• Popularizēt un veicināt veselīgu dzīvesveidu	<ul style="list-style-type: none">• Iedzīvotāju skaits• Demogrāfiskās izmaiņas• Dzimstība/mirstība (mirstības iemesli)• Apdzīvotības struktūra• Apdzīvotības vietas (izmaiņas)• Apdzīvotības vietas infrastruktūra• Dzīvotāju fonda labiekārtošana• Mājāsaimniecību ienākumi vidējā ienākumu līmenī• No pabalstiem atkarīgā iedzīvotāju patsvars• Nodarbinātība• Atpūtas/rekreācijas iespējas• Izbūvēti velosīciņi• Teritorijas, kurās cilvēki pakārti paaugstinātā trokšņa ietekmē• Piesārņojuma avoti (piesārņotāji un potenciāli piesārņotāji)• Paaugstinātā riska objekti
Tautsaimniecības nozares un to attīstība	<ul style="list-style-type: none">• Veicināt tautsaimniecības attīstību	<ul style="list-style-type: none">• IKP statistikas dati• Investīciju projekti• Tautsaimniecības nozaru attīstība• Nodarbinātība
	<ul style="list-style-type: none">• Transporta sistēmas, t.sk. infrastruktūras sakārtošana un uzlabošana	<ul style="list-style-type: none">• Ceļu infrastruktūra un kvalitāte• Inženiertehniskie pasākumi autoceļu un ielu tīklā• Ceļu satiksmes drošības pasākumi• Gājēju/velosīdu ceļi

		<ul style="list-style-type: none"> • Satiksmes intensitāte • Gaisa kvalitāte, troksnis
	<ul style="list-style-type: none"> • Tūrisma infrastruktūras pilnveidošana/uzlabošana/sakrtošana un pieejamības veicināšana • Produktu un pakalpojumu daudzveidības veicināšana atbilstoši tūristu interesēm 	<ul style="list-style-type: none"> • Tūrisma produkti (aktīvās tūrisma produkts, restorāns, veselības un skaistumkopšanas tūrisma produkts, konferenču tūrisma produkts, kultūras tūrisma produkts, pilsētas tūrisma produkts) • Brīvprātīgās kvalitātes pavalsts iniciatīvas tūrisma jomā (piemēram, starptautiskā kustība "Zilie karogi", Eiropas ekomaršruts "Ekopute" un Latvijas Lauku Tūrisma asociācijas "Lauku Ceļotājs" "Zaļais sertifikāts" lauku tūrisma mērķiem)

Izmantojamie politikas plānošanas dokumenti:

- Vides politikas pamatnostādnes 2009. gada 2015.gada
- Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2007. gada 2016. gadam
- Klimata pārmaiņu samazināšanas programma 2005. gada 2010.gadam
- Atjaunojamo energoresursu izmantošanas pamatnostādnes 2006. gada 2013.gadam
- Ceļu satiksmes drošības programma 2007. gada 2013.g.
- Latvijas Tūrisma attīstības programma 2006. gada 2008.gadam
- u.c.

Izmantojamie tiesību akti:

- 2006.gada 2.novembra likums "Vides aizsardzības likums"
- Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumi Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti"
- Ministru kabineta 2004.gada 13.jūlija noteikumi Nr.597 "Vides trokšņa novērtēšanas kriteriāli"
- Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra noteikumi Nr.175 "Noteikumi par nacionālajiem vides indikatoriem"
- u.c.

Ieteicamā monitoringa ziņojuma forma

Plānošanas dokumenta
monitoringa ziņojums

Plānošanas dokumenta un monitoringa ziņojuma izstrādātājs, kontaktinformācija:

Monitoringa priekšmets	Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts	Rezultāti, situācijas raksturojums	Komentāri
Vides (dabas) faktori			
Sociālie faktori Iedzīvotāji (veselība/drošība, labklājība)			
Ekonomiskie faktori Tautsaimniecības nozaru attīstība			
Teritorijas plānojuma vai attīstības plānošanas dokumenta rezultatīvie rādītāji (piemēram, teritorijas plānojumi, apbūvniecības teritorijas, attīstības programmas, realizētie projekti u.c.)			

Secinājumi (analītisks paplašināts izvērtējums):

Nākamais monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņš:

Datums:

Paraksts: